

CABEZUELO VALENCIA, DAVID
Secretari general
DILIGÈNCIA per fer constar que el Ple, en la
sessió ordinària de 13 de desembre de 2022, va
aprovar provisionalment aquest document.
09/01/2023 21:39

PLA ESPECIAL URBANÍSTIC DE PROTECCIÓ DEL PATRIMONI I CATÀLEG DE BÉNS ARQUITECTÒNICS, ARQUEOLÒGICS I AMBIENTALS DE SABADELL (PEPS)

PE-131

C. CATÀLEG

2. Patrimoni arqueològic i paleontològic (Volum 1/2)

ÀREES D'EXPECTATIVA ARQUEOLÒGICA (AEA) / ELEMENTS D'INTERÈS ARQUEOLÒGIC (EIA)
JACIMENTS ARQUEOLÒGICS (JA) / JACIMENTS PALEONTOLÒGICS (JP)

Sanchez Parra, Joan Carles
TÈC.SUP.ARQUITECTE
15/11/2022 15:19

DE CASTRO BORREGAN, TOMAS
CAP DEL SERVEI DE
PLANIFICACIÓ URBANÍSTICA

Béns Arqueològics i Paleontològics (BARP)

01. ÀREES D'EXPECTATIVA ARQUEOLÒGICA (AEA)

CODI	Nom
AEA.01.BARP	Sant Julià d'Altura
AEA.02.BARP	Serra de Ca n'Ustrell
AEA.03.BARP	Can Deu
AEA.04.BARP	Mas Canals
AEA.05.BARP	Castellarnau
AEA.06.BARP	Can Coniller Vell
AEA.07.BARP	Serra de Pedralba
AEA.08.BARP	Serra de Can Llong
AEA.09.BARP	Can Rull
AEA.10.BARP	Can Feu
AEA.11.BARP	Can Marcet-Can Planas
AEA.12.BARP	Can Llobet
AEA.13.BARP	Sant Pau de Riu-Sec - Camp d'Aviació
AEA.14.BARP	Carrers d'Espronceda-Goya
AEA.15.BARP	Molí d'en Galí
AEA.16.BARP	Can Moragues
AEA.17.BARP	Can Garriga
AEA.18.BARP	Mas Baiona
AEA.19.BARP	Molí de l'Oriac
AEA.20.BARP	Molí d'en Font
AEA.21.BARP	Serra de Can Borgonyó
AEA.22.BARP	Carrer de Francesc Layret
AEA.23.BARP	Creu Alta-Vapor de Cal Tous
AEA.24.BARP	Sant Vicenç de Jonqueres - Collsalarca
AEA.25.BARP	Can Puiggener
AEA.26.BARP	Camí de Togores-Molí de l'Amat
AEA.27.BARP	Torre del Canonge
AEA.28.BARP	Can Manent - Can Domènec
AEA.29.BARP	El Fruiterar
AEA.30.BARP	Taulí
AEA.31.BARP	Camí de la Tintoreria Castelló
AEA.32.BARP	Via Romana-Gual del Molí d'en Torrella
AEA.33.BARP	Castell d'Arraona
AEA.34.BARP	Els Corral Vells
AEA.35.BARP	La Salut
AEA.36.BARP	Sant Nicolau - Ca l'Ermengol
AEA.37.BARP	Can Manent
AEA.38.BARP	Ca n'Alzina
AEA.39.BARP	Can Mimó
AEA.40.BARP	Can Viloca
AEA.41.BARP	Horta Vella-Nois Buxó-Molí Xic
AEA.42.BARP	Molí d'en Fontanet
AEA.43.BARP	Horta del Romau
AEA.44.BARP	Can Fadó Vell
AEA.45.BARP	Can Lletget

AEA.46.BARP	Can Roqueta - Can Piteu - Torre-romeu
AEA.47.BARP	Sant Oleguer
AEA.48.BARP	Auxiliar Industrial Sabadellense
AEA.49.BARP	Centre Històric
AEA.50.BARP	Molí de les Tres Creus
AEA.51.BARP	Joan B. Amadé - La Farinera
AEA.52.BARP	Vapor de Joan Comerma
AEA.54.BARP	Miquel Cladellas
AEA.55.BARP	Vapor Buxeda Nou - Vapor Casanovas - Jeroni Gibert
AEA.57.BARP	Vapor d'en Borrell
AEA.58.BARP	Vapor Cal Borni Duch
AEA.59.BARP	Vapor Fills d'Esteve Serra
AEA.60.BARP	Vapor de Cal Seydoux
AEA.61.BARP	Carrer Major de la Creu Alta
AEA.62.BARP	Sèquia Monar
AEA.63.BARP	Refugi antiaeri del Carrer Jacint Verdaguer
AEA.64.BARP	Molí d'en Mornau
AEA.66.BARP	Parc de Catalunya
AEA.67.BARP	Masia de Can Gambús

02. ELEMENTS D'INTERÈS ARQUEOLÒGIC (EIA)

CODI	Nom
EIA.01-18.BARP	Elements d'interès arqueològic 01 a 18

03. JACIMENTS ARQUEOLÒGICS (JA)

CODI	Nom
JA.01.BARP	Jaciment Arqueològic de Sant Pau de Riu-Sec
JA.02.BARP	Jaciment Arqueològic de la Muralla de Sabadell
JA.03.BARP	Jaciment Arqueològic de Can Gambús
JA.04.BARP	Jaciment Arqueològic de la Salut
JA.05.BARP	Jaciment Arqueològic Vapor d'en Cusidó
JA.06.BARP	Jaciment Arqueològic Forn de terrissa del c. de la Salut
JA.07.BARP	Jaciment Arqueològic Caldera del Vapor de Cal Marcet

04. JACIMENTS PALEONTOLÒGICS (JP)

CODI	Nom
JP.01.BARP	Jaciment Paleontològic de Can Llobateres
JP.02.BARP	Jaciment Paleontològic de Can Feu

Sant Julià d'Alta

AEA.01.BARP

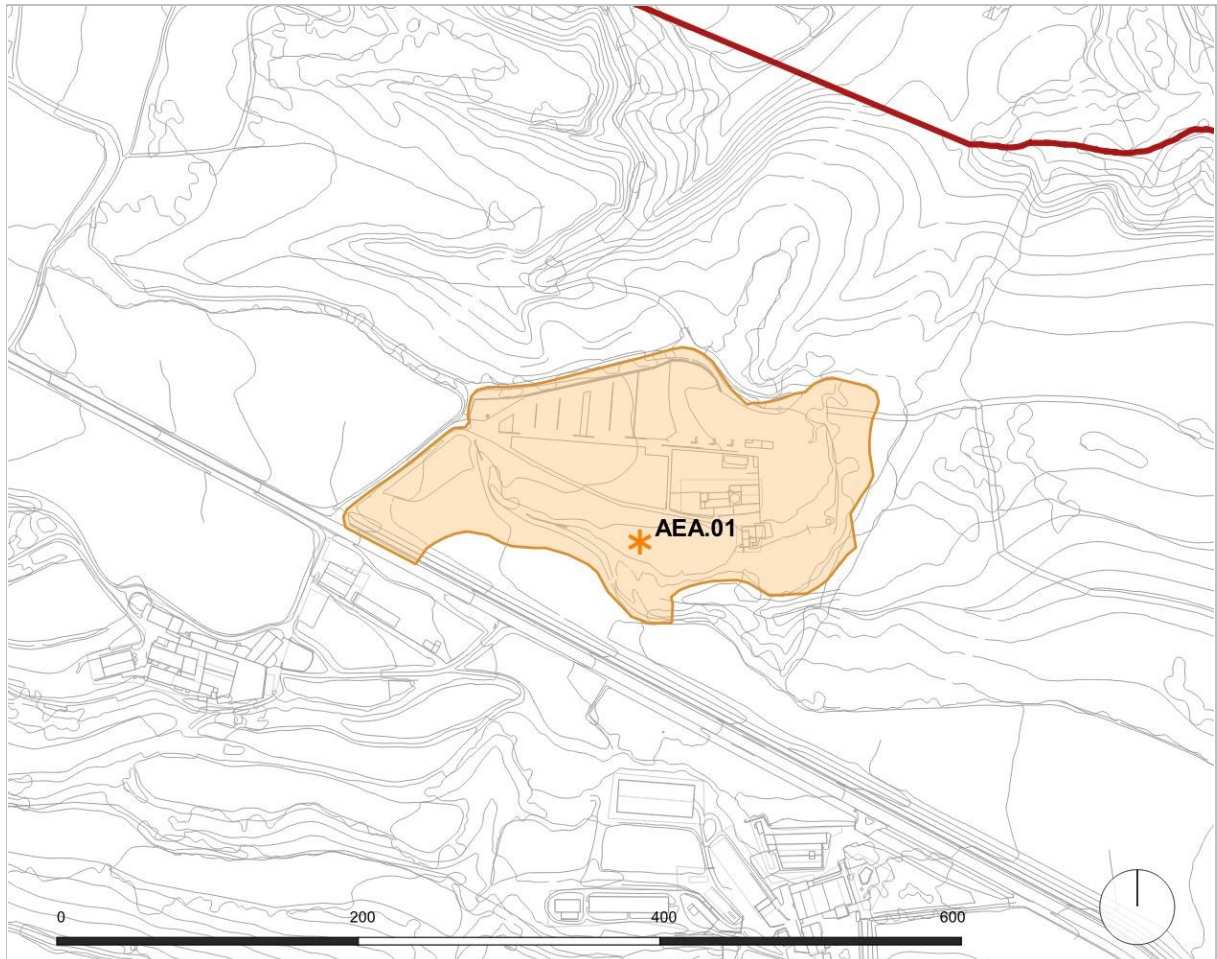
DADES BÀSIQUES

Adreça/es Carretera de Sabadell a Matadepera (BV-1248), km. 4

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 422303,70 ; y = 4603927,14

Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic
- Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)
 - No exhaurit / no intervingut
 - Exhaurit / resultats negatius
- Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)
 - Lloc de troballes paleontològiques
- Categoria de protecció
 - BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
 - BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
 - BPU - Bé amb Protecció Urbanística
 - EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Sant Julià d'Altura

AEA.01.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	-
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-01
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. AR.11.EA Església de Sant Julià d'Altura

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural, econòmica i cultural del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Romà-Medieval-Modern
<i>Context</i>	L'AEA està situada en una zona de conreus pròxima a Sant Julià d'Altura. Aquesta església està emplaçada a prop del km 4 de la carretera BV-1248 (Sabadell - Matadepera), entre el barri de Sant Julià i el bosc de Can Déu. Entre l'any 1986 i 1987 J.Roig, J.M.Massagué, L.I.Fernández i un grup de col·laboradors del Museu d'Història de Sabadell van treballar en l'anàlisi de la dinàmica de les estructures i els espais del conjunt de Sant Julià d'Altura. Arribaren a la conclusió que hi ha, fins la data, un total de 4 moments constructius. La primera fase correspon a l'església pre-romànica del s.X. La segona fase està representada per unes filades situades a la base del campanar de l'església que corresponen a època romànica. El tercer moment integren un conjunt d'elements gòtics del s.XV, concretament el portal i el campanar. La darrera fase està formada per un conjunt de construccions d'època barroca del s.XVII.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Edifici religiós església. Lloc d'enterrament inhumació col·lectiu necròpolis. Lloc o centre de producció i explotació agrícola camp de sitges.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Parròquia rural de l'antic terme de Sant Pere de Terrassa fins l'any 1904. Documents del s.XI parlen de la parròquia de Sant Julià, que aplegava un territori poblat de masos (al segle XV eren més de vint).
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Recordem també que aquest sector de Sabadell és potencialment ric en troballes d'època històrica anteriors a l'edat mitjana (per ex. Serra de Ca n'Ustrell, Castellarnau).
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	La darrera església fou construïda en època moderna. De la construcció destaca la torre del campanar de finals del segle XIII-XIV.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Església de Sant Julià d'Altura i entorn immediat. Resta per documentar part de l'interior i tot el perímetre exterior
--------------	--

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Els primers estudis foren realitzats, durant el s.XIX, per l'historiador de Terrassa J.Soler i Palet, el qual li dedicà una extensa monografia, que elaborà sota una recerca eminentment documental. Posteriorment l'historiador sabadellenc A.Castells i Peig completà les dades de l'anterior, féu una valoració arquitectònica de l'església i realitzà una planimetria del temple (ROIG, 1998: 2).
-----------------------------	--

<i>Bibliografia</i>	SOLER, J. (1893): Monografia de la Parròquia de Sant Julià d'Altura.Terrassa.
---------------------	---

CASTELLS, A. (1961): L'art sabadellenc, Sabadell, Edicions Riuort.

Sant Julià d'Altura

AEA.01.BARP

SUBIRANA, R. (1965): Memòries històriques, arqueològiques i de museus. MHS. Carpeta núm.2, pàgs.317 - 320. Sabadell, 1996.

SUBIRANA, R. (1973): "De la plaça de l'Àngel a la Rambla (1ª part)", a Diari de Sabadell, 7 d'abril de 1973. Recollit a Obra Sabadellenca 1953-1978. Edició d'Homenatge, Sabadell, pàgs.79-80.

FERNÁNDEZ, LL. et alii (1988): Els Jardinets. Intervenció arqueològica 1988. Recull de dades i gràfics. Annex C, novembre de 1988. Memòria entregada al MHS, pàgs.22-31 i 34.

INFORMATIU MUSEUS DE SABADELL (1998): "Arqueologia urbana", núm.4, abril/juliol de 1998, pàg.2. Edita: Organisme Autònom Municipal Museus Municipals de Sabadell.

SOLER, G. i OLMEDO, C. (1999): Elaboració d'un estudi científic del seguiment arqueològic del Pla del Centre (1997-1999). Treball de col·laboració científica en l'exposició: Sabadell, històries enterrades. Museu d'Història de Sabadell.

Actuacions finca

Posteriorment, l'any 1990, R.Enrich realitzà la primera intervenció arqueològica a la zona, motivada per l'aixecament i canvi del paviment de la rectoria de l'església. Es documentaren "in situ" un conjunt de nivells d'ocupació d'època medieval, un nivell d'enterraments medievals i un segon nivell d'inhumacions d'època moderna, datats en el s.XVIII. Cal destacar que en aquesta campanya no es va localitzar cap tipus de material que ens parli d'una ocupació romana.

L'estiu del mateix any M.Sancho va realitzar una segona intervenció, en la qual documentà la necròpolis medieval. Aquest cementiri ha estat datat a finals del s.XII gràcies a la troballa d'una moneda. Els enterraments són individuals i col·lectius i es constaten pràctiques i creences que s'interpreten com a paganes durant l'alta edat mitjana. D'altra banda també es van excavar alguns enterraments i una ossera d'època moderna.

Entre l'any 1998 i 1999 es realitzà una tercera intervenció a càrrec de J.Roig, en la qual es documentà la pràctica totalitat del subsòl del temple. S'ha documentat: una necròpolis d'època alt medieval amb tombes antropomorfes, l'església romànica amb sitjar interior (d'aquest edifici s'han documentat els fonaments de l'absis semicircular a la banda sud) i necròpolis medieval i moderna i l'església d'època moderna amb enterraments en taüt i panteons familiars a l'interior de la nau. En alguns punts s'ha realitzat la lectura arqueològica vertical, fet que ha permès redescobrir dues obertures -finestres- corresponents a l'etapa de les ampliacions gòtiques.

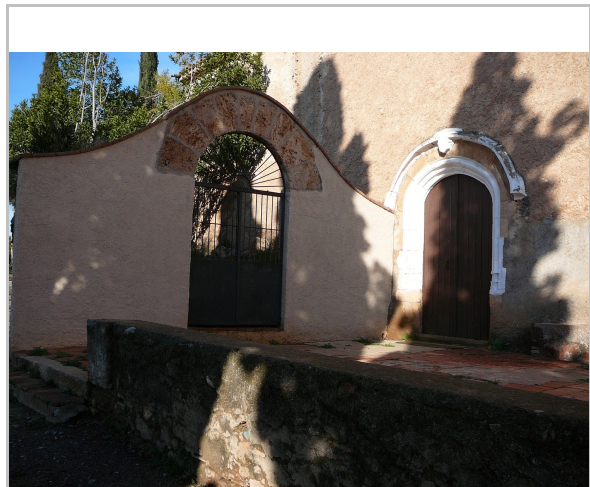
Sant Julià d'Altura

AEA.01.BARP

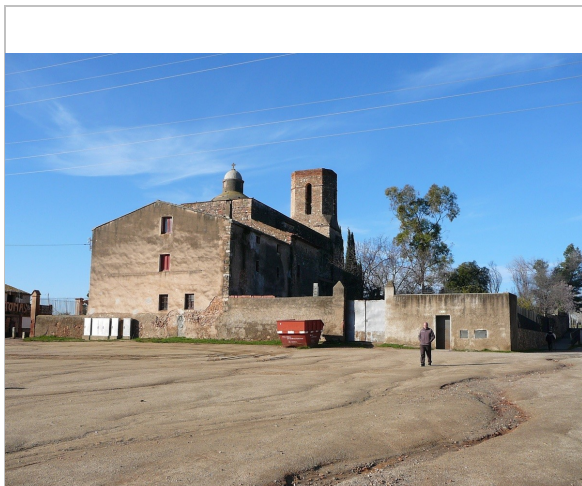
ALTRES IMATGES

*Imatge històrica. Novembre 1988
Juan-Muns Plans, Núria*

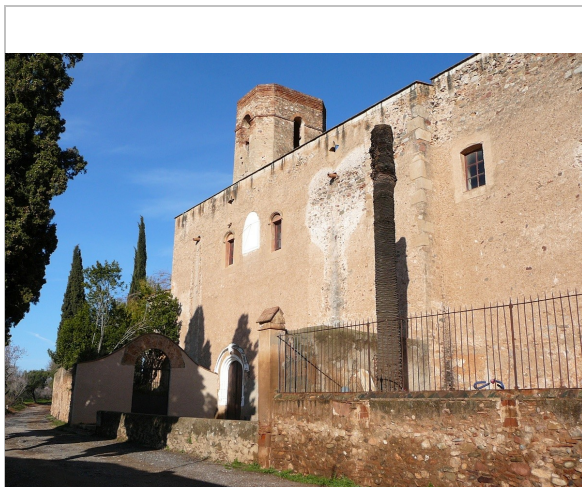
*Imatge exterior
Equip redactor*

*Imatge exterior
Equip redactor*

*Imatge exterior
Equip redactor*

*Imatge exterior
Equip redactor*

*Imatge exterior
Equip redactor*

Serra de Ca n'Ustrell

AEA.02.BARP

Altres noms Can Bonvilar, Serra de can Ustrell

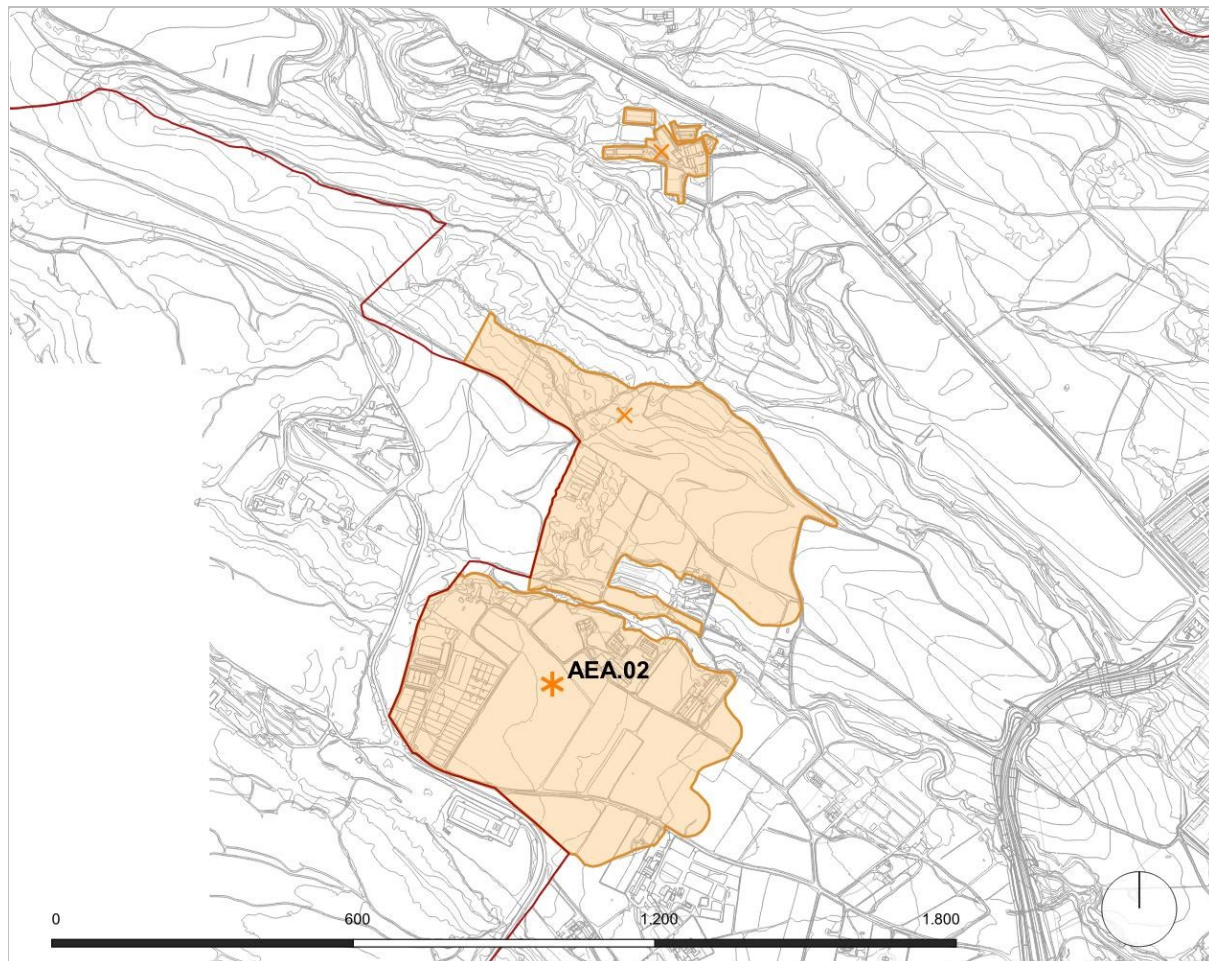
DADES BÀSIQUES

Adreça/es Carretera BV-1248, Km. 4

Codi INE 187

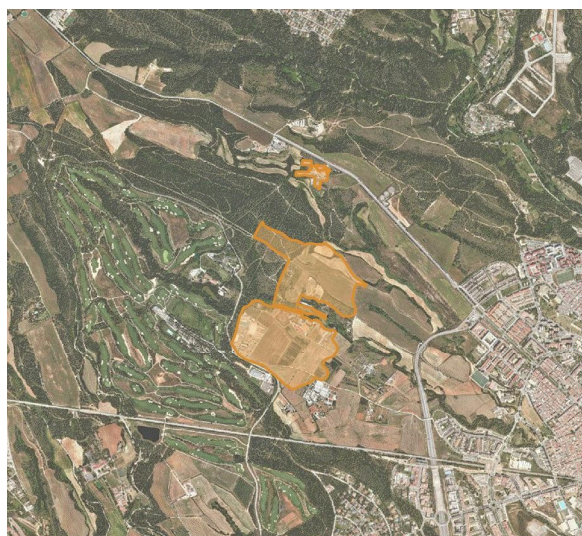
Coordenades UTM x = 421980,70 ; y = 4603561,14

Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic
- Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)
 - ₀₁ No exhaurit / no intervingut
 - ₀₁ Exhaurit / resultats negatius
- Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)
 - ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques
- Categoria de protecció
 - BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
 - BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
 - BPU - Bé amb Protecció Urbanística
 - EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Serra de Ca n'Ustrell

AEA.02.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Preventiva i documental
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-02
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. ARR.02.EA Ca n'Ustrell

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Romà-Medieval-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	Masia de Ca n'Ustrell. A finals del s. XIX, J. Soler i Palet descobrí en terrenys de la masia una necròpolis romana. Ell mateix va excavar una tomba i recollí gran quantitat de material constructiu, ceràmica i restes humanes fragmentades. L'any 1914, en V. Renom realitzà una sèrie de sondejos que van constatar l'existència d'ossos, ceràmica, tovot, cendres, vidres, restes de paviment, molins i una tapadora de doli. Posteriorment, l'any 1988, Ll. Fernández realitzà una nova prospecció i situà les restes localitzades per en J. Soler, relacionant-les amb la necròpolis veïna de Can Bonvilar (Terrassa).
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	02.01. Masia de Ca n'Ustrell 02.02. Serra de Ca n'Ustrell

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor arqueològic i paleontològic

Zona rural amb indicis arqueològics. Les troballes d'aquest sector s'han de relacionar amb el proper jaciment romà de Can Bonvilar (Terrassa).

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Masia de Ca n'Ustrell, espai que encercla l'edifici i l'àmbit situat al sud d'aquesta.
--------------	--

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

Serra de Ca n'Ustrell

AEA.02.BARP

ALTRES IMATGES

Imatge de l'entorn
Equip redactor

Imatge de l'entorn. Desembre 1985
Juan-Muns Plans, Núria

Can Deu

AEA.03.BARP

Altres noms Can Sallent - Sant Julià

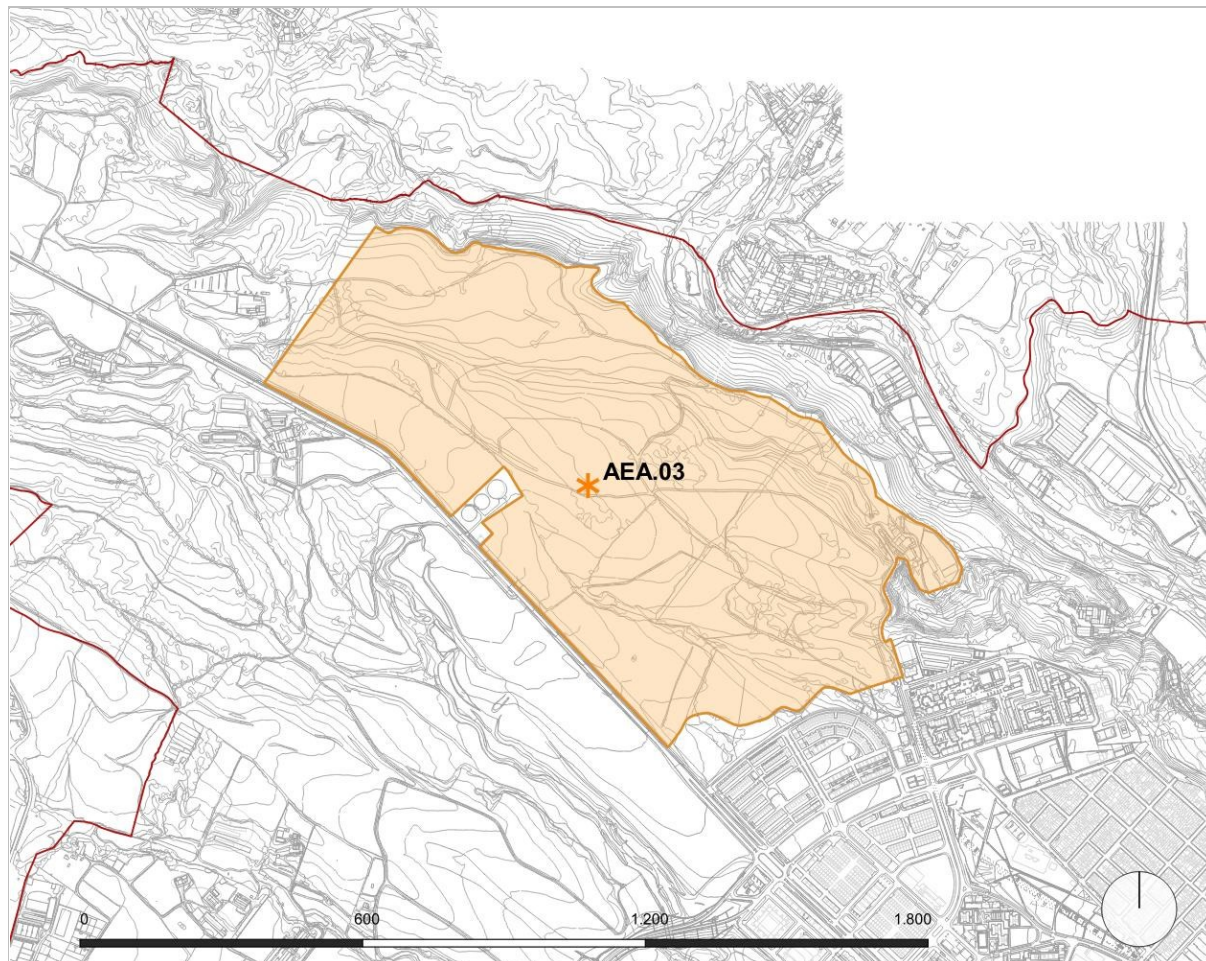
DADES BÀSIQUES

Adreça/es Camí de la Masia de Can Deu, 1

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 423054,2 ; y = 4603624,8

Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic
- Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)
 - No exhaurit / no intervingut
 - Exhaurit / resultats negatius
- Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)
 - Lloc de troballes paleontològiques
- Categoria de protecció
 - BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
 - BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
 - BPU - Bé amb Protecció Urbanística
 - EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Can Deu

AEA.03.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Preventiva i documental
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-03
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. ARR.04.CA Can Deu / ARR.04.01.EA Masia / ARR.04.02.EA Molí

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Paleolític
<i>Context</i>	AEA emplaçada a l'est de la carretera de Sabadell BV-1248, al final de la zona urbanitzada. Entre l'esmentada carretera i el torrent de Ribatallada, en terres de conreu i bosc de pins. Pròxima a la zona de Can Deu.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	L'espai de protecció inclou la totalitat del bosc de Can Deu. Aquesta àrea està formada bàsicament per bosc i terres de conreu. La troballa va ser realitzada en diferents punts situats entre Sant Julià d'Alta i la masia de Can Deu, prop del camí que mena a la mina de Ribatallada. Les restes en qüestió van ser localitzades a nivell superficial. La localització de troballes, esporàdiques, d'indústria lítica d'època paleolítica, a nivell superficial, no permet traçar de manera concreta l'àrea a protegir.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- ☒ Valor arqueològic i paleontològic Troballes de restes lítiques amb cronologia possible del Paleolític.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Bosc de Can Deu. Per tractar-se d'una zona àmplia, sense urbanitzar, hi ha indicis que permeten suposar que s'hi poden preservar restes d'interès.
--------------	--

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Informació oral dels germans Gallardo (MHS, 1998).
<i>Bibliografia</i>	LÓPEZ, G. (1991): Prequaternari i quaternari antic de Sant Llorenç de Munt i Obac i la seva connexió amb Sabadell i el seu entorn. Llibre d'autoedició, Sabadell 1991.

Can Deu

AEA.03.BARP

ALTRES IMATGES

Boscos de Can Deu
Equip redactor

Boscos de Can Deu
Equip redactor

Boscos de Can Deu
Equip redactor

Boscos de Can Deu
Equip redactor

Boscos de Can Deu
Equip redactor

Mas Canals

AEA.04.BARP

DADES BÀSIQUES

Adreça/es Camí de Mas Canals, 172

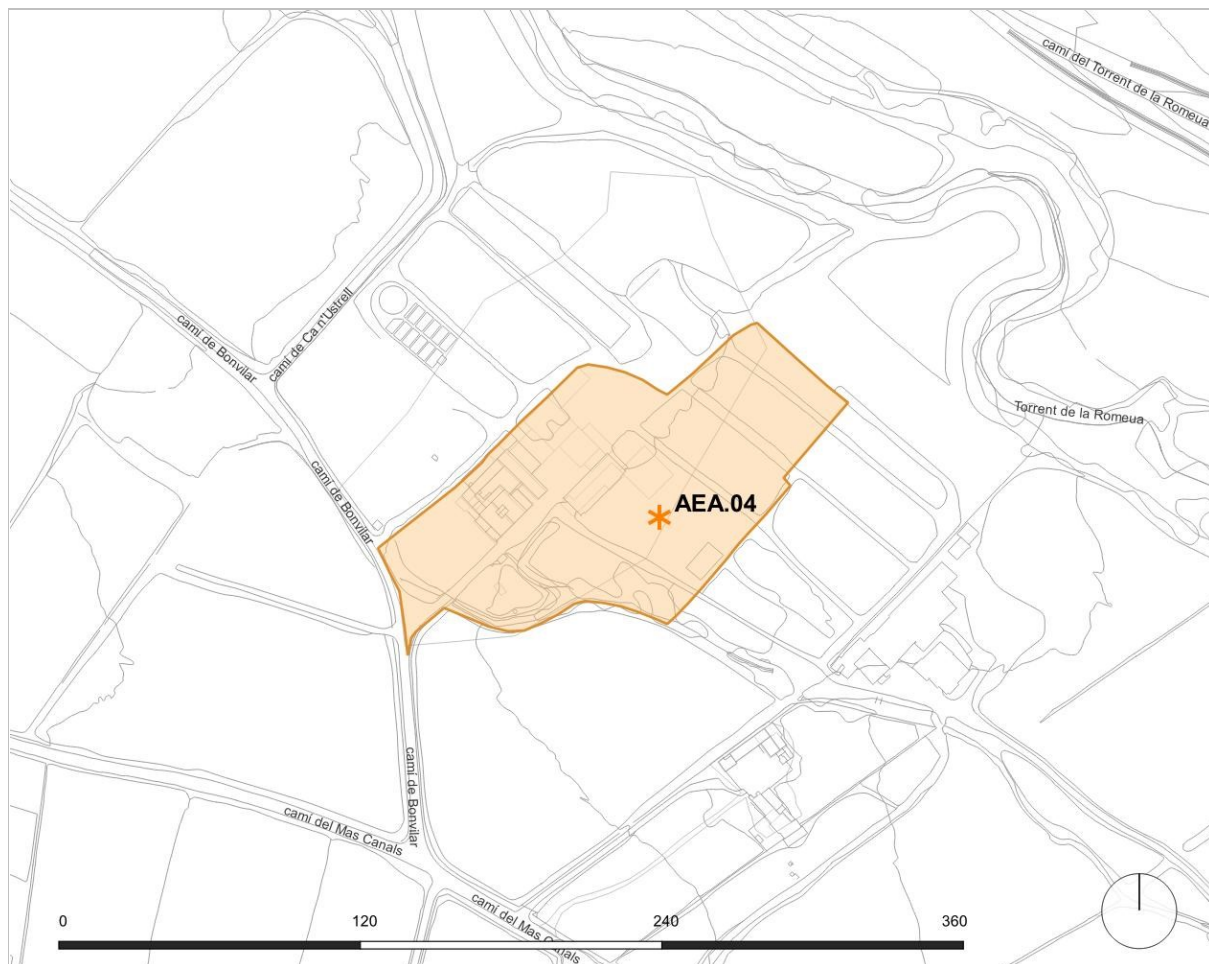
Codi INE 187

Coordenades UTM x = 422600 ; y = 4602300

Identificació al plànol Nr2

Dades cadastrals Número

2825001DG2022C0001ZZ

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic
- Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)
 - No exhaurit / no intervingut
 - Exhaurit / resultats negatius
- Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)
 - Lloc de troballes paleontològiques
- Categoria de protecció
 - BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
 - BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
 - BPU - Bé amb Protecció Urbanística
 - EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Mas Canals

AEA.04.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Preventiva i documental
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-04
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. ARR.15.EA Mas Canals

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Modern
<i>Context</i>	El mas Canals està emplaçat a l'oest del barri de Ca n'Oriac, prop del camí de Terrassa a Sabadell (PR. C-34), a 500 m. vers el nord dels anomenats Boscos de Cal Berardo. Prop de l'estació Castellarnau, línia ferroviària Barcelona - Saragossa. Construïda al s. XVIII, s'hi accedeix des d'un camí fitat per xiprers.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Masia i entorn més proper.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- ☒ Valor arqueològic i paleontològic Zona rural amb indicis arqueològics.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Mas Canals i entorn immediat (la masia ha estat enrunada recentment, això no obstant poden conservar-se restes antigues just al costat del mas actual).
--------------	---

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Intervencions a fer Prospecció - Control - Excavació

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La primera referència escrita data del s.XIV. Entre els ss.XIV i XV, la casa s'esmenta com a Mas Corts. Altres esments: 1741, 1744 i 1767. Pertanyia a la parròquia de Sant Feliu d'Arraona.

Fonts consultades: arxiu d'Esteve Canyameres.

Bibliografia PUIG, J.; LLOBET, J.; ARGANY, I. (1982): Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic de Sabadell. Fitxa núm.75. Ajuntament de Sabadell.

ALSINA, J. (1985): Índex de topònims de Sabadell i el seu terme fins a la darreria del s.XVIII. Pàg.25. Ajuntament de Sabadell, Sabadell.

Mas Canals

AEA.04.BARP

ALTRES IMATGES

Imatge de l'entorn
Equip redactor

Imatge de l'entorn
Equip redactor

Castellarnau

AEA.05.BARP

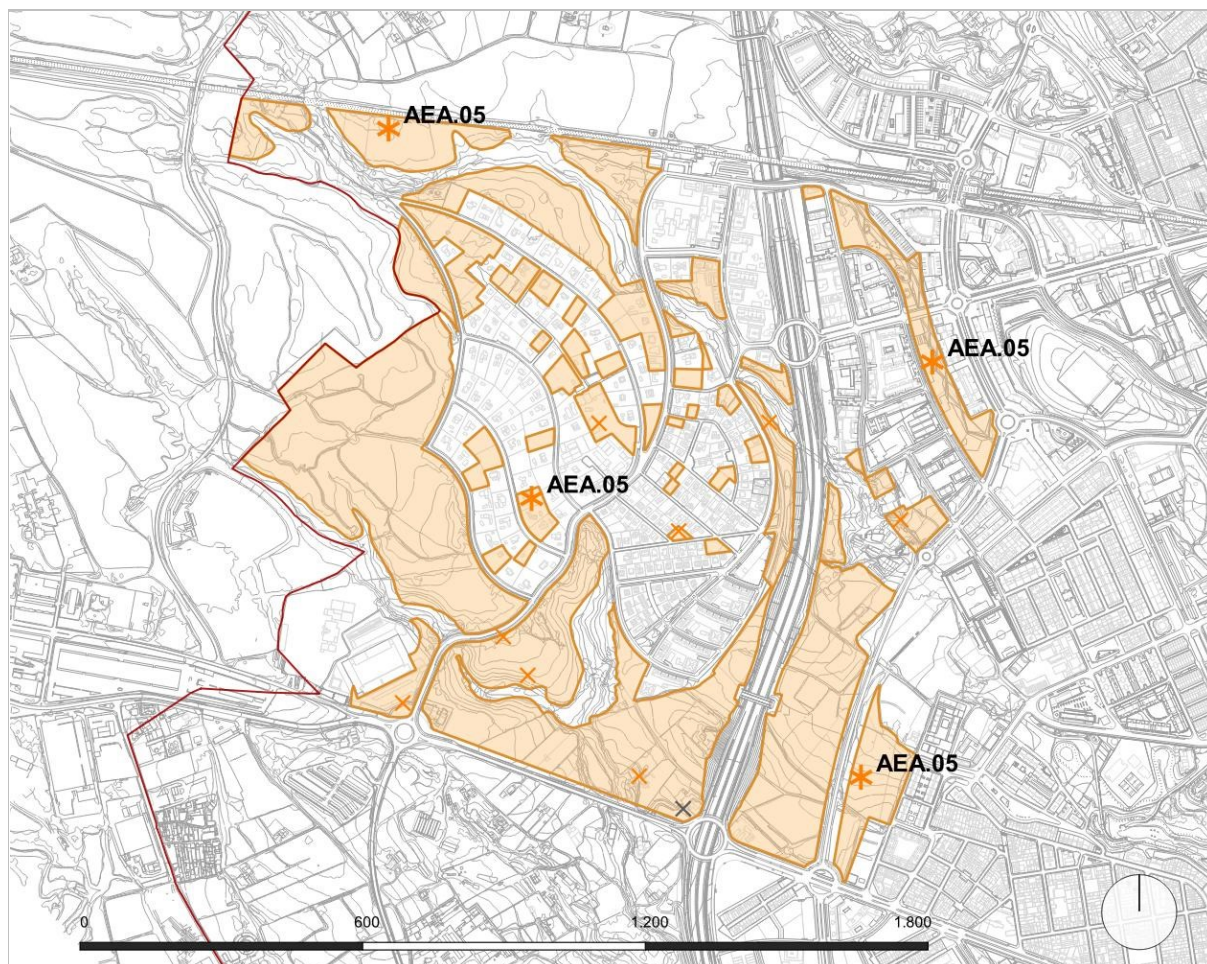
DADES BÀSIQUES

Adreça/es Carrer de les Mares de la Plaça de Maig, 3

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 422664,2 ; y = 4601199,1

Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic
- Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)
 - ₀₁ No exhaurit / no intervingut
 - ₀₁ Exhaurit / resultats negatius
- Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)
 - ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques
- Categoria de protecció
 - BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
 - BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
 - BPU - Bé amb Protecció Urbanística
 - EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Castellarnau

AEA.05.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-05
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. ARR.12.CA Torre Berardo / ARR.12.01.EA Masia / ARR.12.02.EA Capella

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Bronze inicial-Bronze inicial final-Romà-Medieval-Modern
<i>Context</i>	La urbanització de Castellarnau se situa al costat de la carretera N-150 entre Sabadell i Terrassa, aproximadament a 1 km. de Sabadell. El desviament es troba a la dreta de la carretera en direcció Terrassa, a l'alçada de l'I.E.S. Arrahona-Egara. La zona sobre la qual es situava el jaciment es troba al final del carrer Bertrand Russell. A aquest carrer s'accedeix des de l'Avinguda de la Pau, que és el carrer principal de la urbanització, a uns 600 metres de la carretera de Sabadell a Terrassa, a mà dreta. En menys de 10.000 metres quadrats, s'han documentat 4 estacions d'època romana: Torre Berardo, Carrer 0 Castellarnau, Castellarnau i Institut de batxillerat Arraona - Egara. La troballa, en un mateix espai físic, de jaciments relacionats amb l'hàbitat i amb pràctiques funeràries, fa de Castellarnau, un lloc d'àmplia expectativa arqueològica. Una expectativa que cal ampliar, a nivell temporal, vers la prehistòria recent, si tenim present la localització de restes pertanyents a l'edat del bronze a Torre Berardo i fins a l'època medieval, si tenim en compte la casa fortificada conservada en el mateix emplaçament.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	05.01. Torre Berardo 05.02. Carrer 0 Castellarnau 05.03. Castellarnau (romà) 05.04. Castellarnau (prehistòric) A i B 05.06. Jardins de Castellarnau 05.07. Camí de Cal Berardo 05.11. Restaurant Mas la Vinya 05.12. Polígon II de Can Llong

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Conjunt format per masia, torre i ermita, construïdes entre els ss. XIII, XVI (1570) i XVII.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Excavacions diverses han aportat restes de cronologia romana.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Els elements que configuren la masia, capella i torre Berardo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Àmbit situat entre la línia de terme municipal, a l'oest, la línia de ferrocarril Sabadell-Terrassa, al nord, el Parc d'Ordesa inclòs, la ronda d'Europa, a l'est, i la carretera N-150, al sud.
--------------	--

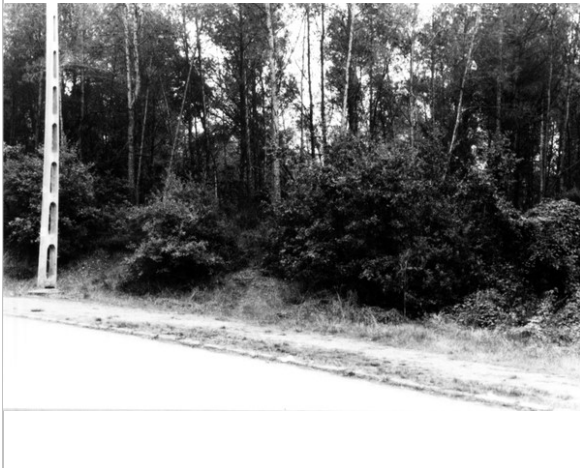
REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

Castellarnau

AEA.05.BARP

ALTRES IMATGES

*Castellarnau. Novembre 1988
Juan-Muns Plans, Núria*

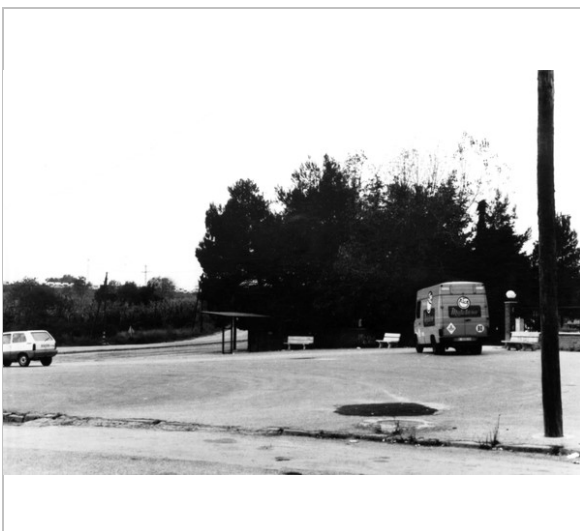
*Castellarnau. Torre Berardo
Ballo, Ricard*

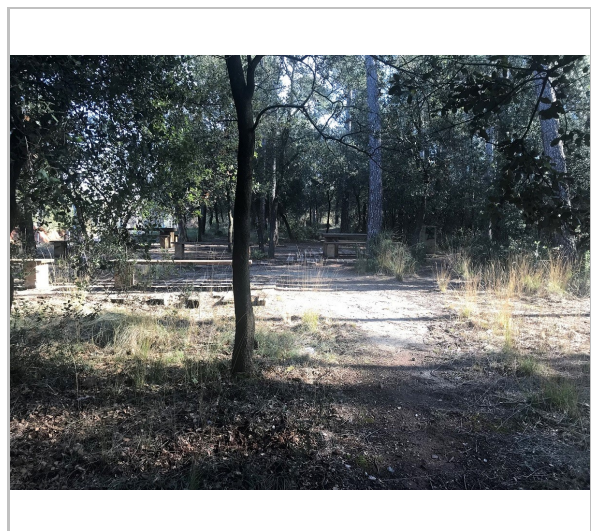
*Castellarnau. Carrer 0. Novembre 1988
Juan-Muns Plans, Núria*

*Castellarnau (romà). Novembre 2000
Díaz i Ortells, Jaume*

*Castellarnau. Complex Policia Generalitat
Equip redactor*

*Castellarnau (prehistòric)
Imatge de l'entorn*

Castellarnau

AEA.05.BARP

*Castellarnau, jardins
Equip redactor*

*Camí de Cal Berardo
Equip redactor*

*Carrer de Bertrand Rusell
Equip redactor*

*Carrer de Luther King
Equip redactor*

*Restaurant Mas la Vinya
Equip redactor*

Can Coniller Vell

AEA.06.BARP

Altres noms Mas Coll - Mas Vallcorba de la Serra

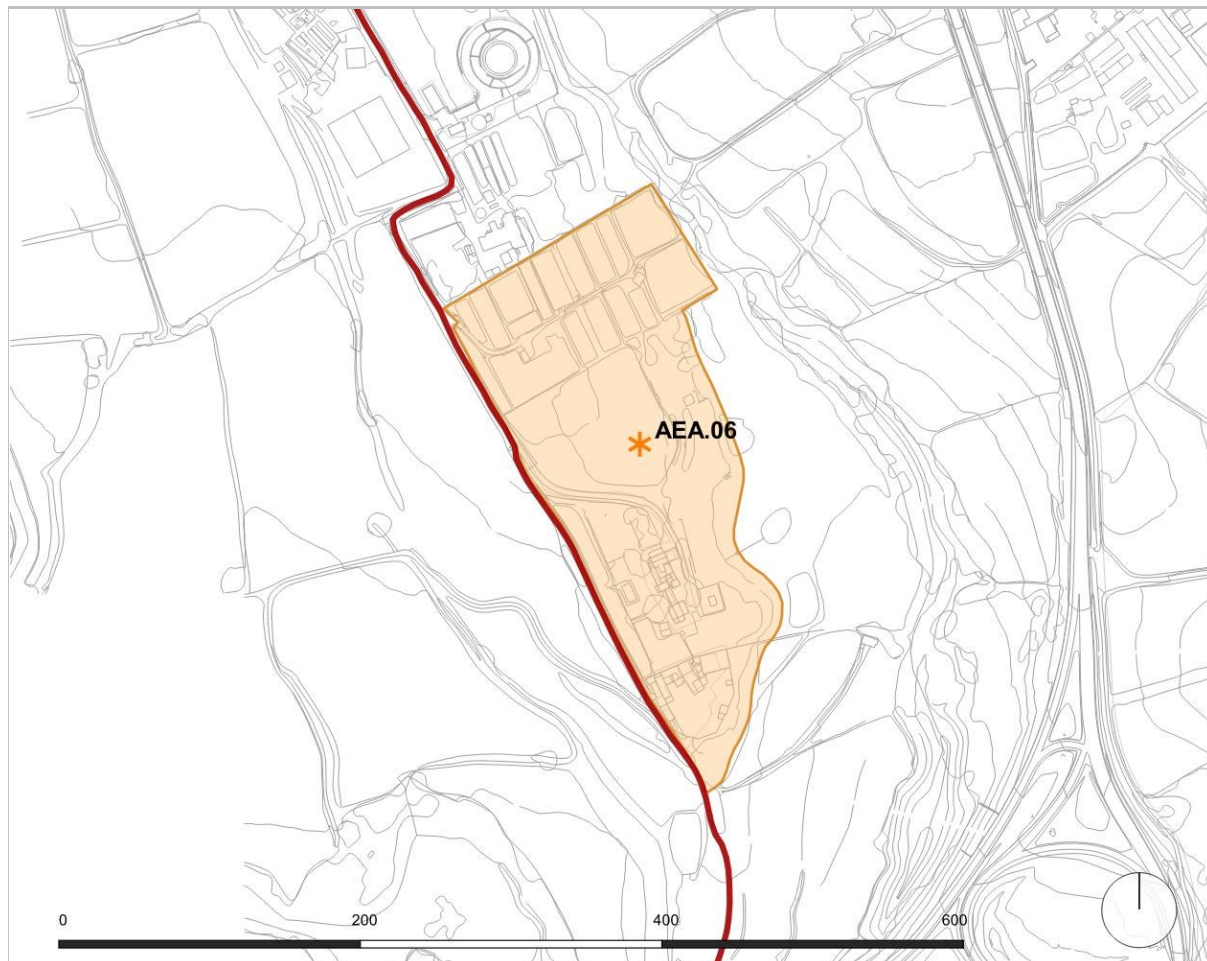
DADES BàSIQUES

Adreça/es Torrent Font del Pont
Torrent de la Batzua

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 421987 ; y = 4599974

Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica

JA - Jaciment Arqueològic

JP - Jaciment Paleontològic

EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

₀₁ No exhaurit / no intervingut

₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

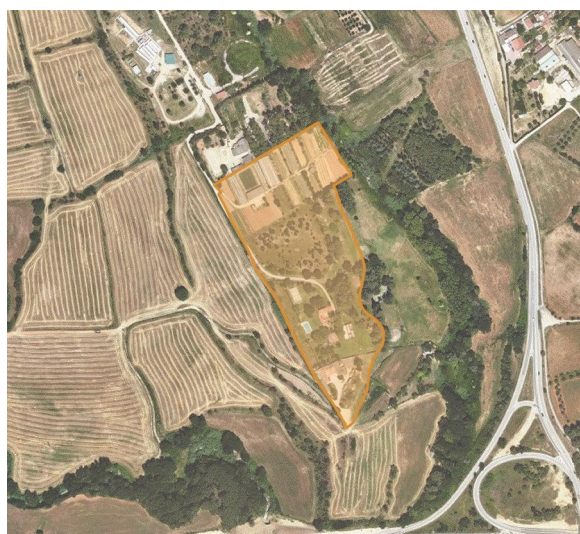
Categoria de protecció

BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional

BCIL - Bé Cultural d'Interès Local

BPU - Bé amb Protecció Urbanística

EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Can Coniller Vell

AEA.06.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Preventiva i documental
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-06
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Medieval-Modern
<i>Context</i>	La masia de Can Coniller Vell està situada a l'oest del camí de la Serra de Pedralba, en concret entre el torrent de la Font del Pont i el torrent de la Batzucà.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	L'espai de protecció arqueològica queda reduït a l'àrea que actualment ocupa Can Coniller Nou i a l'entorn immediat, format per terres de conreu situades en una petita elevació que domina la Serra de Pedralba.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Masia i assentament rural.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Lectura arqueològica dels volums construïts.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Masia Can Coniller Vell i entorn immediat. Cal contemplar la possibilitat de documentar restes en el subsòl de la masia original
--------------	--

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	La primera referència històrica data del s.XIV. Entre els ss.XIV i XV, la casa s'esmenta com a Mas Coll. Entre els ss.XVI i XVII, s'esmenta com a Mas Vallcorba de la Serra. Pertanyia a la parròquia de Sant Julià d'Alta.
-----------------------------	---

Fonts consultades: arxiu particular d'Esteve Canyameres.

Can Coniller Vell

AEA.06.BARP

ALTRES IMATGES

*Can Coniller. Entorn
Equip redactor*

*Can Coniller. Entorn
Equip redactor*

Serra de Pedralba

AEA.07.BARP

Altres noms Parc Agrari

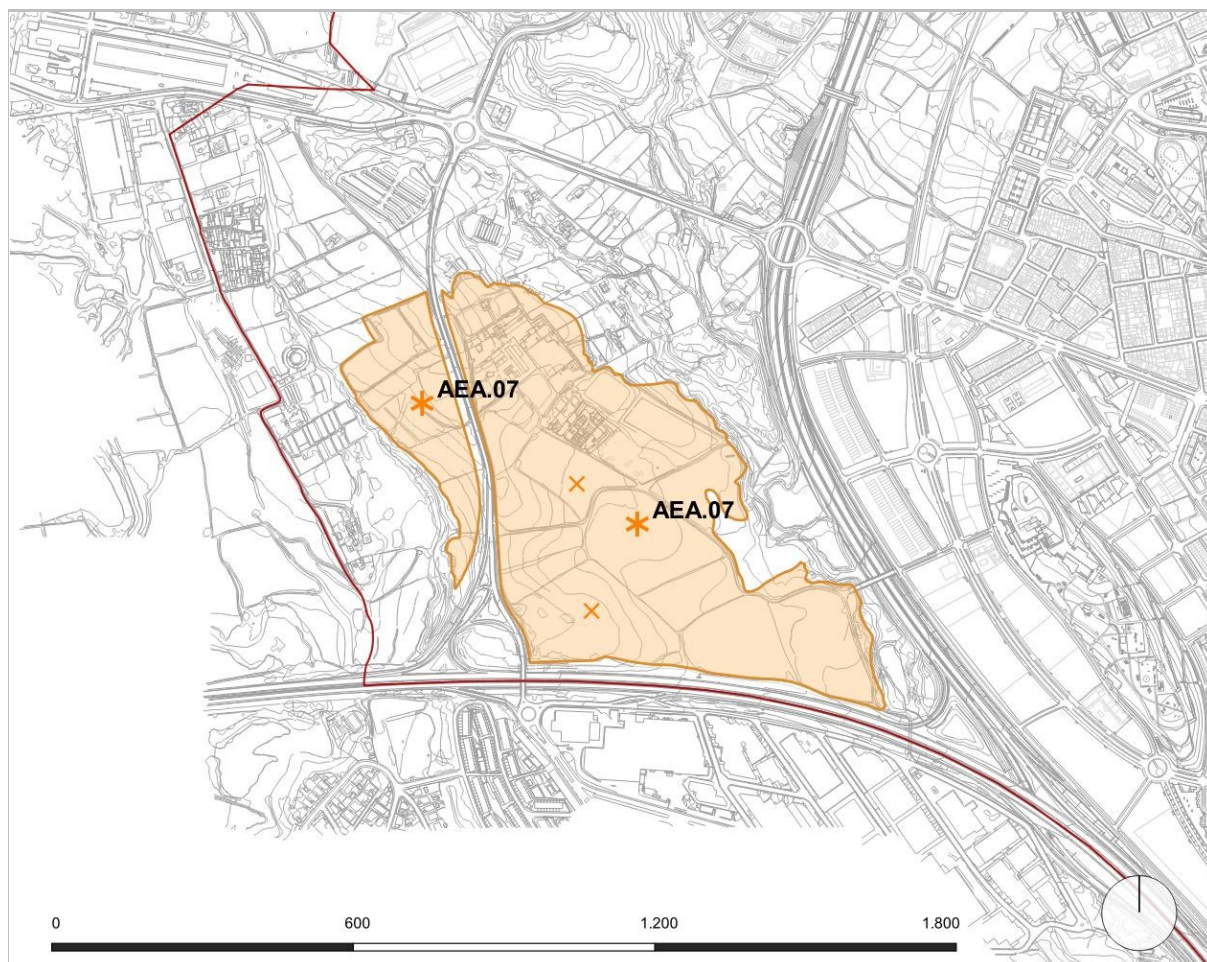
DADES BÀSIQUES

Adreça/es Torrent de Pedralba
Torrent de Batzucà

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 422635,5 ; y = 4599770,7

Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

 AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica

 JA - Jaciment Arqueològic

 JP - Jaciment Paleontològic

 EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

 No exhaurit / no intervingut

 Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

 Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

 BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional

 BCIL - Bé Cultural d'Interès Local

 BPU - Bé amb Protecció Urbanística

 EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Serra de Pedralba

AEA.07.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Preventiva i documental
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-07
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Ibèric-Romà
<i>Context</i>	AEA situada entre els torrents de Vallcorba i de la Batzuca, a l'extrem occidental del terme municipal de Sabadell, en el sector proper a l'autopista A-18. Aquest espai ha estat afectat per la construcció d'importants xarxes viàries i, per tant, presenta una mínima expectativa. En qualsevol cas, caldrà actuar de manera preventiva en aquells punts encara ocupats per terrenys de conreu i bosc marginal.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	07.01. Serra de Pedralba 07.02. Cases Blanques

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- ☒ Valor arqueològic i paleontològic Sector relacionable amb ocupacions similars.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Terrenys situats a banda i banda de l'antic camí de la serra de Pedralba, entre Can Coniller i els torrents de la Mina i de Vallcorba, limitant a migjorn amb l'autopista A-18.
--------------	---

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

Serra de Pedralba

AEA.07.BARP

ALTRES IMATGES

*Serrat de Pedralba
Equip redactor*

*Serrat de Pedralba
Equip redactor*

Serra de Can Llong

AEA.08.BARP

Altres noms Serrat de Can Llonch

DADES BÀSIQUES

<i>Adreça/es</i>	Carrer de Sarajevo Ronda d'Europa	<i>Codi INE</i>	187
<i>Coordenades UTM</i>	x = 423494,9 ; y = 4601571,6	<i>Identificació al plànol</i>	Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

₀₁ No exhaurit / no intervingut

₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

 BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional

 BCIL - Bé Cultural d'Interès Local

 BPU - Bé amb Protecció Urbanística

 EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Serra de Can Llong

AEA.08.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-09
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. ARR.05.CA Can Llong / ARR.05.01.EA Masia / ARR.05.02.EA Molí

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Romà-Medieval-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	En les proximitats dels dipòsits d'aigua de la Companyia d'Aigües de Sabadell. Al sud del mas de Can Llong. La masia es localitza prop de la via dels ferrocarrils de la RENFE, a l'oest del barri de la Concòrdia, concretament, a l'est del torrent de Can Rull, a tocar amb l'antic camí de Terrassa - Manresa.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	08.01. Masia de Can Llong

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Masia de Can Llong s. XVI.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Lectura arqueològica de volums construïts i la possible documentació de restes al subsòl, pertanyents a antigues construccions precedents o a àmbits de serveis soterrats (cellers, cups de vi, dipòsits, pous, galeries, etc.).

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Masia de Can Llong i entorn immediat, i àmbit delimitat del Parc de les Aigües. Cal contemplar la possibilitat de documentar restes en el subsòl de la masia original, així com en un petit sector, adjacent, situat a l'est de la finca, encara sense edificar
--------------	---

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

Serra de Can Llong

AEA.08.BARP

ALTRES IMATGES

Serra de Can Llong
Equip redactor

Masia de Can Llong
Equip redactor

Masia de Can Llong
Equip redactor

Can Rull

AEA.09.BARP

Altres noms

Serrat de Can Rull

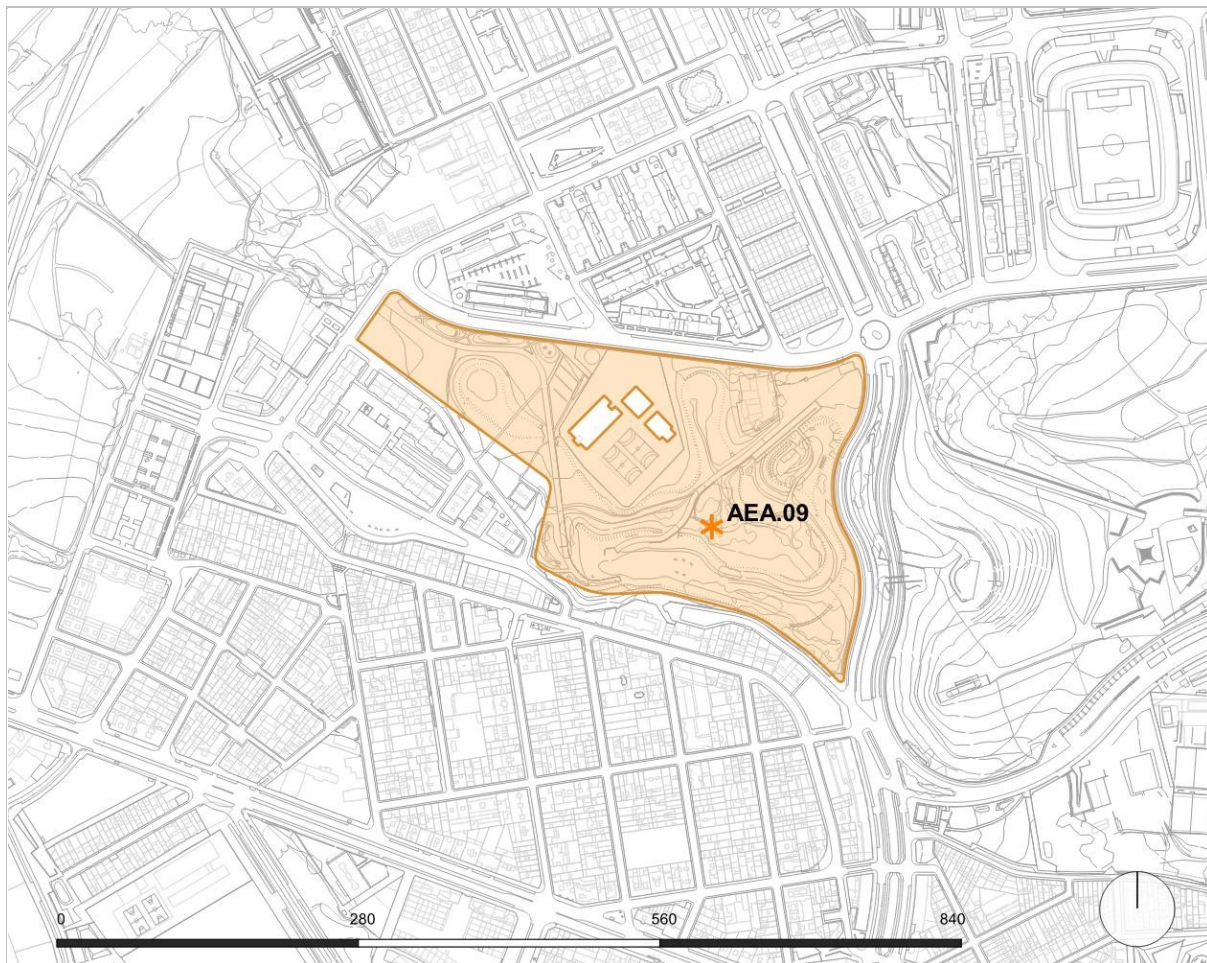
DADES BÀSIQUES

Adreça/es Avinguda de Lluís Companys, 81

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 423970 ; y = 4600494,74

Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica

JA - Jaciment Arqueològic

JP - Jaciment Paleontològic

EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

No exhaurit / no intervingut

Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional

BCIL - Bé Cultural d'Interès Local

BPU - Bé amb Protecció Urbanística

EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Can Rull

AEA.09.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Preventiva i documental
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-10
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. ARR.09.EA Can Rull

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Medieval
<i>Context</i>	L'AEA està situada en el serrat existent enfront de la masia de Can Rull. Aquesta zona s'ha convertit actualment en el Parc Catalunya.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	La importància d'aquest espai rau en la documentació de restes d'època romana i en la localització de les restes d'una explotació ceramista d'època indeterminada. També destaca la masia de Can Rull. Tot i que l'àrea es troba transformada urbanísticament, no es descarta la documentació de restes arqueològiques soterrades o emmascarades per l'actual paisatge urbà.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Masia del s. XIV-XV.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Entorn de la masia possibles restes romanes i medievals.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Les dependències de la masia.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Masia de Can Rull i entorn immediat. Cal contemplar la possibilitat de documentar restes en el subsòl de la masia original. Els terrenys on es realitzà la troballa han estat recentment urbanitzats i enjardinats, no descartem però, l'existència de restes en aquelles zones menys remenades.
--------------	--

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Bibliografia</i>	SUBIRANA, R. (1963): Memòries històriques, arqueològiques i de museus. MHS. Carpeta núm.1, pàgs.44, 48 i 74. Sabadell, 1996. SUBIRANA, R. (1969): "Els pre-sabadellencs del Primer Nadal", a Diari de Sabadell, 18 de gener de 1969. Recollit a Obra Sabadellenca 1953-1978. Edició d'Homenatge, Sabadell, pàgs.51-53. SUBIRANA, R. (1979): Obra Sabadellenca 1953-1978. Edició d'Homenatge, Sabadell, pàgs.301-302. CASAS, T. et alii (1988): Aproximació al coneixement del món rural romà al Vallès Occidental, Sabadell, Museu d'Història de Sabadell. Inèdit.
---------------------	---

Can Rull

AEA.09.BARP

ALTRES IMATGES

*Imatge històrica
Equip redactor*

*Can Rull
Equip redactor*

*Can Rull
Equip redactor*

*Can Rull
Equip redactor*

Can Feu

AEA.10.BARP

Altres noms

Castell de Can Feu

DADES BÀSIQUES

Adreça/es

Carrer de Colòmbia, 1-21

Codi INE

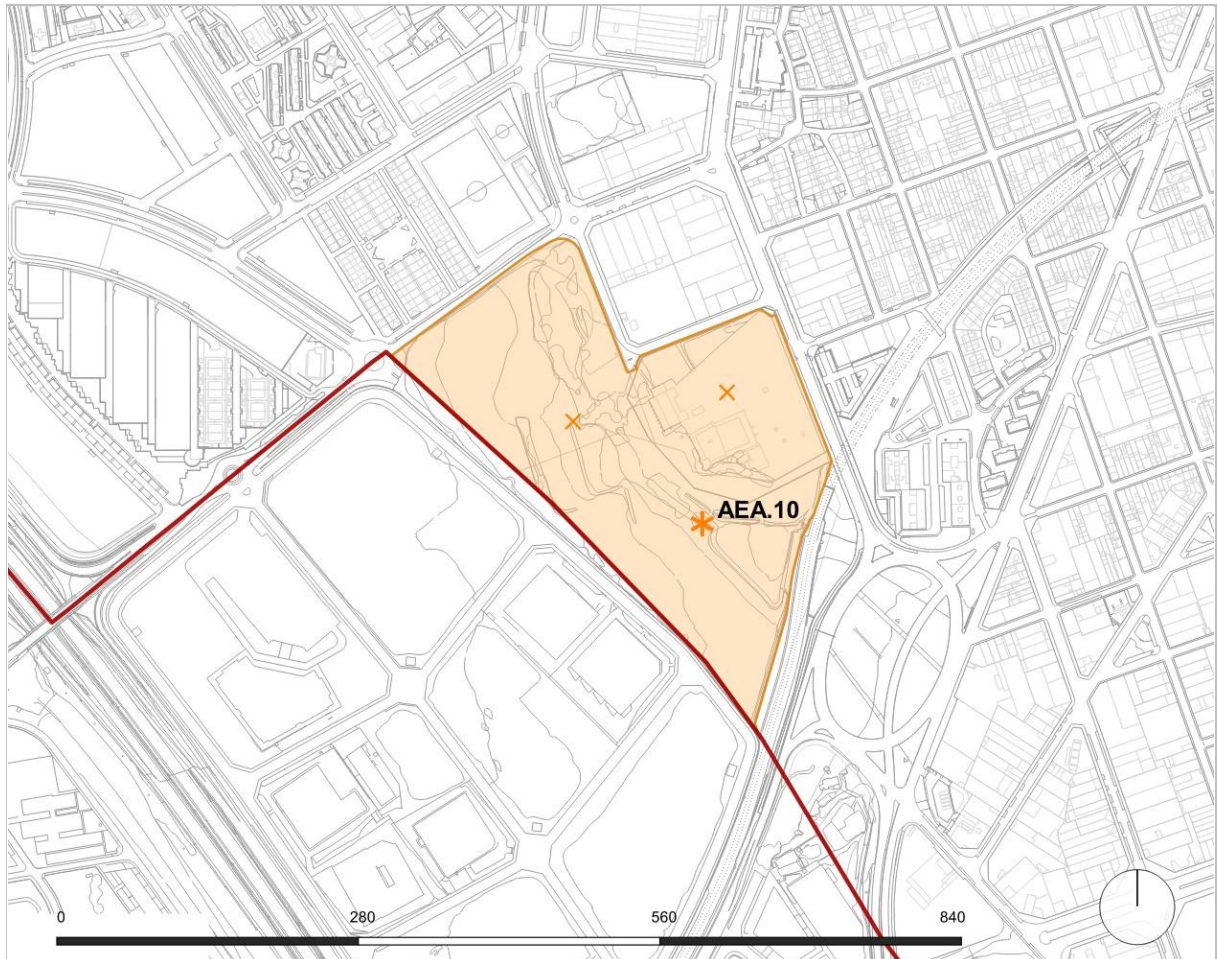
187

Coordenades UTM

x = 424415 ; y = 4599050,73

Identificació al plànol

Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic
- Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)**
 - No exhaurit / no intervingut
 - Exhaurit / resultats negatius
- Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)**
 - Lloc de troballes paleontològiques
- Categoria de protecció**
 - BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
 - BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
 - BPU - Bé amb Protecció Urbanística
 - EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Can Feu

AEA.10.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-11
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. ARR.07.EA Castell de Can Feu

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Ibèric-Romà-Medieval-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	Aquesta AEA està vinculada a la troballa d'un forn d'època ibèrica. La descoberta es realitzà en una parcel·la no urbanitzada del castell de Can Feu, en el límit entre Sabadell i Sant Quirze del Vallès. Aquesta troballa és molt a prop del jaciment romà del Serrat de Can Feu (Sant Quirze del Vallès). Els indicis detectats per V.Renom i la proximitat a una vil·la romana fa que aquest lloc esdevingui un espai d'àmplia expectativa arqueològica. Els terrenys també poden amagar restes d'un antic hàbitat rural d'època medieval. Cal recordar que les referències documentals d'aquest indret es remeten al s.XII, com a Mas de Sobarber.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	10.01. Castell de Can Feu 10.02. Forn de Can Feu

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Història del Castell de Can Feu.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Aquest espai està vinculat a la troballa d'un forn d'època ibèrica en una parcel·la no urbanitzada del castell de Can Feu, en el límit entre Sabadell i Sant Quirze del Vallès.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Estudi volumètric i subsòl de les dependències.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Castell de Can Feu i els terrenys emplaçats entre aquest i el terme municipal de Sant Quirze del Vallès.
--------------	--

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
<i>Reg. intervencions</i>	S'admet la intervenció arqueològica simultània amb la realització de les obres de canalització del torrent, sempre i quan es garanteixi la presència d'un arqueòleg durant la realització d'aquestes obres.

Can Feu

AEA.10.BARP

ALTRES IMATGES

*Imatge aèria
Equip redactor*

*Excavacions
Equip redactor*

*Imatge general
Equip redactor*

*Vista exterior
Equip redactor*

*Jaciment. Desembre 2016
Vidal, Albert*

*Jaciment. Desembre 2013
Vidal, Albert*

Can Feu

AEA.10.BARP

Excavacions
Equip redactor

Excavacions
Equip redactor

Can Marcet-Can Planas

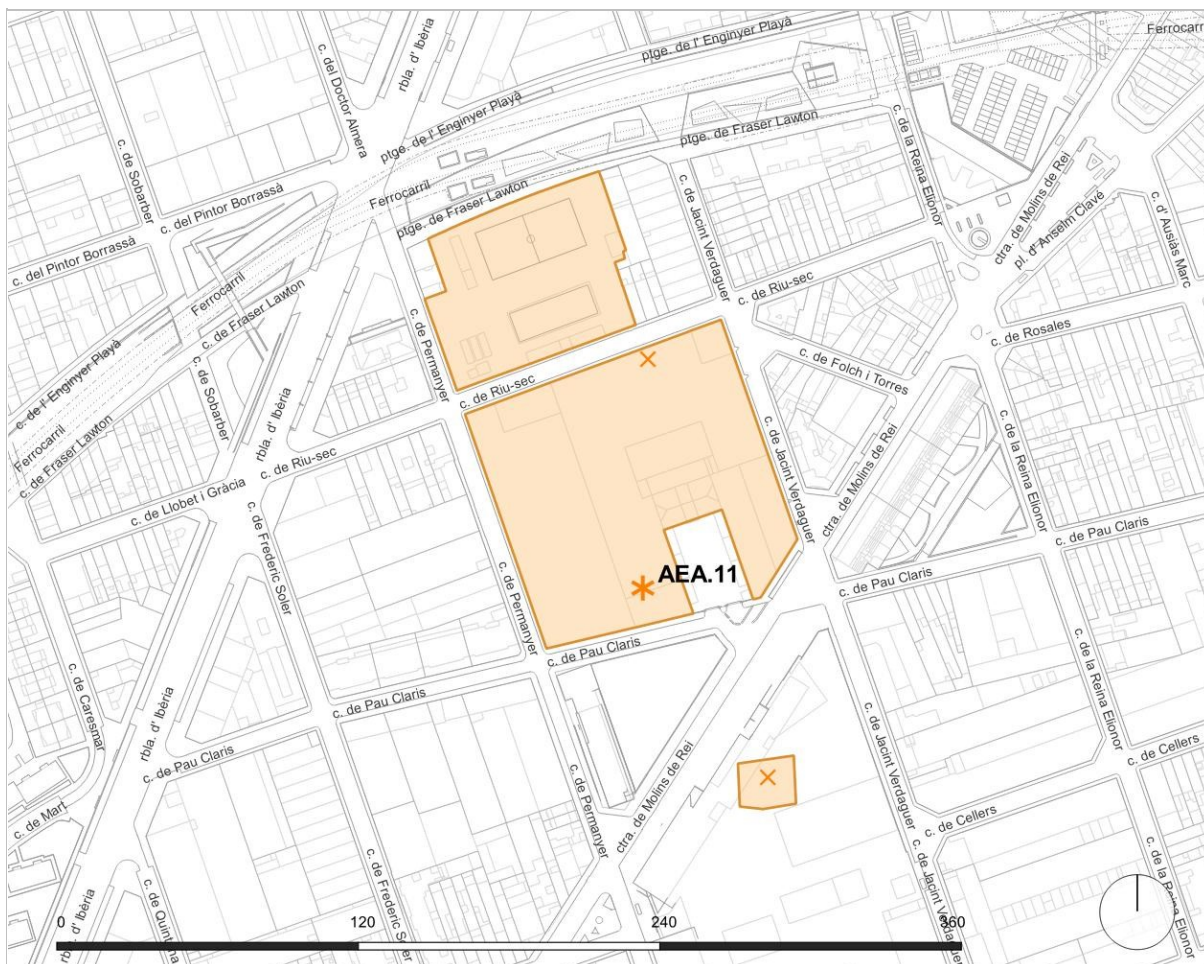
AEA.11.BARP

Altres noms Carrer Permanyer - Can Marcet - Carrer Jacint Verdaguer - Fàbrica Marcet

DADES BàSIQUES

Adreça/es Carrer de Jacint Verdaguer
Carrer de Pau Claris **Codi INE** 187

Coordenades UTM x = 424945 ; y = 4599062,78 **Identificació al plànol** Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic
- Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)**
 - ✕₀₁ No exhaurit / no intervingut
 - ✕₀₁ Exhaurit / resultats negatius
- Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)**
 - ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques
- Categoria de protecció**
 - ⊗ BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
 - ⊗ BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
 - ✱ BPU - Bé amb Protecció Urbanística
 - EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Can Marcet-Can Planas

AEA.11.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Preventiva i documental
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-12
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Bronze inicial-Bronze final-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	AEA situada en plena zona urbana, i després de les diferents intervencions arqueològiques que s'hi han efectuat, aquest espai presenta una mínima expectativa arqueològica. Encara poden aparèixer, en punts no afectats per la urbanització restes prehistòriques, encara que són més probables les troballes relacionades amb la implantació industrial del sector. Al sector de l'antic solar de Can Planas (avui CEIP-Teresa Claramunt), es conserva, soterrada, consolidada i intacta, una caldera de vapor de finals del segle XIX (pertanyent al Vapor tèxtil de Cal Marcet).
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	11.01. Can Marcet 11.03. Solar de Can Planas

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Elements relacionats amb l'antic Vapor tèxtil de Can Marcet.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Possibles restes industrials i anteriors.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Antic solar de Can Marcet i de Can Planas.
--------------	--

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

Can Marcet-Can Planas

AEA.11.BARP

ALTRES IMATGES

*Can Marcet- Can Planas
Equip redactor*

*Can Marcet
Equip redactor*

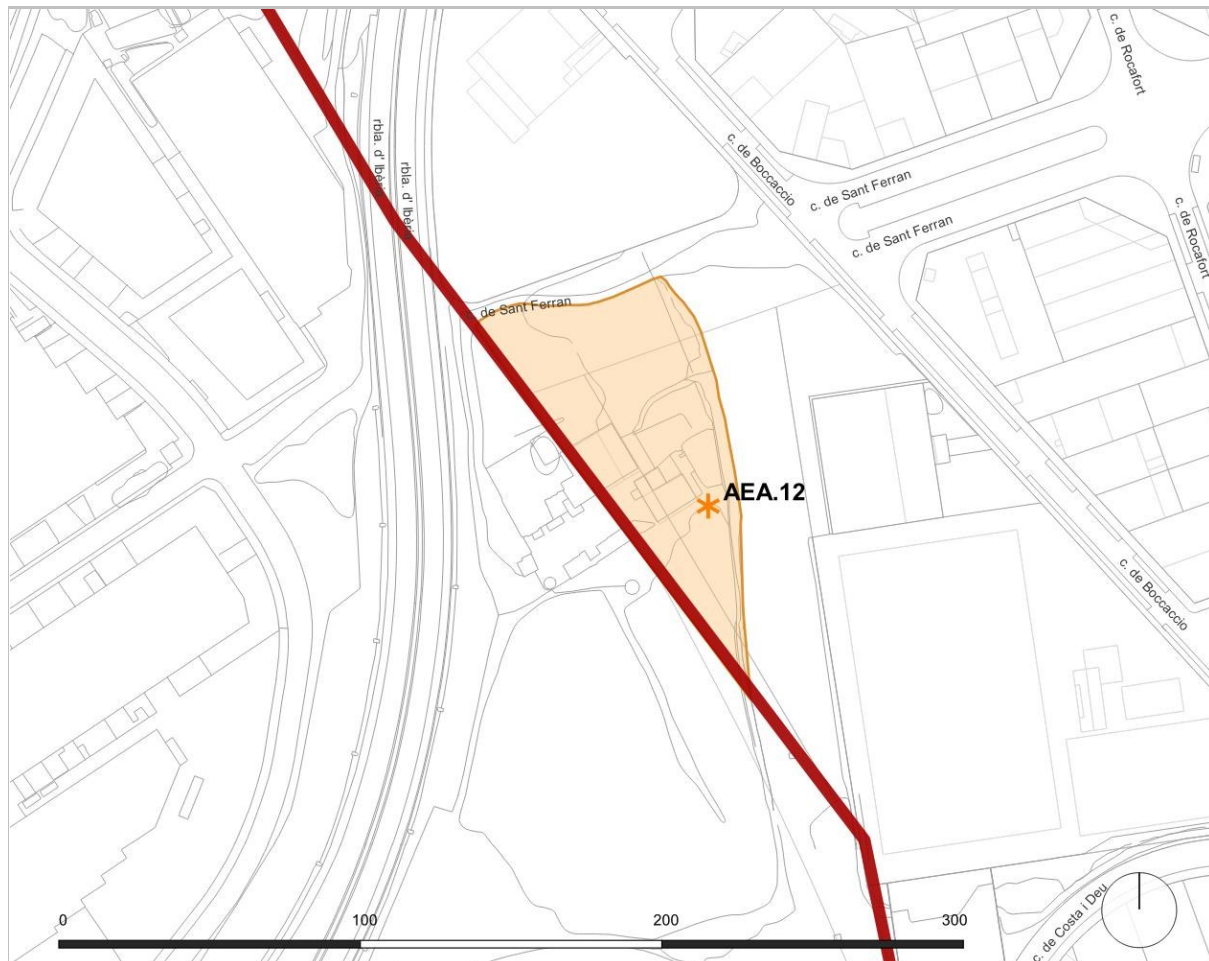
Can Llobet

AEA.12.BARP

Altres noms Can Llobet del Pla (segons arxiu d'E.Canyameres)

DADES BÀSIQUES

Adreça/es	Carrer de Croacia Carrer de Boccaccio	Codi INE	187
Coordenades UTM	x = 424621,6 ; y = 4598500,0	Identificació al plànol	Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

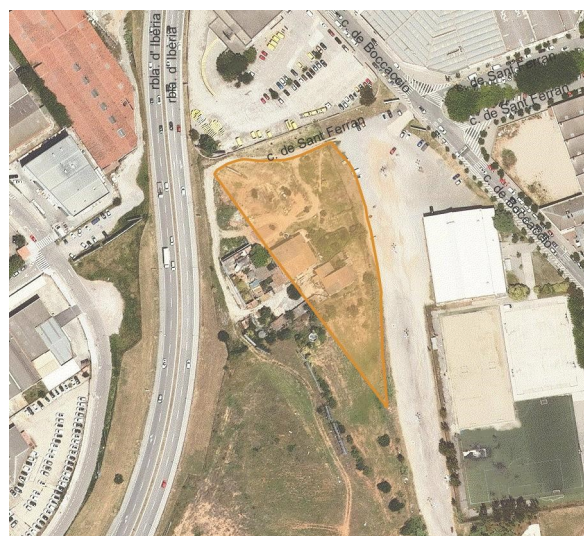
- ✕₀₁ No exhaurit / no intervingut
- ✕₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

- ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

- ⊗ BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
- ⊗ BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
- * BPU - Bé amb Protecció Urbanística
- EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Can Llobet

AEA.12.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-13
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. ARR.26.EA Can Llobet

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Medieval-Modern
<i>Context</i>	Aquesta AEA es localitza en un sector marginal de l'àrea industrial de Can Torres i Can Llobet. Se situa fora de la trama urbana de la ciutat, en un entorn amb activitat industrial, dins el polígon industrial de Can Feu, totalment envoltada de valles publicitàries. Curiosament, part del conjunt pertany al terme municipal de Sant Quirze del Vallès.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Masia de Can Llobet i entorn. Se'n tenen poques referències documentals i les que es tenen, ens remeten als segles XIV i XVII (pertanyia al terme de Sant Quirze del Vallès). Els sectors d'hàbitat rural amb la presència d'edificacions tipus masia presenten una doble expectativa arqueològica: la lectura arqueològica de volums construïts i la possible documentació de restes al subsòl, pertanyents a antigues construccions precedents o a àmbits de serveis soterrats (cellers, cups de vi, dipòsits, pous, galeries, etc.).

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Les construccions originals i històriques de la masia.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Remocions del subsòl de les dependències de la masia, estudi volumètric i subsòl de l'entorn immediat.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Masia de Can Llobet i entorn immediat. Cal contemplar la possibilitat de documentar restes en el subsòl de la masia original
--------------	--

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Dades procedents dels arxius d'E.Canyameres i de J. Alsina.
-----------------------------	---

En un document de la Cúria, del 1615, es cita el Mas Llobet. Pertanyia a la parròquia de Sant Quirze del Vallès i era pertinença del Mas Marcet (després Can Torres del Pla).

Can Llobet

AEA.12.BARP

ALTRES IMATGES

*Entorn
Equip redactor*

*Can Llobet
Vila, Norbert*

*Can Llobet
Vila, Norbert*

*Can Llobet
Vila, Norbert*

*Can Llobet
Vila, Norbert*

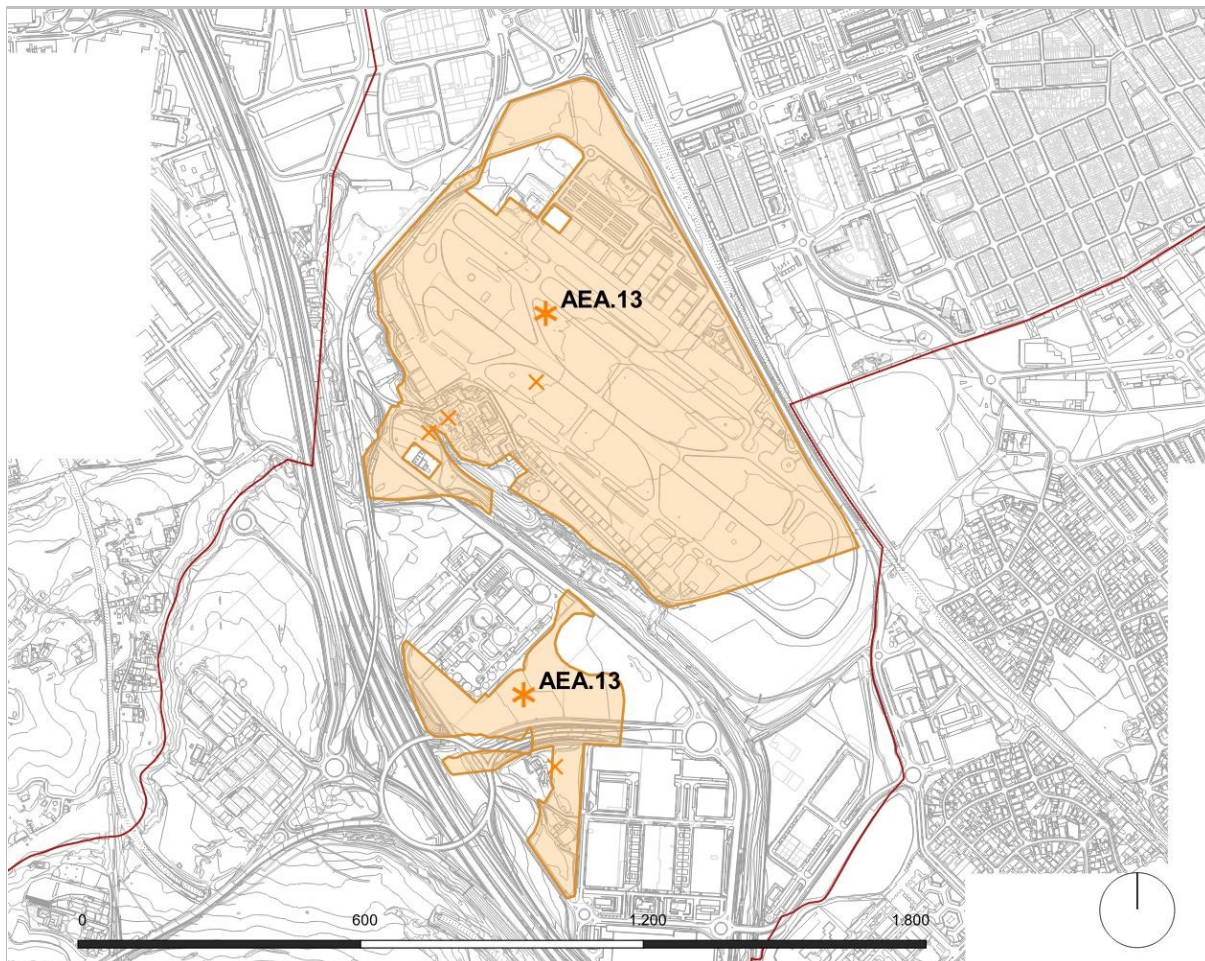
Sant Pau de Riu-Sec - Camp d'Aviació

AEA.13.BARP

Altres noms Aeroport - Sant Pau de Riu-Sec

DADES BÀSIQUES

Adreça/es	Riu Sec FFCC Barcelona - Manresa	Codi INE	187
Coordenades UTM	x = 425309 ; y = 4597061,74	Identificació al plànol	Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

- ₀₁ No exhaurit / no intervingut
- ₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

- ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

- BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
- BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
- BPU - Bé amb Protecció Urbanística
- EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Sant Pau de Riu-Sec - Camp d'Aviació

AEA.13.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-14
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. AR.12.CA Església Sant Pau / AR.12.01.EA Església / AR.12.02.EA Rectoria / ARU/A.04.CA Can Diviu / ARU/A.04.01.EA Torre / ARU/A.04.02.EA Molí / ARR.19.CA Can Borrell de Sant Pau / ARR.19.01.EA Masia / ARR.19.02.EA Molí / AD.03.EA Arsenal i polvorí de l'aeroport de Sabadell / 2.BSE Refugis antiaeris i Arsenal i Polvorí

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural, econòmica i cultural del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Calcolític-Bronze inicial-Romà-Medieval-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	Aquesta AEA contempla una expectativa arqueològica diversa. En primer lloc, a l'interior i part exterior de l'església de Sant Pau de Riu-sec s'hi conserven restes arqueològiques consolidades, a banda de l'expectativa que, en punts no excavats del seu entorn, s'hi preservin altres restes. En segon lloc, pel que fa a l'àrea del camp d'aviació, els indicis de restes prehistòriques i romanes fan pensar en la possibilitat que s'hi preservin restes al subsòl, donat que la incidència urbanística del sector és relativa. Per una altra banda, l'edifici de la Torre Gorina, d'estil modernista, s'assenta sobre l'antic emplaçament de Can Diviu (esmentada al segle XV com a Mas Bonet).
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	13.01. Camp d'Aviació 13.02. Can Diviu 13.03. Sant Pau de Riu-Sec 13.04. Can Diviu-Torre Gorina

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Restes associades a les antigues masies, arsenal i polvorí de l'Aeroport de Sabadell.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Estudi de les possibles restes en el subsòl sobre l'ocupació del territori.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Estudi volumètric de les diverses instal·lacions.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Terrenys delimitats al nord per la carretera de Bellaterra, a l'est per la carretera que porta a Badia del Vallès, al sud pel límit de terme municipal i a l'oest per l'autopista.
--------------	--

Dins d'aquest ampli espai es descarta la part de terres de conreu situades entre el camp d'aviació i Badia del Vallès, doncs es tracta de terrenys ja rebaixats d'antic i on s'hi han abocat terres. També s'exclouen, com a espai d'expectativa arqueològica, els terrenys ocupats per l'estació depuradora, donat que els rebaixos efectuats durant la seva construcció eliminaren la possibilitat d'efectuar qualsevol treball.

S'inclouen dintre l'AEA:

1- La parcel·la ocupada per l'aeroport de Sabadell (pista, instal·lacions aeroportuàries,...), ja que la troballa de restes d'època prehistòrica, en les proximitats, confereixen la possibilitat que encara s'hi preservin restes per sota de l'actual cota 0. Els antecedents

Sant Pau de Riu-Sec - Camp d'Aviació

AEA.13.BARP

arqueològics d'aquesta àrea concreta i la proximitat del jaciment prehistòric de la Bòbila Madurell (Sant Quirze del Vallès) fan d'aquests terrenys un lloc d'àmplia expectativa arqueològica.

2- La Torre Gorina i l'antic emplaçament de Can Diviu, així com la masia de Can Borrell de Sant Pau i la masia-torre de Sant Pau, totes elles edificacions de gran interès històric, arquitectònic i arqueològic.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Intervencions a fer Prospecció - Control - Excavació

Sant Pau de Riu-Sec - Camp d'Aviació

AEA.13.BARP

ALTRES IMATGES

Entorn. Imatge històrica
Equip redactor

Excavacions
Equip redactor

Entorn. Imatge històrica
Equip redactor

Entorn
Equip redactor

Entorn
Equip redactor

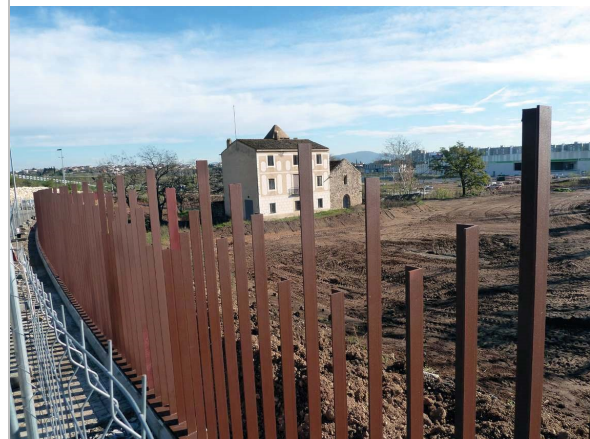
Vista del jaciment. Novembre 1988
Juan-Muns Plans, Núria

Sant Pau de Riu-Sec - Camp d'Aviació

AEA.13.BARP

*Detall de l'església romànica. Setembre 2014
Roig Buxó, Jordi*

*Jaciment. Setembre 2014
Roig Buxó, Jordi*

SANT PAU DE RIU-SEC (Sabadell, Vallès Occ.) 2011.- Vista del mur UE1230, d'època romana, situat a sota els fonaments de l'absis de l'església romànica.

*Vista de les restes del mur romà. Juliol 2011
J. Roig, J.M. Coll i C. Carreras*

SANT PAU DE RIU-SEC (Sabadell, Vallès Occ.) 2011.- Vista del sector 9 durant el transcurs de la intervenció arqueològica. Aquest sector es troba situat darrere l'edifici de l'església i la rectoria, al costat est d'aquests, i a continuació del sector 1 de la campanya del 2010.

*Vista de la zona excavada. Juliol 2011
J. Roig, J.M. Coll i C. Carreras*

*Excavacions
Equip redactor*

*Excavacions
Equip redactor*

Sant Pau de Riu-Sec - Camp d'Aviació

AEA.13.BARP

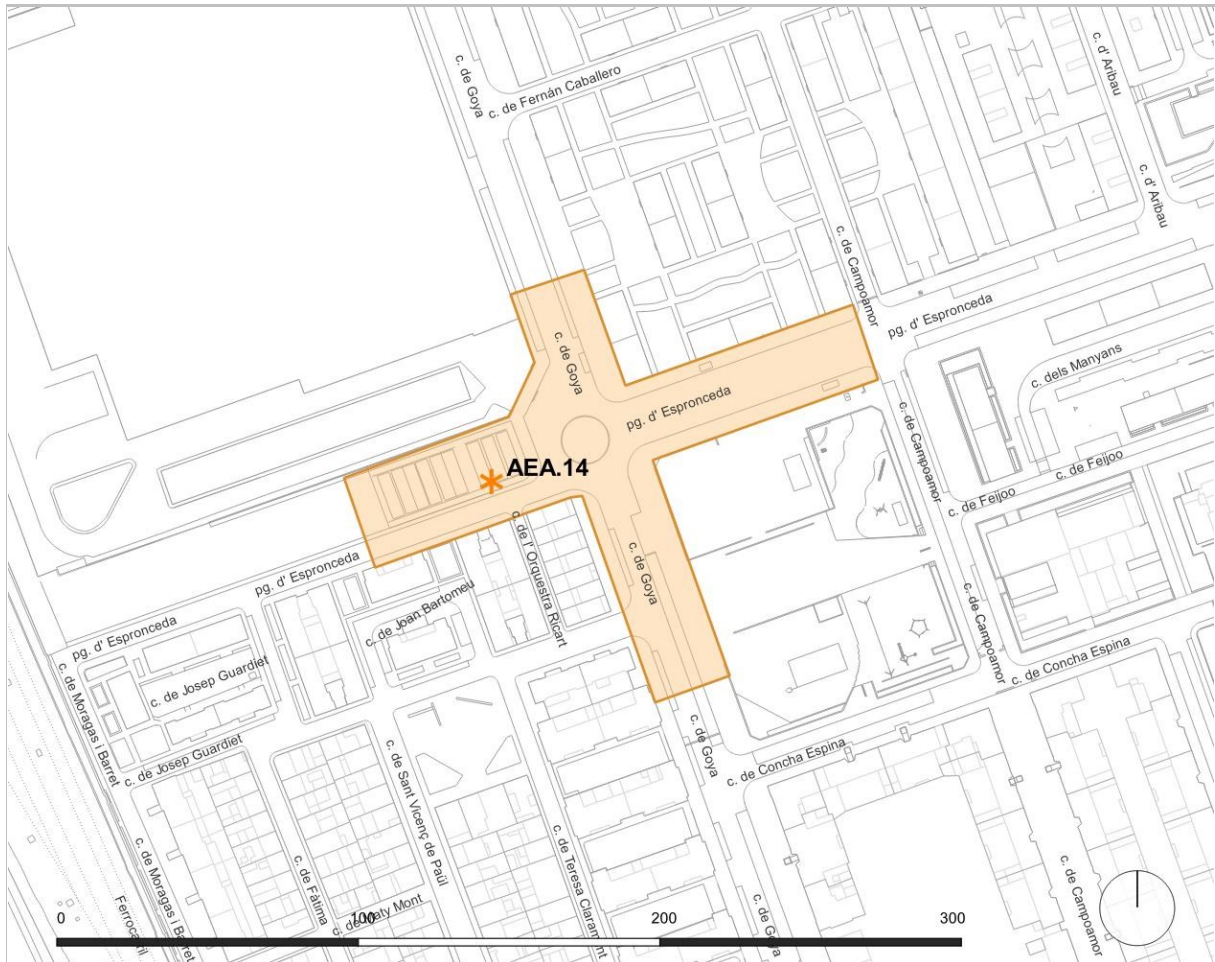
Excavacions
Equip redactor

Excavacions
Equip redactor

AEA.14.BARP

<i>Adreça/es</i>	Carrer d'Espronceda Carrer de Goya	<i>Codi INE</i>	187
<i>Coordenades UTM</i>	x = 425647,8 ; y = 4597610,3	<i>Identificació al plànol</i>	Nr2

	AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
	JA - Jaciment Arqueològic
	JP - Jaciment Paleontològic
	EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter intèrmede)

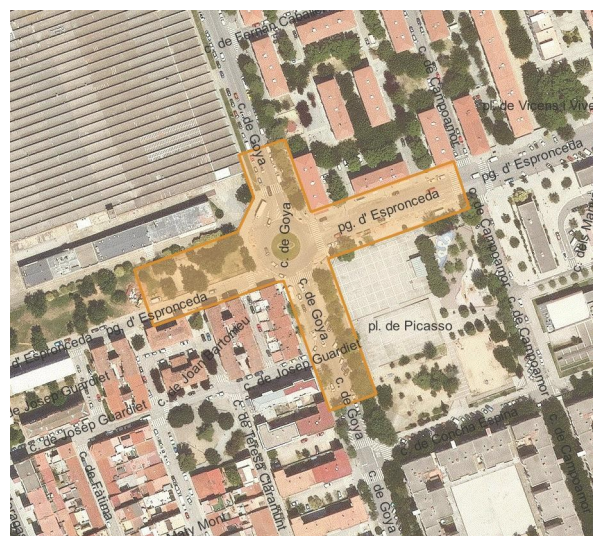
	No exhaurit / no intervengut
	Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter intèrmede)

	Lloc de troballes paleontològiques
---	------------------------------------

Categoria de protecció

	BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
	BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
	BPU - Bé amb Protecció Urbanística
	EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Carrers d'Espronceda-Goya

AEA.14.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Preventiva i documental
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-15
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Bronze inicial
<i>Context</i>	AEA situada en la zona de la Creu de Barberà, al sud de la ciutat, concretament al carrer de Goya cantonada carrer d'Espronceda, a uns 100 m. de l'anomenat reguerot de la Granja del Pas. Jaciment emplaçat a la via pública.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	No es pot descartar que l'estructura documentada formi part d'un jaciment més gran.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- ☒ Valor arqueològic i paleontològic Restes de cronologia prehistòrica.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Tram delimitat dels carrers d'Espronceda i Goya. No hi queden afectades les parcel·les edificades.
--------------	--

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Materials fons MHS.

Bibliografia RENOM, V. (1914-1948): Diari d'excavacions. Sabadell, Museu d'Història de Sabadell, vol.III, pàgs. 167-169, novembre de 1947, còpia inèdita mecanografiada.

MARCET R. i PETIT M.A. (1985): "Assentaments d'habitació a l'aire lliure de la comarca del Vallès. Del neolític al bronze final", a Estudios de la Antigüedad, núm.2, pàgs. 109-110, figs.6 núm.7.

Carrers d'Espronceda-Goya

AEA.14.BARP

ALTRES IMATGES

*Carrers d'Espronceda i Goya
Equip redactor*

*Carrer d'Espronceda-Goya. Jaciment. Novembre 1988
Juan-Muns Plans, Núria*

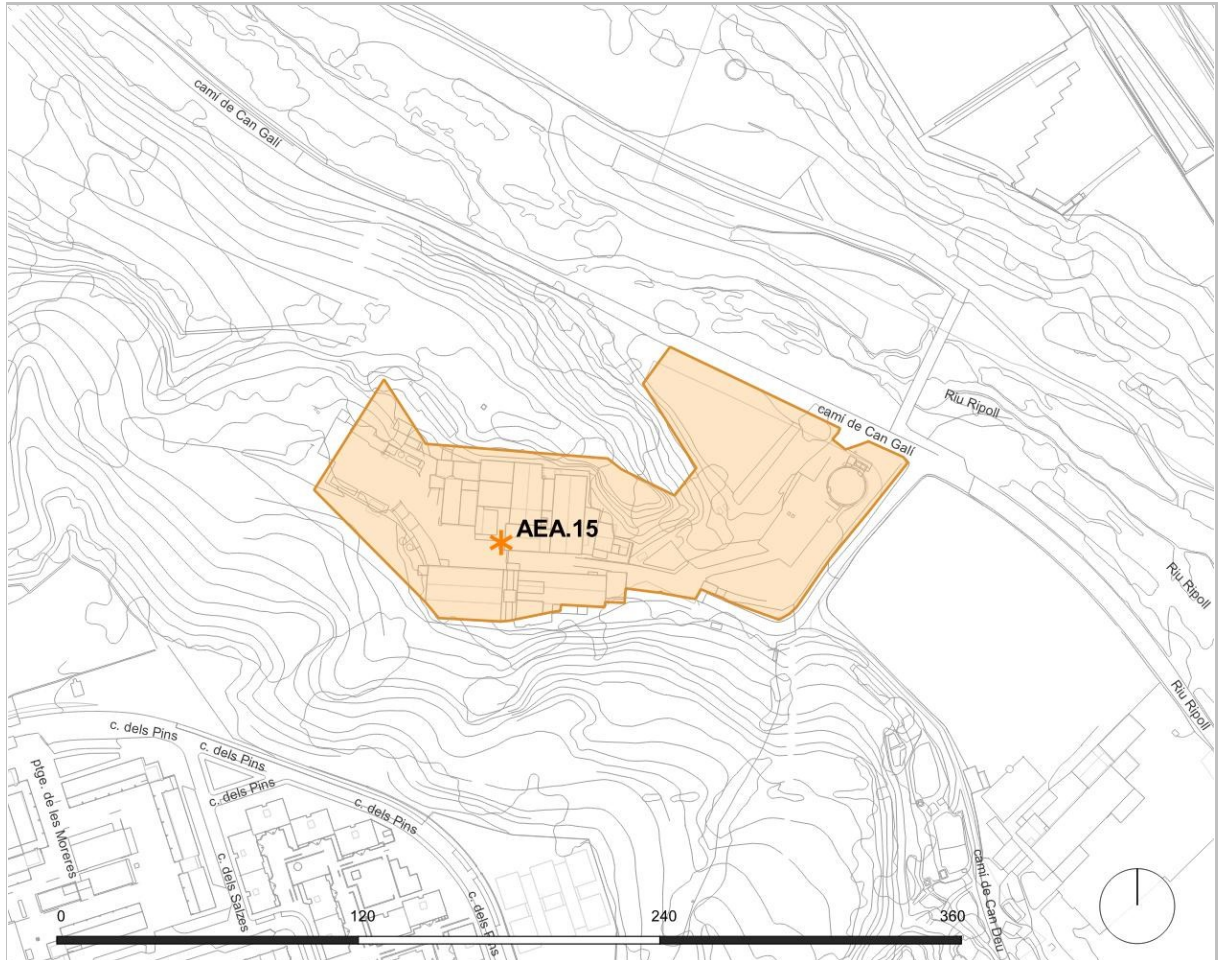

AEA.15.BARP

Altres noms

DADES BÀSIQUES

Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

- EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Molí d'en Galí

AEA.15.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-16
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. AI.004.EA Molí d'en Galí

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Modern-Contemporani
<i>Context</i>	El molí d'en Galí està situat a la riba dreta del riu Ripoll, entre la carretera de Sabadell a Calders (B-124) i el bosc de Can Deu, enfilat en el contrafort que el terreny forma entre el riu Ripoll i el torrent Fondo.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	La protecció dels espais amb edificacions tipus molins, amb estructures tipus sèquies i amb àrees d'hortes documentades històricament des de l'edat mitjana, ha de ser sistemàtica i ha de preveure la lectura arqueològica de volums construïts, així com la possible documentació de restes al subsòl, pertanyents a antigues construccions precedents o a àmbits de serveis soterrats (dipòsits, altres tipus d'estructures industrials, pous, galeries, sistemes hidràulics, etc.). Inicis de l'antic molí s. XVIII. L'edifici actual és l'únic que resta dels tres que componien el molí i és de mitjans del s. XIX. Històricament, fou construït a tocar de l'antic molí fariner d'en Sallent, i durant un temps els dos molins van coexistir. Actualment, però del molí d'en Sallent ha desaparegut.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Exemple de l'ús del riu Ripoll en les activitats econòmiques de la comunitat.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Possibles restes en el subsòl de l'antic molí.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Les restes estructurals i arquitectòniques de l'antic molí, tan draper com fariner.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Molí d'en Galí, sèquia i entorn immediat. En el subsòl i en els volums edificats actualment s'hi poden preservar restes d'interès arqueològic.
--------------	--

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	La notícia més antiga del molí d'en Galí data del s.XVIII (PEPPAS, 1982). La documentació demostra l'existència, en les immediacions, d'un molí fariner anomenat d'en Cellent o d'en Deu. Aquest molí va funcionar entre els ss.XVI i XVII. En el s.XVIII apareix documentat el molí draper de la família Galí. Ens consta que a mitjan del s.XIX es filava cotó (CASTELLS, 1963: 326).
-----------------------------	---

<i>Bibliografia</i>	CASTELLS, A. (1961): L'art sabadellenc. Pàg.326. Sabadell. Edicions Riutort.
---------------------	--

PUIG, J.; LLOBET, J.; ARGANY, I. (1982): Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic de Sabadell. Fitxa núm.319. Ajuntament de Sabadell.

ALSINA, J. (1985): "Breus notícies dels molins del Ripoll", a Quadern de les Arts i de les Lletres de Sabadell, núm.51. Pàgs.594 - 595. Sabadell, juny de 1986.

Molí d'en Galí

AEA.15.BARP

ALSINA, J. i MASVIDAL, A. (1988): Els molins del Riu Ripoll. Biblioteca Quadern, núm.12. Sabadell, pàgs.28 i 29.

ARGEMÍ, M. (1998): Estudi històric i documental dels molins i les hortes existents al riu Ripoll a Sabadell, dins de: Programa de documentació dels edificis, construccions i elements d'interès històric, arqueològic, paleontològic, cultural, social, tècnic i industrial de l'àmbit del Ripoll a Sabadell. Ajuntament de Sabadell - IDES - Museu d'Història de Sabadell - Diputació de BCN.

BOLÒS, J. i NUET, J. (1998): La sèquia Monar i els molins del riu Ripoll (Sabadell, Vallès Occidental), col.lecció Quaderns de Patrimoni, monografia IV, Ajuntament de Sabadell.

VV.AA. (1999): Documentació dels edificis, les construccions i els elements d'interès històric, arqueològic, arquitectònic, paleontològic, cultural, social, tècnic i industrial a l'àmbit del riu Ripoll a Sabadell (1997-98-99). Parc Fluvial del Ripoll (Sabadell). Parc Cultural. Inventari d'elements d'interès cultural. Vol.I. Ajuntament de Sabadell - Diputació de Barcelona. Element núm.8.

Molí d'en Galí

AEA.15.BARP

ALTRES IMATGES

*Entorn
Fernández, Luís*

Can Moragues

AEA.16.BARP

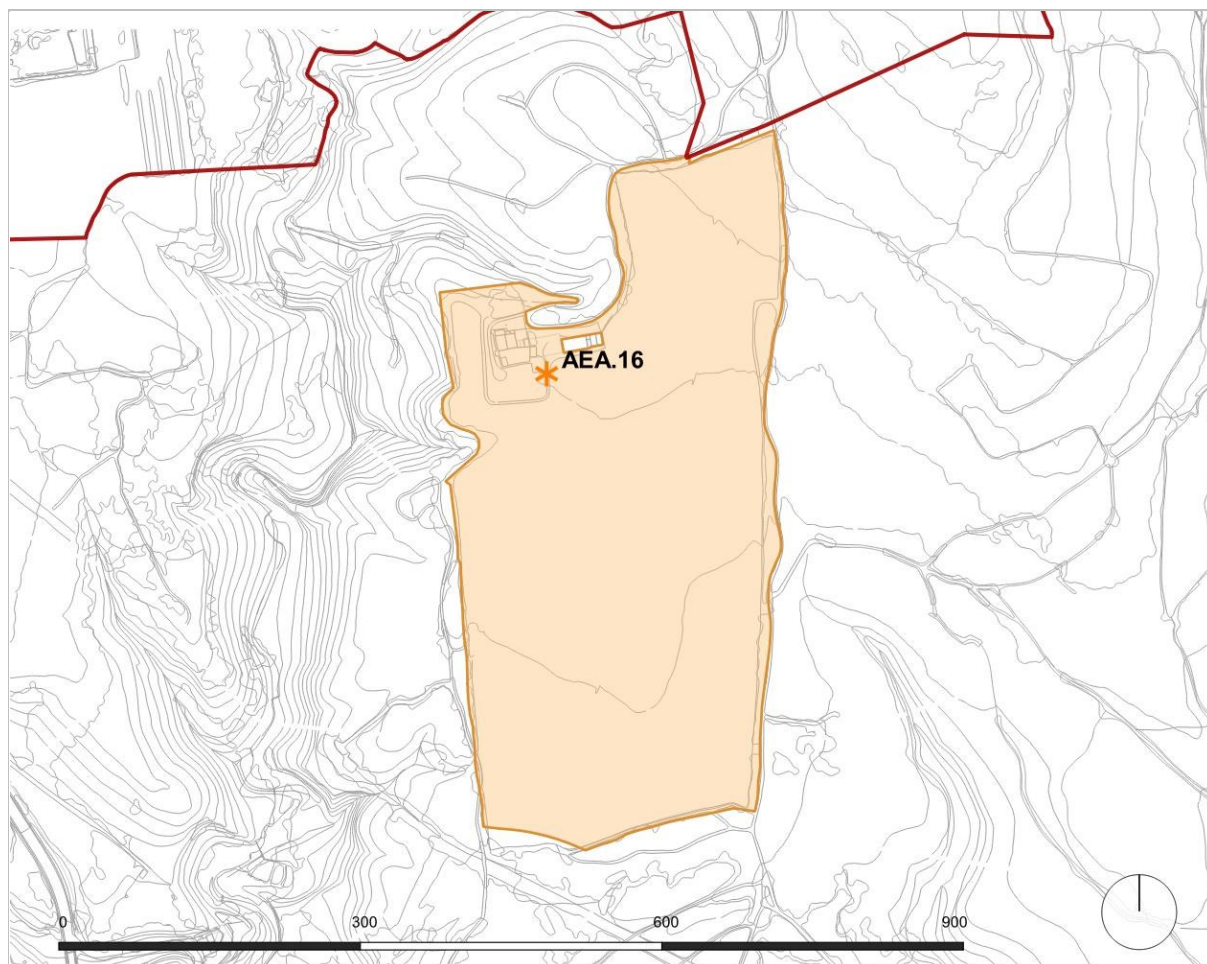
DADES BÀSIQUES

Adreça/es Camí de Can Casamada, 169

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 424898 ; y = 4603765,80

Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic
- Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)
 - No exhaurit / no intervingut
 - Exhaurit / resultats negatius
- Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)
 - Lloc de troballes paleontològiques
- Categoria de protecció
 - BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
 - BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
 - BPU - Bé amb Protecció Urbanística
 - EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Can Moragues

AEA.16.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-17
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. ARR.13.EA Can Moragues

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Romà-Medieval-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	L'AEA es localitza en una plana envoltada d'un bosc de pins joves, passat el torrent dels Colobriers, en terrenys de la masia de Can Moragues. En l'actualitat aquests terrenys pertanyen a un club d'ultralleugers.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Masia i voltants.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	L'assentament rural de la zona propera al riu Ripoll.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Possibles restes anteriors a la construcció de la masia, en els camps adjacents. Època romana.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Les estructures i edificacions que constitueixen la masia de Can Moragues, declarada BCIL.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Camps de conreu situats al voltant de Can Moragues, així com els terrenys ocupats pel club d'ultralleugers
--------------	--

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Materials fons MHS.
<i>Bibliografia</i>	SUBIRANA, R. (1966): Memòries històriques, arqueològiques i de museus. MHS. Carpeta núm.3, pàg.637. Sabadell, 1996. ESTRADA, J. (1969): Vías y poblamiento romano en el área metropolitana de Barcelona, s/n. Comisión de Urbanismo de Barcelona, document d'ús intern. CASAS, T. et alii (1988): Aproximació al coneixement del món rural romà al Vallès Occidental, Sabadell, Museu d'Història de Sabadell. Inèdit.

Can Moragues

AEA.16.BARP

ALTRES IMATGES

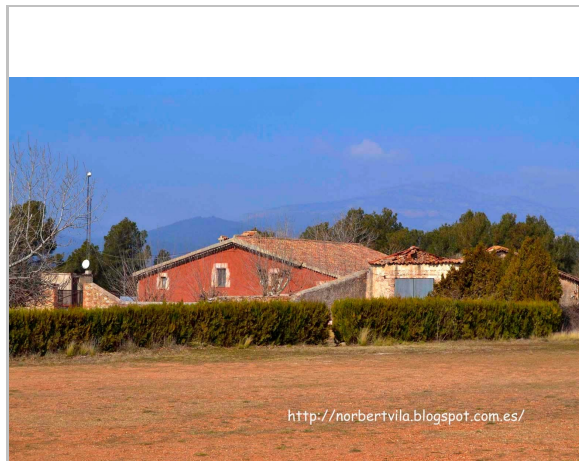
*Vista del jaciment. Novembre 1988
Juan-Muns Plans, Núria*

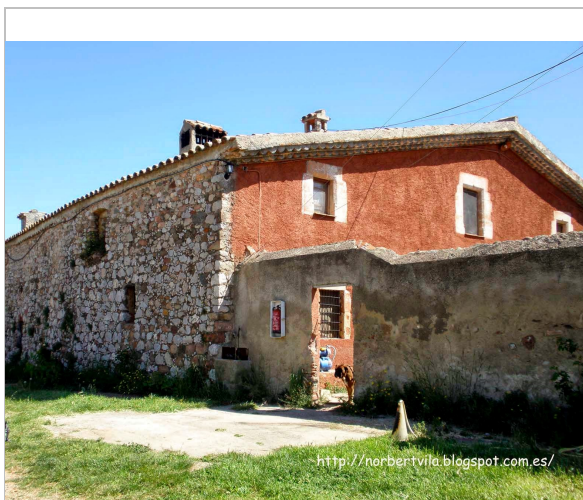
*Can Moragues
Vila, Norbert*

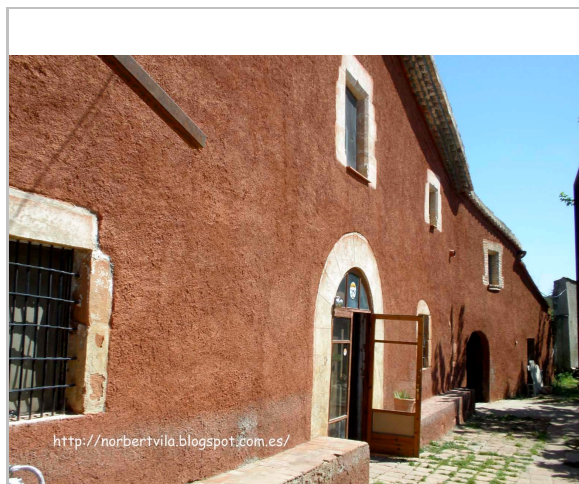
*Can Moragues
Vila, Norbert*

*Can Moragues
Vila, Norbert*

*Can Moragues
Vila, Norbert*

*Can Moragues
Vila, Norbert*

Can Moragues

AEA.16.BARP

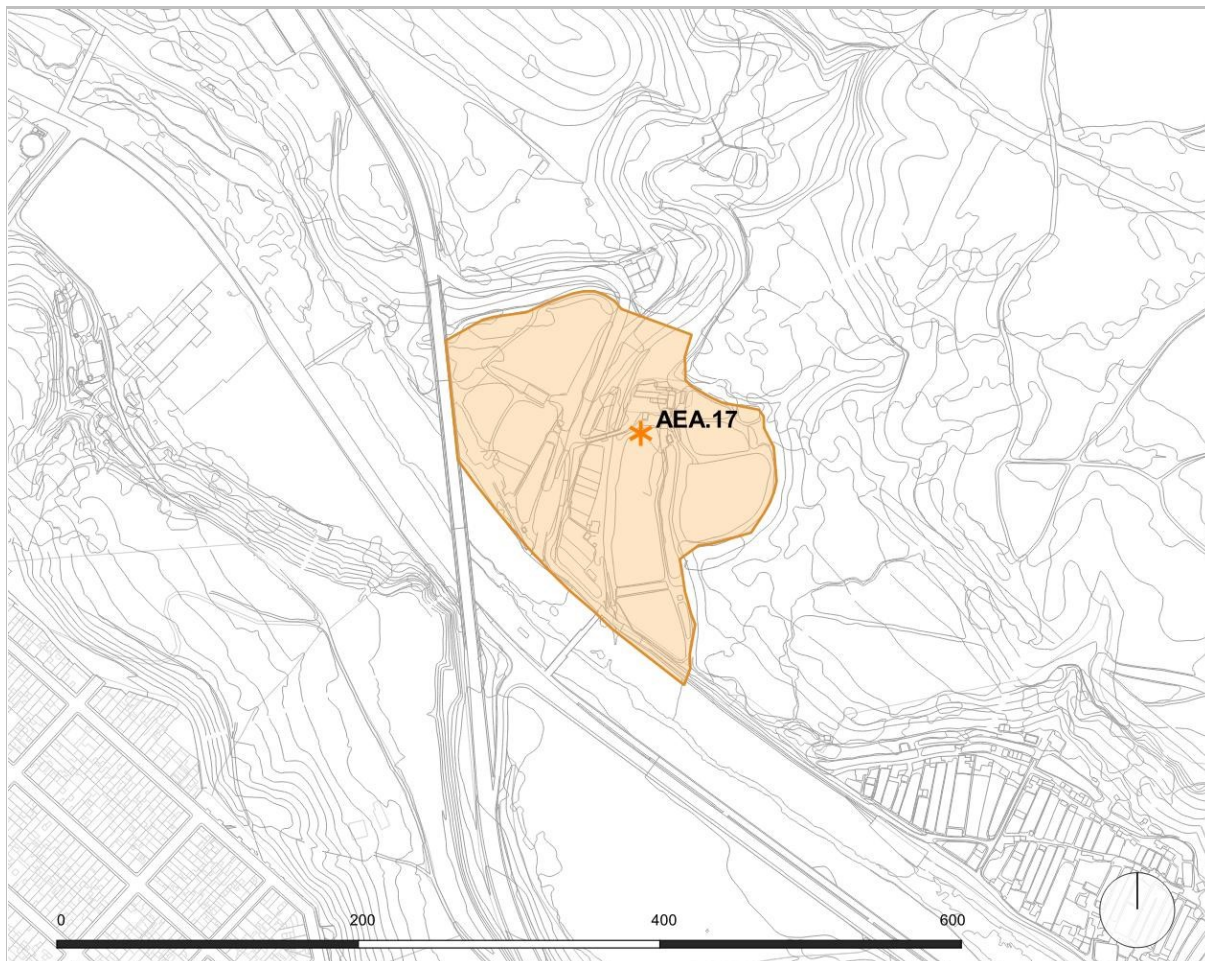
Can Moragues
Vila, Norbert

Can Garriga

AEA.17.BARP

DADES BÀSIQUES

Adreça/es	Parc Ind. del Ripoll Font de Can Pagès	Codi INE	187
Coordenades UTM	x = 424590,6 ; y = 4603116,5	Identificació al plànol	Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

- ₀₁ No exhaurit / no intervingut
- ₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

- ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

- BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
- BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
- BPU - Bé amb Protecció Urbanística
- EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Can Garriga

AEA.17.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Preventiva i documental
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-18
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. ARR.25.EA Can Garriga

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Contemporani
<i>Context</i>	La masia de Can Garriga està situada a la riba esquerra del riu Ripoll, a l'est de la Plana del Pintor, prop de la carretera de Sabadell a Castellar del Vallès (B-124).
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Masia de Can Garriga i camps adjacents. Al subsòl s'hi poden preservar restes i elements de gran interès arqueològic i històric. Possibles restes d'estructures dels ss. XVIII i XIX. Al seu entorn tenim possibles restes del molí de Baiona o del molí de Can Garriga (ss. XVIII-XIX). Dos són els elements a tenir presents. D'una banda l'antiga masia de Can Garriga i, d'altra banda, les possibles restes del molí de Baiona o del molí de Can Garriga, datat entre els segles XVIII-XIX, i encara no localitzat.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Estudi de l'assentament rural al voltant del riu Ripoll.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Possibles restes en els camps adjacents així com en el subsòl de la masia.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Les edificacions relacionades amb el possible molí i la masia de Can Garriga.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Masia de can Garriga (possibilitat de trobar-ne restes en el subsòl) i entorn. L'àrea de protecció va més enllà del lloc a on s'emplaça el mas i abraça un conjunt de camps de conreu susceptibles de presentar restes del molí de Can Garriga.
--------------	---

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

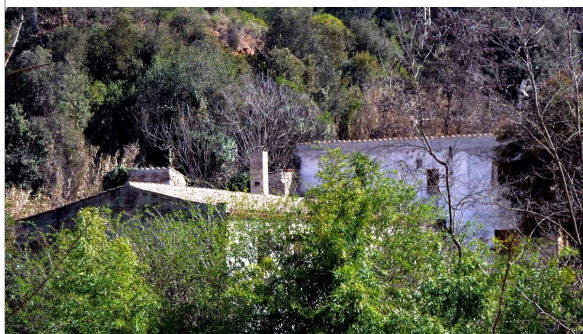
INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	L'any 1822 l'establiment pertanyia al moliner de Jonqueres, Ramon Garriga. La masia estava dins de la parròquia de Sant Vicenç de Jonqueres. Fonts consultades: arxiu d'Esteve Canyameres. Informació oral de Josep Maria Massagué.
<i>Bibliografia</i>	CASTELLS, A. (1961): L'art sabadellenc. Pàg.299. Sabadell. Edicions Riutort. ALSINA, J. (1985): Índex de topònims de Sabadell i el seu terme fins a la darrereria del s.XVIII. Pàg.49. Ajuntament de Sabadell, Sabadell. VV.AA. (1999): Documentació dels edificis, les construccions i els elements d'interès històric, arqueològic, arquitectònic, paleontològic, cultural, social, tècnic i industrial a l'àmbit del riu Ripoll a Sabadell (1997-98-99). Parc Fluvial del Ripoll (Sabadell). Parc Cultural. Inventari d'elements d'interès cultural. Vol.I. Ajuntament de Sabadell - Diputació de Barcelona. Element núm.13.

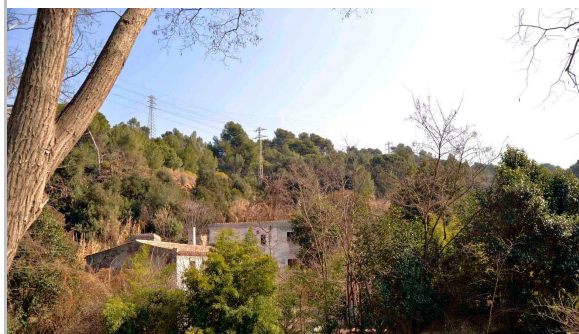
Can Garriga

AEA.17.BARP

ALTRES IMATGES

*Can Garriga
Vila, Norbert*

*Can Garriga
Vila, Norbert*

*Can Garriga
Vila, Norbert*

*Can Garriga
Vila, Norbert*

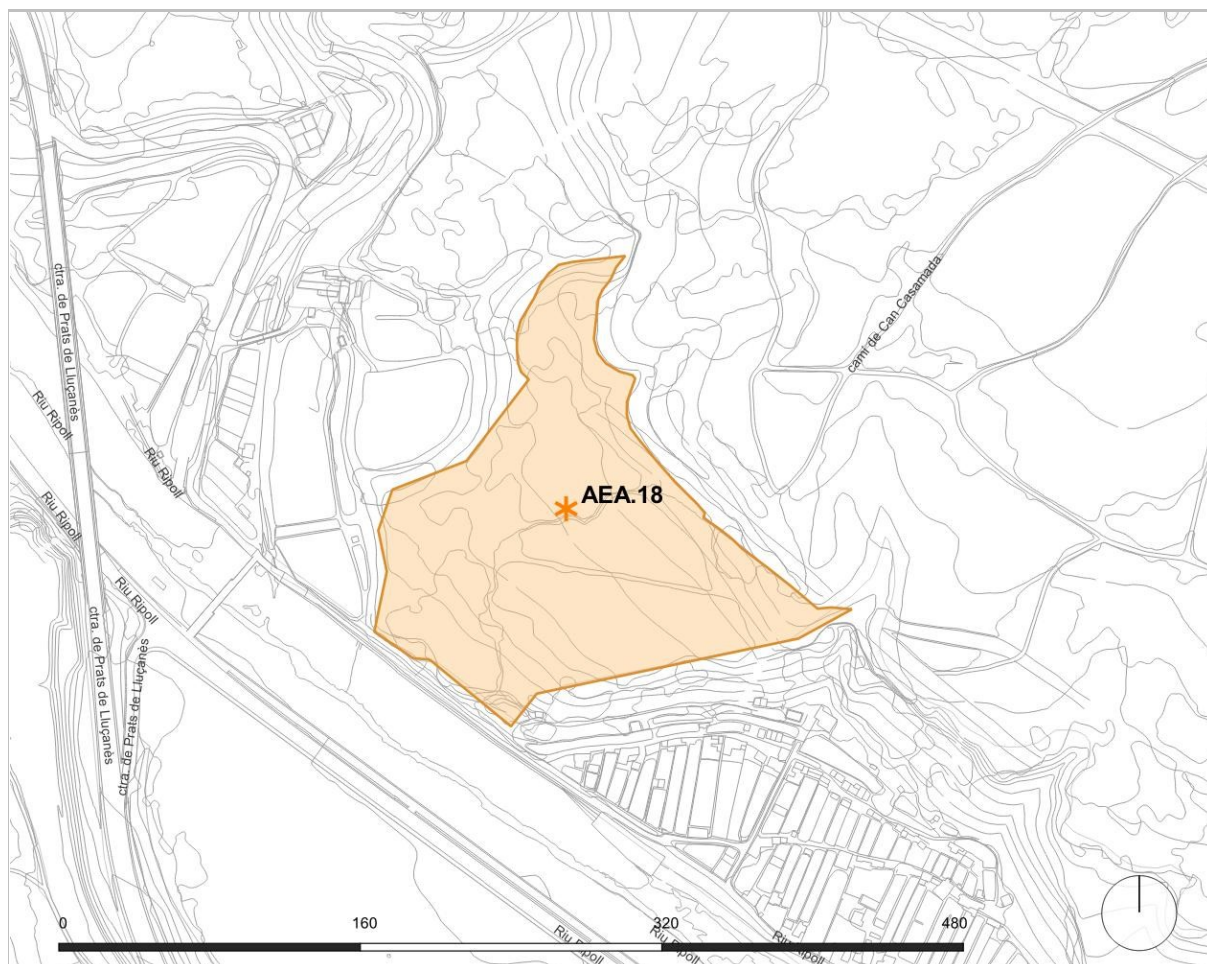
Mas Baiona

AEA.18.BARP

Altres noms Can Garriga; Castell de Mas Baiona

DADES BàSIQUES

Adreça/es	Riu Ripoll Font de Can Pagés	Codi INE	187
Coordenades UTM	x = 424593,5 ; y = 4603099,5	Identificació al plànol	Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic
- Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)
 - ₀₁ No exhaurit / no intervingut
 - ₀₁ Exhaurit / resultats negatius
- Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)
 - ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques
- Categoria de protecció
 - BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
 - BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
 - BPU - Bé amb Protecció Urbanística
 - EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Mas Baiona

AEA.18.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Preventiva i documental
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-19
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Medieval-Modern
<i>Context</i>	Situat en el sector de Can Garriga, en concret a la confluència del riu Ripoll i la riera de Colobriers o de la Tosca.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	L'espai de protecció queda definit per una zona de pendent suau situada al sud de Can Garriga.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Estudi de l'assentament rural.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Possibles restes en els camps adjacents així com en el subsòl de la masia.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Les edificacions relacionades amb el mas de Can Baiona.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Mas Baiona i entorn immediat. Malgrat les imprecisions en la localització del jaciment i d'aquest topònim, es poden preservar restes d'interès en el subsòl d'aquest sector. L'espai de protecció queda definit per una zona de pendent suau al sud de Can Garriga.
--------------	---

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Documentació dels ss..XIV- XIX compilada i estudiada per E.Canyameres i Ramoneda.
-----------------------------	---

<i>Bibliografia</i>	BENAU, J.M. (1994): Fàbriques i establiments amb força de vapor a Sabadell (1838 - 1915). Plànol editat per l'Ajuntament de Sabadell i el Museu d'Història de Sabadell. Número 38.
---------------------	--

Bibliografia general sobre els vapors a Sabadell:

FONTSERÈ, M.; LIZA, A.; MARTÍNEZ, A.; MORENO, X. Coord. (1991): Les darreres màquines de vapor que instal.laren a Sabadell, Sabadell, Institut de Batxillerat Arraona.

BENAU, J.M. (1991): La indústria tèxtil llanera a Catalunya, 1750-1870. El procés d'industrialització al districte industrial de Sabadell - Terrassa, tesi doctoral inèdita, UAB.

BENAU, J.M. (1994): El vapor a Sabadell. Catàleg de l'exposició organitzada pel Museu d'Història de Sabadell, 1994. Patronat dels Museus de Sabadell - Ajuntament de Sabadell.

MORENO, X. (s.d.): Els vapors industrials a Sabadell (Vallès Occidental). Itinerari de l'Ajuntament de Sabadell. Amb la col.laboració de l'Arxiu Històric de Sabadell.

Mas Baiona

AEA.18.BARP

ALTRES IMATGES

Entorn
Carlús Martín, Xavier

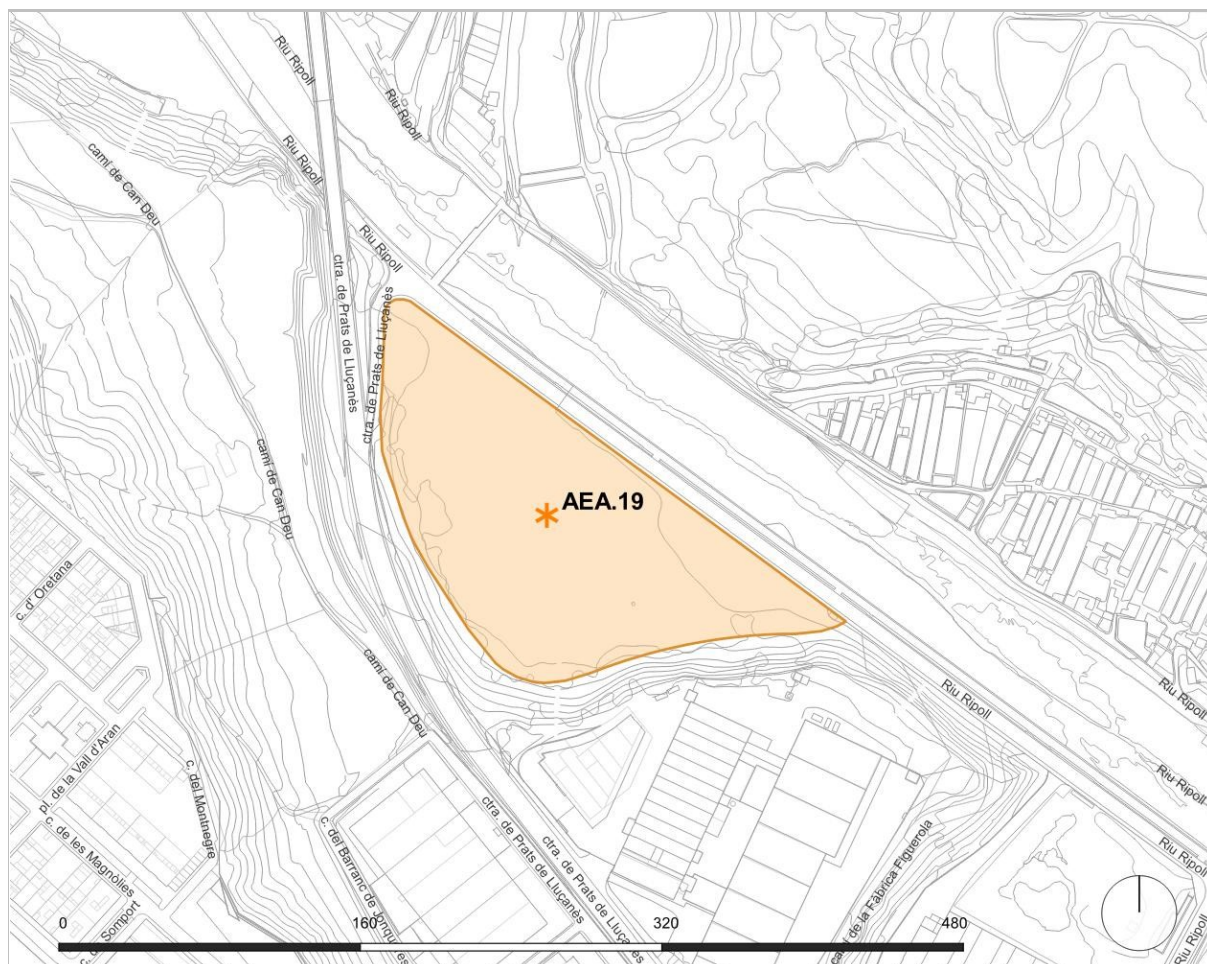
Molí de l'Oriac

AEA.19.BARP

Altres noms Molí de les Jonqueres

DADES BàSIQUES

<i>Adreça/es</i>	Riu Ripoll Sector La Llanera	<i>Codi INE</i>	187
<i>Coordenades UTM</i>	x = 421587,9 ; y = 4602794,2	<i>Identificació al plànol</i>	Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

- ₀₁ No exhaurit / no intervingut
- ₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

- ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

- BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
- BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
- BPU - Bé amb Protecció Urbanística
- EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Molí de l'Oriac

AEA.19.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Preventiva i documental
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-20
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. AI.019.EA Xemenieia del Molí de l'Oriac.

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Modern-Contemporani
<i>Context</i>	El molí està situat al marge dret del riu Ripoll, en terrenys de Casanovas i Cia. El molí draper de l'Oriac data de finals del s.XVII - principis del s.XVIII. Es fonamenta sobre un antic molí fariner, anomenat molí nou de Jonqueres. L'any 1942 el molí encara restava dempeus; fou reconstruït pels propietaris de l'empresa de tints E.Casanovas i Cia. Segons consta disposava de baixos i dues plantes, destacant una roda de més de 4 m. de diàmetre. En l'actualitat aquests i d'altres elements han desaparegut.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Xemenieia del Molí. En aquest cas, doncs, malgrat formar part del conjunt geogràfic i històric del Ripoll, la possible documentació de restes s'ha de restringir al subsòl, pertanyents a antigues construccions precedents o a àmbits de serveis soterrats (dipòsits, altres tipus d'estructures industrials, pous, galeries, sistemes hidràulics, etc.).

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Com a element més del desenvolupament industrial al voltant del riu Ripoll i l'explotació dels recursos hídrics.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Possibles restes en el subsòl dels antics molins.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Xemenieia de l'antic molí de l'Oriac.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Molí de l'Oriac i entorn immediat. La restauració de l'edifici, practicada pels actuals propietaris (Tints Enric Casanovas), no deixà cap testimoni de l'antiga estructura. La indústria reformada s'enderrocà l'any 1998 i està prevista una nova implantació industrial en el seu lloc. Es poden preservar algunes restes en el subsòl. La possible documentació de restes s'ha de restringir al subsòl, pertanyents a antigues construccions precedents o a àmbits de serveis soterrats (dipòsits, altres tipus d'estructures industrials, pous, galeries, sistemes hidràulics, etc.).
--------------	---

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Gràcies a la documentació històrica existent, sabem que el molí nou de Jonqueres (molí fariner) passà a ser propietat dels Oriac l'any 1728, d'aquesta manera el molí es convertí en draper (ALSINA & MASVIDAL, 1988: 34-35). També ens consta, mercès aquesta documentació, que l'any 1847, el molí tornà a ser fariner.
<i>Bibliografia</i>	PUIG, J.; LLOBET, J.; ARGANY, I. (1982): Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic de Sabadell. Fitxa núm.320. Ajuntament de Sabadell. ALSINA, J. (1985): "Breus notícies dels molins del Ripoll", a Quadern de les Arts i de les

Molí de l'Oriac

AEA.19.BARP

Lletres de Sabadell, núm.51. Pàgs.594 - 595. Sabadell, juny de 1986.

ALSINA, J. i MASVIDAL, A. (1988): Els molins del Riu Ripoll. Biblioteca Quadern, núm.12. Sabadell, pàgs.34 i 35.

BENAU, J.M. (1994): Fàbriques i establiments amb força de vapor a Sabadell (1838 - 1915). Plànol editat per l'Ajuntament de Sabadell i el Museu d'Història de Sabadell. Número 68.

BOLÒS, J. i NUET, J. (1998): La sèquia Monar i els molins del riu Ripoll (Sabadell, Vallès Occidental), col.lecció Quaderns de Patrimoni, monografia IV, Ajuntament de Sabadell.

ARGEMÍ, M. (1998): Estudi històric i documental dels molins i les hortes existents al riu Ripoll a Sabadell, dins de: Programa de documentació dels edificis, construccions i elements d'interès històric, arqueològic, paleontològic, cultural, social, tècnic i industrial de l'àmbit del Ripoll a Sabadell. Ajuntament de Sabadell - IDES - Museu d'Història de Sabadell - Diputació de BCN.

VV.AA. (1999): Documentació dels edificis, les construccions i els elements d'interès històric, arqueològic, arquitectònic, paleontològic, cultural, social, tècnic i industrial a l'àmbit del riu Ripoll a Sabadell (1997-98-99). Parc Fluvial del Ripoll (Sabadell). Parc Cultural. Inventari d'elements d'interès cultural. Vol.I. Ajuntament de Sabadell - Diputació de Barcelona. Element núm.16.

Molí de l'Oriac

AEA.19.BARP

ALTRES IMATGES

Imatge històrica. 1920
Abad Riera, Fermí

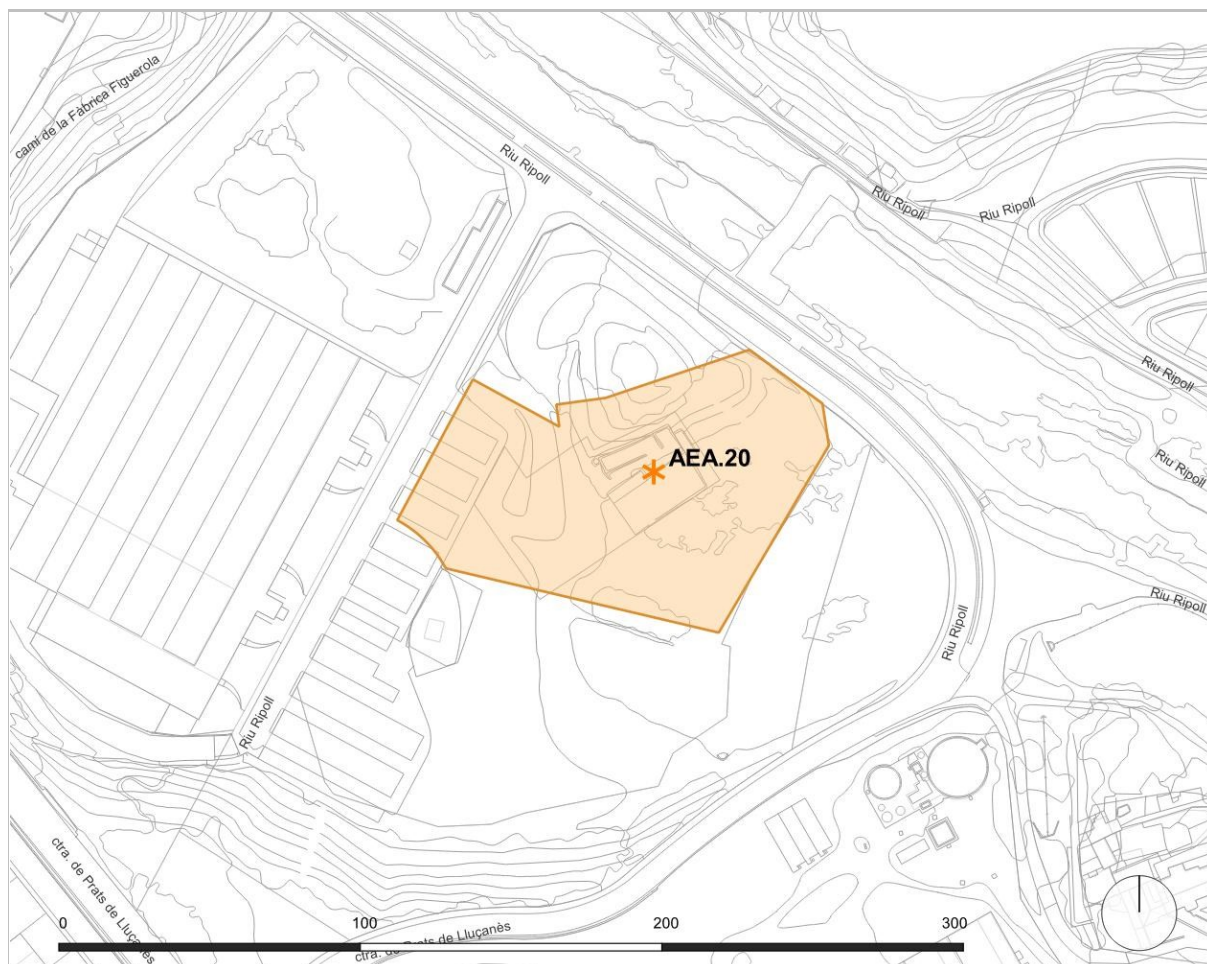
Molí d'en Font

AEA.20.BARP

Altres noms Molí d'en Coll-molí d'Hortals, d'en Gassó, del Fossar, de Can Català

DADES BÀSIQUES

<i>Adreça/es</i>	Camí de Jonqueres Molí de la Potassa	<i>Codi INE</i>	187
<i>Coordenades UTM</i>	x = 424977 ; y = 4602483,98	<i>Identificació al plànol</i>	Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

✕₀₁ No exhaurit / no intervingut

✕₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

○₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

- ⊗ BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
- ⊗ BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
- ✱ BPU - Bé amb Protecció Urbanística
- EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Molí d'en Font

AEA.20.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-21
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. AI.005.EA Molí d'en Font

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Medieval-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	El molí està emplaçat al marge dret del riu Ripoll, entre el camí de Jonqueres i el molí de la Potassa, uns 200 metres al nord-est de l'església de Sant Vicenç de Jonqueres, al costat dret de la carretera de Sabadell a Castellar del Vallès.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Restes arquitectòniques del molí en peu. La protecció dels espais amb edificacions tipus molins, amb estructures tipus sèquies i amb àrees d'hortes documentades històricament des de l'edat mitjana ha de ser sistemàtica i ha de preveure la lectura arqueològica dels volums construïts, així com la possible documentació de restes al subsòl, pertanyents a antigues construccions precedents o a àmbits de serveis soterrats (dipòsits, altres tipus d'estructures industrials, pous, galeries, sistemes hidràulics, etc.).

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Com a element més del desenvolupament industrial al voltant del riu Ripoll i l'explotació dels recursos hídrics.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Espai de protecció.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Volumètric, parcial.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Molí d'en Font i entorn immediat. La possible documentació de restes s'ha de restringir al subsòl, pertanyents a antigues construccions precedents o a àmbits de serveis soterrats (dipòsits, altres tipus d'estructures industrials, pous, galeries, sistemes hidràulics, etc.).
--------------	---

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Els documents històrics ens parlen que després de l'any 1847 el molí d'en Font deixà de ser paperer per passar a ser fariner (PEPPAS, 1982). Es fonamenta en el molí d'en Coll, ja conegut des del s.XVIII (ALSINA & MASVIDAL, 1988).
-----------------------------	---

<i>Bibliografia</i>	CASTELLS, A. (1961): L'art sabadellenc. Pàg.329. Sabadell. Edicions Riutort. PUIG, J.; LLOBET, J.; ARGANY, I. (1982): Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic de Sabadell. Fitxa núm.321. Ajuntament de Sabadell. ALSINA, J. (1985): "Breus notícies dels molins del Ripoll", a Quadern de les Arts i de les Lletres de Sabadell, núm.51. Pàgs.594 - 595. Sabadell, juny de 1986. ALSINA, J. i MASVIDAL, A. (1988): Els molins del Riu Ripoll. Biblioteca Quadern, núm.12. Sabadell, pàgs.38 i 39. ARGEMÍ, M. (1998): Estudi històric i documental dels molins i les hortes existents al riu
---------------------	---

Molí d'en Font

AEA.20.BARP

Ripoll a Sabadell, dins de: Programa de documentació dels edificis, construccions i elements d'interès històric, arqueològic, paleontològic, cultural, social, tècnic i industrial de l'àmbit del Ripoll a Sabadell. Ajuntament de Sabadell - IDES - Museu d'Història de Sabadell - Diputació de BCN.

BOLÒS, J. i NUET, J. (1998): La sèquia Monar i els molins del riu Ripoll (Sabadell, Vallès Occidental), col.lecció Quaderns de Patrimoni, monografia IV, Ajuntament de Sabadell.

VV.AA. (1999): Documentació dels edificis, les construccions i els elements d'interès històric, arqueològic, arquitectònic, paleontològic, cultural, social, tècnic i industrial a l'àmbit del riu Ripoll a Sabadell (1997-98-99). Parc Fluvial del Ripoll (Sabadell). Parc Cultural. Inventari d'elements d'interès cultural. Vol.I. Ajuntament de Sabadell - Diputació de Barcelona. Element núm.22.

Molí d'en Font

AEA.20.BARP

ALTRES IMATGES

Imatge històrica. 1962
Equip redactor

Vista exterior
Brosel, Marcos

AEA.21.BARP

Can Borgunyó; Serra de Can Borgunyó - camp de pilota i hàbitat

<i>Adreça/es</i>	Carrer de Jaume I Carrer de Lusitània	<i>Codi INE</i>	187
<i>Coordenades UTM</i>	x = 424571,48 ; y = 4601150,36	<i>Identificació al plànol</i>	Nr2

Plànol normatiu

	AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
	JA - Jaciment Arqueològic
	JP - Jaciment Paleontològic
	EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

- ✕₀₁ No exhaurit / no interveningut
 ✕₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

- Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

- BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
- BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
- BPU - Bé amb Protecció Urbanística
- EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Serra de Can Borgonyó

AEA.21.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Preventiva i documental
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-22
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Bronze inicial
<i>Context</i>	L'AEA es localitza en els antics terrenys de la desapareguda masia de Can Borgonyó. En el sector delimitat pel carrer Jaume I cantonada carrer Lusitània, al sector de La Concòrdia.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	En el sector delimitat pel carrer de Jaume I i de la Lusitània encara es podrien localitzar, per sota de l'actual paviment i de manera molt esporàdica, restes d'interès.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- ☒ Valor arqueològic i paleontològic Espai de mínima expectativa arqueològica.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Antics terrenys de la desapareguda masia de Can Borgonyó. En el sector delimitat pel carrer Jaume I cantonada carrer Lusitània, al sector de La Concòrdia. L'àmbit correspon a l'espai no afectat per la profunda urbanització del sector. L'expectativa arqueològica és testimonial.
--------------	---

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Intervencions a fer Prospecció - Control - Excavació

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Materials fons MHS.

<i>Bibliografia</i>	Segons R.Subirana, les restes prehistòriques ja eren conegudes (SUBIRANA, 1973). SUBIRANA, R. (1973): Memòries històriques, arqueològiques i de museus. MHS. Carpeta núm.2, pàgs.455 i 491. Sabadell, 1996. SUBIRANA, R. (1979): Obra Sabadellenca 1953-1978. Edició d'Homenatge, Sabadell, pàgs.319-320. MARCET, R. i PETIT, M.A. (1985): "Assentaments d'habitació a l'aire lliure de la comarca del Vallès. Del neolític al bronze final", a Estudios de la Antigüedad, 2, pàg.114, fig.7 núm.18. BARÓ, R. (1995): Gent nostra als carrers de Sabadell, Ajuntament de Sabadell, pàg.148.
---------------------	--

Serra de Can Borgonyó

AEA.21.BARP

ALTRES IMATGES

*Zona de la Serra de Can Borgonyó
Equip redactor*

*Vista del jaciment. Desembre 1985
Juan-Muns Plans, Núria*

*Vista del jaciment. Desembre 1985
Juan-Muns Plans, Núria*

*Zona de la Serra de Can Borgonyó
Equip redactor*

Carrer de Francesc Layret

AEA.22.BARP

Altres noms Carrer de Martí Trias

DADES BÀSIQUES

Adreça/es Carrer de Francesc Layret

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 424875,97 ; y = 4601215,49

Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic
- Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)
 - No exhaurit / no intervingut
 - Exhaurit / resultats negatius
- Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)
 - Lloc de troballes paleontològiques
- Categoria de protecció
 - BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
 - BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
 - BPU - Bé amb Protecció Urbanística
 - EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Carrer de Francesc Layret

AEA.22.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Preventiva i documental
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-23
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Bronze inicial
<i>Context</i>	L'AEA es localitza en el carrer de Francesc Layret (antic carrer de Martí Trias), en el sector de la Creu Alta. Actualment el solar es ocupat per l'empresa tèxtil Salvador Ribé SA, entre els carrers de Pijaner i de Castellar del Vallès.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Es poden conservar restes al subsòl de la via pública i/o en solars no urbanitzats del carrer de Francesc Layret.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- ☒ Valor arqueològic i paleontològic Espai de mínima expectativa arqueològica.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Tram del carrer Francesc Layret i solars no urbanitzats delimitats
--------------	--

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Materials fons MHS.
-----------------------------	---------------------

<i>Bibliografia</i>	Segons R.Subirana, les restes prehistòriques ja eren conegudes (SUBIRANA, 1973). RENOM, V. (1914-1948): Diari d'excavacions. Sabadell, Museu d'Història de Sabadell, vol.III, pàg. 212, gener de 1949, còpia inèdita mecanografiada. MARCET R. i PETIT M.A. (1985): "Assentaments d'habitació a l'aire lliure de la comarca del Vallès. Del neolític al bronze final", a Estudios de la Antigüedad, 2, pàg.115, fig.7 núm.21.
---------------------	--

Carrer de Francesc Layret

AEA.22.BARP

ALTRES IMATGES

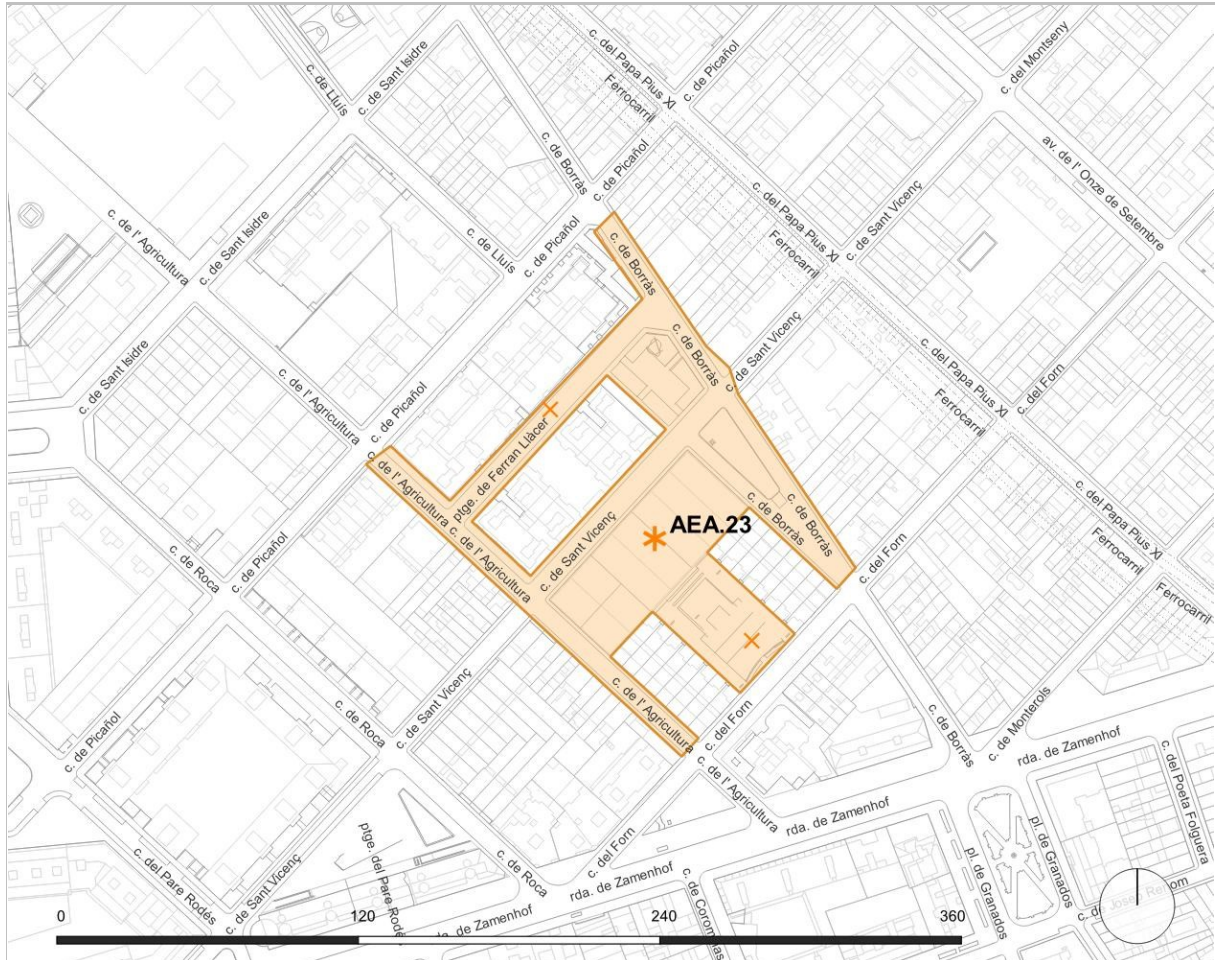

*Carrer Francesc Layret
Equip redactor*

AEA.23.BARP

Adreça/es	Carrer de Sant Vicenç Carrer de l'Agricultura	Codi INE	187
Coordenades UTM	x = 425091,32 ; y = 4600502,83	Identificació al plànol	Nr2

	AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
	JA - Jaciment Arqueològic
	JP - Jaciment Paleontològic
	EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

 ₀₁	No exhaustit / no intervingut
 ₀₁	Exhaustit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

 ₀₀	Lloc de troballes paleontològiques
---	------------------------------------

Categoria de protecció

	BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
	BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
	BPU - Bé amb Protecció Urbanística
	EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Creu Alta-Vapor de Cal Tous

AEA.23.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Preventiva i documental
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-24
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Romà-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	L'AEA està definida per un jaciment d'època romana i per una antiga indústria llanera. Els indicis arqueològics d'època romana són imprecisos i força contradictoris. Encara es poden preservar restes soterrades d'interès en la part conservada de l'illa formada pels carrers de Borràs, de Sant Vicenç i d'Agricultura
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	23.01. Creu Alta 23.02. Vapor de Cal Tous La zona de la troballa ha patit grans transformacions urbanístiques que fan definir l'espai com de mínima expectativa arqueològica. L'espai ocupat per l'antic vapor no ofereix millor expectativa. L'antic edifici industrial està en bona part enderrocat, la part que resta dempeus està molt reformada: ocupada per diferents indústries de serveis i subministraments. Encara es poden preservar restes soterrades d'interès en la part conservada de l'illa formada pels carrers de Borràs, de Sant Vicenç i d'Agricultura.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Restes del possible Vapor de Cal Tous.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Restes d'època romana.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Àmbit delimitat en el plànol Nr2, que inclou alguns trams de vials. Encara es poden preservar restes soterrades d'interès en la part conservada de l'illa formada pels carrers de Borràs, de Sant Vicenç i d'Agricultura.
--------------	---

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

Creu Alta-Vapor de Cal Tous

AEA.23.BARP

ALTRES IMATGES

*Vista del Jaciment de la Creu Alta. Novembre 1988
Juan-Muns Plans, Núria*

*Vista del Jaciment de la Creu Alta. Novembre 1988
Juan-Muns Plans, Núria*

Sant Vicenç de Jonqueres - Collsalarca

AEA.24.BARP

Altres noms

Marges de Jonqueres - Sitja de Collsalarca - Can Puiggener

DADES BÀSIQUES

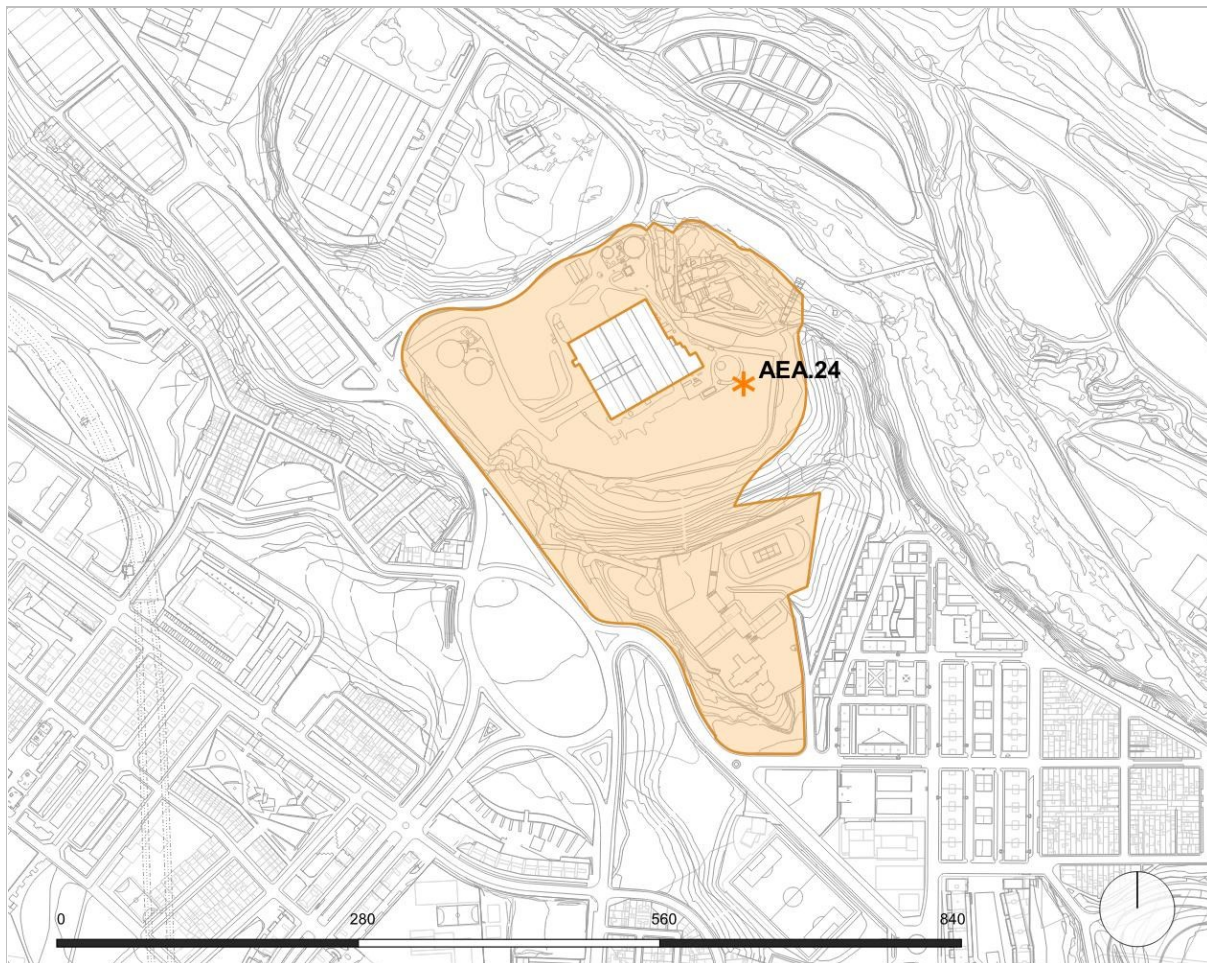
Adreça/es

Passatge de les Escoles, 2

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425153 ; y = 4602385,11

Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic
- Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)
 - No exhaurit / no intervingut
 - Exhaurit / resultats negatius
- Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)
 - Lloc de troballes paleontològiques
- Categoria de protecció
 - BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
 - BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
 - BPU - Bé amb Protecció Urbanística
 - EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Sant Vicenç de Jonqueres - Collsalarca

AEA.24.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-25
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. AR.07.EA Església de Sant Vicenç de Jonqueres

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural, econòmica i cultural del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Romà-Medieval-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	Sitja aïllada de cronologia romana, Moderna o contemporània. L'estructura mostra 1'20 m. de fondària conservada, 1'10 m. d'amplada màxima i un diàmetre de boca d'aproximadament 0'45 m. En el fons hi havia un enllosat de pedres planes lligades amb morter. Els materials recuperats són variats, destaca l'esquelet d'un gos, pedres, metalls i alguns fragments de ceràmica de cronologia indeterminada.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	24.01. Sant Vicenç de Jonqueres 24.02. Collsalarca

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Documentació de l'església i rectoria.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Zona al voltant de l'església i subsòl. Zona de Collsalarca, al voltant de l'escola Joan Margall per restes prehistòriques i romanes.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Volumètric.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Església de Sant Vicenç de Jonqueres i els voltants. Encara hi ha la possibilitat de localitzar estructures i restes soterrades, associades a l'edifici actualment rehabilitat i ja excavat sistemàticament. El sector de Collsalarca té un potencial menor. L'espai de protecció es redueix al serrat antigament ocupat per la masia de Can Puiggener on, actualment, hi ha el pati de l'escola pública Joan Maragall.
--------------	--

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

Sant Vicenç de Jonqueres - Collsalarca

AEA.24.BARP

ALTRES IMATGES

Collsalarca. Desembre 1985
Juan-Muns Plans, Núria

Sant Vicenç de Jonqueres. Novembre 1988
Juan-Muns Plans, Núria

AEA.25.BARP

Altres noms	Mas Canals, Torre del Fang
-------------	----------------------------

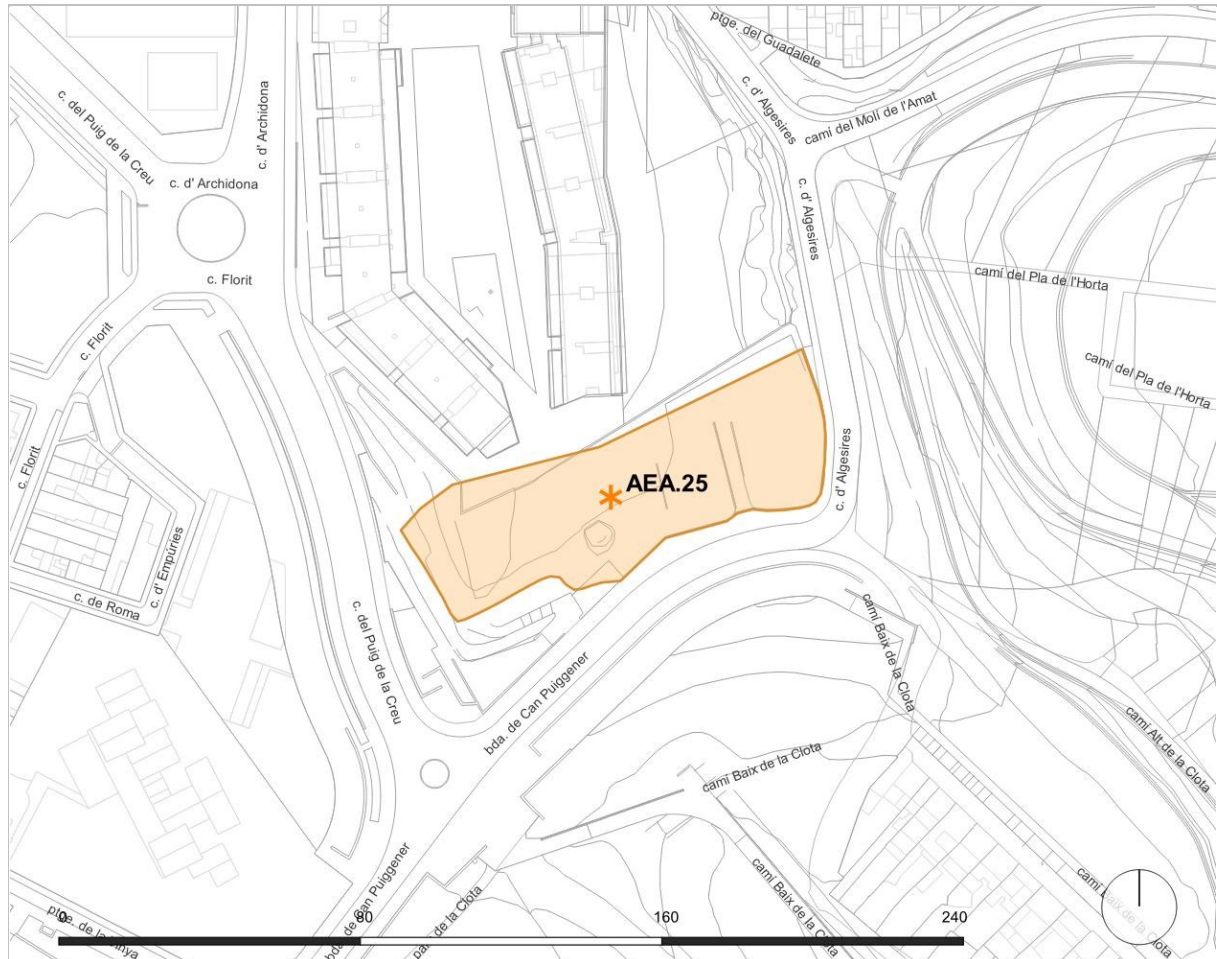
DADES BÀSIQUES

Adreça/es Carrer de la Baixada de Can Puiggener

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425404,59 ; y = 4601609,62

Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica

JA - Jaciment Arqueològic

JP - Jaciment Paleontològic

EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

X₀₁ No exhaustit / no interveningut

X₀₁ Exhaustit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

 Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

 BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional

BCIL - Bé Cultural d'Interès Local

 BPU - Bé amb Protecció Urbanística

EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Can Puiggener

AEA.25.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-26
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. S.09.EA Tanca de Can Puiggener

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Medieval-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	Es tracta de la zona on es va construir la masia de Can Puiggener amb cronologia del segle XIV. Aquests terrenys s'ubiquen al Parc de la Clota.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Masia enrunada. Encara s'hi poden preservar restes soterrades. Es conserven les restes d'alguns murs i estructures de l'edificació original. La masia de Can Puiggener ha desaparegut totalment, està enrunada. Part de l'edifici era construït amb murs de tàpia. La peça principal tenia dues portes dovellades i diverses finestres amb inscripcions. Antigament existia una era enrajola. En l'actualitat encara es conserven les restes d'alguns murs (paviment d'una bassa,...) i estructures de l'edificació original. No es descarta que hi hagi restes soterrades. En el cas de Can Puiggener cal contemplar la possibilitat de documentar restes al subsòl de la masia original, documentada d'ençà el segle XIV, que fou enderrocada, i de la qual, a banda de la paret de tanca, pràcticament no en queden altres restes dempeus.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- ☒ Valor arqueològic i paleontològic Possibles restes soterrades de l'antiga masia de Can Puiggener.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Masia enrunada de can Puiggener i entorn delimitat. Encara s'hi poden preservar restes soterrades. Es conserven les restes d'alguns murs i estructures de l'edificació original.
--------------	--

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	La primera referència documental data del s.XIV. Entre els ss.XVI i XVIII, la casa s'esmenta com a Mas Canals. Entre els ss.XVIII i XIX (1909) la masia passa a ser propietat de la família Puiggener. Pertanyia a la parròquia de Sant Vicenç de Jonqueres.
<i>Bibliografia</i>	Fonts consultades: arxiu d'Esteve Canyameres. ROSELL, J. (1937): El rodal de Sabadell. Sabadell. Impremta Sallent. CASTELLS, A. (1961): L'art sabadellenc. Pàg.300. Sabadell. Edicions Riutort. SUBIRANA, R. (1968): Memòries històriques, arqueològiques i de museus. MHS. Carpeta núm.3. Sabadell, 1996. PRAT, E.; ROCA, P.; CASAMADA, R. (1984): "La masia de Casamada", a Plaça Vella, núm.13, Castellar del Vallès, Arxiu Històric de Castellar. ALSINA, J. (1985): Índex de topònims de Sabadell i el seu terme fins a la darrereria del s.XVIII. Pàgs. 25 i 82. Ajuntament de Sabadell, Sabadell.

Can Puiggener

AEA.25.BARP

FERNÁNDEZ, LI. (1990): "Set itineraris per les fonts del rodal de Sabadell", a Fulls d'Història Local, núm.9, Sabadell, UES.

BARÓ, R. (1995): Gent nostra als carrers de Sabadell, Ajuntament de Sabadell

PUIG, P. (1995): El Monestir de Sant Llorenç del Munt. Diplomataris dels ss.X-XI. 3 vols. Barcelona, Fundació Noguera.

FULLS D'HISTÒRIA LOCAL. UES (1991).

VV.AA. (1999): Documentació dels edificis, les construccions i els elements d'interès històric, arqueològic, arquitectònic, paleontològic, cultural, social, tècnic i industrial a l'àmbit del riu Ripoll a Sabadell (1997-98-99). Parc Fluvial del Ripoll (Sabadell). Parc Cultural. Inventari d'elements d'interès cultural. Vol.I. Ajuntament de Sabadell - Diputació de Barcelona. Element núm.30.

Can Puiggener

AEA.25.BARP

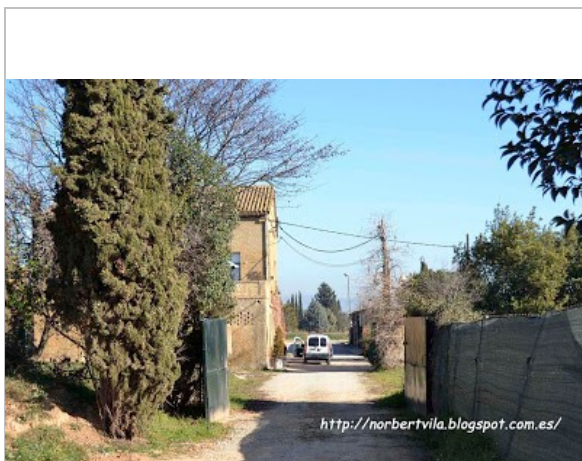
ALTRES IMATGES

*Mas Canals
Vila, Norbert*

*Mas Canals
Vila, Norbert*

*Mas Canals
Vila, Norbert*

*Mas Canals
Vila, Norbert*

Camí de Togores-Molí de l'Amat

AEA.26.BARP

Altres noms

Restes del camí de Togores

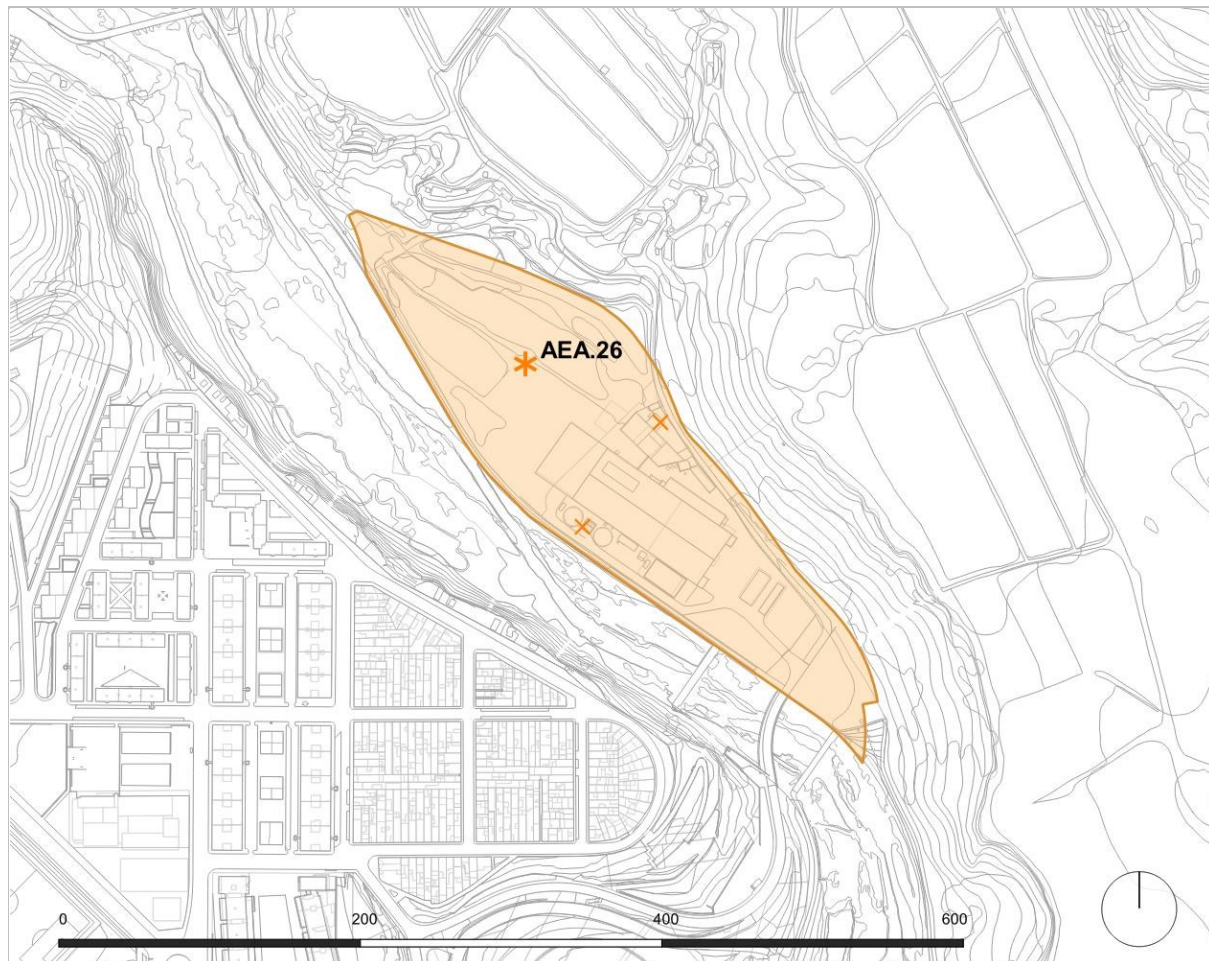
DADES BÀSIQUES

Adreça/es Camí a Castellar del Vallès (camí de la Tolosa)

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425578 ; y = 4602175,51

Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic
- Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)
 - No exhaurit / no intervingut
 - Exhaurit / resultats negatius
- Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)
 - Lloc de troballes paleontològiques
- Categoria de protecció
 - BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
 - BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
 - BPU - Bé amb Protecció Urbanística
 - EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Camí de Togores-Molí de l'Amat

AEA.26.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Zones arqueològiques
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Preventiva i documental
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-27
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Medieval-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	A la part alta del marge del Ripoll, coincidint amb un tram del camí de Togores, els indicis arqueològics apunten que s'hi poden conservar força restes d'interès. En les zones rurals amb indicis arqueològics cal actuar amb caràcter preventiu. Seria òptim impulsar programes de recerca en què la prospecció planificada permetès de discriminar amb major detall el potencial arqueològic d'aquests espais. Aquest tipus d'estudis s'haurien d'efectuar abans de qualsevol intervenció condicionada per impactes urbanístics. A l'emplaçament del Molí de l'Amat, contràriament i degut a les transformacions industrials que ha sofert aquest indret, l'expectativa arqueològica és mínima. Ambdós sectors han estat documentats en el marc del projecte del Parc Fluvial del Ripoll, impulsat des de l'Ajuntament de Sabadell i la Diputació de Barcelona
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	26.01. Camí de Togores 26.02. Molí de l'Amat

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Com a element més del desenvolupament industrial al voltant del riu Ripoll i l'explotació dels recursos hídrics.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Espai de protecció.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Aquest espai de protecció inclou dos subàmbits diferenciats. A la part alta del marge del riu Ripoll, coincidint amb un tram del camí de Togores, els indicis arqueològics apunten que s'hi poden conservar força restes d'interès, d'època medieval i moderna. Del molí de l'Amat ja no queden restes visibles. Aquest molí, del s.XVII, estava integrat en el mateix sistema hidràulic del molí d'en Font. Rebia l'aigua per una sèquia que s'iniciava en una resclosa que hi havia uns metres més avall de la desembocadura del torrent de Colobrers al Ripoll. La sèquia servia també per regar extenses hortes associades al molí. L'espai irrigat sembla que estava envoltat d'una tanca, avui desapareguda. Contràriament a l'anterior espai i degut a les múltiples transformacions industrials que ha sofert, l'expectativa arqueològica és mínima. Tot i aquesta destrucció encara es poden preservar, en el subsòl, certes estructures i instal·lacions associades al molí.
--------------	--

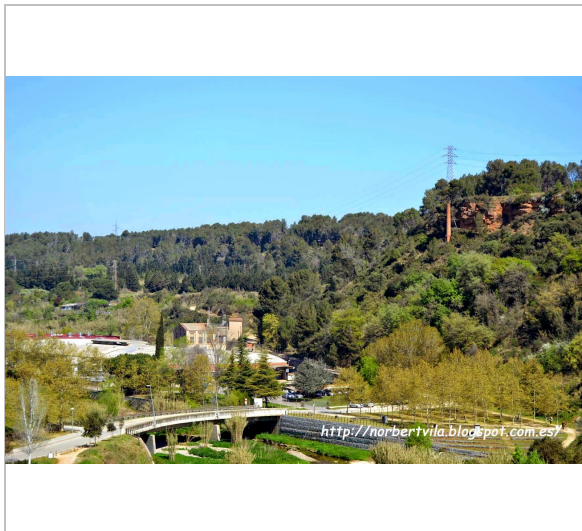
REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

Camí de Togores-Molí de l'Amat

AEA.26.BARP

ALTRES IMATGES

*Molí de l'Amat
Vila, Norbert*

Torre del Canonge

AEA.27.BARP

Altres noms Torre de Togores Jussanes, d'en Xarau, D'en Maduixer, del canonge Barata

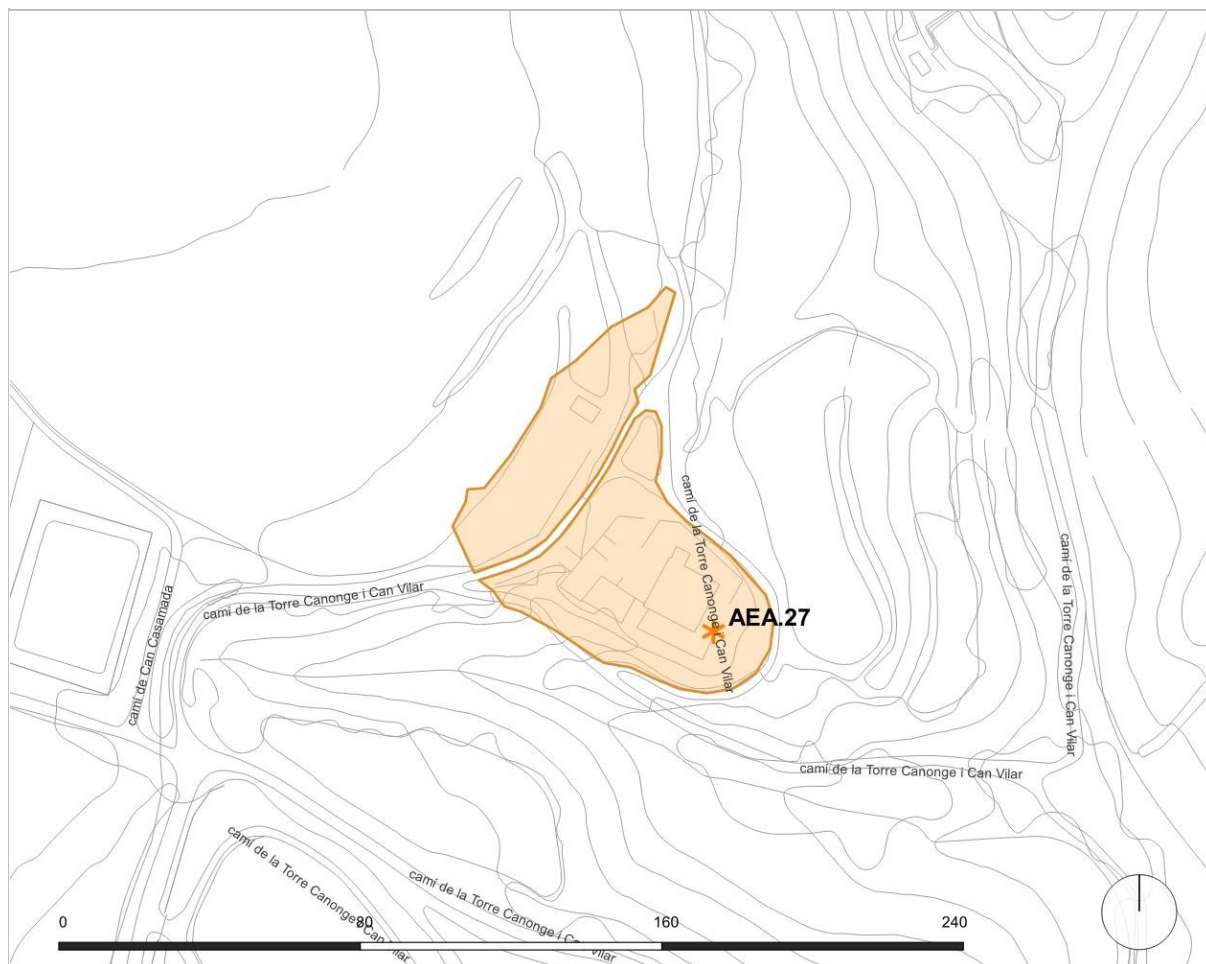
DADES BÀSIQUES

Adreça/es Riu Tort
Camí de la Torre del Canonge

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425898 ; y = 4602601,51

Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic
- Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)**
 - ✕₀₁ No exhaurit / no intervingut
 - ✕₀₁ Exhaurit / resultats negatius
- Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)**
 - ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques
- Categoria de protecció**
 - ⊗ BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
 - ⊗ BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
 - ✱ BPU - Bé amb Protecció Urbanística
 - EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Torre del Canonge

AEA.27.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-28
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. ARR.21.EA Torre del Canonge. AR.16.EA Ermita de la Mare de Déu dels Dolors

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Medieval-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	La masia coneguda com la Torre del Canonge està situada a la riba esquerra del riu Ripoll, entre aquest i el riu Tort, concretament a l'est de Ca n'Oriac -passat el riu-, en el paratge homònim.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Masia abandonada. Solament es conserva l'estructura principal de la casa, la qual es troba en un estat de progressiu enderrocament. Ermita de la Mare de Déu dels Dolors.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Estudi documentat i volumètric de l'edifici.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Estudi volumètric i subsòl de la masia i capella.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Masia Torre del Canonge, ermita de la Mare de Déu dels Dolors, així com l'entorn immediat. La possibilitat de localitzar i documentar restes al subsòl, pertanyents a antigues construccions precedents o a àmbits soterrats com cellers, cups, dipòsits, galeries,... confereix al conjunt una àmplia expectativa arqueològica.
--------------	--

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	La primera referència escrita data del s.XII. Entre els ss.XIII i XVIII la casa s'esmenta com a Togores Jussanes. Abans del s.XV és de la família Togores, però en el transcurs dels segles va pertànyer a diversos propietaris, entre els que destaquem: Jaume Roure (1429), Pere Gassó (1436), Bernat des Palau (1450-57), Maduixer (1658), Reart de Perpinyà - Torre d'en Xarau- (1679), Font i Gay (1715)... Altres esments de la casa els tenim durant el segle XVIII, en concret: 1766 i 1767. A mitjan del s.XVIII, la masia és propietat del canonge Barata.
-----------------------------	--

<i>Bibliografia</i>	Fonts consultades: arxius de Lluís Fernàndez i d'Esteve Canyameres. ROSELL, J. (1937): El rodal de Sabadell. Pàgs.99-103. Sabadell. CASTELLS, A. (1961): L'art sabadellenc. Pàgs.294 i 295. Sabadell. Edicions Riuort. CARRERAS, M. (1967): Elements d'història de Sabadell. Pàg.151. Caixa d'Estalvis de Sabadell. Sabadell. SUBIRANA, R. (1980): Obra sabadellenca (1953-1978). Pàgs.49 i 292. Sabadell.
---------------------	--

Torre del Canonge

AEA.27.BARP

PUIG, J.; LLOBET, J.; ARGANY, I. (1982): Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic de Sabadell. Fitxa núm.81. Ajuntament de Sabadell.

ALSINA, J. (1985): Índex de topònims de Sabadell i el seu terme fins a la darrera del s.XVIII. Pàgs.26, 59 i 120. Ajuntament de Sabadell, Sabadell.

LAUDO, D. (1985): Article a Revista Penell del Vallès, núm.12, novembre de 1985, Sabadell.

MONTLLOR, J.: Article a Revista Alba, vol.III, pàg.302.

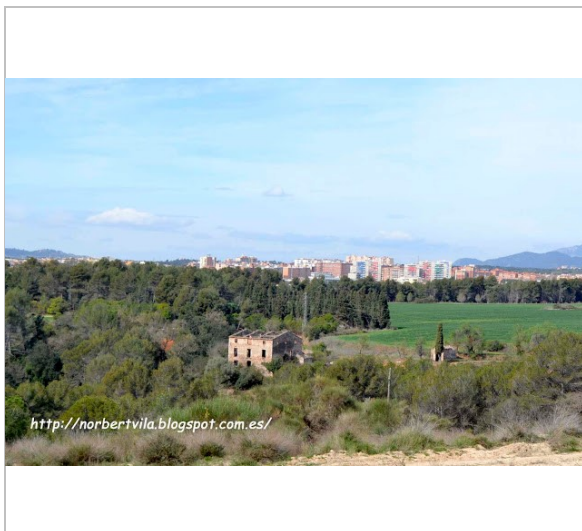
MONTLLOR, J.: Article a Revista Alba, vol.IV, pàg.84.

CARRERAS, M.: Article a Revista Alba, vol.IV, pàg.392.

Torre del Canonge

AEA.27.BARP

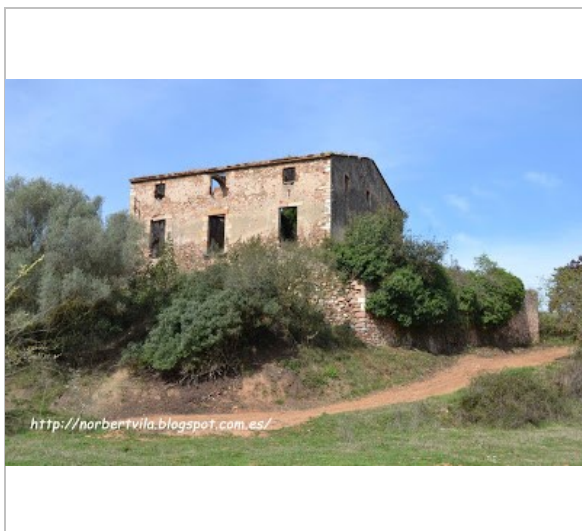
ALTRES IMATGES

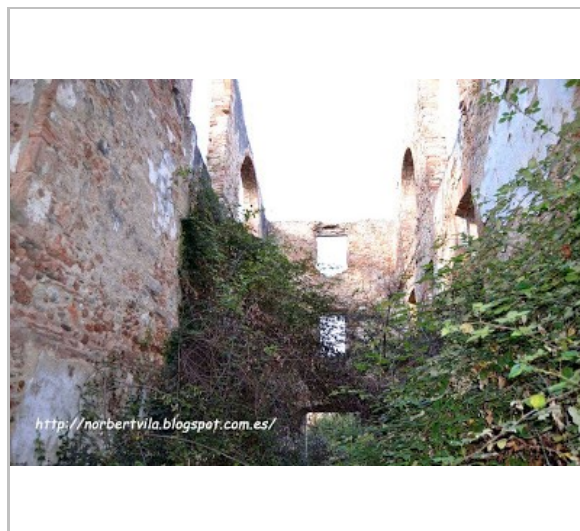
*Torre del Canonge
Vila, Norbert*

*Torre del Canonge
Vila, Norbert*

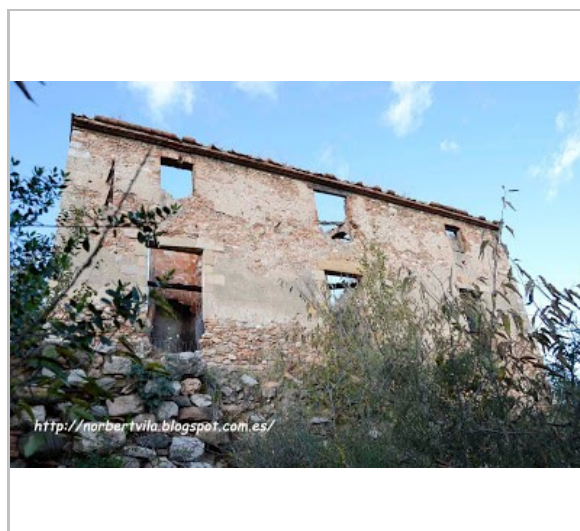
*Torre del Canonge
Vila, Norbert*

*Torre del Canonge
Vila, Norbert*

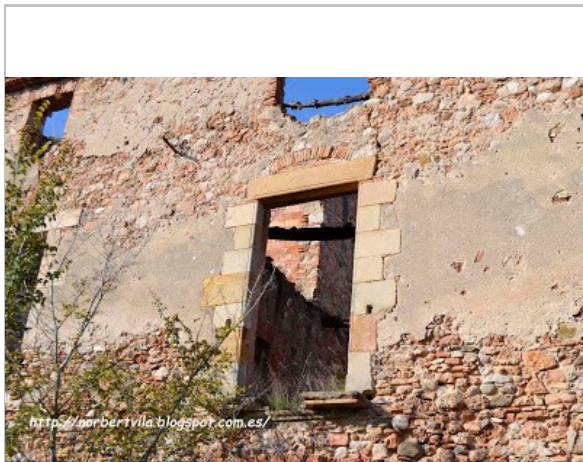
*Torre del Canonge
Vila, Norbert*

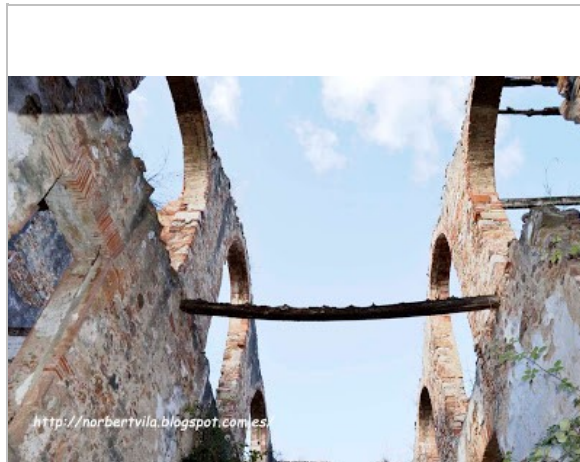
*Torre del Canonge
Vila, Norbert*

Torre del Canonge

AEA.27.BARP

*Torre del Canonge
Vila, Norbert*

*Torre del Canonge
Vila, Norbert*

Can Manent - Can Domènec

AEA.28.BARP

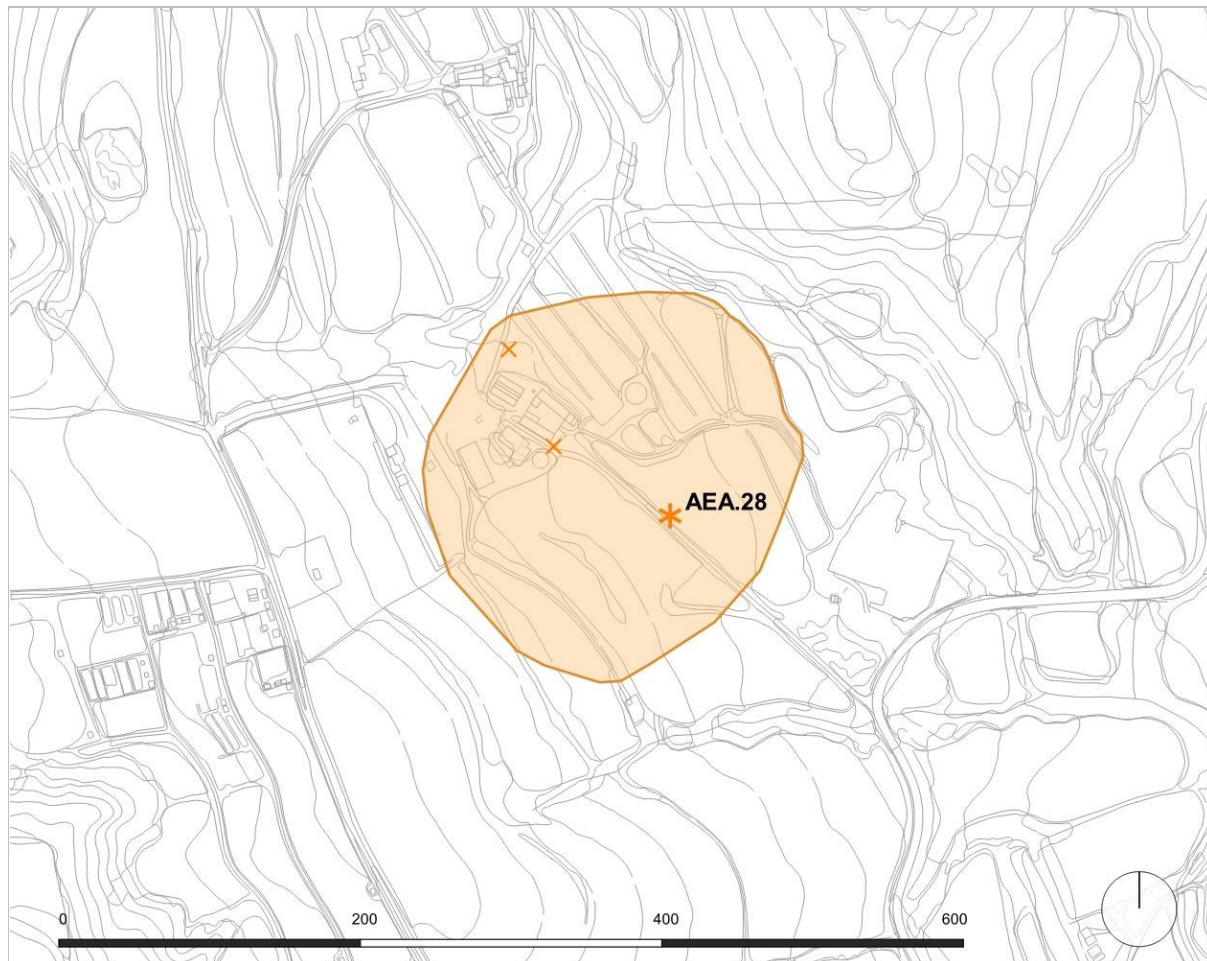
DADES BÀSIQUES

Adreça/es Torrent de Can Quer

Codi INE 187

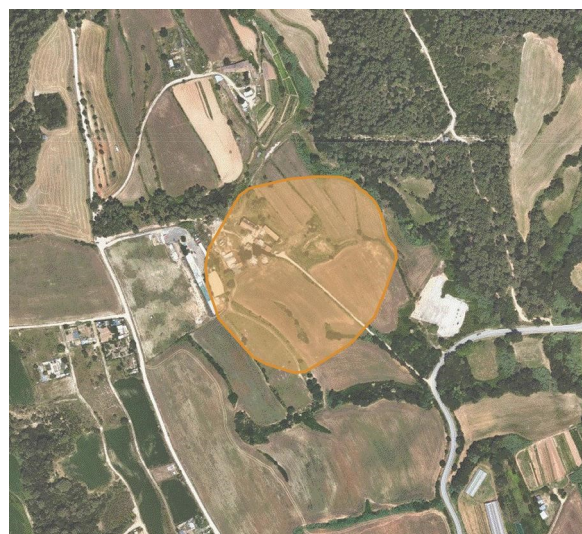
Coordenades UTM x = 426467,6 ; y = 46003001,2

Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic
- Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)
 - No exhaurit / no intervingut
 - Exhaurit / resultats negatius
- Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)
 - Lloc de troballes paleontològiques
- Categoria de protecció
 - BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
 - BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
 - BPU - Bé amb Protecció Urbanística
 - EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Can Manent - Can Domènec

AEA.28.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-29
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. ARR.22.EA Can Manent / ARR.16.EA Can Domènec

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Medieval-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	Aquesta AEA inclou dues masies documentades ja en època medieval; els edificis es troben, actualment, en ús. Els sectors d'hàbitat rural amb la presència d'edificacions tipus masia presenten una doble expectativa arqueològica: la lectura arqueològica dels volums construïts i la possible documentació de restes al subsòl, pertanyents a antigues construccions precedents o a àmbits de serveis soterrats (cellers, cups de vi, dipòsits, pous, galeries, etc.). Es proposa la protecció sistemàtica dels dos edificis recollits, donat que s'hi poden conservar elements d'interès històric i arqueològic. Cal tenir present per les intervencions arqueològiques en qualsevol proposta de reforma o de rehabilitació dels edificis originals, les possibles troballes de restes als sectors adjacents.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Can Manent, datat al s.XIII. Can Domènec mostra planta baixa, amb pis i golfes centrals. Presenta corral simètric forans i dos patis. L'edifici original (ss.XIII-XVII) està força reformat. 28.01. Can Manent 28.02. Can Domènec

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Estudi de l'assentament rural al voltant del riu Ripoll.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Possibles restes en els camps adjacents així com en el subsòl de la masia.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Les edificacions relacionades amb les masies de Can Manent i Can Domènec.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Can Manent, Can Domènec i entorn delimitat. Tot i que Can Domènec està força reformat, encara es podrien localitzar restes del mas antic
--------------	--

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

Can Manent - Can Domènec

AEA.28.BARP

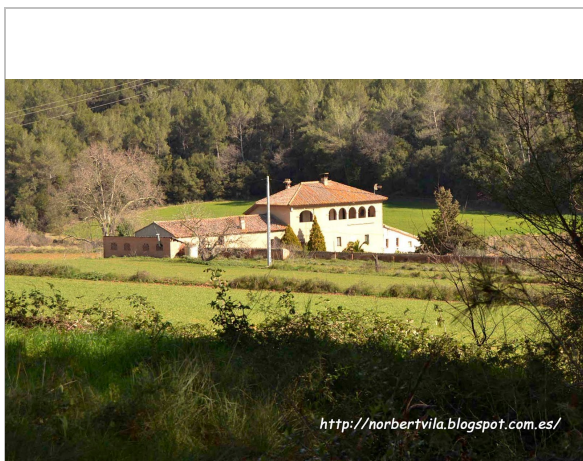
ALTRES IMATGES

*Can Manent-Can Domènec
Vila, Norbert*

*Can Domènec
Vila, Norbert*

*Can Manent
Equip redactor*

El Fruiterar

AEA.29.BARP

Altres noms L'Horta de Can Puiggener - Horta de La Garriga

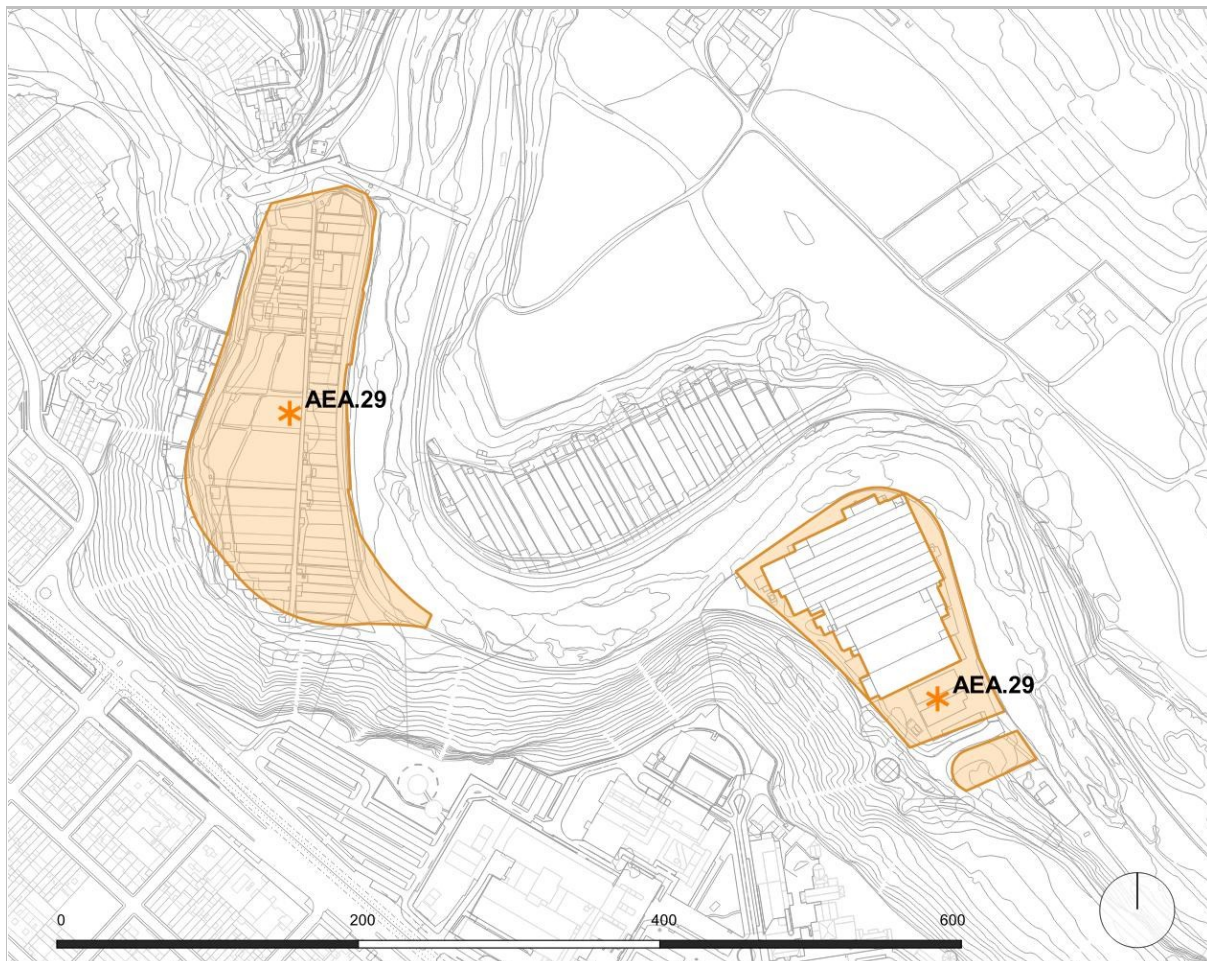
DADES BÀSIQUES

Adreça/es Riu Ripoll
Séquia Monar

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425670,7 ; y = 4601166,8

Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica

JA - Jaciment Arqueològic

JP - Jaciment Paleontològic

EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

₀₁ No exhaurit / no intervingut

₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional

BCIL - Bé Cultural d'Interès Local

BPU - Bé amb Protecció Urbanística

EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

El Fruiterar

AEA.29.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Preventiva i documental
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-30
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Medieval-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	Espai irrigat situat al marge dret del riu Ripoll, entre el barri de Can Puiggener i el meandre que forma el riu Ripoll just sota les costes del Taulí. Associat al mateix sistema hidràulic, hi ha el que era l'espai irrigat de l'Horta de la Garriga, on avui hi ha l'edifici industrial dels Tints Castelló. Tant l'Horta de Can Puiggener com l'antiga Horta de La Garriga estan vinculades al funcionament del molí de La Garriga, identificat amb l'actual molí Torrella.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	L'expectativa arqueològica queda reduïda a la localització d'infraestructures associades al rec: sèquies, rescloses, canalitzacions de regatge,... i a l'aprofitament dels recursos fluvials del riu Ripoll: edificacions tipus molí.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor arqueològic i paleontològic

Conservació d'aquells elements originals que es posin al descobert en relació a l'aprofitament hidràulic del riu Ripoll.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Horta de Can Puiggener i la part no edificada pertanyent als Tints Castelló
--------------	---

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Intervencions a fer Prospecció - Control - Excavació

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Bibliografia</i>	ALSINA, J. (1985): Índex de topònims de Sabadell i el seu terme fins a la darrerria del segle XVIII. Sabadell. ALSINA, A. & MASVIDAL, A. (1988): Els molins del riu Ripoll. Sabadell. ARGEMÍ, M. (1998): Estudi històric i documental dels molins i les hortes existents al riu Ripoll a Sabadell, dins de: Programa de documentació dels edificis, construccions i elements d'interès històric, arqueològic, paleontològic, cultural, social, tècnic i industrial de l'àmbit del Ripoll a Sabadell. Ajuntament de Sabadell - IDES - Museu d'Història de Sabadell - Diputació de BCN. BOLÒS, J. i NUET, J. (1998): La sèquia Monar i els molins del riu Ripoll (Sabadell, Vallès Occidental), col.lecció Quaderns de Patrimoni, monografia IV, Ajuntament de Sabadell. VV.AA. (1999): Documentació dels edificis, les construccions i els elements d'interès històric, arqueològic, arquitectònic, paleontològic, cultural, social, tècnic i industrial a l'àmbit del riu Ripoll a Sabadell (1997-98-99). Parc Fluvial del Ripoll (Sabadell). Parc Cultural. Inventari d'elements d'interès cultural. Vol.I. Ajuntament de Sabadell - Diputació de Barcelona. Element núm.31.
---------------------	--

El Fruiterar

AEA.29.BARP

ALTRES IMATGES

Entorn
Carlús Martín, Xavier

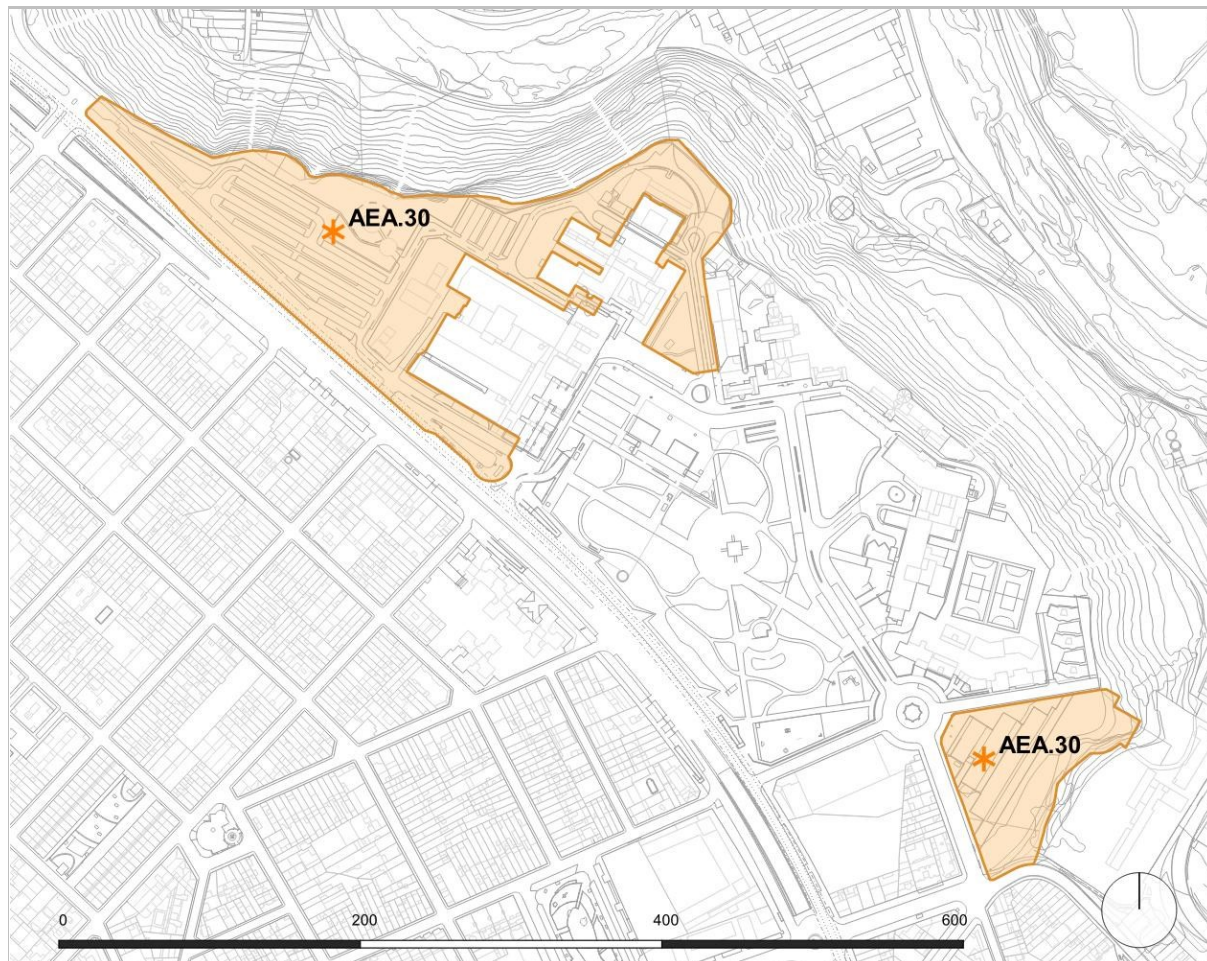

Taulí

AEA.30.BARP

DADES BÀSIQUES

Adreça/es	Riu Ripoll Carretera Gran Via	Codi INE	187
Coordenades UTM	x = 425998 ; y = 4601275,20	Identificació al plànol	Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

- ✕₀₁ No exhaurit / no intervingut
- ✕₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

- ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

- ⊗ BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
- ⊗ BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
- ✱ BPU - Bé amb Protecció Urbanística
- EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Taulí

AEA.30.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Preventiva i documental
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-31
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Romà
<i>Context</i>	La troballa es realitzà en una plana situada dalt del marge dret del riu Ripoll i la Gran Via, on actualment hi ha l'hospital de Sabadell i d'altres serveis municipals.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Complex hospitalari.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- ☒ Valor arqueològic i paleontològic Possibles restes d'assentament romà.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Àmbit delimitat del complex hospitalari en el planol Nr2. Poden aparèixer restes en el subsòl i en aquells sectors no urbanitzats, per exemple, en l'aparcament nord o en determinades zones verdes no remogudes en excés.
--------------	--

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

Taulí

AEA.30.BARP

ALTRES IMATGES

Taulí
Equip redactor

Taulí. Novembre 2011
Vila, Norbert

Camí de la Tintoreria Castelló

AEA.31.BARP

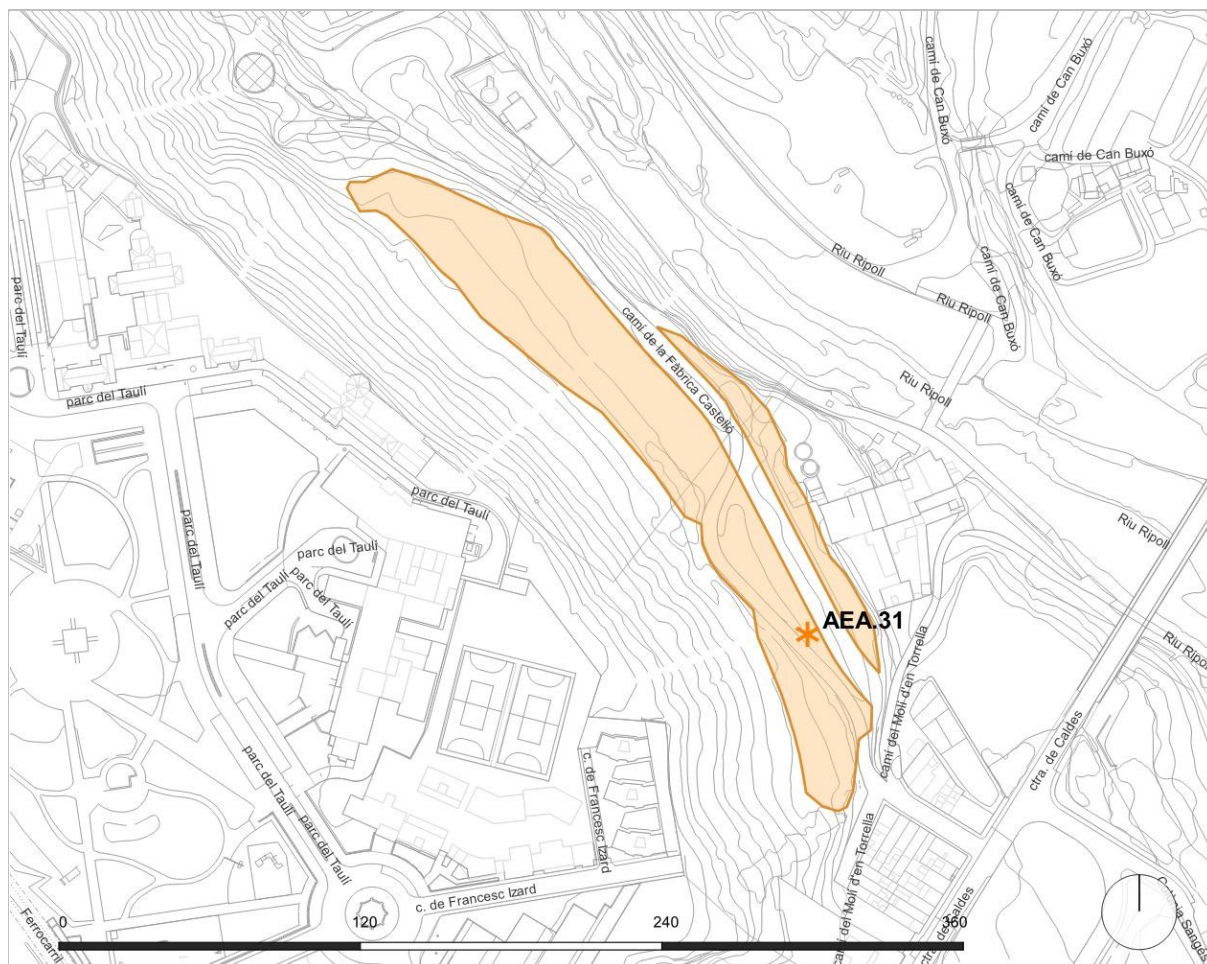
Altres noms

Sitges de Cal Castelló

DADES BÀSIQUES

Adreça/es Camí de la Fàbrica Castelló
Coordenades UTM x = 426058 ; y = 4601073,20

Codi INE 187
Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic
- Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)
 - $\times_{01}$ No exhaurit / no intervingut
 - $\times_{01}$ Exhaurit / resultats negatius
- Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)
 - $\circ_{00}$ Lloc de troballes paleontològiques
- Categoria de protecció
 - BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
 - BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
 - BPU - Bé amb Protecció Urbanística
 - EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Camí de la Tintoreria Castelló

AEA.31.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-32
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Indeterminada
<i>Context</i>	L'AEA es localitza al marge dret del riu Ripoll, al polígon industrial riu Ripoll-3, a prop de l'anomenat pont de la Salut. Concretament en un marge de l'esmentat camí, a l'indret on la Cia. d'Aigües de Sabadell (CASSA) té un pou de registre. En fer-se un accés a la Tintoreria, i a uns 70 metres de la fàbrica, aparegueren tres sitges en un espai de 10 metres. No han estat excavades i actualment són molt difícils de localitzar a causa de les bardisses.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Estructures que en el seu moment no varen ser excavades i encara poden conservar restes. En el moment de la troballa i entre les bardisses que cobrien el marge, es registrà l'existència d'un conjunt de pedres que es podrien identificar com els fonaments d'un possible mur. Aquestes dades fan recomanar la protecció arqueològica dels terrenys emplaçats a banda i banda del camí que porta a la tintoreria.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- ☒ Valor arqueològic i paleontològic Possibles restes associades al context de l'explotació i aprofitament del riu Ripoll.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Terrenys emplaçats a banda i banda del camí que porta a la tintoreria. Inclou conjunt de fosses de cronologia indeterminada que ocupen un espai d'aprox. 10 metres quadrats.
--------------	--

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Materials fons MHS.

Bibliografia SUBIRANA, R. (1964): Memòries històriques, arqueològiques i de museus. MHS. Carpeta núm.1, pàg.141. Sabadell, 1996.

SUBIRANA, R. (1969): "Sabadell terra de sitges", a Diari de Sabadell, 11 de març de 1969. Recollit a Obra Sabadellenca 1953-1978. Edició d'Homenatge, Sabadell, pàgs.56-59.

SUBIRANA, R. (1979): Obra Sabadellenca 1953-1978. Edició d'Homenatge, Sabadell, pàg.322.

VV.AA. (1999): Documentació dels edificis, les construccions i els elements d'interès històric, arqueològic, arquitectònic, paleontològic, cultural, social, tècnic i industrial a l'àmbit del riu Ripoll a Sabadell (1997-98-99). Parc Fluvial del Ripoll (Sabadell). Parc Cultural. Inventari d'elements d'interès cultural. Vol.I. Ajuntament de Sabadell - Diputació de Barcelona. Element núm.37.

Camí de la Tintoreria Castelló

AEA.31.BARP

ALTRES IMATGES

*Camí de la Tintoreria Castelló. Imatge històrica
Equip redactor*

Via Romana-Gual del Molí d'en Torrella

AEA.32.BARP

Altres noms Gual del camí de Caldes

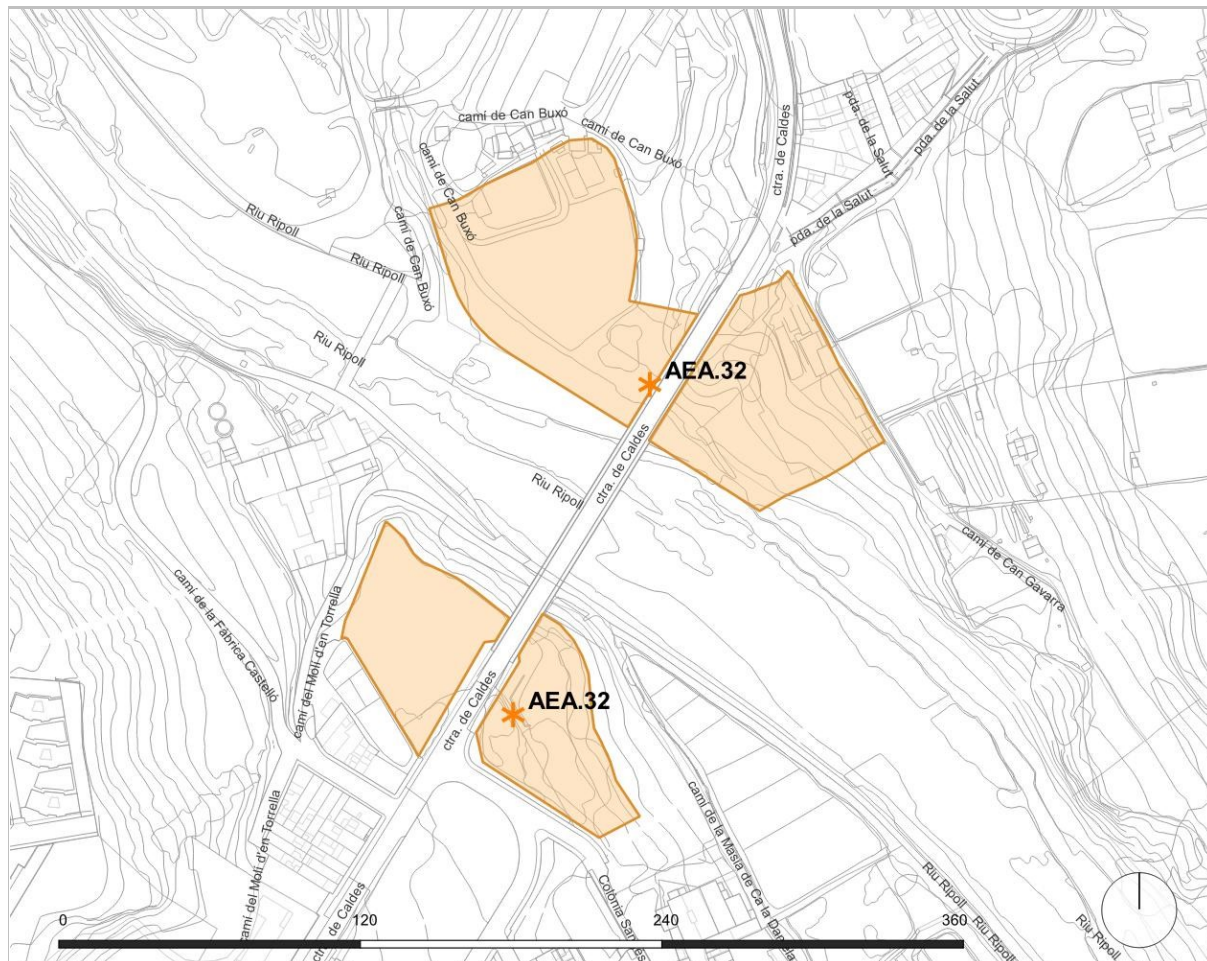
DADES BàSIQUES

Adreça/es Parc Ind. Ripoll (centre)
Molí d'en Torrella

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 426299 ; y = 4600874,87

Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica

JA - Jaciment Arqueològic

JP - Jaciment Paleontològic

EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

✕₀₁ No exhaurit / no intervingut

✕₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

○₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

⊗ BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional

⊗ BCIL - Bé Cultural d'Interès Local

✱ BPU - Bé amb Protecció Urbanística

⬮ EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Via Romana-Gual del Molí d'en Torrella

AEA.32.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-32
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. AI.001.EA Molí d'en Torrella

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Romà
<i>Context</i>	Les troballes realitzades entre els anys 60 i 90 entorn al molí d'en Torrella podrien estar vinculades a la via Aurèlia. Aquest espai podria emplaçar l'antic lloc de pas del riu Ripoll. D'aquesta manera s'infereix que la carretera imperial podria baixar pel davant del molí d'en Torrella, o sigui l'antic camí veïnal de Sabadell a Caldes.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	L'expectativa arqueològica es concentra, sobretot, al marge esquerre del riu, al vessant que puja cap a la Salut. Les possibilitats de que apareguin restes disseminades en altres punts propers al pont de la Salut duu a ampliar la zona d'expectativa arqueològica.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- ☒ Valor arqueològic i paleontològic Antic lloc de pas del Ripoll, probablement d'origen romà.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Àmbit en el marge oriental del riu, al vessant que puja cap a la Salut, i àmbit assenyalat al marge occidental. En general, el sector es troba molt afectat per l'erosió fluvial, pels col·luvions del vessant i per l'acció antròpica i d'urbanització
--------------	---

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Intervencions a fer Prospecció - Control - Excavació

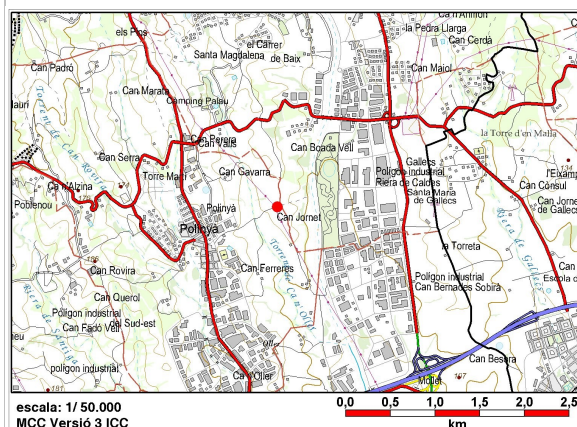
INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Bibliografia</i>	PALLÍ, F. (1985): "La via Augusta en Catalunya", a Faventia - Monografies. UAB. Bellaterra. ROIG, J. (1998): Informe intervencions arqueològiques a l'església de Sant Julià d'Altura, Sabadell (Vallès Occidental), febrer 1999. Informe inèdit. Sabadell. VV.AA. (1999): Documentació dels edificis, les construccions i els elements d'interès històric, arqueològic, arquitectònic, paleontològic, cultural, social, tècnic i industrial a l'àmbit del riu Ripoll a Sabadell (1997-98-99). Parc Fluvial del Ripoll (Sabadell). Parc Cultural. Inventari d'elements d'interès cultural. Vol.I. Ajuntament de Sabadell - Diputació de Barcelona. Element núm.44.
---------------------	--

Via Romana-Gual del Molí d'en Torrella

AEA.32.BARP

ALTRES IMATGES

Via Romana-Gual del Molí d'en Torrella
Equip redactor

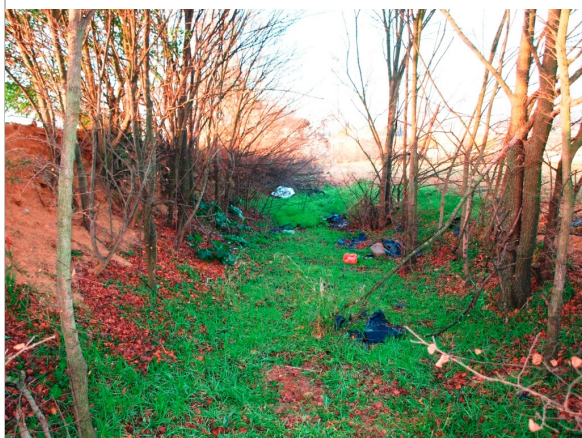
Vista del jaciment. Desembre 1985
Juan-Muns Plans, Núria

Via Romana-Gual del Molí d'en Torrella
Equip redactor

Via Romana-Gual del Molí d'en Torrella
Equip redactor

Via Romana-Gual del Molí d'en Torrella
Equip redactor

Via Romana-Gual del Molí d'en Torrella
Equip redactor

Castell d'Arraona

AEA.33.BARP

Altres noms Turó castell d'Arraona

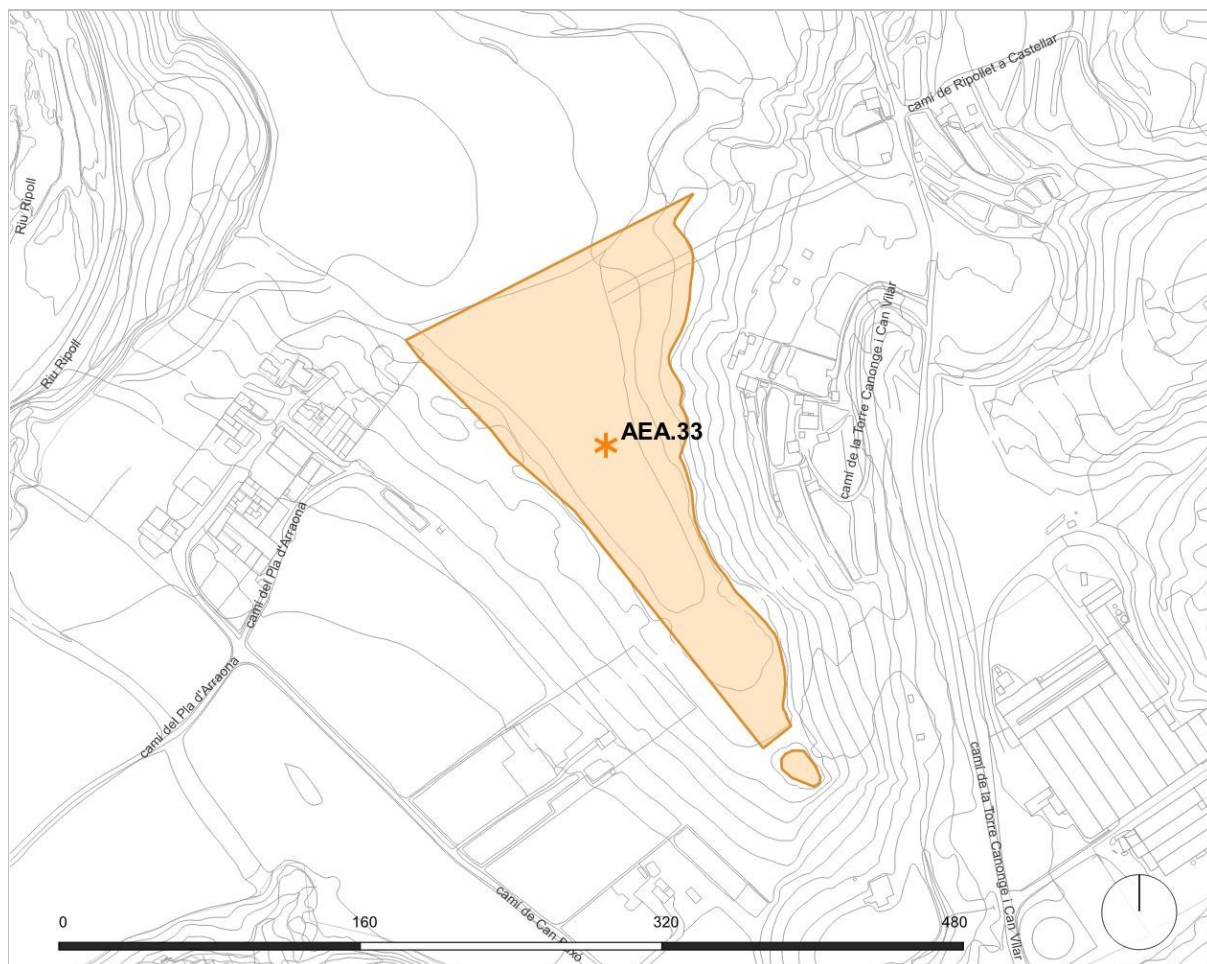
DADES BÀSIQUES

Adreça/es Carretera de Caldes

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 426162 ; y = 4601508,52

Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic
- Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)
 - No exhaurit / no intervingut
 - Exhaurit / resultats negatius
- Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)
 - Lloc de troballes paleontològiques
- Categoria de protecció
 - BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
 - BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
 - BPU - Bé amb Protecció Urbanística
 - EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Castell d'Arraona

AEA.33.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-34
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Medieval-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	A l'extrem de migjorn d'una petita elevació situada entre el torrent del Riutort i el riu Ripoll, a l'esquerra del que era l'antic camí del Santuari de la Salut, avui en dia carretera de Caldes.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Els indicis arqueològics documentats en diferents intervencions permeten pensar en un jaciment força arrasat, però sobre el qual caldria incidir amb una investigació arqueològica sistemàtica. L'interès històric i arqueològic de l'indret és evident, i cal actuar de forma sistemàtica per tal de preservar des de la configuració natural del terreny fins a les possibles restes arqueològiques que s'hi poden conservar.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Documentació en la qual es reflecteix que va ser un dels nuclis vertebradors de la història de Sabadell.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Restes d'una estructura fortificada d'època medieval.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Esperó sobre el riu Ripoll i les planes situades al nord, en l'actualitat destinades al conreu.
--------------	---

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Notícies històriques recollides a:
-----------------------------	------------------------------------

BOSCH i CARDELLACH, A. (1882): Memorias de Sabadell antiguo y su término desde el año 1789, Establecimiento Tipográfico de Juan Baqués e Hijos, Sabadell. Pàg.21.

BOSCH i CARDELLACH, A. (1944): Memorias de Sabadell, 1787-1804, edicions del Archivo Histórico del Municipio de Sabadell.

SARDÀ, F. i TURULL, P. (1898): Consulta parroquial de l'església de Sant Feliu Africà de Sabadell. Ordenada per encàrrec de la M.I. Obra de dita església, algunes notícies històriques sobre la mateixa. Tipografia Vives, Sabadell.

SARDÀ, J. i RIUS, A. (1867): Guía histórica, estadística i geográfica de Sabadell. Estudi Tipogràfic de M.Torner, Sabadell.

Bibliografia VILA, J. (1913): Memoria de los trabajos realizados en las excavaciones de las cercanías del Santuario de Nuestra Señora de la Salud de Sabadell. Impremta Torner. Sabadell.

RIBOT, M. (1916): Orígenes históricos de Sabadell. Tipografia Ribera, Sabadell.

CARRERAS, M. (1932): Elements d'història de Sabadell, edicions de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Sabadell. Edició facsímil, abril de 1989, Ajuntament de

Castell d'Arraona

AEA.33.BARP

Sabadell. Pàg.70.

CASTELLS, A. (1961): L'art Sabadellenc. Ed. Riutort, Sabadell. Pàg.109.

SUBIRANA, R. (1968): Memòries històriques, arqueològiques i de museus. MHS. Carpeta núm.2, pàg.401. Sabadell, 1996.

SUBIRANA, R. (1967): Memòries històriques, arqueològiques i de museus. MHS. Carpeta núm.3, pàg.658. Sabadell, 1996.

SUBIRANA, R. (1968): Memòries històriques, arqueològiques i de museus. MHS. Carpeta núm.3, pàg.401. Sabadell, 1996.

SUBIRANA, R. (1967-68): Diari de les excavacions arqueològiques en el Turó del Castell d'Arraona, a Memòries històriques, arqueològiques i de museus, MHS. Carpeta núm.4, pàgs.858 a 904. Sabadell, 1996.

SUBIRANA, R. (1967-68): Memòries històriques, arqueològiques i de museus. MHS. Carpeta núm.4, pàgs.835,837-839,841-847,849-855, 897 i 905. Sabadell, 1996.

SUBIRANA, R. (1968): "Els castells de Sabadell", a Diari de Sabadell, 21 de desembre de 1968. Recollit a Obra Sabadellenca 1953-1978. Edició d'Homenatge, Sabadell, pàgs.48-51.

SUBIRANA, R. (1968): Memòries històriques, arqueològiques i de museus. MHS. Carpeta núm.4, pàg.757-762. Sabadell, 1996.

CATALÀ, P. i BRASÓ, M. (1969): "Castell d'Arraona", a Els Castells Catalans, vol.II, Rafael Dalmau editor, Barcelona, pàgs.107-116.

SUBIRANA, R. (1974): "El problema dels orígens del Castell d'Arraona", a Diari de Sabadell, 26 de febrer de 1974. Recollit a Obra Sabadellenca 1953-1978. Edició d'Homenatge, Sabadell, pàgs.89-91.

SUBIRANA, R. (1976): "Investigacions arqueològiques en el turó del Castell d'Arraona", a Arraona, 2, pàgs.5-22.

MUSEO DE HISTORIA DE SABADELL (1970-71): Diari d'excavacions i estudis. Fitxes realitzades per J.Farell entre els anys 1970 i 1971. Fotocopia, agost de 1998. Fitxa núm.4, juny de 1971.

VV.AA. (1999): Documentació dels edificis, les construccions i els elements d'interès històric, arqueològic, arquitectònic, paleontològic, cultural, social, tècnic i industrial a l'àmbit del riu Ripoll a Sabadell (1997-98-99). Parc Fluvial del Ripoll (Sabadell). Parc Cultural. Inventari d'elements d'interès cultural. Vol.I. Ajuntament de Sabadell - Diputació de Barcelona. Element núm.36

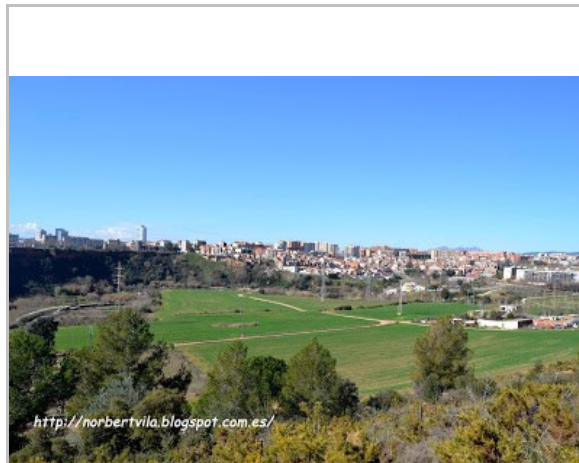
Castell d'Arraona

AEA.33.BARP

ALTRES IMATGES

*Turó castell d'Arraona
Equip redactor*

*Turó castell d'Arraona
Vila, Norbert*

*Turó castell d'Arraona
Vila, Norbert*

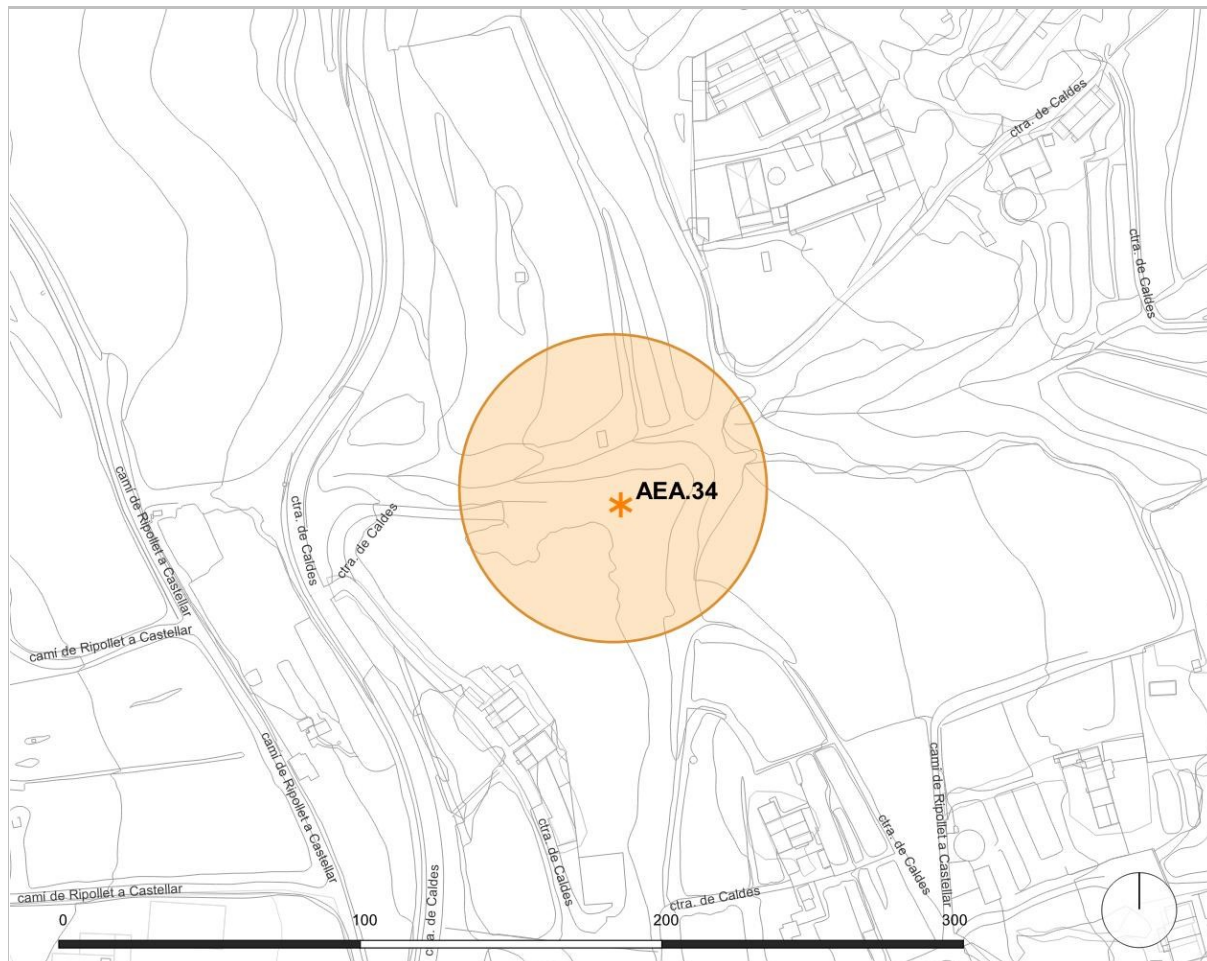
Els Corral·ls Vells

AEA.34.BARP

Altres noms Mas Portell - Corral·ls de Mimó

DADES BàSIQUES

Adreça/es	Torrent de Can Banyameres Font de Banyameres	Codi INE	187
Coordenades UTM	x = 426981 ; y = 4602220,02	Identificació al plànol	Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic
- Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)
 - ₀₁ No exhaurit / no intervingut
 - ₀₁ Exhaurit / resultats negatius
- Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)
 - ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques
- Categoria de protecció
 - BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
 - BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
 - BPU - Bé amb Protecció Urbanística
 - EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Els Corral Vells

AEA.34.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Preventiva i documental
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-35
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002; ARR.18.CA Can Mimó / ARR.18.01.EA Masia / ARR.18.02.EA Molí

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Medieval
<i>Context</i>	El mas conegut com Els Corral Vells se situa al nord del paratge de la Salut, entre la Font de Canyameres i el torrent del mateix nom, a l'est de la carretera de Molins de Rei a Vic (C-1413).
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Zona de l'antiga masia, subsòl i voltants immediats. Masia del s. XIV amb teulada a dues vessants, finestres d'obra cuita i parets de tapia. La protecció d'aquest espai és preventiva i l'expectativa mínima, donat que l'antiga masia fou destruïda. Se'n poden conservar restes soterrades al subsòl, prop de les actuals construccions.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Assentaments rurals al voltant de la zona del riu Ripoll.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Restes de l'antiga masia en el subsòl.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Àmbit de l'antiga masia, subsòl i voltants immediats
--------------	--

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La primera referència escrita del mas data del s.XIV. Entre els ss.XV-XVI, s'esmenta com a Mas Portell (1438). Durant el s.XVIII, l'edifici s'esmenta com a Corral d'en Mimó (1764). Com altres cases del terme pertanyia a la parròquia de Sant Feliu d'Arraona.

Fonts consultades: arxiu de Lluís Fernàndez i d'Esteve Canyameres.

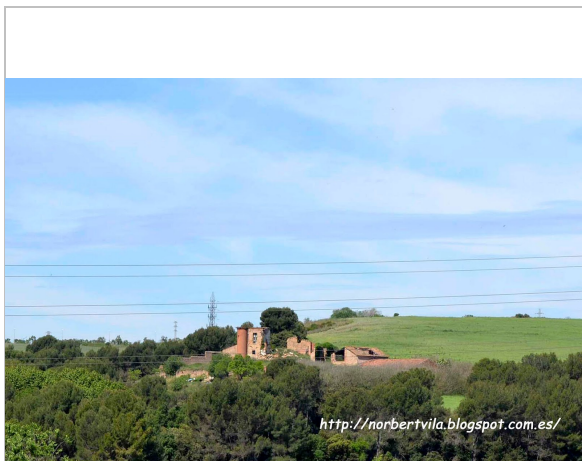
Bibliografia CASTELLS, A. (1961): L'art sabadellenc. Pàgs.288 i 289. Sabadell. Edicions Riuort.

PUIG, J.; LLOBET, J.; ARGANY, I. (1982): Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic de Sabadell. Fitxa núm.336. Ajuntament de Sabadell.

Els Corral Vells

AEA.34.BARP

ALTRES IMATGES

*Mas Mimó. Maig 2013
Vila, Norbert*

*Mas Mimó. Maig 2013
Vila, Norbert*

*Mas Mimó. Maig 2013
Vila, Norbert*

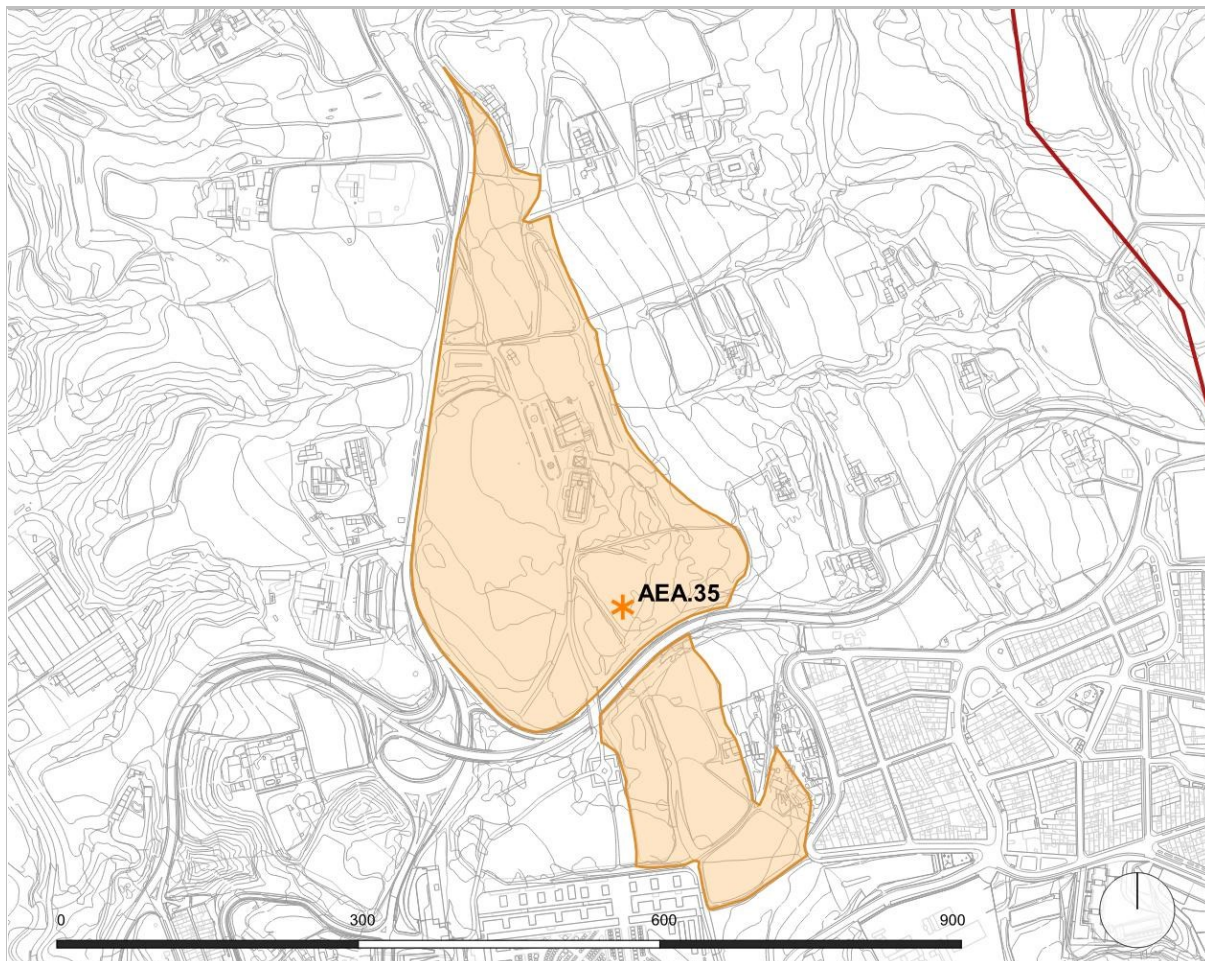
La Salut

AEA.35.BARP

Altres noms Parc periurbà de La Salut / Horts de l'Hostatgeria

DADES BÀSIQUES

Adreça/es	Carretera C-1413a Font de les Tres Fonts	Codi INE	187
Coordenades UTM	x = 426857,91 ; y = 4601651,02	Identificació al plànol	Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

- ₀₁ No exhaurit / no intervingut
- ₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

- ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

- BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
- BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
- BPU - Bé amb Protecció Urbanística
- EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

La Salut

AEA.35.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	-
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-36
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002; AR.02.CA Santuari de la Mare de Déu de la Salut / AR.02.01.EA Església / AR.02.02.EA Casa del Capellà

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Ibèric-Romà-Medieval-Modern
<i>Context</i>	L'AEA es localitza a la serra de Sant Iscle, al nord-oest del nucli urbà. Concretament la vil·la s'emplaça als voltants de l'actual santuari de la Mare de Déu de la Salut, en una zona de matolls i bosc, a la banda est de la carretera Sabadell - Sentmenat.
	Dins l'àmbit del Santuari de la Salut, també cal destacar la capella de Sant Iscle i Santa Victòria, la qual s'alça en el costat de tramuntana de l'edifici de l'antiga hostatgeria o casa dels ermitans.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Bona part del jaciment romà pot conservar-se en bon estat. Les excavacions efectuades no han delimitat encara el jaciment.
	L'àrea protegida abasta diferents elements d'interès arqueològic i patrimonial. En primer lloc, les restes de la vil·la romana de La Salut, jaciment en el qual, encara es conserven diferents estructures, algunes d'elles sense excavar i altres d'excavades, però en part conservades in situ, probablement en bon estat. En segon lloc també cal destacar la possible presència de les restes de l'antiga ermita de Sant Iscle i Santa Victòria, en el sector on actualment s'aixeca l'hostatgeria.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Estudi de l'ocupació poblacional des d'època ibèrica fins a l'actualitat.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Documentació i excavació de les restes de la vila romana i altres elements.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Santuari i hostatgeria del segle XIX, restes anteriors.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	L'AEA es circumscriu a tots els sectors del Jaciment Arqueològic no excavats fins al moment i en els quals és susceptible de trobar-hi restes que van de l'època romana a l'època moderna:
	1. Sectors del passeig d'accés al santuari. 2. Sectors diversos de l'esplanada el bosc de pi blanc situada en la franja sud-oest del conjunt edificat. 3. Subsòl de diferents àmbits de l'hostatgeria. 4. Subsòl de sota l'edifici del santuari de la Mare de Déu de la Salut. 5. Vessant est del santuari.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Notícies històriques recollides a:
-----------------------------	------------------------------------

Bibliografia

CARRERAS, M. (1932): Elements d'història de Sabadell, edicions de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Sabadell. Edició facsímil, abril de 1989, Ajuntament de Sabadell.

MONTLLOR, J. (1956): Arrahona - Sabadell. Revista Alba, Revista de la Puríssima Concepció, año VII, núm.72. Sabadell.

CASTELLS, A. (1961): L'art sabadellenc. Edicions Riutort. Sabadell. Pàg.127.

SUBIRANA, R. (1963): "Les arrels de Sabadell. Explicació de quatre èpoques". Reeditat a Obra Sabadellenca 1953-1978. Edició d'Homenatge, Sabadell, pàgs.164-193.

SUBIRANA, R. (1965): Memòries històriques, arqueològiques i de museus. MHS. Carpeta núm.3, pàg.577. Sabadell, 1996.

ESTRADA, J. (1969): Vías y poblamientos romanos en el territorio del Area Metropolitana de Barcelona. Comisión de Urbanismo de Barcelona. Barcelona.

SUBIRANA, R. (1969): "Agrupacions professionals en el Sabadell de l'època romana", a Butlletí de les Agrupacions Professionals Narcís Giral, març de 1969, núm.100. Recollit a Obra Sabadellenca 1953-1978. Edició d'Homenatge, Sabadell, pàgs.142-144.

SUBIRANA, R. (1971): Memòries històriques, arqueològiques i de museus. MHS. Carpeta núm.4, pàg.912. Sabadell, 1996.

SUBIRANA, R. (1972): "La influència del bisbat d'Egara en els habitants del terme d'Arraona", escrit presentat a la XV Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos, Terrassa, maig de 1972. Recollit a Obra Sabadellenca 1953-1978. Edició d'Homenatge, Sabadell, pàgs.144-149.

MORRAL, E. (1977): "Sigillata con marcas de Arragona", XIV Congreso Nacional de Arqueología. Vitoria 1975 - Zaragoza 1977, pàgs.7-52.

BARRAL, X. (1978): "Les mosaïques romanes et médiévales de la Regio Laietania (Barcelona et ses environs)", a Publicaciones Eventuales, 29, Institut d'Arqueologia i Prehistòria de la U.B.

ROCA, M. (1978): "Producció de sigil.lata a la vil·la de la Salut", a revista Arrahona, II època, núm.6, tardor de 1978, pàgs.5-30.

MAYER, M. & RODÀ, I. (1984): La romanització del Vallès segons l'epigrafia. MHS. Sabadell.

TOVAR, J. (1984): "Los alfares de ceràmica sigillata en la península ibérica", a Revista de Arqueología, año V, núm.44. Madrid.

CASAS, T. et alii (1986): Memòria de la campanya d'excavacions a la Salut. Memòria entregada al Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya. Inèdita.

MUSEU D'HISTÒRIA DE SABADELL (1986): Projecte d'actuació a la vil·la romana de la Salut. Sabadell. Inèdit.

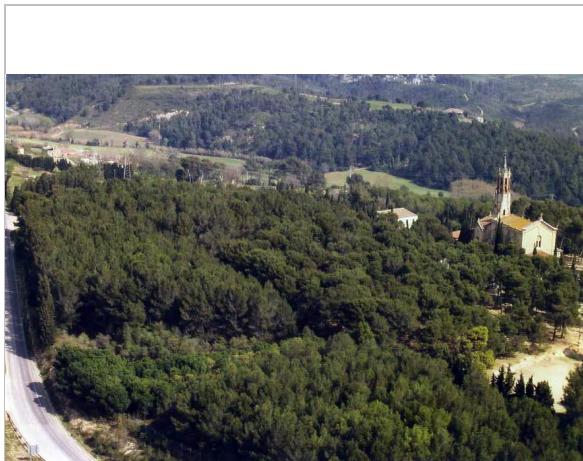
CASAS, T. et alii (1987): "Estudi preliminar: les àmfores de la vil·la de la Salut" a revista Arraona, III època, núm1, tardor de 1987, pàgs.15-26.

CASAS, T. et alii (1988): Aproximació al coneixement del món rural romà al Vallès Occidental, Sabadell, Museu d'Història de Sabadell. Inèdit.

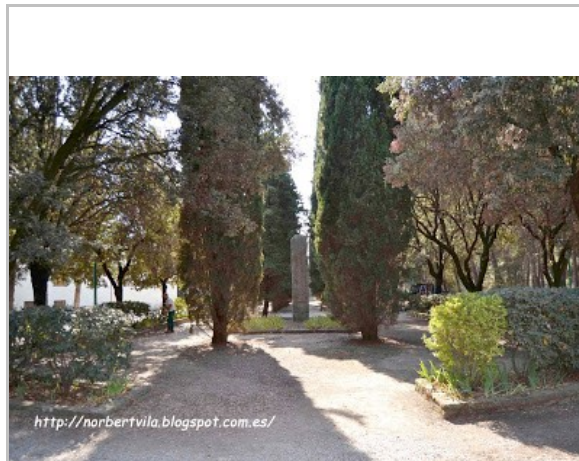
La Salut

AEA.35.BARP

ALTRES IMATGES

*La Salut
Equip redactor*

*Monolit sobre poblat ibero-romà. Octubre 2011
Vila, Norbert*

*Vista del jaciment. Novembre 1988
Juan-Muns Plans, Núria*

*Vista del jaciment. Novembre 1988
Juan-Muns Plans, Núria*

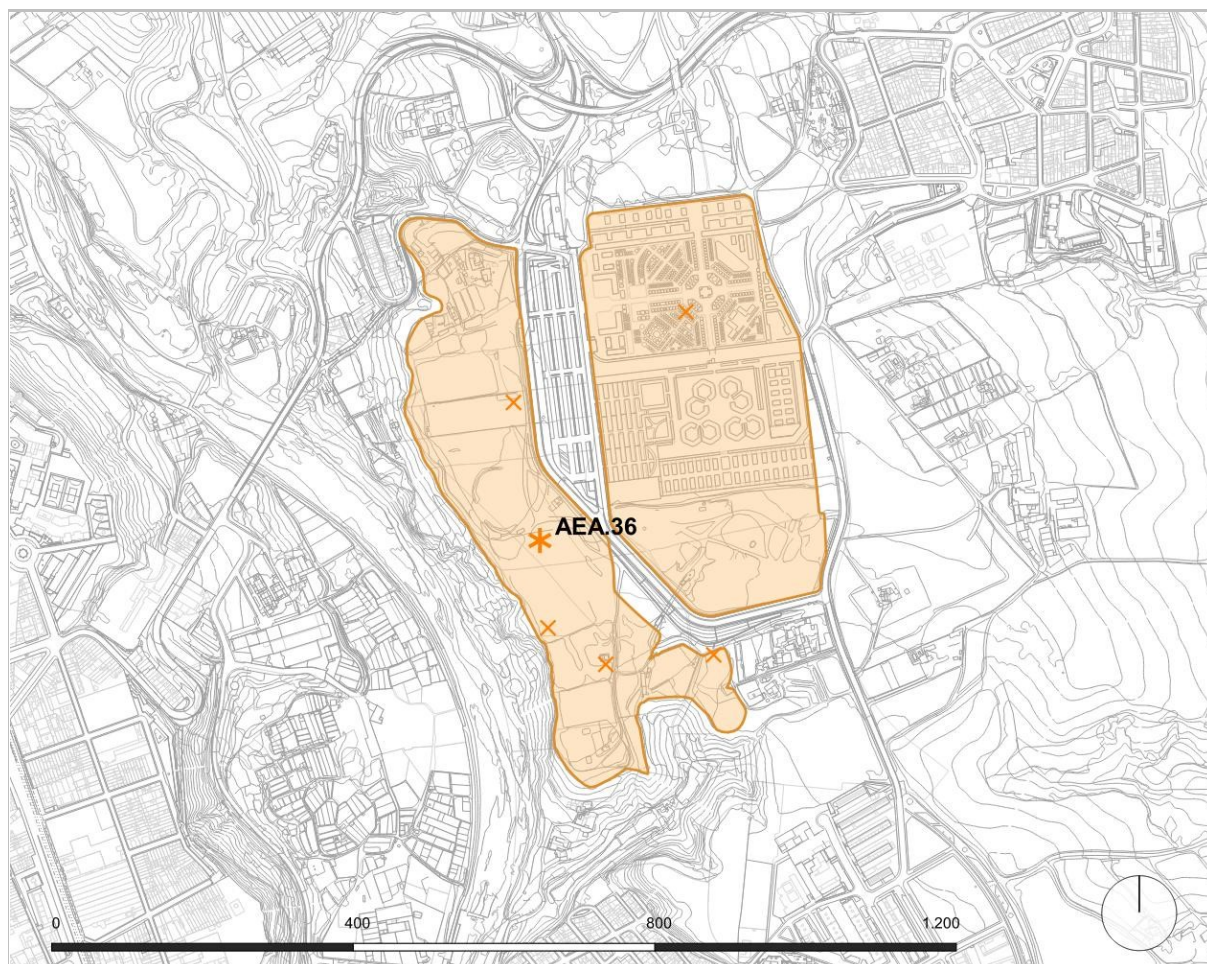
*Vista del Santuari de la Salut. Febrer 2007
Orri, Eva*

Sant Nicolau - Ca l'Ermengol

AEA.36.BARP

DADES BÀSIQUES

Adreça/es	Barranc de Sant Nicolau Camí de Ripollet a Castellar del Vallès	Codi INE	187
Coordenades UTM	x = 426817,4 ; y = 4600765,1	Identificació al plànol	Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

- ✕₀₁ No exhaurit / no intervingut
- ✕₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

- ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

- ⊗ BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
- ⊗ BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
- ✱ BPU - Bé amb Protecció Urbanística
- EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Sant Nicolau - Ca l'Ermengol

AEA.36.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	-
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-37
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. AR.10.EA Capella de Sant Nicolau

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural, econòmica i cultural del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Romà-Medieval-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	L'església de Sant Nicolau està situada a prop del barranc de Sant Nicolau, sobre el marge esquerre del riu Ripoll, entre l'actual cementiri municipal i la barriada de Torre-romeu.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	36.01. Ca n'Ermengol 36.02. Sant Nicolau 36.03. Pla de Sant Nicolau – Marge del riu 36.04. Antena de Ràdio Sabadell 36.05. Cementiri de Sabadell

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	L'estudi de la població al voltant del riu Ripoll.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Restes d'ocupació antiga des d'època romana.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Ermita de Sant Nicolau datada en el segle XI.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Àmbit delimitat en el plànol Nr2. Aquest espai inclou diferents punts on s'han detectat força elements d'interès arqueològic, bàsicament d'època romana i medieval. Un dels punts protegits és el de la capella de Sant Nicolau, que actualment forma part del patrimoni municipal i és un punt museístic visitable.
--------------	--

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

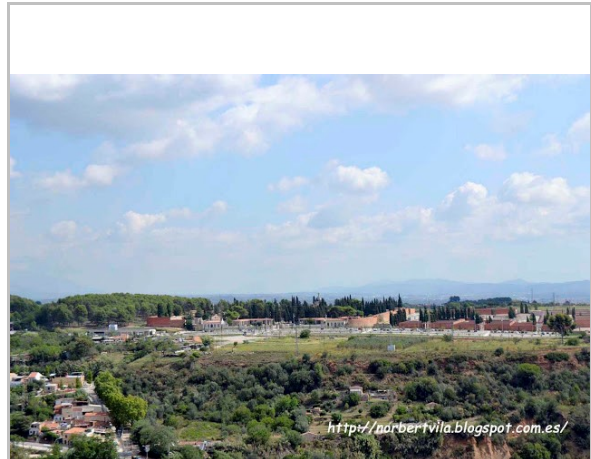
Sant Nicolau - Ca l'Ermengol

AEA.36.BARP

ALTRES IMATGES

*Entorn de Sant Nicolau-Ca l'Ermengol
Equip redactor*

*Entorn de Sant Nicolau-Ca l'Ermengol
Vila, Norbert*

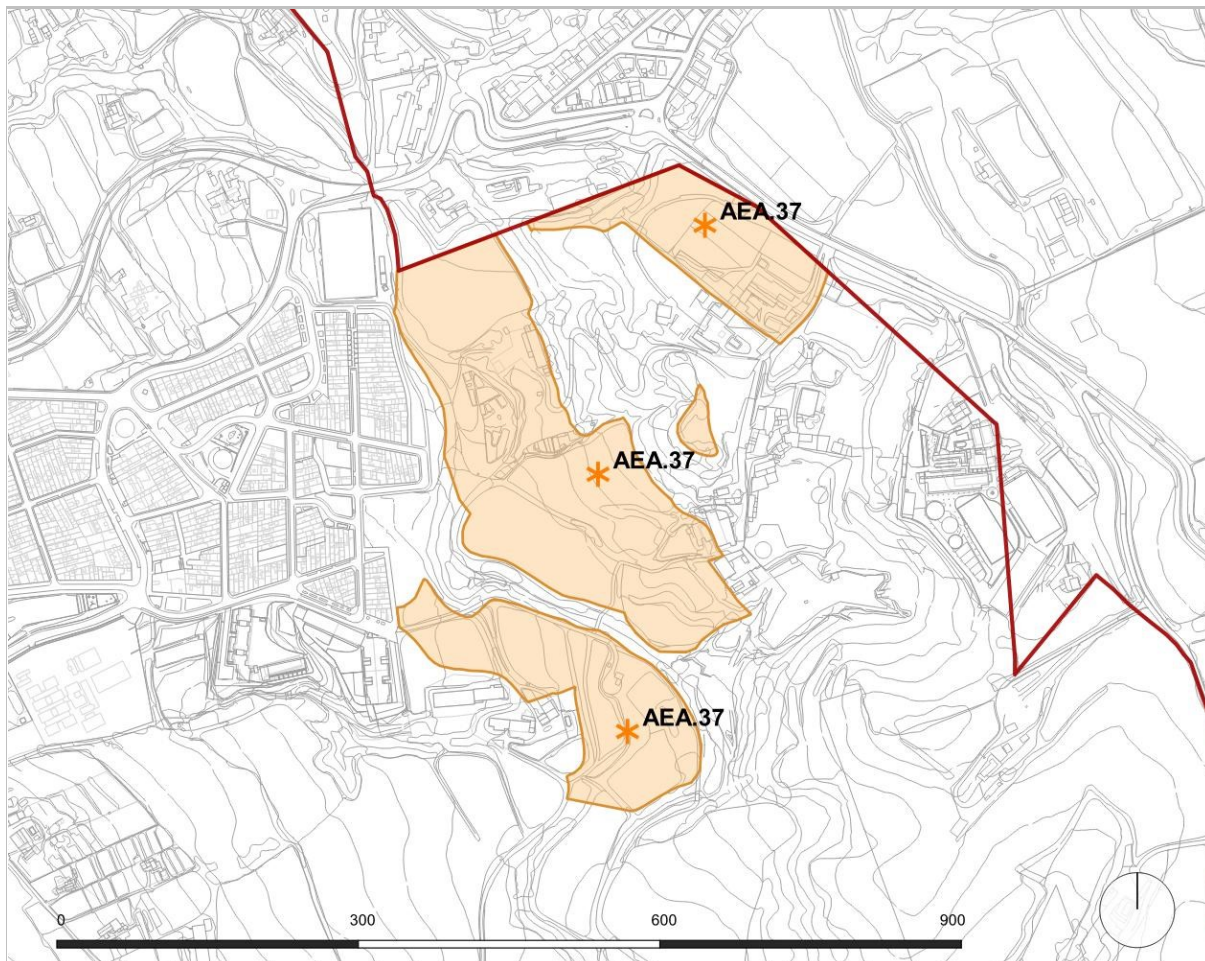

Can Manent

AEA.37.BARP

DADES BÀSIQUES

Adreça/es	Torrent de Can Quer Masia de Can Domènec	Codi INE	187
Coordenades UTM	x = 426440 ; y = 46003103,8	Identificació al plànol	Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

 No exhaurit / no intervingut

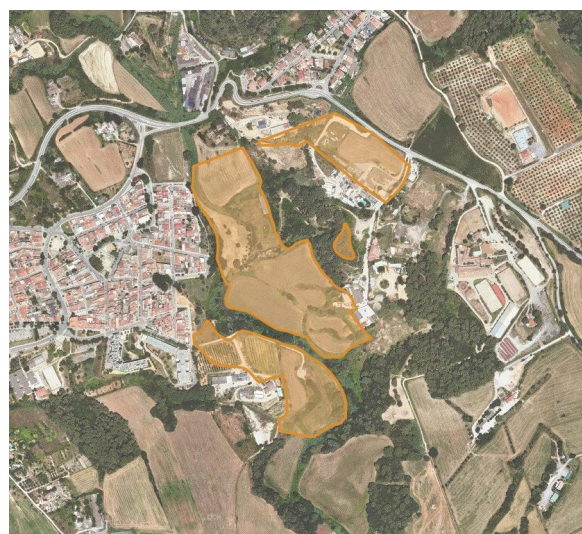
 Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

 Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

- BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
- BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
- BPU - Bé amb Protecció Urbanística
- EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Can Manent

AEA.37.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-38
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Romà-Medieval-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	La masia de Can Manent s'emplaça en la Serra de Sant Iscle, a l'oest de la Carena de Can Canyameres, entre el torrent de Can Quer i el camí de Castellar del Vallès a Ripollet (PR. C-30).
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	El jaciment es troba al voltant del camí antic de Sabadell a Castellar, en terres de Can Manent. Les imprecisions en la localització d'aquest jaciment i les contradictòries referències toponímiques obliguen a determinar una àmplia expectativa arqueològica de l'AEA i a això, s'uneix el fet que, en les zones rurals amb indicis arqueològics, cal actuar amb un caràcter preventiu més acusat.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- ☒ Valor arqueològic i paleontològic Espai de protecció.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Àmbit discontinu delimitat en el plànol Nr2
--------------	---

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La primera referència històrica data del s.XII o s.XIII. La casa s'esmenta en un document del s.XVI (1588). Pertanyia a la parròquia de Sant Vicenç de Jonqueres.

Fonts consultades: arxiu d'Esteve Canyameres.

Bibliografia CASTELLS, A. (1961): L'art sabadellenc. Pàg.294. Sabadell. Edicions Riuort.

PUIG, J.; LLOBET, J.; ARGANY, I. (1982): Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic de Sabadell. Fitxa núm.333. Ajuntament de Sabadell.

ALSINA, J. (1985): Índex de topònims de Sabadell i el seu terme fins a la darrera del s.XVIII. Pàg.60. Ajuntament de Sabadell, Sabadell.

BARÓ, R. (1995): Gent nostra als carrers de Sabadell, Ajuntament de Sabadell, Sabadell.

Can Manent

AEA.37.BARP

ALTRES IMATGES

*Can Manent. Vista del jaciment. Novembre 1988
Juan-Muns Plans, Núria*

*Can Manent. Maig 2013
Vila, Norbert*

*Can Manent
Equip redactor*

*Can Manent. Maig 2013
Vila, Norbert*

*Can Manent. Maig 2013
Vila, Norbert*

Ca n'Alzina

AEA.38.BARP

DADES BÀSIQUES

Adreça/es Carretera C-155

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 428034,1 ; y = 4601227

Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic
- Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)
 - ₀₁ No exhaurit / no intervingut
 - ₀₁ Exhaurit / resultats negatius
- Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)
 - ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques
- Categoria de protecció
 - BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
 - BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
 - BPU - Bé amb Protecció Urbanística
 - EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Ca n'Alzina

AEA.38.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	-
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-39
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. ARR.17.EA Ca n'Alzina

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Romà-Medieval-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	L'AEA se situa en una zona de prats, conreus i bosc, pròxima al camí que porta de Ca n'Alzina a les masies de Can Padró, Can Cladelles i Can Montllor. Actualment la masia de Ca n'Alzina és un restaurant.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	El primer que s'ha de dir sobre aquesta AEA és que les informacions arqueològiques que el configuren són força contradictòries i imprecises. Això obliga a delimitar una àmplia zona de protecció arqueològica, basada en els indicis que tenim i en les característiques orogràfiques dels terrenys que poden envoltar la troballa. Com en la AEA-37, sovintegen els rebaixos i abocaments contemporanis, per tant, es limita l'espai de protecció a aquelles àrees situades en les proximitats de Can Manent, a banda i banda del torrent de Can Quer, les quals són susceptibles de presentar restes d'interès arqueològic.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Ocupació de les zones rurals properes al riu Ripoll.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Evidències de restes des d'època romana.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Estudi volumètric i arquitectònic de la masia.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Masia de Ca n'Alzina i entorn immediat. Com que es tracta d'un sector parcialment rural, s'hi poden preservar restes d'interès, encara que en desconeixem l'expectativa real. Els terrenys delimitats responen als espais menys antropitzats del paratge i constitueixen els llocs teòricament més idonis per l'establiment humà d'èpoques passades.
--------------	--

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

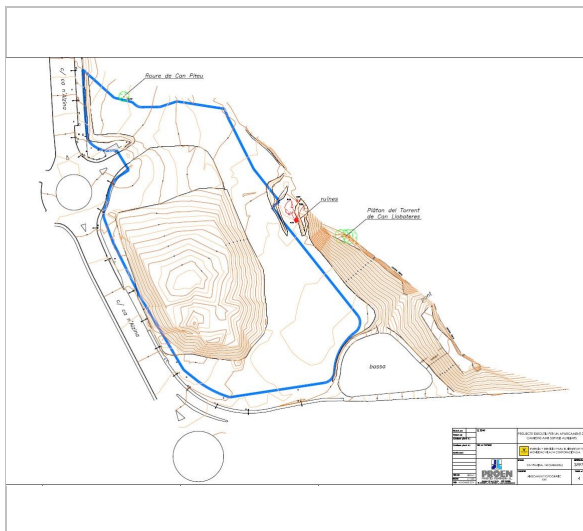
INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Materials fons MHS.
<i>Bibliografia</i>	SUBIRANA, R. (1962-64): Memòries històriques, arqueològiques i de museus. MHS. Carpeta núm.1, pàg.30 i 118. Sabadell, 1996. SUBIRANA, R. (1979): Obra Sabadellenca 1953-1978. Edició d'Homenatge, Sabadell, pàg.302. CASAS, T. et alii (1988): Aproximació al coneixement del món rural romà al Vallès Occidental, Sabadell, Museu d'Història de Sabadell. Inèdit.

Ca n'Alzina

AEA.38.BARP

ALTRES IMATGES

Localització topogràfica
PROEN Aixecament topogràfic

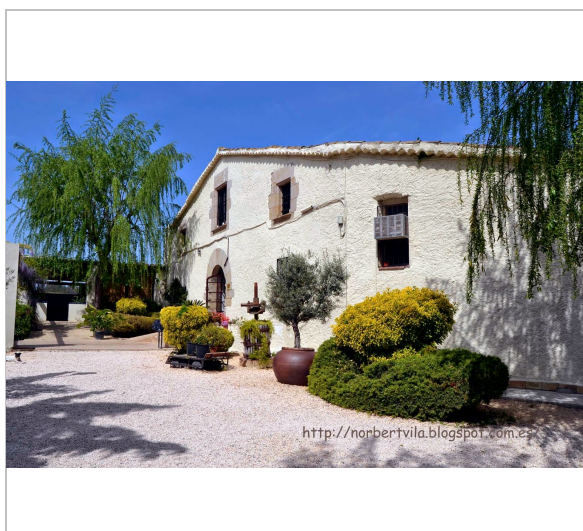
Vista del jaciment. Novembre 1988
Juan-Muns Plans, Núria

Ca N'Alzina. Maig 2013
Vila, Norbert

Ca N'Alzina. Maig 2013
Vila, Norbert

Ca N'Alzina. Maig 2013
Vila, Norbert

Can Mimó

AEA.39.BARP

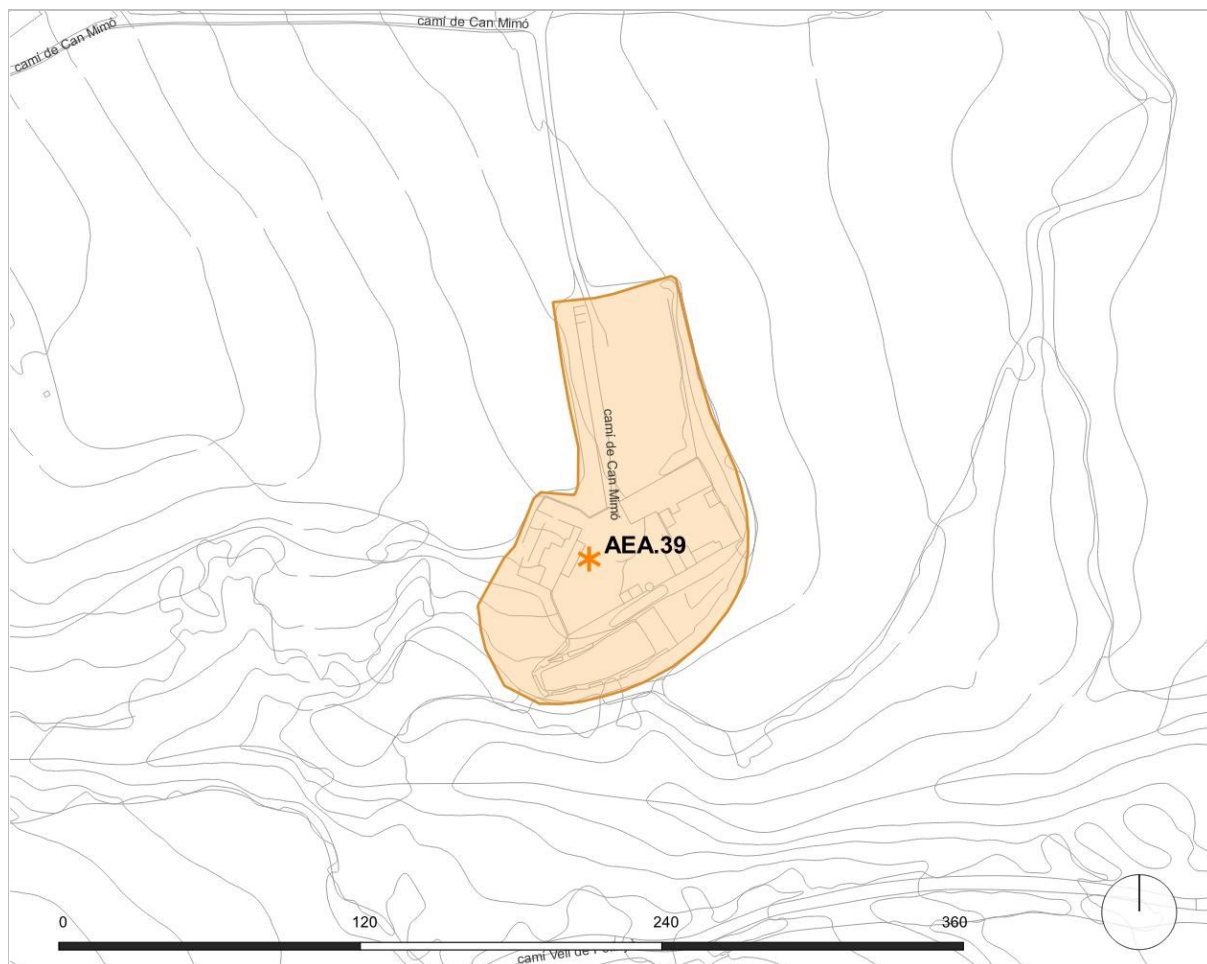
DADES BÀSIQUES

Adreça/es Camí de Polinyà

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 427615,11 ; y = 4600551,43

Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic
- Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)
 - No exhaurit / no intervingut
 - Exhaurit / resultats negatius
- Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)
 - Lloc de troballes paleontològiques
- Categoria de protecció
 - BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
 - BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
 - BPU - Bé amb Protecció Urbanística
 - EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Can Mimó

AEA.39.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-40
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. ARR.18.CA Can Mimó / ARR.18.01.EA Masia / ARR.18.02.EA Molí

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Romà-Medieval-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	La masia de Can Mimó s'emplaça al nord-est del barri de Torre-romeu, al nord del camí que porta de Sabadell a Polinyà i al sud de Can Mas, prop de la riera de Canyameres.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Masia original enrunada i construcció actual molt reformada. Encara s'hi poden preservar restes soterrades al subsòl. L'edifici antic està molt transformat, consta de planta baixa i pis afegit. Destaca la torre d'un molí de vent, d'obra vista, probablement del s. XIX (no es conserven les aspes metàl·liques). Els sectors d'hàbitat rural amb presència d'edificacions tipus masia, presenten una doble expectativa arqueològica: la lectura arqueològica dels volums construïts i la possible documentació de restes al subsòl, pertanyents a antigues construccions precedents o a àmbits de serveis soterrats (cellers, cups de vi, dipòsits, pous, galeries, etc.). El cas de Can Mimó és el d'una masia original enrunada i d'unes construccions actuals més modernes, però que arqueològicament presenten també interès, fins i tot, aquelles estructures que es poden preservar d'època més contemporània (segle XIX).

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Ocupació de l'espai rural a l'entorn del riu Ripoll.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Restes d'ocupació des d'època romana a la zona.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Estudi volumètric i del subsòl de les restes associades a la masia de can Mimó.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Terrenys que envolten Can Mimó; aquests són els menys remoguts per la mà de l'home i són els que ofereixen, des del punt de vista físic, una major expectativa arqueològica. La zona situada a l'oest de la masia mostra rebaixos i abocaments, i és per aquest motiu que s'exclou de l'àrea de protecció arqueològica
--------------	--

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	La primera referència escrita data del s.XII (1199). La masia queda també documentada en el s.XVIII i principis del s.XIX (mercès a unes reformes que alteren la construcció original). Altres esments: 1616, 1712 i 1779. Pertanyia a la parròquia de Sant Feliu d'Arraona.
-----------------------------	--

Fonts consultades: arxius de Lluís Fernàndez i d'Esteve Canyameres.

<i>Bibliografia</i>	CASTELLS, A. (1961): L'art sabadellenc. Pàg.290. Sabadell. Edicions Riutort.
---------------------	--

Can Mimó

AEA.39.BARP

PUIG, J.; LLOBET, J.; ARGANY, I. (1982): Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic de Sabadell. Fitxa núm.78. Ajuntament de Sabadell.

ALSINA, J. (1985): Índex de topònims de Sabadell i el seu terme fins a la darrera del s.XVIII. Pàg.64. Ajuntament de Sabadell, Sabadell.

FULLS D'HISTÒRIA LOCAL (UES), núm.7.

Can Mimó

AEA.39.BARP

ALTRES IMATGES

*Can Mimó. Torre del molí. Maig 2013
Vila, Norbert*

*Can Mimó
Equip redactor*

*Can Mimó
Equip redactor*

*Can Mimó
Equip redactor*

Can Viloca

AEA.40.BARP

Altres noms Mas Sala - Mas Barber

DADES BÀSIQUES

Adreça/es	Carrer de París Carrer de Can Viloca	Codi INE	187
Coordenades UTM	x = 426895,7 ; y = 4597702,9	Identificació al plànol	Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

- ✕₀₁ No exhaurit / no intervingut
- ✕₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

- ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

- ⊗ BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
- ⊗ BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
- ✱ BPU - Bé amb Protecció Urbanística
- EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Can Viloca

AEA.40.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-41
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002; ARR.27.EA Can Viloca.

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Medieval-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	La masia està situada al nucli urbà, entre els carrers de París, de Can Viloca i la ronda de Santa Maria, concretament al carrer de París, núm.67-73. Es tracta d'un edifici reformat que presenta elements d'interès arquitectònic, històric i estructural. Qualsevol projecte de reforma o rehabilitació haurà d'estar subjecte a un estudi preliminar sistemàtic de caràcter arqueològic i històric.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Masia de Can Viloca, en gran part restaurada.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Estudi de les ocupacions rurals.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Possibles restes de la masia del segle XII.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Reformes de la masia antiga i detecció de parts originals.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Masia de Can Viloca i el seu entorn immediat. Per la seva ubicació en plena trama urbana, així com pel seu estat de conservació i pels seus valors històrics i patrimonials, és considerada una peça a conservar.
--------------	---

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	La primera referència escrita data del s.XIV. Durant els ss.XIV i XVI s'esmenta com a Mas Sala. Posteriorment, entre els ss.XVI i XVIII, la masia s'esmenta com a Mas Barber. Pertanyia a la parròquia de Santa Maria de Barberà.
	Fonts consultades: arxius d'Esteve Canyameres.
<i>Bibliografia</i>	CASTELLS, A. (1961): L'art sabadellenc. Pàgs.309 i 310. Sabadell. Edicions Riutort.

Can Viloca

AEA.40.BARP

ALTRES IMATGES

Can Viloca
Equip redactor

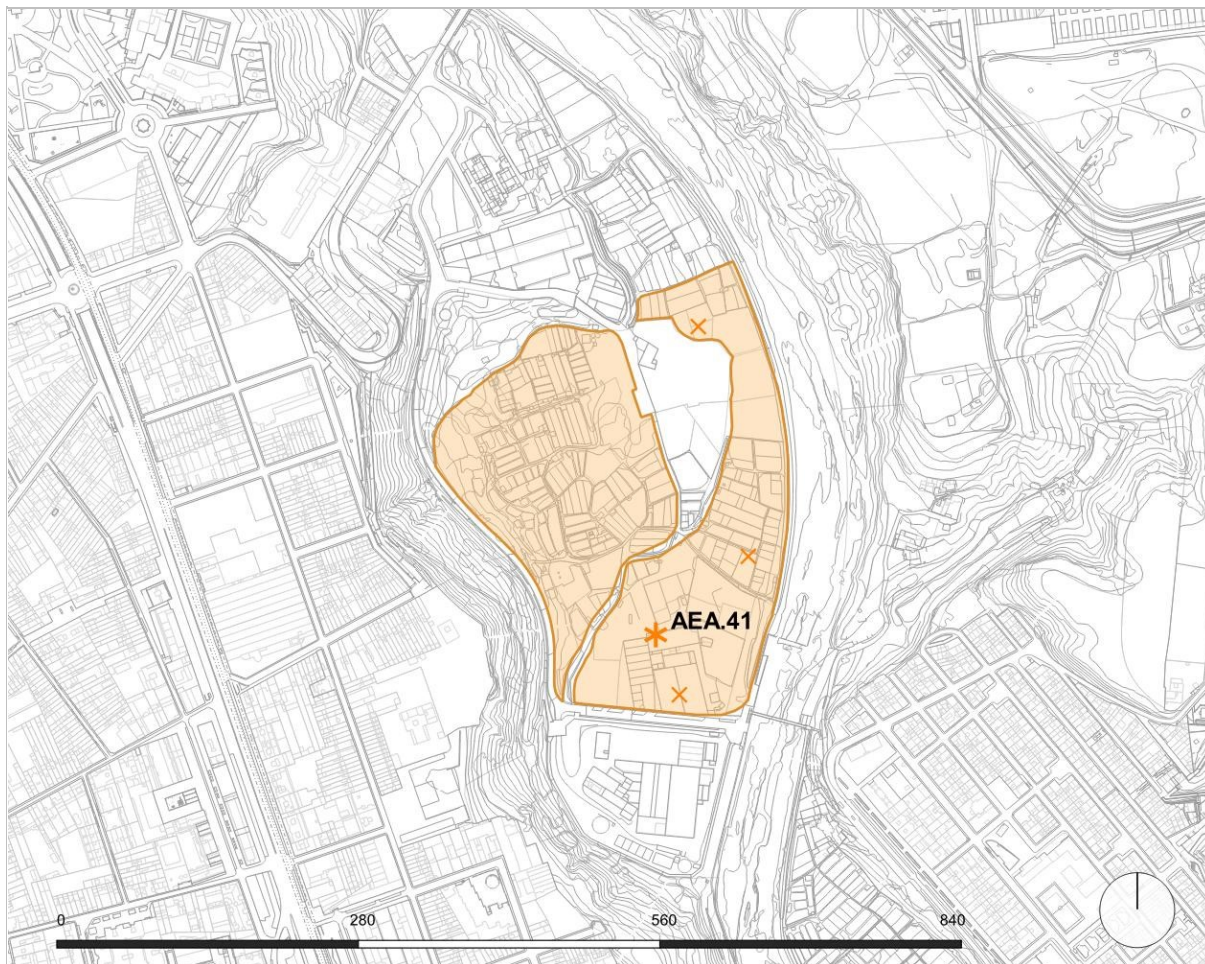
Horta Vella-Nois Buxó-Molí Xic

AEA.41.BARP

Altres noms Molí de les Nogueres, de Na Segarra, d'En Degonet, d'En Vallcorba, Arderius

DADES BÀSIQUES

<i>Adreça/es</i>	Riu Ripoll Carrer de Santa Teresa	<i>Codi INE</i>	187
<i>Coordenades UTM</i>	x = 426451,74 ; y = 4600435,79	<i>Identificació al plànol</i>	Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic
- Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)
 - No exhaurit / no intervingut
 - Exhaurit / resultats negatius
- Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)
 - Lloc de troballes paleontològiques
- Categoria de protecció
 - BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
 - BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
 - BPU - Bé amb Protecció Urbanística
 - EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Horta Vella-Nois Buxó-Molí Xic

AEA.41.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-42
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. AI.033.EA Fàbrica dels Nois Buxó. AI.006.EA Molí Xic

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Medieval-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	El patrimoni històric i arquitectònic del Ripoll té un alt interès arqueològic, en el seu conjunt, com s'ha pogut constatar a partir de la pròpia documentació històrica i dels treballs de recerca efectuats en el marc del projecte de Parc Fluvial del Ripoll impulsat per l'Ajuntament de Sabadell i la Diputació de Barcelona. La protecció dels espais amb edificacions tipus molins, amb estructures tipus sèquies i amb àrees d'hortes documentades històricament des de l'edat mitjana, ha de ser sistemàtica i ha de preveure la lectura arqueològica de volums construïts, així com la possible documentació de restes al subsòl, pertanyents a antigues construccions precedents o a àmbits de serveis soterrats (dipòsits, altres tipus d'estructures industrials, pous, galeries, sistemes hidràulics, etc.). Aquest espai també inclou la indústria dels Nois Buxó, igualment d'interès arqueològic.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Aquesta àrea de protecció està formada per tres elements relacionats amb el riu Ripoll: l'Horta Vella, que estava formada per un conjunt de terrasses retallades en el tal.lús del riu i que és on s'integrava el sistema hidràulic dels molins Xic i d'en Fontanet i una sèquia principal i varies subsidiàries. El petit edifici industrial dels Nois Buxó està format per unes quadres organitzades a l'entorn d'un pati, amb les dues naus llargues paral·leles i una de més petita que les uneix en un extrem. En el centre del pati, s'alça la xemeneia i la caseta dels serveis. Dins de tot aquest conjunt hi havia obrades dues cases, una per la família dels porters i l'altra, segurament, per la família del tintorer. A la nau petita que unia a les dues quadres, es trobava la sala de les calderes i la màquina de vapor, des d'on sortia la transmissió als embarrats. El molí Xic, datat al s.XVIII, primer va ser molí fariner i posteriorment, el 1741, amb la darrera intervenció, es convertí en indústria paperera. Estava format per un cos de tres plantes. Mostrava sis finestres a les façanes laterals de la segona i tercera planta. Disposava d'una cava, amb voltes d'arc rebaixat i arcs de mig punt, que és on es localitzaven els antics podridors del drap i els carcabans. Fins els anys 60 encara existia la darrera roda d'àleps, així com l'antiga cambra dels moliners. 41.01. Horta Vella 41.02. Nois Buxó 41.03. Molí Xic

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	La ocupació del riu ripoll des d'èpoc antiga.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Restes d'antics recs, sèquia Monar i estructures relacionades amb els molins.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Molins i xemeneia del vapor, irrigacions antigues...

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Horta Vella-Nois Buxó-Molí Xic

AEA.41.BARP

Àmbit

Àmbit delimitat en el plànol Nr2, que inclou l'Horta Vella, el molí Xic i la Fàbrica dels Nois Buxó.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Intervencions a fer Prospecció - Control - Excavació

Horta Vella-Nois Buxó-Molí Xic

AEA.41.BARP

ALTRES IMATGES

Nois Buxó. 2012/2016
Vila, Norbert

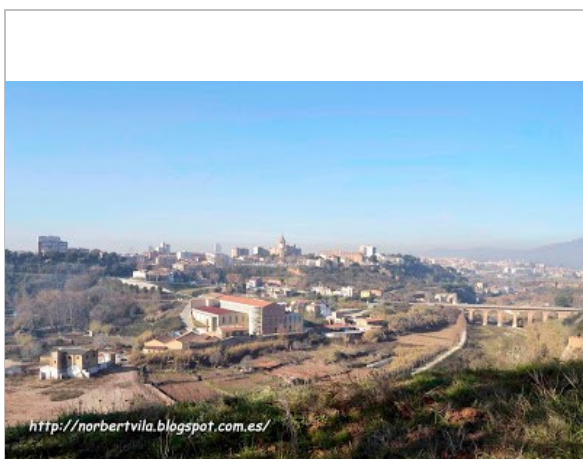
Nois Buxó. 2012/2016
Vila, Norbert

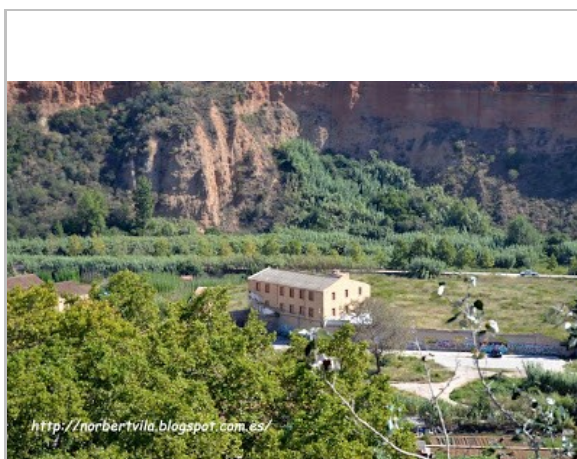
Horta vella. 2012/2016
Vila, Norbert

Horta vella. 2012/2016
Vila, Norbert

Horta vella / Molí Xic. 2012/2016
Vila, Norbert

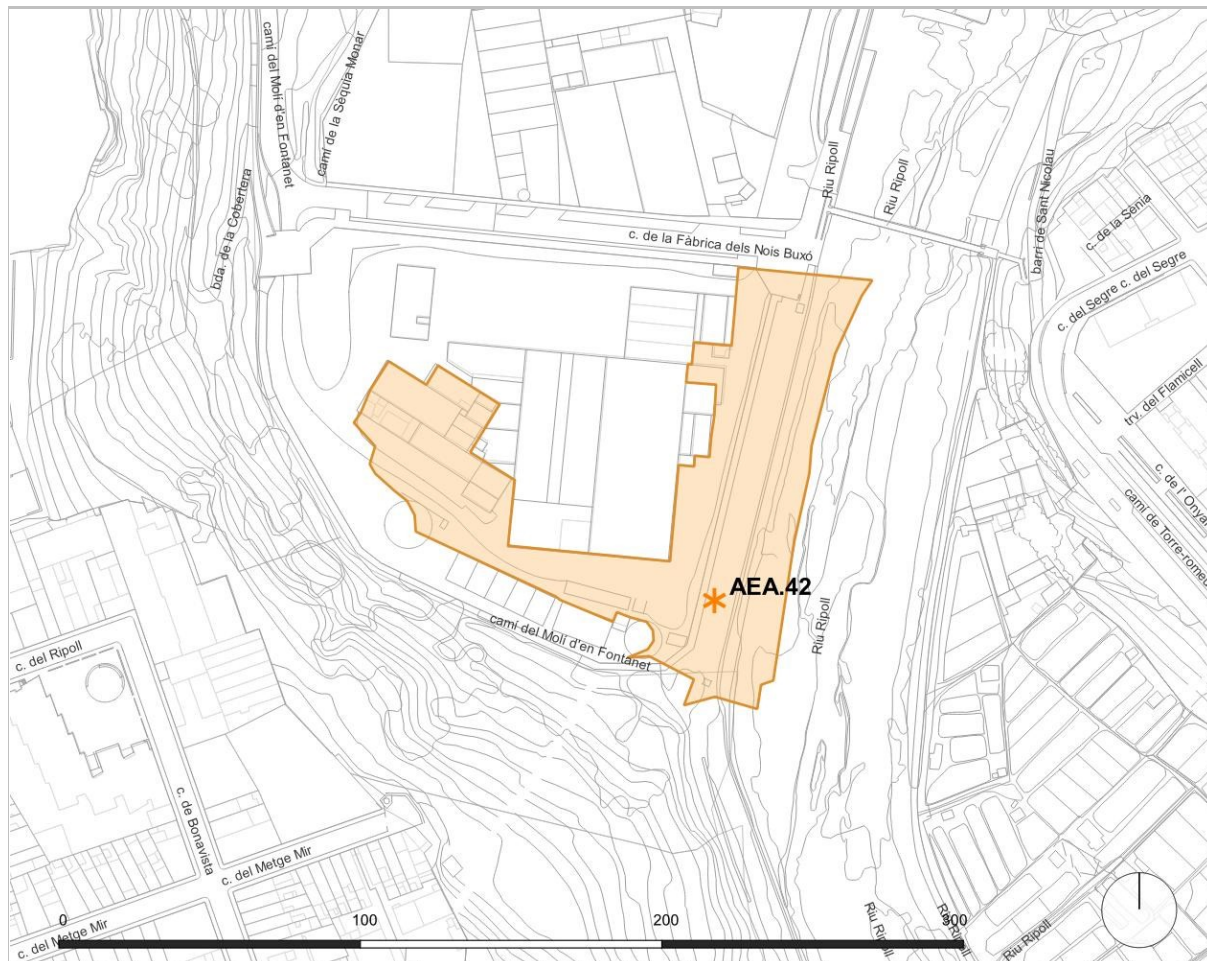
Molí Xic. 2012/2016
Vila, Norbert

Molí d'en Fontanet

AEA.42.BARP

DADES BÀSIQUES

Adreça/es	Carrer de la Fàbrica dels Nois Buxó	Codi INE	187
	Sector de la Cobertera		
Coordenades UTM	x = 426507,74 ; y = 4600151,29	Identificació al plànol	Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

- ₀₁ No exhaurit / no intervingut
- ₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

- ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

- + BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
- + BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
- * BPU - Bé amb Protecció Urbanística
- EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Molí d'en Fontanet

AEA.42.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-43
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. AI.007.CA Molí d'en Fontanet / AI.007.01.EA Molí / AI.007.02.EA Xemeneia

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Medieval-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	El patrimoni històric i arquitectònic del Ripoll té un alt interès arqueològic, en el seu conjunt, com s'ha pogut constatar a partir de la pròpia documentació històrica i dels treballs de recerca efectuats. La protecció dels espais amb edificacions tipus molins, amb estructures tipus sèquies i amb àrees d'hortes documentades històricament des de l'edat mitjana haurà de ser sistemàtica i haurà de preveure la lectura arqueològica dels volums construïts i la possible documentació de restes al subsòl, pertanyents a antigues construccions precedents o a àmbits de serveis soterrats (dipòsits, altres tipus d'estructures industrials, pous, galeries, sistemes hidràulics, etc.).
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	L'edifici del molí resta pràcticament sencer envoltat per naus modernes. Tot i la degradació de l'edifici original, encara es pot veure, en el sector sud-oest del casal de la fàbrica, el lloc on havia anat col·locada la roda vertical moguda per l'aigua (ARGEMÍ, 1998). Dins la parcel·la també s'hi poden trobar restes de l'antic sistema hidràulic que conduïa l'aigua fins al molí. Per tant, no només s'ha de dotar de protecció al molí, sinó també a la resta del solar exempt de construccions modernes.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	La ocupació del riu Ripoll des d'època antiga.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Restes d'antics recs, sèquia Monar i estructures relacionades amb els molins.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Molins i xemeneia del vapor.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Molí d'en Fontanet i xemeneia i resta del solar exempt de construccions modernes. Tot i la degradació de l'edifici original, encara es pot veure, en el sector sud-oest del casal de la fàbrica, el lloc on havia anat col·locada la roda vertical moguda per l'aigua (ARGEMÍ, 1998). L'edifici resta pràcticament sencer envoltat per naus modernes. Dins la parcel·la també s'hi poden trobar restes de l'antic sistema hidràulic que conduïa l'aigua fins al molí.
--------------	---

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Les primeres notícies daten del s.XIV, en relació a un molí fariner situat a l'Horta Major o Vella. En el s.XVI aquest es transforma en el molí draper dels Nuell. A finals del s.XVII els Fontanet el converteixen en molí fariner i a principis del s.XIX la família Torrella hi instal·la una filatura de cotó. Durant el s.XX aquest molí encara desenvoluparà activitats tèxtils (ALSINA & MASVIDAL, 1988).
-----------------------------	--

Molí d'en Fontanet

AEA.42.BARP

Bibliografia

CASTELLS, A. (1961): L'art sabadellenc. Pàg.323. Sabadell. Edicions Riutort.

PUIG, J.; LLOBET, J.; ARGANY, I. (1982): Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic de Sabadell. Fitxa núm.324. Ajuntament de Sabadell.

ALSINA, J. (1985): "Breus notícies dels molins del Ripoll", a Quadern de les Arts i de les Lletres de Sabadell, núm.51. Pàgs.594 - 595. Sabadell, juny de 1986.

ALSINA, J. i MASVIDAL, A. (1988): Els molins del Riu Ripoll. Biblioteca Quadern, núm.12. Sabadell, pàgs.54 i 55.

ARGEMÍ, M. (1998): Estudi històric i documental dels molins i les hortes existents al riu Ripoll a Sabadell, dins de: Programa de documentació dels edificis, construccions i elements d'interès històric, arqueològic, paleontològic, cultural, social, tècnic i industrial de l'àmbit del Ripoll a Sabadell. Ajuntament de Sabadell - IDES - Museu d'Història de Sabadell - Diputació de BCN.

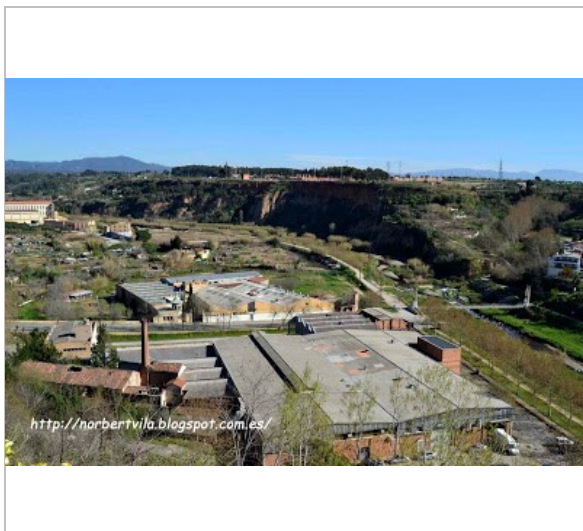
BOLÒS, J. i NUET, J. (1998): La sèquia Monar i els molins del riu Ripoll (Sabadell, Vallès Occidental), col.lecció Quaderns de Patrimoni, monografia IV, Ajuntament de Sabadell.

VV.AA. (1999): Documentació dels edificis, les construccions i els elements d'interès històric, arqueològic, arquitectònic, paleontològic, cultural, social, tècnic i industrial a l'àmbit del riu Ripoll a Sabadell (1997-98-99). Parc Fluvial del Ripoll (Sabadell). Parc Cultural. Inventari d'elements d'interès cultural. Vol.I. Ajuntament de Sabadell - Diputació de Barcelona. Element núm.59.

Molí d'en Fontanet

AEA.42.BARP

ALTRES IMATGES

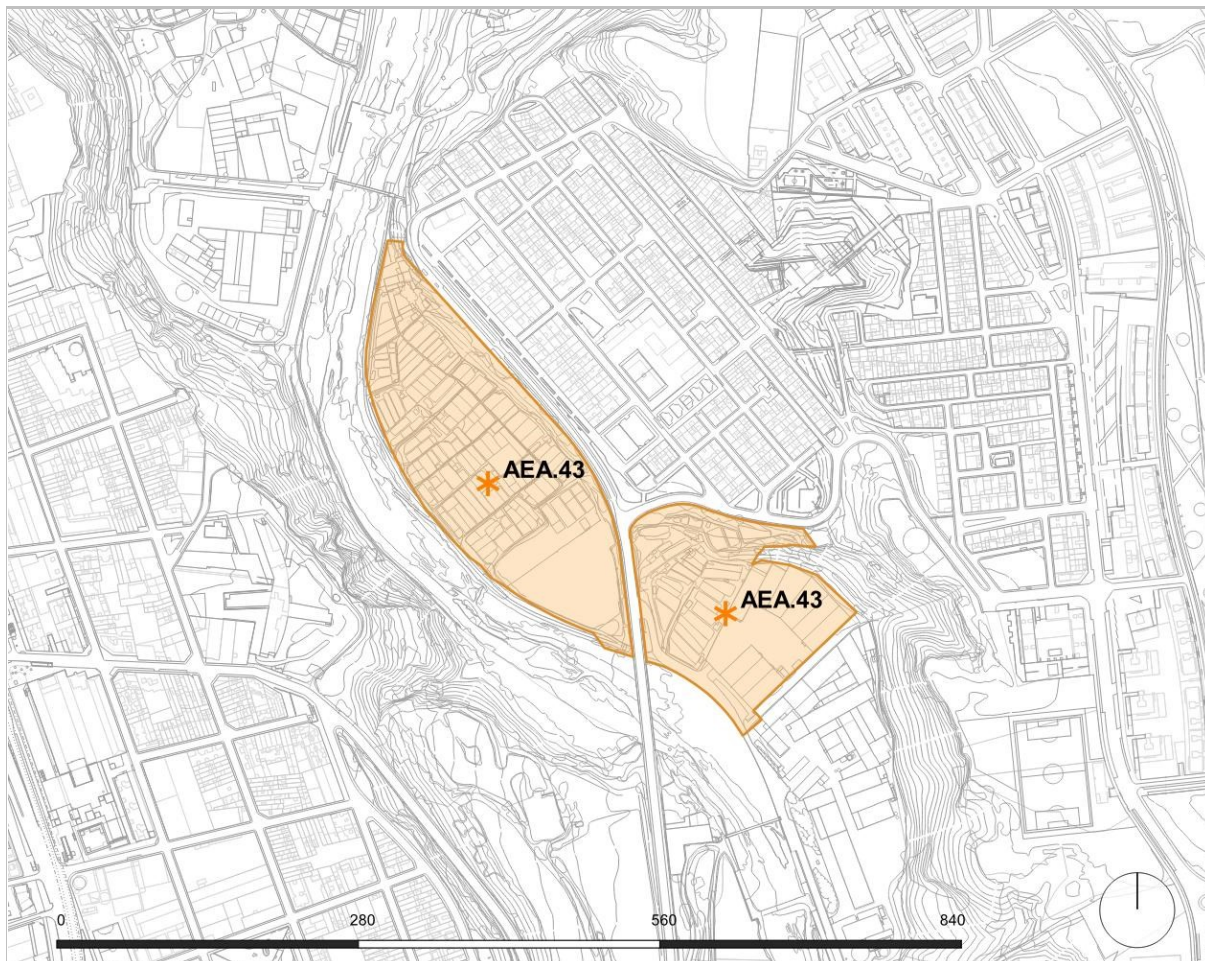
Molí d'en Fontanet. 2012/2016
Vila, Norbert

Horta del Romau

AEA.43.BARP

DADES BÀSIQUES

Adreça/es	Carrer de l'Onyar Riu Ripoll	Codi INE	187
Coordenades UTM	x = 426804,5 ; y = 4599887,8	Identificació al plànol	Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

- ₀₁ No exhaurit / no intervingut
- ₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

- ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

- BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
- BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
- BPU - Bé amb Protecció Urbanística
- EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Horta del Romau

AEA.43.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Preventiva i documental
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-44
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Medieval
<i>Context</i>	El patrimoni històric i arquitectònic del Ripoll té un alt interès arqueològic, en el seu conjunt, com s'ha pogut constatar a partir de la pròpia documentació històrica i dels treballs de recerca efectuats.
	La protecció dels espais amb edificacions tipus molins, amb estructures tipus sèquies i amb àrees d'hortes documentades històricament des de l'edat mitjana ha de ser sistemàtica i ha de preveure la lectura arqueològica dels volums construïts, així com la possible documentació de restes al subsòl, pertanyents a antigues construccions precedents o a àmbits de serveis soterrats (dipòsits, altres tipus d'estructures industrials, pous, galeries, sistemes hidràulics, etc.)
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Restes al subsòl pertanyents a antigues construccions precedents o a àmbits de serveis soterrats, a banda i banda de la carretera BV-2432, just al costat de Torre Romeu.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- ☒ Valor arqueològic i paleontològic Estudi dels sistemes i recursos d'explotació agrícola en les èpoques medieval i moderna.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Àmbits a banda i banda de la carretera BV-2432, just al costat de Torre Romeu. En general, l'àrea ofereix una expectativa força reduïda. La construcció de naus industrials i els constants treballs agrícoles han fet malbé el patrimoni soterrat.
--------------	---

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Les primeres referències escrites sobre l'espai irrigat que serà conegut com l'Horta del Romau tenen el seu origen al s.XIV (1383), concretament en el Capbreu dels senyors de la vila de Sabadell, on Humbert de Banyaloca declara tenir una peça de terra al lloc anomenat "Padragar". Entre 1397 i 1406 l'horta es documenta de nou en el Capbreu de Galzeran de Rosanes (ARGEMÍ, 1998).
<i>Bibliografia</i>	ARGEMÍ, M. (1998): Estudi històric i documental dels molins i les hortes existents al riu Ripoll a Sabadell, dins de: Programa de documentació dels edificis, construccions i elements d'interès històric, arqueològic, paleontològic, cultural, social, tècnic i industrial de l'àmbit del Ripoll a Sabadell. Ajuntament de Sabadell - IDES - Museu d'Història de Sabadell - Diputació de BCN. BOLÒS, J. i NUET, J. (1998): La sèquia Monar i els molins del riu Ripoll (Sabadell, Vallès Occidental), col.lecció Quaderns de Patrimoni, monografia IV, Ajuntament de Sabadell. VV.AA. (1999): Documentació dels edificis, les construccions i els elements d'interès històric, arqueològic, arquitectònic, paleontològic, cultural, social, tècnic i industrial a

Horta del Romau

AEA.43.BARP

l'àmbit del riu Ripoll a Sabadell (1997-98-99). Parc Fluvial del Ripoll (Sabadell). Parc Cultural. Inventari d'elements d'interès cultural. Vol.I. Ajuntament de Sabadell - Diputació de Barcelona. Element núm.62.

Horta del Romau

AEA.43.BARP

ALTRES IMATGES

Horta del Romau
Equip redactor

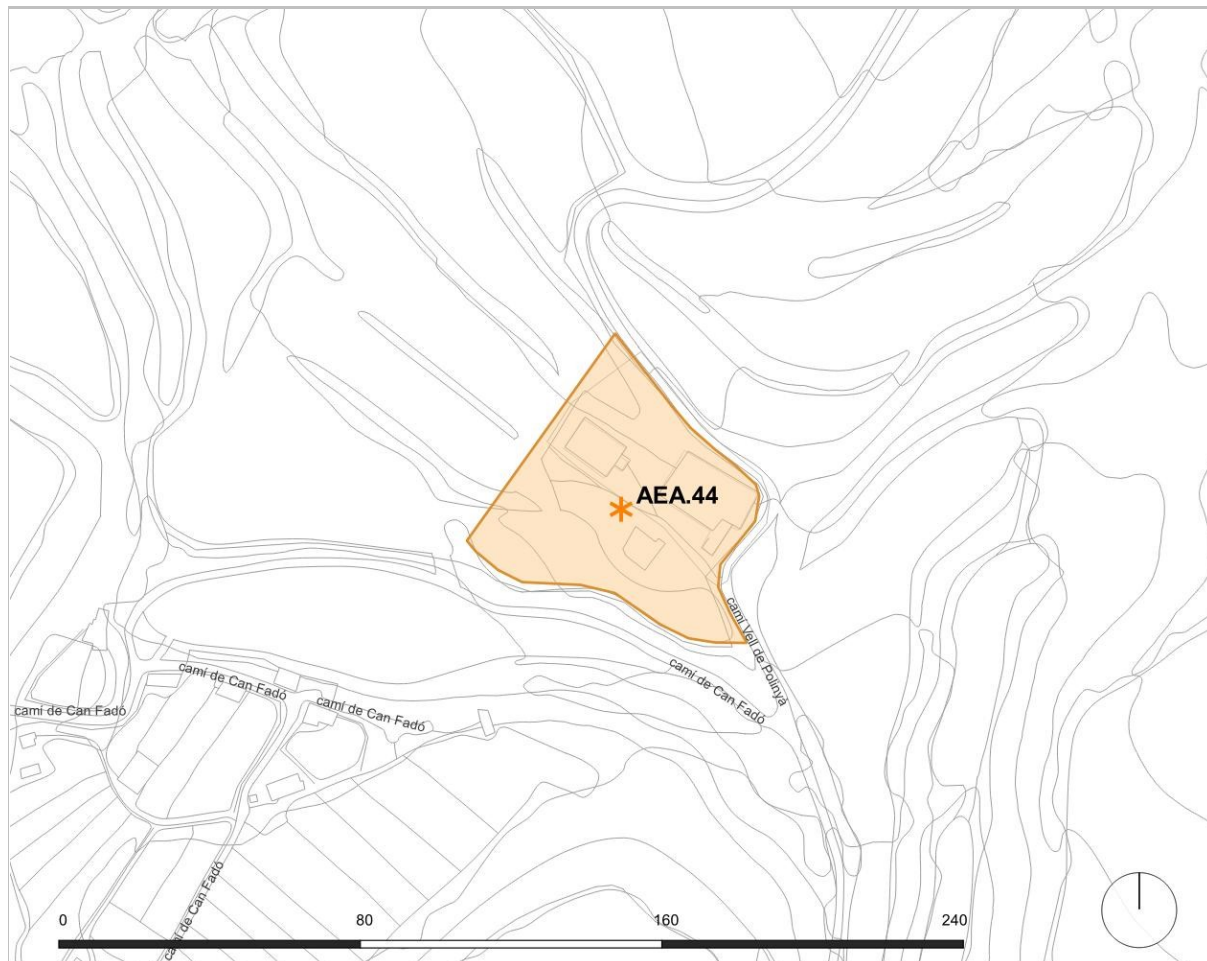
Horta del Romau. 2012/2016
Vila, Norbert

Can Fadó Vell

AEA.44.BARP

DADES BàSIQUES

Adreça/es	Riera de Santiga Torrent de Canyameres	Codi INE	187
Coordenades UTM	x = 428608,23 ; y = 4600046,52	Identificació al plànol	Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

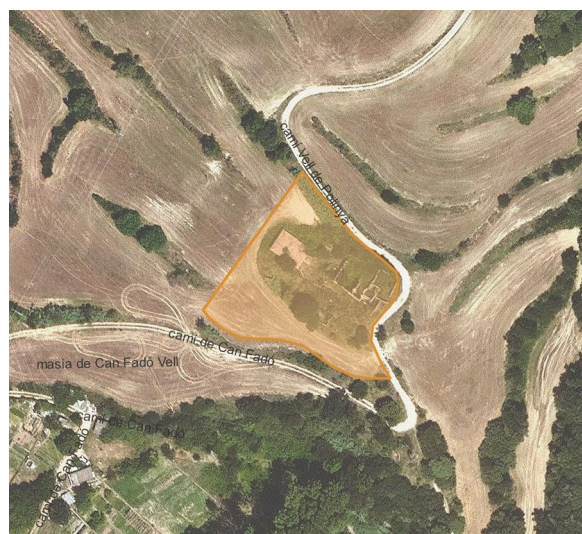
- ✕₀₁ No exhaurit / no intervingut
- ✕₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

- ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

- ⊗ BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
- ⊗ BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
- ✱ BPU - Bé amb Protecció Urbanística
- EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Can Fadó Vell

AEA.44.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-45
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Medieval-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	La masia de Can Fadó Vell s'emplaça al nord de l'indret conegut com a Can Lletget, prop de la riera de Santiga, a l'esquerra del torrent de Canyameres, prop de Can Lletget.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Masia de Can Fadó Vell.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor arqueològic i paleontològic	Poblament d'origen medieval vinculat a la propietat de Can Lletget, en un sector del municipi que preserva la imatge històrica d'hàbitat agrícola i rural força intacta.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	No podem descartar l'existència de parts conservades de l'antiga masia.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Masia de can Fadó Vell i entorn immediat. La masia està enrunada, però encara s'hi poden preservar restes i estructures de gran interès.
--------------	--

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	La primera referència escrita data del s.XV, el mas s'esmenta com a Mas Serrarupit i pertanyia a la parròquia de Sant Feliu d'Arraona. En el segle XVIII (1712 - 1774) la casa es coneix com a Mas Fadó.
-----------------------------	--

Fonts consultades: arxius de Lluís Fernàndez.

<i>Bibliografia</i>	CASTELLS, A. (1961): L'art sabadellenc. Pàg.289. Sabadell. Edicions Riutort.
	CARRERAS, M. (1967): Elements d'història de Sabadell. Pàg.845. Caixa d'Estalvis de Sabadell. Sabadell.
	SUBIRANA, R. (1980): Obra sabadellenca (1953-1978). Pàg.308. Sabadell.
	PUIG, J.; LLOBET, J.; ARGANY, I. (1982): Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic de Sabadell. Fitxa núm.350. Ajuntament de Sabadell.
	ALSINA, J. (1985): Índex de topònims de Sabadell i el seu terme fins a la darreria del s.XVIII. Pàg.42. Ajuntament de Sabadell, Sabadell.

Can Fadó Vell

AEA.44.BARP

ALTRES IMATGES

Can Fadó Vell
Equip redactor

Can Fadó Vell
Equip redactor

Can Lletget

AEA.45.BARP

Altres noms Mas Vilar - Mas Pedrós - La Vila Jussana - Lapeira

DADES BÀSIQUES

Adreça/es Riera de Canyameres
Font del Safareig

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 428817,4 ; y = 4599461,2

Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica

JA - Jaciment Arqueològic

JP - Jaciment Paleontològic

EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

₀₁ No exhaurit / no intervingut

₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional

BCIL - Bé Cultural d'Interès Local

BPU - Bé amb Protecció Urbanística

EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Can Lletget

AEA.45.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-46
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. ARR.08.EA Can Lletget

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Medieval-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	El mas de Can Lletget està situat a l'est de la riera de Canyameres, prop de la Font del Safareig, entre La Salut i Santiga.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Masia de Can Lletget

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Conjunt rural d'origen medieval força interessant, sobre el qual cal impulsar una recerca arqueològica i històrica sistemàtica.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Estudi arqueològic del subsòl i de les dependències que hi ha en peu.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Restes arquitectòniques gòtiques.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Masia de can Lletget i entorn immediat. Tot i estar enrunada, encara s'hi poden preservar restes i estructures de gran interès.
--------------	---

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	En el s.XIII s'esmenta la casa com a Vila Jussana. La primera referència escrita data del s.XIV. Entre els ss.XIV i XVI, s'esmenta com a Mas Pedrós, fins l'any 1582, en que el mas passa a denominar-se Mas Lletget. L'any 1770 es citen els "corrals d'en Lletget". La casa la trobem citada en altres documents de principis del s.XVIII: 1717 i 1737.
-----------------------------	---

Pertanyia a la parròquia de Sant Feliu d'Arraona.

Fonts consultades: arxius de Lluís Fernández i d'Esteve Canyameres.

<i>Bibliografia</i>	CASTELLS, A. (1961): L'art sabadellenc. Pàgs.289 i 290. Sabadell. Edicions Riutort.
---------------------	---

SUBIRANA, R. (1980): Obra sabadellenca (1953-1978). Pàg.308. Sabadell.

J.V. (1955): "La nostra portada: Can Lletget", a Revista Alba, vol.III, any.VI (juliol - agost), núms.65 - 66. Pàg.393. Sabadell.

PUIG, J.; LLOBET, J.; ARGANY, I. (1982): Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic de Sabadell. Fitxa núm.67. Ajuntament de Sabadell.

GRAN GEOGRAFIA COMARCAL DE CATALUNYA (1982): Vallès Occidental. Sabadell: Can Lletget. Pàg.164. Vol.VI. Barcelona.

ALSINA, J. (1985): Índex de topònims de Sabadell i el seu terme fins a la darreria del s.XVIII. Pàgs.57 i 76. Ajuntament de Sabadell, Sabadell.

Can Lletget

AEA.45.BARP

DIARI DE SABADELL (1993): 31-8-1993, pàg.11; 27-8-1993, pàg.05; 25-8-1993, pàg.05; 26-8-1993, pàg.08.

DIARI DE SABADELL (1995): 19-1-1995, pàg.02.

Can Lletget

AEA.45.BARP

ALTRES IMATGES

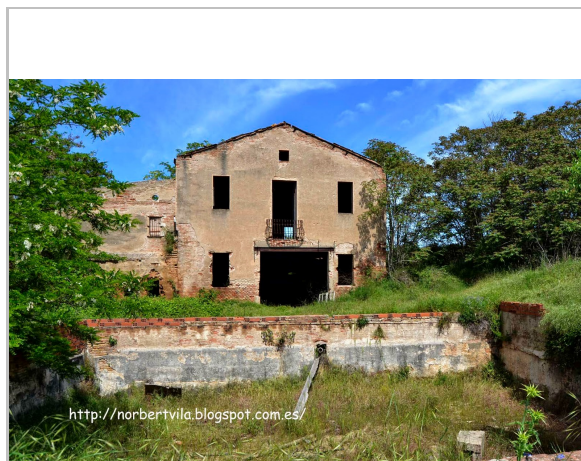
Can Lletget
Equip redactor

Can Lletget. Maig 2013
Vila, Norbert

Can Lletget. Maig 2013
Vila, Norbert

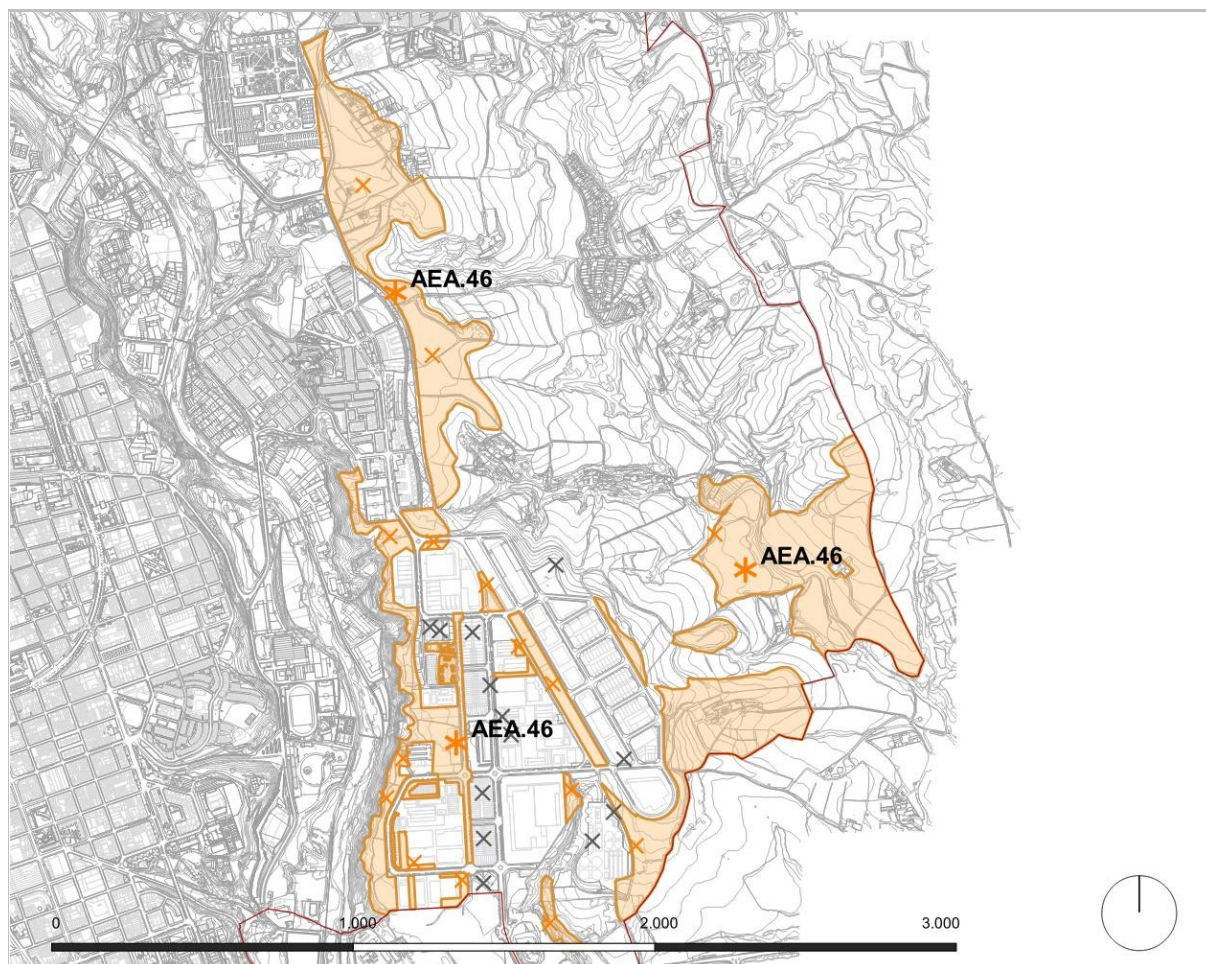
Can Lletget. Maig 2013
Vila, Norbert

Can Roqueta - Can Piteu - Torre-romeu

AEA.46.BARP

DADES BÀSIQUES

Adreça/es	Riu Ripoll Serra de la Salut	Codi INE	187
Coordenades UTM	x = 428169,2 ; y = 4599354,2	Identificació al plànol	Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

X₀₁ No exhaurit / no intervingut

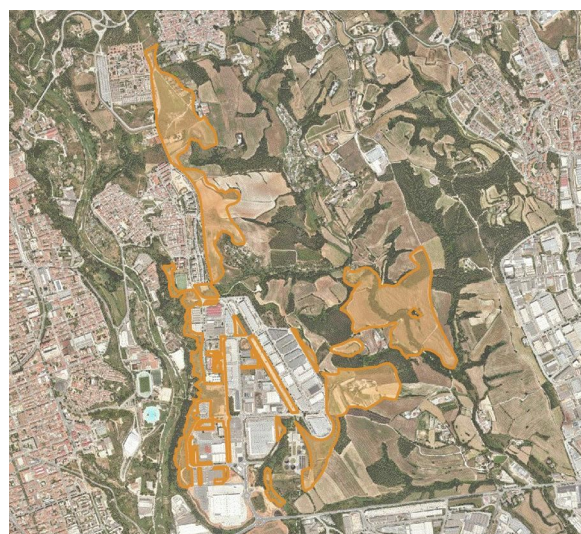
X₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

○₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

- BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
- BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
- * BPU - Bé amb Protecció Urbanística
- EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Can Roqueta - Can Piteu - Torre-romeu

AEA.46.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-47
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. ARR.23.EA Can Roqueta

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural, econòmica i cultural del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Neolític-Bronze inicial-Bronze inicial final-Ferro I-Ibèric-Romà-Medieval-Modern
<i>Context</i>	L'espai de Can Roqueta i de Can Piteu, és un veritable complex arqueològic (bàsicament d'època prehistòrica i protohistòrica), com s'ha constatat gràcies a les diferents intervencions arqueològiques efectuades i a la quantitat i qualitat de les troballes.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	46.01. Can Roqueta 46.02. Carrer Mas Carbó, Carrer de Ca n'Alzina, i Avinguda de Can Bordoll 46.03. Avinguda de Can Bordoll i Carrer de Can Llobateres 46.04. Avinguda de Can Bordoll 46.05. Carrer de Ca n'Alzina, núm. 101-107 46.06. Carrer de Ca n'Alzina, núms. 109-115 46.07. Serra de La Salut 46.08. Carrer de Ca n'Alzina, núms. 125 - 143 46.09. Carrer de Ca n'Alzina, núm 14 46.10. Carrer de Can Camps / Carrer de Can Bordoll 46.11. Carrer de Camps, núm. 1 46.12. Carretera B-140 46.13. Can Piteu 46.14. Forn de Torre-romeu 46.15. Carrer de Ca n'Alzina, núms. 148-150-152 46.16. Mas de Can Roqueta 46.17. Can Roqueta II (sector est) 46.18. Parcel·la carrers de Ca n'Alzina - Mas Carbó 46.19. Necròpolis de Can Piteu - Can Roqueta 46.20. Estació bombament depuradora Sabadell - Riu Ripoll 46.21. Can Piteu II 46.22. Ca n'Hereu 46.23. Can Roqueta - Carrer de Ca n'Alzina 46.24. Carrer de Ca n'Alzina, núm. 71- Mas Baiona 46.25. Can Roqueta - Can Revella 46.26. Can Roqueta-Avinguda Can Roqueta-Carrer Mas Baiona-Can Gener-Corrals Nous

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Estudi de l'evolució de l'ocupació humana de la zona des d'època prehistòrica.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Restes de les diverses ocupacions de l'espai.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	La protecció afecta als terrenys no edificats del polígon industrial. La proximitat d'aquestes parcel·les a d'altres on han aparegut restes arqueològiques així ho recomanen.
--------------	---

L'AEA també contempla la protecció de vials.

A banda, un àmbit específic a protegir és la masia medieval, que dona nom al polígon, i el seu entorn. S'hi poden preservar restes i estructures d'interès, que aportin informació complementària sobre el seu origen, evolució i infraestructures.

Can Roqueta - Can Piteu - Torre-romeu

AEA.46.BARP

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Intervencions a fer Prospecció - Control - Excavació

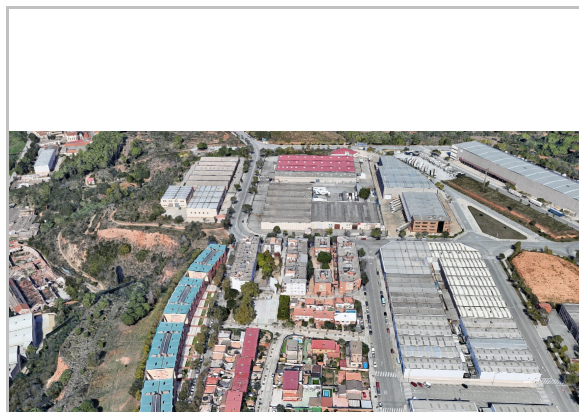
Can Roqueta - Can Piteu - Torre-romeu

AEA.46.BARP

ALTRES IMATGES

*Vista del jaciment. Novembre 1988
Juan-Muns Plans, Núria*

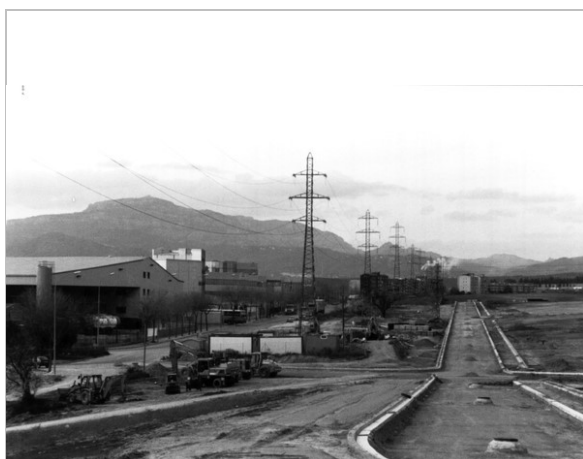
*Entorn
Equip redactor*

*Solar del jaciment abans de l'excavació. 1989
Mercadal, Boquer, González*

*Localització polígon industrial Can Roqueta, 1989
Mercadal, Boquer, González*

*Vista del jaciment. Desembre 2000
Díaz i Ortells, Jaume*

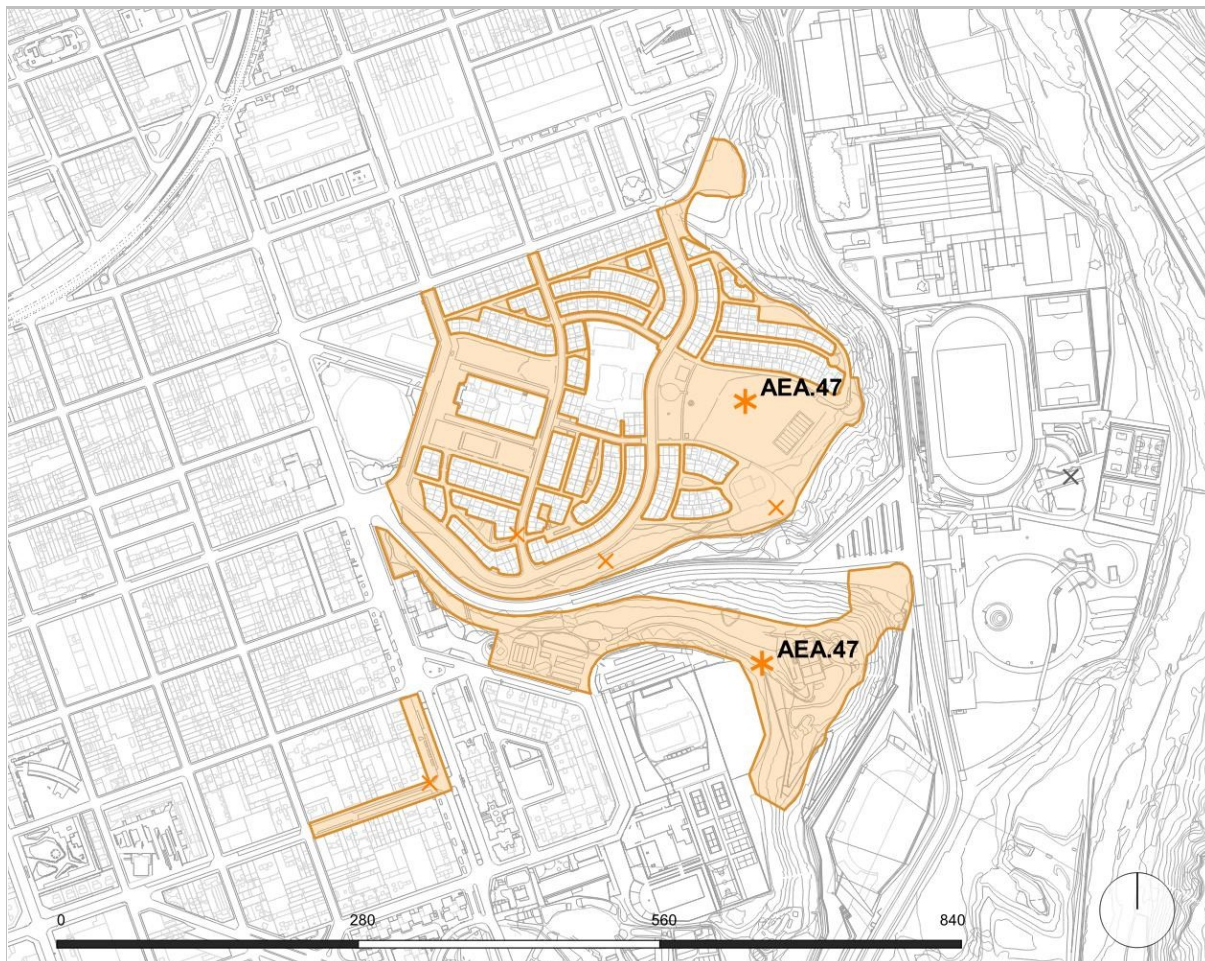
*Vista del jaciment. Gener 2001
Díaz i Ortells, Jaume*

Sant Oleguer

AEA.47.BARP

DADES BÀSIQUES

Adreça/es	Camí de Can Quadres	Codi INE	187
	Carretera Gran Via de la Generalitat		
Coordenades UTM	x = 426914 ; y = 4598987,07	Identificació al plànol	Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

₀₁ No exhaurit / no intervingut

₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional

BCIL - Bé Cultural d'Interès Local

BPU - Bé amb Protecció Urbanística

EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Sant Oleguer

AEA.47.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Preventiva i documental
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-48
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. ARR.03.EA Masia de Sant Oleguer / AI.028.CA Vapor Cremat - Tèxtil Gorina / AI.028.01.EA Naus / AI.028.02.EA Xemeneia

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural, econòmica i cultural del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Calcolític-Bronze inicial final-Ferro I-Ibèric-Romà-Medieval-Modern
<i>Context</i>	L'AEA es localitza al marge esquerre i dret de l'anomenat torrent de Sant Oleguer. Es tracta d'un barranc de conglomerats d'erosió moderna, situat sota el pla homònim.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	47.01. Sant Oleguer 47.02. Pla de Sant Oleguer 47.03. Carrer de Calders 47.04. Molí de Sant Oleguer 47.05. Vapor Cremat o Tèxtil Gorina 47.06. Avinguda de Pablo Iglesias

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Estudi de l'ocupació de l'espai des d'època romana.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Restes d'ocupacions antigues.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Estudi de la masia de Sant Oleguer, Vapor Cremat.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Sant Oleguer - Pla de Sant Oleguer i el carrer Calders.
--------------	---

L'àmbit de Sant Oleguer - Pla de Sant Oleguer, en general, revesteix poca expectativa arqueològica, ateses les grans transformacions urbanístiques realitzades en els darrers 50 anys. Tot i això, cal no despreciar aquells espais on l'impacte urbanístic ha estat menys agressiu amb el subsòl. Per tant, es protegeix aquells sectors lliures de construccions així com els carrers, en els quals encara es poden trobar restes d'interès.

Aquesta lectura preventiva s'aplica igualment al carrer Calders, on els edificis actuals han malmès les possibles restes existents. En aquest subàmbit s'inclou la via pública propera a la troballa: carrer Calders i carrer de Sol i Padrís.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

Sant Oleguer

AEA.47.BARP

ALTRES IMATGES

Can Oleguer i les coves. 1954
web Falcons de Sabadell

Les coves. Juny 2012
Vila, Norbert

Can Oleguer i les coves. 1957
web falcons de sabadell

Can Oleguer. 1925
web falcons de sabadell

Can Oleguer. Juny 2012
Vila, Norbert

Auxiliar Industrial Sabadellense

AEA.48.BARP

Altres noms Cal Brujas, Cal Bruges, Sabadell Textil, Arraona Textil, SA

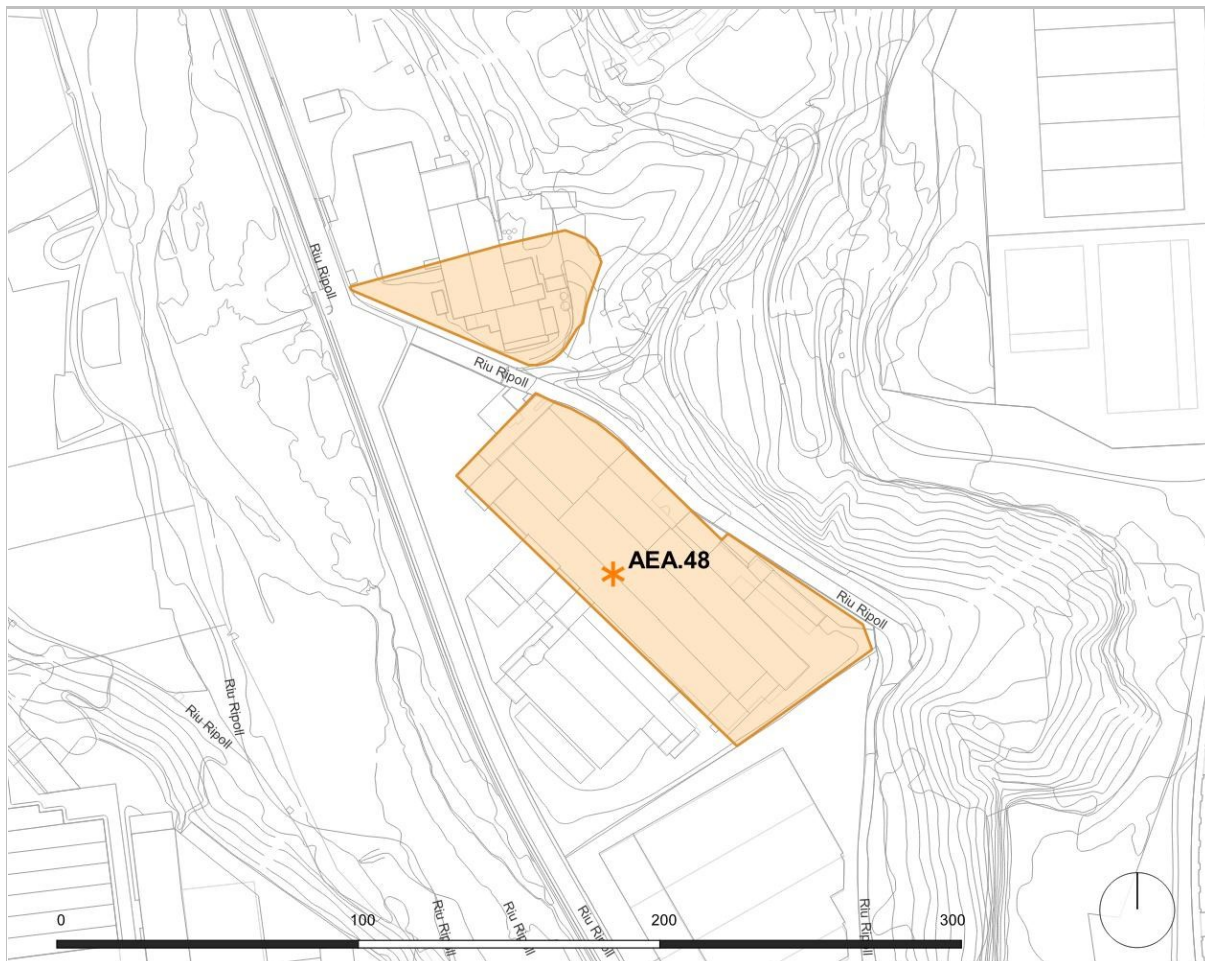
DADES BÀSIQUES

Adreça/es Carrer del Riu Ripoll
Font del Patufet

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 427151,9 ; y = 4599350,4

Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica

JA - Jaciment Arqueològic

JP - Jaciment Paleontològic

EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

₀₁ No exhaurit / no intervingut

₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional

BCIL - Bé Cultural d'Interès Local

BPU - Bé amb Protecció Urbanística

EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Auxiliar Industrial Sabadellense

AEA.48.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Preventiva i documental
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-49
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. AI.079.EA Auxiliar Industrial Sabadellense i Xemeneia

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Contemporani
<i>Context</i>	Indústria situada a la riba esquerra del riu Ripoll. Al sud del barri de Torre-romeu, prop de Can Roqueta.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Auxiliar industrial sabadellense. L'edifici antic està força transformat i emmascarat per construccions i reformes actuals.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Ocupació industrial de la zona del riu Ripoll.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	El subsòl pot presentar restes d'instal·lacions soterrades relacionades amb l'antiga indústria (dipòsits, pous, sistemes hidràulics, galeries i altres tipus d'infraestructures).
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Xemeneia del vapor.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Àmbit on es situava l'Auxiliar industrial sabadellense.
--------------	---

L'expectativa arqueològica preveu la doble lectura arqueològica dels volums construïts, així com la possible documentació de restes al subsòl, pertanyents a antigues construccions precedents o a àmbits de serveis soterrats (dipòsits, altres tipus d'estructures industrials, pous, galeries, sistemes hidràulics, etc.).

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Bibliografia</i>	BENAU, J.M. (1994): Fàbriques i establiments amb força de vapor a Sabadell (1838 - 1915). Plànol editat per l'Ajuntament de Sabadell i el Museu d'Història de Sabadell. Número 53. VV.AA. (1999): Documentació dels edificis, les construccions i els elements d'interès històric, arqueològic, arquitectònic, paleontològic, cultural, social, tècnic i industrial a l'àmbit del riu Ripoll a Sabadell (1997-98-99). Parc Fluvial del Ripoll (Sabadell). Parc Cultural. Inventari d'elements d'interès cultural. Vol.I. Ajuntament de Sabadell - Diputació de Barcelona. Element núm.69. Bibliografia general sobre els vapors a Sabadell: FONTSERÈ, M.; LIZA, A.; MARTÍNEZ, A.; MORENO, X. Coord. (1991): Les darreres màquines de vapor que instal·laren a Sabadell, Sabadell, Institut de Batxillerat Arraona. BENAU, J.M. (1991): La indústria tèxtil llanera a Catalunya, 1750-1870. El procés d'industrialització al districte industrial de Sabadell - Terrassa, tesi doctoral inèdita, UAB.
---------------------	---

Auxiliar Industrial Sabadellense

AEA.48.BARP

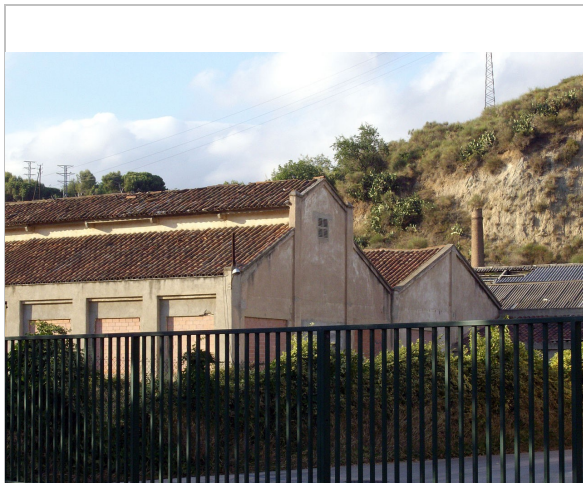
BENAUL, J.M. (1994): El vapor a Sabadell. Catàleg de l'exposició organitzada pel Museu d'Història de Sabadell, 1994. Patronat dels Museus de Sabadell - Ajuntament de Sabadell.

MORENO, X. (s.d.): Els vapors industrials a Sabadell (Vallès Occidental). Itinerari de l'Ajuntament de Sabadell. Amb la col.laboració de l'Arxiu Històric de Sabadell.

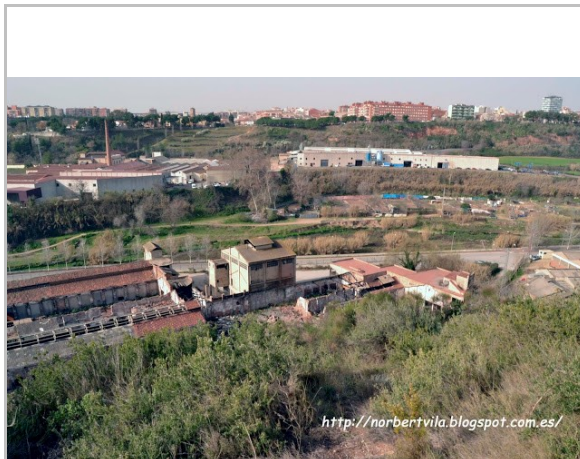
Auxiliar Industrial Sabadellense

AEA.48.BARP

ALTRES IMATGES

Cal Bruges
google

Cal Bruges. Abril 2015
Vila, Norbert

Xemeneia de Cal Bruges
google

Cal Bruges. Abril 2015
Vila, Norbert

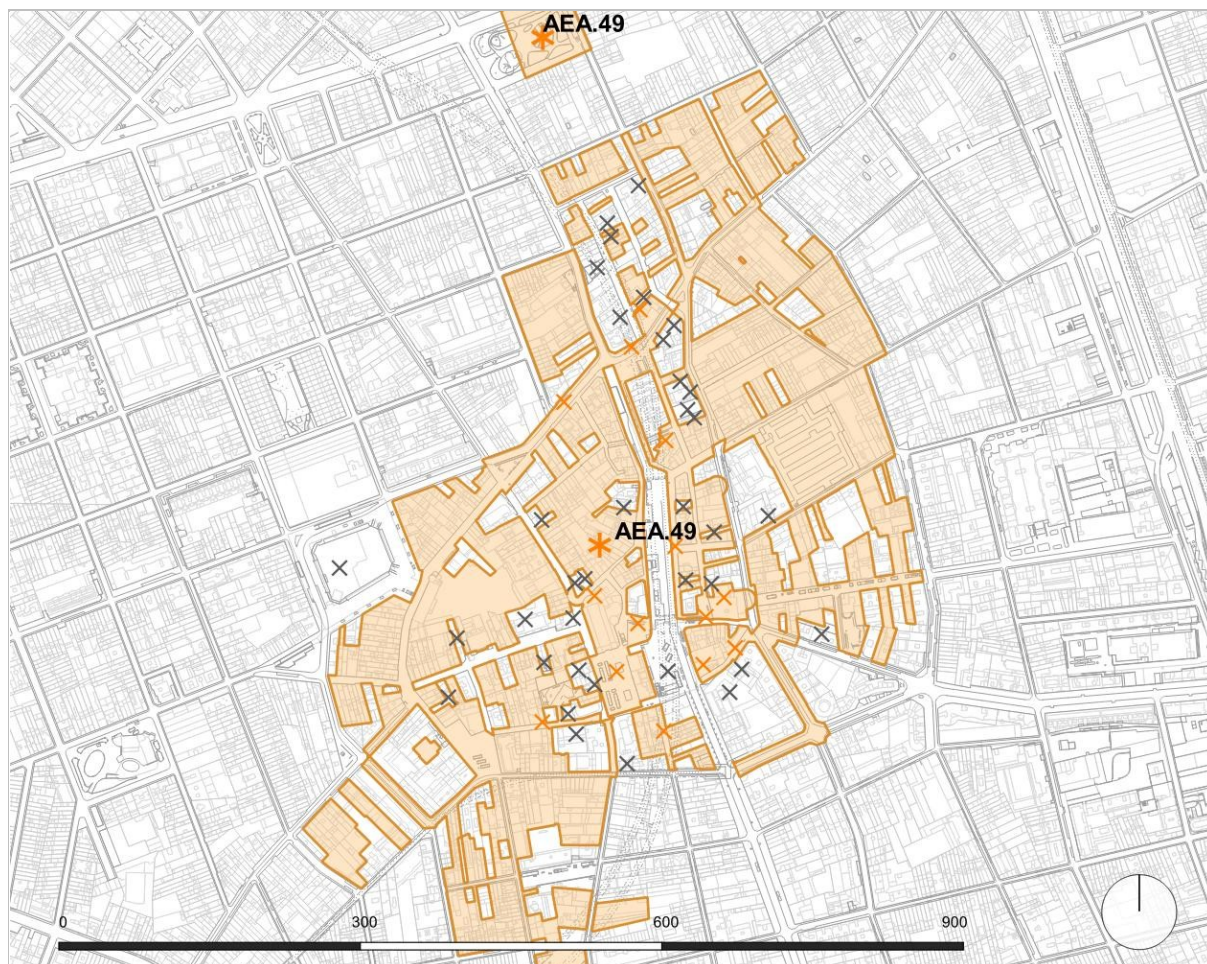
Centre Històric

AEA.49.BARP

DADES BÀSIQUES

Adreça/es Centre Històric de Sabadell
Coordenades UTM x = 425715 ; y = 4599964

Codi INE 187
Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic
- Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)
 - ₀₁ No exhaurit / no intervingut
 - ₀₁ Exhaurit / resultats negatius
- Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)
 - ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques
- Categoria de protecció
 - BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
 - BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
 - BPU - Bé amb Protecció Urbanística
 - EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Centre Històric

AEA.49.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-50
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. Béns arquitectònics protegits (AM, EA i CA) situats en els àmbits delimitats de l'AEA

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural, econòmica i cultural del medi urbà
<i>Cronologia</i>	Neolític-Romà-Medieval-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	Es tracta d'àmbits puntuals de la geografia urbana que han aportat dades sobre el creixement històric del municipi. La seva forquilla cronològica abasta des de l'època medieval fins la contemporània. El resultat d'aquest conjunt d'intervencions arqueològiques ha estat força positiu per explicar el creixement urbà de Sabadell des de l'edat mitjana fins l'actualitat. Aquest fet confereix al Centre Històric un valor arqueològic d'excepció.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	L'AEA està definida pels límits del primer creixement urbà que depassà les muralles i el fossat, vers els ss.XVII-XVIII. També inclou certs sectors que tingueren un creixement primerenc vers el s.XIX. En els darrers anys s'ha documentat també restes de cronologia prehistòrica 49.02. Passeig de la Plaça Major 49.03. Racó del Campanar 49.04. Església de Sant Fèlix 49.05. Aparcaments Jardinets 49.06. Carrer de Sant Antoni Maria Claret - Plaça del Doctor Robert 49.07. Carrer de Sant Antoni Maria Claret 49.08. Carrer del Pedregar 49.09. Casa Duran 49.10. Carrer de la Borriana núms 33-35 - Carrer de Sant Joan 49.12. Carrer de la Borriana, núm. 14 49.14. Carrer de Sant Joan - Carrer de Sant Josep 49.16. Carrer del Doctor Puig, 7-13 49.18. Carrer del Doctor Puig, núm. 21 / Carrer de Marià Fortuny núm. 20 49.19. Carrer de la Salut / Carrer del Doctor Puig 49.20. Plaça de l'Angel / Carrer de la Salut 49.22. Plaça de l'Angel 49.23. Carrer Raval de Dins, núm. 12 49.25. Carrer de les Valls - Carrer de Calderón 49.30. Plaça de Sant Roc, núm. 13 49.31. Carrer de l'Advocat Cirera, núms. 12-14-16 49.33. Carrer de l'Advocat Cirera 49.34. Carrer de l'Advocat Cirera, núms. 5-13 49.40. Vapor de Joan Salt 49.41. Carrer de Sant Quirze, núm. 18 49.42. Carrer de Sant Quirze, núm 34 49.43. Passeig de la Plaça Major, núms. 45-49 49.44. Casal d'Estudi 49.45. Carrer del Doctor Puig núm. 9 49.46. Carrer Raval de Dins, núm. 14 49.49. Carrer Doctor Puig, núm. 17-19 49.50. Plaça de Sant Roc 49.51. Carrer de Sant Quirze, núm. 47 49.52. Carrer Raval de Dins, núms. 40-42 49.53. Carrer del Sol 49.54. Carrer de Sant Pau, núms. 7-9 / Carrer de Sant Pere, núm. 12

Centre Històric

AEA.49.BARP

- 49.55. Carrer de la Rosa, núm. 28-32
- 49.56. Carrer de la Borriana, núms. 30-32 / Passeig de la Plaça Major, núms 16-18
- 49.57. Carrer de la Borriana, núm. 19 / Carrer de Sant Joan, núm. 26
- 49.58. Raval de Dins, núm. 36
- 49.60. Via de Massagué, 6-8 / Raval de Dins, 7-9
- 49.65. Carrer de Sant Antoni Maria Claret, 10-14
- 49.68. Carrer de Marià Fortuny / Passatge de Can Jonc
- 49.69. Carrer de Gràcia, 28-28B
- 49.71. Carrer de Sant Quirze, 11-11B
- 49.72. Plaça de Sant Roc, 7-9
- 49.73. Carrer de les Tres Creus - Carrer de Sant Cristòfor
- 49.74. Via de Massagué, 16-22 - Raval de Dins, 21-27
- 49.78. Mercat Central
- 49.87. Carrer de Gràcia, 1-5
- 49.88. Carrer del Convent, 33.- Raval de Fora, 40

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Estudi de la ciutat de Sabadell des de la seva formació.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Restes de l'estructures que conformen la població de Sabadell.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Àmbit

Àmbit definit pels límits del primer creixement urbà que depassà les muralles i el fossat, vers els s.XVII-XVIII. També inclou certs sectors que tingueren un creixement primerenc vers el s.XIX. S'ha de dir que aquesta delimitació es basa en el Pla Especial de Reforma Interior del Sector Centre de Sabadell, de l'any 1983.

Aquesta nova definició d'àrea d'expectativa arqueològica queda delimitada pels següents carrers: Carme, Sant Llorenç, Alfons XIII, Sant Pere, Sant Pau, Migdia, Avellaneda, Ferran Casablancas, Horta Novella, Mossèn Gaietà, Sant Cugat, Torras i Bages, Colom, Jovellanos, Calderón, Escola Industrial, Capmany, Escola Pia, Via de Massagué, Sant Francesc, Sant Honorat, Soledat, Salut, Font Nova i Plaça de les Dones del tèxtil.

El sector del Centre Històric incorpora com a espais a protegir dins de l'àmbit de l'AEA els següents:

- 1- Espais públics (via pública, espais de trànsit, places,...) no intervinguts arqueològicament.
- 2- Espais públics i solars intervinguts arqueològicament de manera parcial.
- 3- Espais edificats abans dels anys 30.

S'exclouen, com a àrees d'expectativa arqueològica:

- 1- Espais públics o solars edificats ja intervinguts arqueològicament.
- 2- Espais edificats en els darrers 30 anys, atès que els fonaments d'aquests edificis han destruït qualsevol probable vestigi històric.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Intervencions a fer

Control - Excavació

Reg. intervencions

Quan es vulgui realitzar un projecte d'intervenció, en alguna de les parcel·les privades de l'àmbit, caldrà aportar un estudi patrimonial previ de l'edifici preexistent, proporcional a la naturalesa de la intervenció.

Centre Històric

AEA.49.BARP

ALTRES IMATGES

*Església de Sant Fèlix
Díaz i Ortells, Jaume*

*c. de Sant Antoni Maria Claret
Carlús Martín, Xavier*

Molí de les Tres Creus

AEA.50.BARP

Altres noms Molí d'en Capalà - Molí de la Trilla - Molí d'en Casanovas

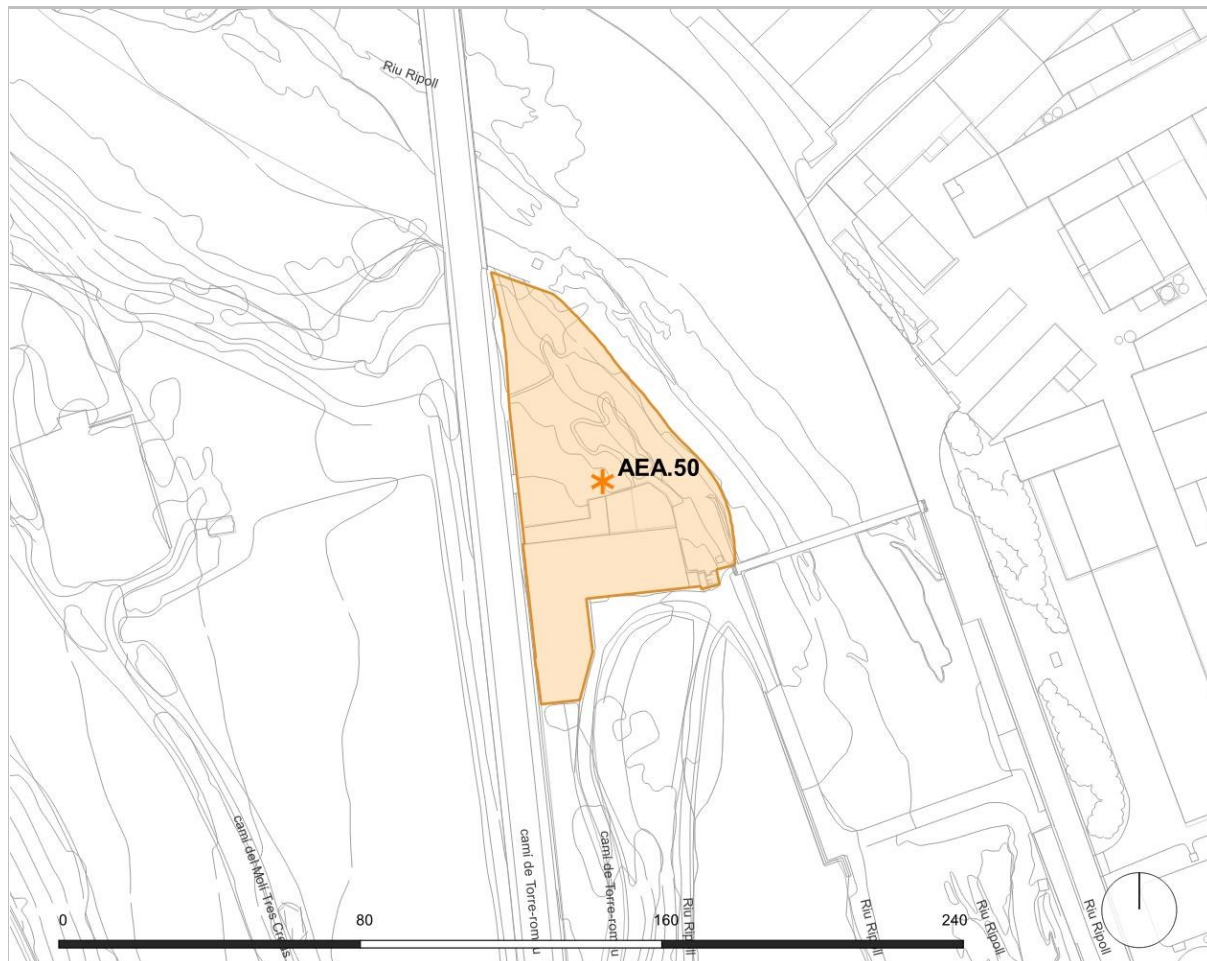
DADES BàSIQUES

Adreça/es Carretera BV-2432
Carrer del Riu Ripoll

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 426946,3 ; y = 4599594,6

Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica

JA - Jaciment Arqueològic

JP - Jaciment Paleontològic

EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

₀₁ No exhaurit / no intervingut

₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional

BCIL - Bé Cultural d'Interès Local

BPU - Bé amb Protecció Urbanística

EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Molí de les Tres Creus

AEA.50.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Preventiva i documental
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-52
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. AI.008.EA Molí de les Tres Creus

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Contemporani
<i>Context</i>	El molí està situat al marge dret del riu Ripoll, a la dreta de la carretera de Torre-romeu, BV-2432.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	De l'antic molí paperer, datat en el s.XVII, només queda el casal totalment ocultat per una fàbrica propietat de l'empresa Grau. Tot i això, al costat est del molí, encara poden observar-se les restes de la sèquia que li portava l'aigua des del molí d'en Fontanet. Cal destacar que el molí de les Tres Creus podria haver tingut resclosa pròpia.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Ocupació industrial de la zona del riu Ripoll.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	El subsòl pot presentar restes d'instal·lacions soterrades relacionades amb l'antiga indústria (dipòsits, pous, sistemes hidràulics, galeries i altres tipus d'infraestructures).
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Molins i dependències.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Molí de les Tres Creus i entorn immediat delimitat. Tot i ser un espai de mínima expectativa, cal destacar la possibilitat de localitzar restes d'antics volums construïts i/o d'antics sistemes hidràulics.
--------------	--

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	El molí de les Tres Creus és conegut des del s.XVII com a molí paperer. Inicialment era propietat de la família Roqueta. Al s.XVIII passà a la família Casanovas i a finals del mateix segle als Capalà. A finals del s.XIX el molí, com d'altres, desenvoluparà activitats tèxtils (ALSINA & MASVIDAL, 1988).
<i>Bibliografia</i>	CASTELLS, A. (1961): L'art sabadellenc. Pàgs.323 i 325. Sabadell. Edicions Riutort. PUIG, J.; LLOBET, J.; ARGANY, I. (1982): Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic de Sabadell. Fitxa núm.326. Ajuntament de Sabadell. ALSINA, J. (1985): "Breus notícies dels molins del Ripoll", a Quadern de les Arts i de les Lletres de Sabadell, núm.51. Pàgs.594 - 595. Sabadell, juny de 1986. ALSINA, J. i MASVIDAL, A. (1988): Els molins del Riu Ripoll. Biblioteca Quadern, núm.12. Sabadell, pàgs.58 i 59. ARGEMÍ, M. (1998): Estudi històric i documental dels molins i les hortes existents al riu Ripoll a Sabadell, dins de: Programa de documentació dels edificis, construccions i elements d'interès històric, arqueològic, paleontològic, cultural, social, tècnic i industrial de l'àmbit del Ripoll a Sabadell. Ajuntament de Sabadell - IDES - Museu d'Història de

Molí de les Tres Creus

AEA.50.BARP

Sabadell - Diputació de BCN.

BOLÒS, J. i NUET, J. (1998): La sèquia Monar i els molins del riu Ripoll (Sabadell, Vallès Occidental), col.lecció Quaderns de Patrimoni, monografia IV, Ajuntament de Sabadell.

VV.AA. (1999): Documentació dels edificis, les construccions i els elements d'interès històric, arqueològic, arquitectònic, paleontològic, cultural, social, tècnic i industrial a l'àmbit del riu Ripoll a Sabadell (1997-98-99). Parc Fluvial del Ripoll (Sabadell). Parc Cultural. Inventari d'elements d'interès cultural. Vol.I. Ajuntament de Sabadell - Diputació de Barcelona. Element núm.65.

Molí de les Tres Creus

AEA.50.BARP

ALTRES IMATGES

Vista actual
Carlús Martín, Xavier

Joan B. Amadé - La Farinera

AEA.51.BARP

Altres noms Antic Vapor Vila i Fusté

DADES BàSIQUES

Adreça/es Carrer d'Alfons Sala, 79-89 Codi INE 187
Carrer del Comte de Reus, 1-3
Coordenades UTM x = 426274 ; y = 4599999,80 Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

- ✕₀₁ No exhaurit / no intervingut
- ✕₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

- ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

- ⊗ BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
- ⊗ BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
- ✱ BPU - Bé amb Protecció Urbanística
- EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Joan B. Amadé - La Farinera

AEA.51.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-53
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002.

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi urbà
<i>Cronologia</i>	Modern-Contemporani
<i>Context</i>	Aquest espai inclou tres implantacions industrials documentades d'ençà el segle XIX, les quals en el seu moment funcionaren amb energia generada pel vapor. Les implantacions industrials al nucli urbà del segle XIX, en general, poden haver deixat traces arqueològiques soterrades al subsòl (dipòsits, soterranis, instal·lacions relacionades amb el sistema energètic de vapor, pous, galeries, etc.). En aquest espai, a més, s'hi poden conservar les traces de parts dels edificis originals. Cal una protecció sistemàtica d'aquests espais, tant des del punt de vista arqueològic com documental i patrimonial, que contempli la lectura arqueològica dels volums construïts, a banda de la prospecció i excavació del subsòl, a fi de permetre el coneixement del procés històric d'industrialització llanera de Sabadell.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Aquesta AEA inicialment estava integrada per tres elements industrials de diferent entitat i estat de conservació: Joan B. Amade, vapor Vila i Fusté i La Farinera. Amb el temps ha sofert canvis de delimitació, atesa la realització dels estudis arqueològics vinculats a la intervenció urbanística recentment efectuada en la Farinera. Actualment, només es poden localitzar-se restes en l'àmbit del vapor de Joan B. Amade, que encara no ha estat enderrocat i a on encara poden romandre amagades restes sota les construccions existents. 51.01. Joan B. Amadé 51.02. La Farinera

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Desenvolupament dels vapors a Sabadell.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Traces arqueològiques soterrades al subsòl (dipòsits, soterranis, instal·lacions relacionades amb el sistema energètic de vapor, pous, galeries, etc.).

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Àmbit delimitat en l'illa situada entre els carrers de Bilbao, de Covadonga del Ripoll i d'Alfons Sala
--------------	--

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

Joan B. Amadé - La Farinera

AEA.51.BARP

ALTRES IMATGES

*Façana del carrer Covadonga. Agost 2007
Junyent Carreras, Eugeni*

Vapor de Joan Comerma

AEA.52.BARP

Altres noms Edifici de CASSA

DADES BÀSIQUES

<i>Adreça/es</i>	Carrer de la Concepció, 20 Carrer de la Indústria, 37	<i>Codi INE</i>	187
<i>Coordenades UTM</i>	x = 425970 ; y = 4599937,53	<i>Identificació al plànol</i>	Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

✕₀₁ No exhaurit / no intervingut

✕₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

○₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

- ⊗ BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
- ⊗ BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
- ✱ BPU - Bé amb Protecció Urbanística
- EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Vapor de Joan Comerma

AEA.52.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-54
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002. AI.101.EA Fàbrica de filatures al carrer de la Concepció, 12

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi urbà
<i>Cronologia</i>	Contemporani
<i>Context</i>	Carrer de la Concepció, 12-20. Solar actualment ocupat per la seu de la Companyia d'Aigües de Sabadell (CASSA).
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Edifici de CASSA, que ha estat molt transformat.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Coneixement del procés històric d'industrialització llanera de Sabadell.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Encara s'hi poden conservar restes d'antics serveis industrials soterrats (dipòsits, soterranis, instal·lacions relacionades amb el sistema energètic de vapor, pous, galeries, etc.).
☒ Valor urbanístic	Procés de desenvolupament del tram urbanístic al voltant del segle XX i les necessitats industrials.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Exemple de l'arquitectura industrial del segle XX.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Àmbit actualment ocupat per edificis amb oficines i instal·lacions de CASSA. A banda de l'interès patrimonial de l'edifici, en l'indret on s'emplaça es poden preservar estructures soterrades relacionades amb l'antic vapor tèxtil.
--------------	---

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Bibliografia</i>	BENAU, J.M. (1994): Fàbriques i establiments amb força de vapor a Sabadell (1838 - 1915). Plànol editat per l'Ajuntament de Sabadell i el Museu d'Història de Sabadell. Número 39. Bibliografia general sobre els vapors a Sabadell: FONTSERÈ, M.; LIZA, A.; MARTÍNEZ, A.; MORENO, X. Coord. (1991): Les darreres màquines de vapor que instal·laren a Sabadell, Sabadell, Institut de Batxillerat Arraona. BENAU, J.M. (1991): La indústria tèxtil llanera a Catalunya, 1750-1870. El procés d'industrialització al districte industrial de Sabadell - Terrassa, tesi doctoral inèdita, UAB. BENAU, J.M. (1994): El vapor a Sabadell. Catàleg de l'exposició organitzada pel Museu d'Història de Sabadell, 1994. Patronat dels Museus de Sabadell - Ajuntament de Sabadell. MORENO, X. (s.d.): Els vapors industrials a Sabadell (Vallès Occidental). Itinerari de l'Ajuntament de Sabadell. Amb la col·laboració de l'Arxiu Històric de Sabadell.
---------------------	---

Vapor de Joan Comerma

AEA.52.BARP

ALTRES IMATGES

Vista actual
Equip redactor

Miquel Cladellas

AEA.54.BARP

DADES BÀSIQUES

Adreça/es Carrer de Sant Miquel, 22-24
Coordenades UTM x = 425524,50 ; y = 4600594,03

Codi INE 187
Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic
- Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)
 - ✕₀₁ No exhaurit / no intervingut
 - ✕₀₁ Exhaurit / resultats negatius
- Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)
 - ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques
- Categoria de protecció
 - ⊗ BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
 - ⊗ BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
 - ✱ BPU - Bé amb Protecció Urbanística
 - EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Miquel Cladellas

AEA.54.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Preventiva i documental
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-56
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi urbà
<i>Cronologia</i>	Contemporani
<i>Context</i>	Indústria situada al solar del carrer de Sant Miquel, núms. 22-24.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	L'edifici d'aquesta antiga fusteria dels ss.XIX i XX es troba molt deteriorat. Encara resten dempeus paraments interiors originals. Actualment es troba abandonat.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor arqueològic i paleontològic	El subsòl pot presentar restes d'instal·lacions soterrades relacionades amb l'antiga indústria.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	En alçat també es poden conservar restes d'interès arqueològic. La façana principal està força transformada.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Àmbit ocupat per l'edifici de la fusteria. El subsòl pot presentar restes d'instal·lacions soterrades relacionades amb l'antiga fusteria. En alçat també es poden conservar restes d'interès arqueològic.
--------------	---

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Intervencions a fer Prospecció - Control - Excavació

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Bibliografia</i>	BENAUL, J.M. (1994): Fàbriques i establiments amb força de vapor a Sabadell (1838 - 1915). Plànol editat per l'Ajuntament de Sabadell i el Museu d'Història de Sabadell. Número 90. Bibliografia general sobre els vapors a Sabadell: FONTSERÈ, M.; LIZA, A.; MARTÍNEZ, A.; MORENO, X. Coord. (1991): Les darreres màquines de vapor que instal·laren a Sabadell, Sabadell, Institut de Batxillerat Arraona. BENAUL, J.M. (1991): La indústria tèxtil llanera a Catalunya, 1750-1870. El procés d'industrialització al districte industrial de Sabadell - Terrassa, tesi doctoral inèdita, UAB. BENAUL, J.M. (1994): El vapor a Sabadell. Catàleg de l'exposició organitzada pel Museu d'Història de Sabadell, 1994. Patronat dels Museus de Sabadell - Ajuntament de Sabadell. MORENO, X. (s.d.): Els vapors industrials a Sabadell (Vallès Occidental). Itinerari de l'Ajuntament de Sabadell. Amb la col·laboració de l'Arxiu Històric de Sabadell.
---------------------	--

Miquel Cladellas

AEA.54.BARP

ALTRES IMATGES

Miquel Cladellas
Equip redactor

AEA.55.BARP

<i>Adreça/es</i>	Carrer de Duran i Sors, 71 Carrer de Ferran Casablanças	<i>Codi INE</i>	187
<i>Coordenades UTM</i>	x = 425630 ; y = 4599059,25	<i>Identificació al plànol</i>	Nr2

	AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
	JA - Jaciment Arqueològic
	JP - Jaciment Paleontològic
	EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

	$\times_{01}$ No exhaustit / no intervingut
	$\times_{01}$ Exhaustit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

	$\circ_{00}$ Lloc de troballes paleontològiques
---	---

Categoria de protecció

	BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
	BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
	BPU - Bé amb Protecció Urbanística
	EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Vapor Buxeda Nou - Vapor Casanovas - Jeroni Gibert

AEA.55.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-58
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. AI.029.CA Vapor Buxeda Nou / AI.029.01.EA Naus / AI.029.02.EA Xemeneia / AI.030.CA Vapor Casanovas / AI.030.01.EA Edificis / AI.030.02.EA Xemeneia

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi urbà
<i>Cronologia</i>	Contemporani
<i>Context</i>	Les implantacions industrials al nucli urbà del segle XIX, en general, poden haver deixat traces arqueològiques soterrades al subsòl (dipòsits, soterranis, instal·lacions relacionades amb el sistema energètic de vapor, pous, galeries, etc.). En aquest espai es conserva la pràctica totalitat d'un edifici original d'indústria tèxtil (naus, accessos per barri, xemeneia, etc.), el qual ocupa tota una illa del barri de l'Eixample. L'altre, que també conserva edificacions d'interès, es dedicava a la foneria.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Integrada per dos elements industrials de gran interès patrimonial: el vapor Buxeda Nou i el vapor Casanovas. El vapor Buxeda Nou ocupava tota una illa urbana. A banda d'algunes segregacions d'usos i petits espais, es conserven cossos edificats i elements industrials de gran interès: el barri, una xemeneia escurçada, finestrals, quadres tèxtils i altres naus del s.XIX en les que encara es poden observar les encavallades de fusta, part dels antics embarrats i columnes de ferro de separació de les quadres. També es conserven les carboneres i l'espai on estaven instal·lades la màquina de vapor i la caldera. Es pot preveure la localització d'altres estructures i instal·lacions industrials originals, de gran interès, al subsòl, així com també paraments i estructures originals edificades, igualment, d'interès històric i arqueològic. En la cantonada dels carrers de Zurbano i de Sant Pau trobem un espai annex ocupat per una casa que ben bé podria tractar-se de la residència original del fabricant. El vapor Casanovas també ocupa bona part d'una illa, al davant del Buxeda Nou. S'observa la presència de cossos edificats d'obra vista, probablement originals de finals del s.XIX - inicis del s.XX. Hi ha una xemeneia de poca alçada i algunes quadres a l'interior del solar. Igualment es preserven restes del barri original: un pilar a l'esquerra de l'entrada i la façana d'accés al pati, d'obra vista, són d'estil modernista. També es conserven: una carbonera, plena de runa, amb dos boques de càrrega superior, la sala de calderes amb dues calderes, amb els corresponents bullidors, instal·lades i conservades in situ, així com la sala de màquines (aquests dos elements se'ns mostren en un mateix cos edificat). Igualment són d'interès històric i patrimonial, les naus que donen a la carretera de Barcelona, les quals conserven l'estructura original de planta i pis, amb fileres de columnes de ferro i en algun cas amb pilars de fusta. L'antic accés per la carretera de Barcelona, de pati descobert, també resta dempeus però inutilitzat i cobert. En el carrer de Ferran Casablanques trobem cases que també podrien ser de la mateixa època que la indústria. L'altra part de la illa, actualment molt transformada, estava ocupada pel vapor Jeroni Gibert.

55.01. Vapor Buxeda Nou

55.02. Jeroni Gibert – Vapor Casanovas

Vapor Buxeda Nou - Vapor Casanovas - Jeroni Gibert

AEA.55.BARP

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Coneixement del procés històric d'industrialització llanera de Sabadell.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Les implantacions industrials al nucli urbà del segle XIX, en general, poden haver deixat traces arqueològiques soterrades al subsòl (dipòsits, soterranis, instal·lacions relacionades amb el sistema energètic de vapor, pous, galeries, etc.).
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	En aquest espai es conserva la pràctica totalitat d'un edifici original d'indústria tèxtil (naus, accessos per barri, xemeneia, etc.), i unes edificacions destinades a la foneria.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Àmbit Vapor Buxeda Nou i Vapor Casanovas

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Intervencions a fer Prospecció - Control - Excavació

Vapor Buxeda Nou - Vapor Casanovas - Jeroni Gibert

AEA.55.BARP

ALTRES IMATGES

*Vapor Buxeda Nou
Equip redactor*

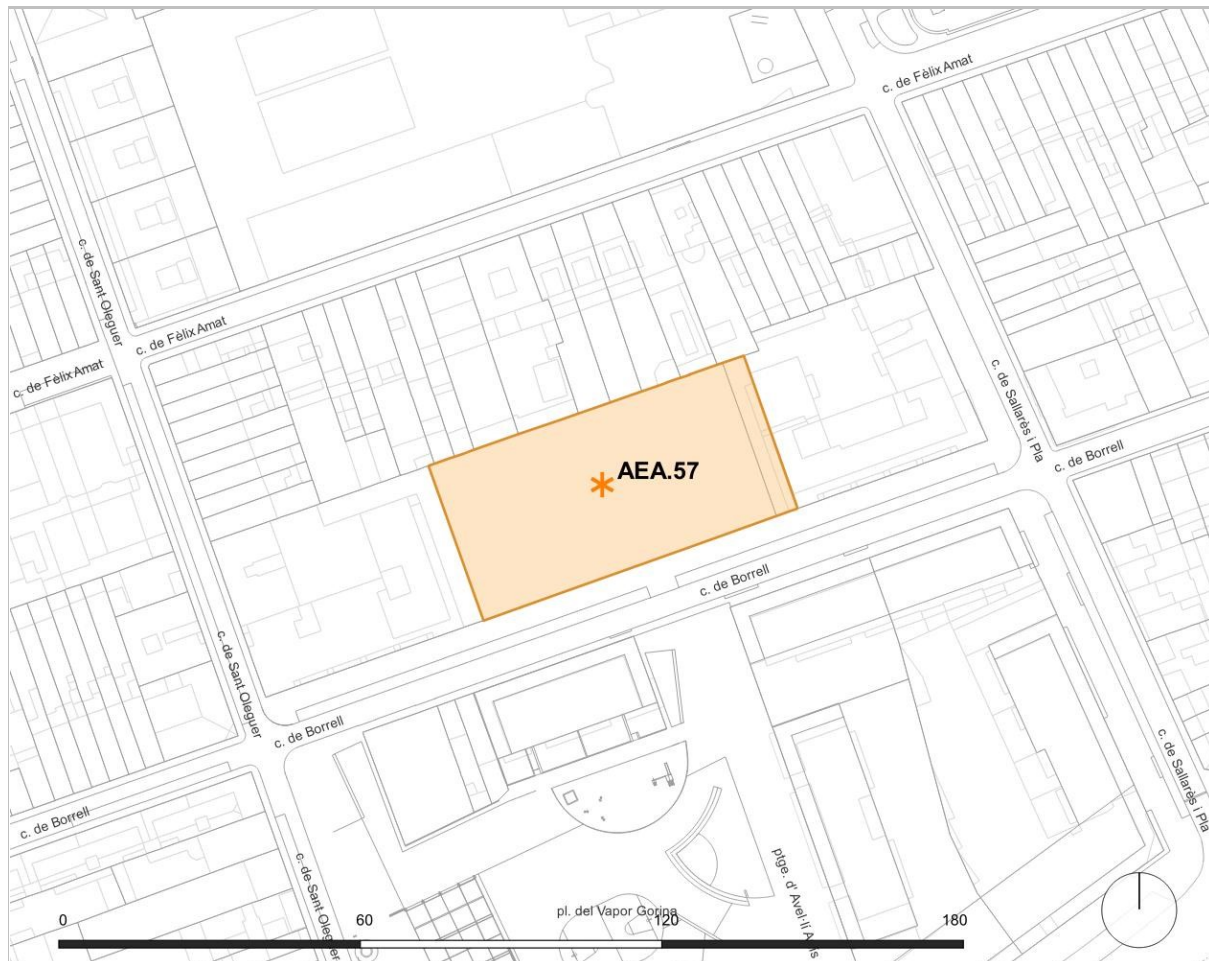
*Vapor Casanovas
Equip redactor*

Vapor d'en Borrell

AEA.57.BARP

DADES BÀSIQUES

Adreça/es	Carrer de Sant Oleguer, 97-99 Carrer de Borrell, 21-41	Codi INE	187
Coordenades UTM	x = 426075,75 ; y = 4599222,38	Identificació al plànol	Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

- ✕₀₁ No exhaurit / no intervingut
- ✕₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

- ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

- ⊗ BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
- ⊗ BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
- ✱ BPU - Bé amb Protecció Urbanística
- EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Vapor d'en Borrell

AEA.57.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-60
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi urbà
<i>Cronologia</i>	Contemporani
<i>Context</i>	Les implantacions industrials al nucli urbà del segle XIX, en general, poden haver deixat traces arqueològiques soterrades al subsòl (dipòsits, soterranis, instal·lacions relacionades amb el sistema energètic de vapor, pous, galeries, etc.). En aquest espai, situat al barri de l'Eixample, es conserven, probablement, parts de les edificacions originals de la indústria tèxtil
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Vapor d'en Borrell. L'edifici original, d'una sola planta, ha estat ocupat parcialment per algunes empreses de serveis, tallers industrials i com a magatzem de material de construcció. Destaca, entre d'altres edificis conservats, una quadra tèxtil emplaçada a l'interior de l'illa. La part de la façana que dona al carrer de Sant Oleguer, tot i estar força transformada, encara conserva els antics finestrals. A nivell general, el vapor està molt deteriorat, l'interior està pràcticament enrunat. La façana que dona al carrer de Borrell, també està molt transformada. Es conserva la situació de les entrades al vapor, però aquestes també han estat reformades

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Coneixement del procés històric d'industrialització llanera de Sabadell.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Les implantacions industrials al nucli urbà del segle XIX, en general, poden haver deixat traces arqueològiques soterrades al subsòl (dipòsits, soterranis, instal·lacions relacionades amb el sistema energètic de vapor, pous, galeries, etc.).

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Àmbit no transformat ocupat pel vapor d'en Borrell. El subsòl pot presentar restes d'instal·lacions soterrades relacionades amb l'antiga indústria llanera.
--------------	---

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Bibliografia</i>	BENAU, J.M. (1994): Fàbriques i establiments amb força de vapor a Sabadell (1838 - 1915). Plànol editat per l'Ajuntament de Sabadell i el Museu d'Història de Sabadell. Número 15. Bibliografia general sobre els vapors a Sabadell: FONTSERÈ, M.; LIZA, A.; MARTÍNEZ, A.; MORENO, X. Coord. (1991): Les darreres màquines de vapor que instal·laren a Sabadell, Sabadell, Institut de Batxillerat Arraona. BENAU, J.M. (1991): La indústria tèxtil llanera a Catalunya, 1750-1870. El procés d'industrialització al districte industrial de Sabadell - Terrassa, tesi doctoral inèdita, UAB. BENAU, J.M. (1994): El vapor a Sabadell. Catàleg de l'exposició organitzada pel Museu d'Història de Sabadell, 1994. Patronat dels Museus de Sabadell - Ajuntament de Sabadell.
---------------------	---

Vapor d'en Borrell

AEA.57.BARP

MORENO, X. (s.d.): Els vapors industrials a Sabadell (Vallès Occidental). Itinerari de l'Ajuntament de Sabadell. Amb la col.laboració de l'Arxiu Històric de Sabadell.

Vapor d'en Borrell

AEA.57.BARP

ALTRES IMATGES

Vista actual
Carlús Martín, Xavier

AEA.58.BARP

<i>Adreça/es</i>	Carrer de Salvany, 25-37 Carrer de Fray Luís de León, 91	<i>Codi INE</i>	187
<i>Coordenades UTM</i>	x = 426206 ; y = 4598758,13	<i>Identificació al plànol</i>	Nr2

	AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
	JA - Jaciment Arqueològic
	JP - Jaciment Paleontològic
	EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

	₀₁ No exhaurit / no intervingut
	₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

	₀₀ Lloc de troballes paleontològiques
---	--

Categoria de protecció

	BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
	BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
	BPU - Bé amb Protecció Urbanística
	EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Vapor Cal Borni Duch

AEA.58.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-62
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. AI.043.CA Vapor Cal Borni Duch / AI.043.01.EA Naus / AI.043.02.EA Xemeneia

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi urbà
<i>Cronologia</i>	Contemporani
<i>Context</i>	Les implantacions industrials al nucli urbà del segle XIX, en general, poden haver deixat traces arqueològiques soterrades al subsòl (dipòsits, soterranis, instal·lacions relacionades amb el sistema energètic de vapor, pous, galeries, etc.). En aquest espai, situat al sector de l'Avinguda de Barberà, malgrat les reformes i transformacions que s'observen, es conserven, probablement, parts de les edificacions originals de la indústria tèxtil. Cal destacar l'interès arqueològic i històric dels volums construïts del sector. És per tots aquests motius que es fa necessari un estudi aprofundit de l'àmbit de protecció.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Vapor Cal Borni Duch. En aquest espai, emplaçat a prop de l'avinguda de Barberà, encara es conserven parts originals de l'antiga indústria llanera fundada a finals del s.XIX. Malgrat les reformes i transformacions sofertes es preserven un conjunt de volums que mostren l'alçat original (carrer de Salvany 25 i 37). El conjunt està format per cossos paral·lels separats per columnes de ferro i encavallades de fusta. En un sector concret encara es conserva l'emplaçament de l'antic nucli energètic del vapor, justament en el punt on és visible la base de la xemeneia, també es preserven alguns soterranis que caldria analitzar amb més detall. Es poden conservar encara més estructures i instal·lacions de tipus industrial al subsòl. L'edifici antic ha sofert importants reformes modernes, però a l'interior poden conservar-se cossos originals amagats per aquestes. Més que l'arquitectura, la importància d'aquest conjunt radica en els elements energètics que encara poden preservar-se. La part més afectada per les reformes és la que dona al carrer de Fray Luís de León, tot i això, hi ha la probabilitat de que al subsòl hi hagin restes soterrades.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Coneixement del procés històric d'industrialització llanera de Sabadell.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Les implantacions industrials al nucli urbà del segle XIX, en general, poden haver deixat traces arqueològiques soterrades al subsòl (dipòsits, soterranis, instal·lacions relacionades amb el sistema energètic de vapor, pous, galeries, etc.).

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Conjunt de Cal Borni Duch situat en l'illa delimitada pels carrers de Salvany, De Fra Luis de León, de Brutau, i de Güell i Ferrer. El subsòl pot presentar restes d'instal·lacions soterrades relacionades amb l'antiga indústria llanera.
--------------	---

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Bibliografia</i>	BENAU, J.M. (1994): Fàbriques i establiments amb força de vapor a Sabadell (1838 -
---------------------	--

Vapor Cal Borni Duch

AEA.58.BARP

1915). Plànol editat per l'Ajuntament de Sabadell i el Museu d'Història de Sabadell. Número 45.

Bibliografia general sobre els vapors a Sabadell:

FONTSERÈ, M.; LIZA, A.; MARTÍNEZ, A.; MORENO, X. Coord. (1991): Les darreres màquines de vapor que instal·laren a Sabadell, Sabadell, Institut de Batxillerat Arraona.

BENAU, J.M. (1991): La indústria tèxtil llanera a Catalunya, 1750-1870. El procés d'industrialització al districte industrial de Sabadell - Terrassa, tesi doctoral inèdita, UAB.

BENAU, J.M. (1994): El vapor a Sabadell. Catàleg de l'exposició organitzada pel Museu d'Història de Sabadell, 1994. Patronat dels Museus de Sabadell - Ajuntament de Sabadell.

MORENO, X. (s.d.): Els vapors industrials a Sabadell (Vallès Occidental). Itinerari de l'Ajuntament de Sabadell. Amb la col·laboració de l'Arxiu Històric de Sabadell.

Vapor Cal Borni Duch

AEA.58.BARP

ALTRES IMATGES

Vapor de Cal Borni Duch
Equip redactor

Vapor de Cal Borni Duch
Equip redactor

Vapor de Cal Borni Duch
Equip redactor

Vapor de Cal Borni Duch
Equip redactor

Vapor de Cal Borni Duch
Equip redactor

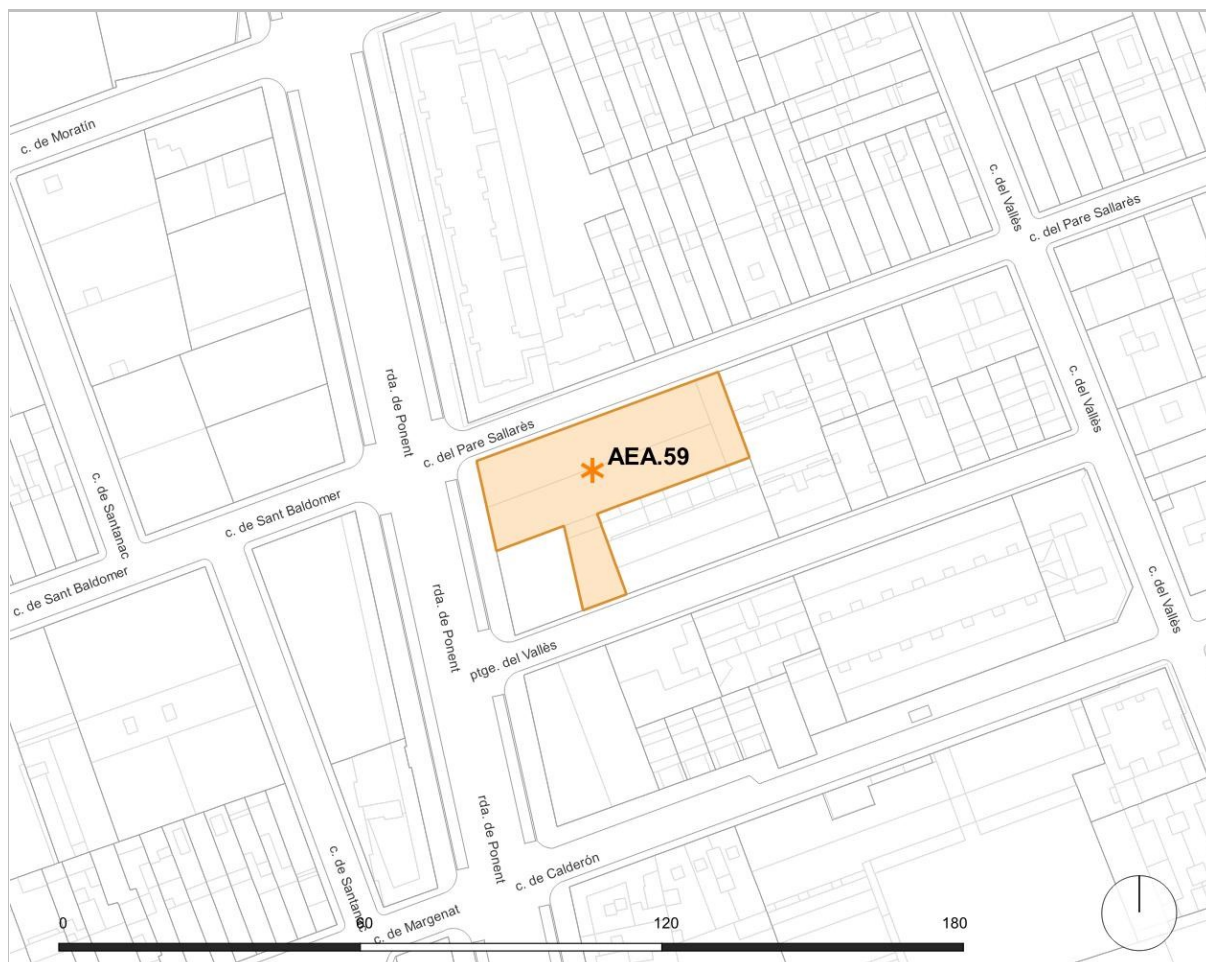
Vapor de Cal Borni Duch
Equip redactor

Vapor Fills d'Esteve Serra

AEA.59.BARP

DADES BÀSIQUES

Adreça/es	Carrer del Pare Sallarés, 141 Passatge del Vallès	Codi INE	187
Coordenades UTM	x = 424940,1 ; y = 4599867,6	Identificació al plànol	Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

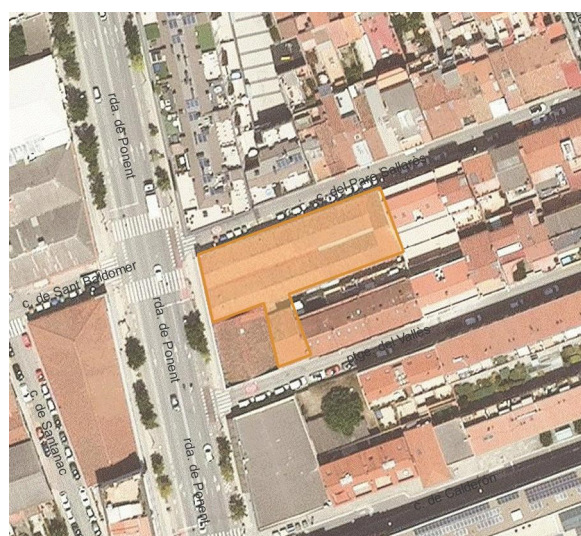
- ✕₀₁ No exhaurit / no intervingut
- ✕₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

- ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

- ⊗ BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
- ⊗ BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
- ✱ BPU - Bé amb Protecció Urbanística
- EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Vapor Fills d'Esteve Serra

AEA.59.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Preventiva i documental
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-63
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. AI.039.EA Vapor Fills d'Esteve Serra

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi urbà
<i>Cronologia</i>	Contemporani
<i>Context</i>	Les implantacions industrials al nucli urbà del segle XIX, en general, poden haver deixat traces arqueològiques soterrades al subsòl (dipòsits, soterranis, instal·lacions relacionades amb el sistema energètic de vapor, pous, galeries, etc.). En aquest espai, situat al sector de l'Avinguda de Barberà, malgrat les reformes i transformacions que s'observen, es conserven, probablement, parts de les edificacions originals de la indústria tèxtil. Cal destacar l'interès arqueològic i històric dels volums construïts del sector. És per tots aquests motius que es fa necessari un estudi aprofundit de l'àmbit de protecció.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Vapor Fills d'Esteve Serra. L'edifici està molt transformat. La major part ha desaparegut, per la construcció d'habitatges al llarg del C/ de Pare Sallarès. En els seus inicis, aquesta indústria llanera fundada l'any 1880 ocupava la parcel·la situada entre els carrers del Pare Sallarès, del Vallès, passatge del Vallès i la Ronda de Ponent. En l'actualitat es preserva una petita part de l'antiga construcció industrial, en concret un parell de naus situades a la cantonada del carrer Pare Sallarès i Ronda de Ponent. En el passatge del Vallès també es conserva un petit cos pertanyent a l'edifici original.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Coneixement del procés històric d'industrialització llanera de Sabadell.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Les implantacions industrials al nucli urbà del segle XIX, en general, poden haver deixat traces arqueològiques soterrades al subsòl (dipòsits, soterranis, instal·lacions relacionades amb el sistema energètic de vapor, pous, galeries, etc.).

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Vapor Fills d'Esteve Serra. El subsòl de la cantonada amb la Ronda de Ponent pot presentar restes soterrades. En alçat també es poden conservar restes d'interès arqueològic.
--------------	---

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Bibliografia</i>	BENAUL, J.M. (1994): Fàbriques i establiments amb força de vapor a Sabadell (1838 - 1915). Plànol editat per l'Ajuntament de Sabadell i el Museu d'Història de Sabadell. Número 33. Informatiu Museus de Sabadell (1998): Diverses recol·leccions al MHS. Núm.5, setembre - desembre de 1998, pàg.6. Bibliografia general sobre els vapors a Sabadell: FONTSERÈ, M.; LIZA, A.; MARTÍNEZ, A.; MORENO, X. Coord. (1991): Les darreres
---------------------	---

Vapor Fills d'Esteve Serra

AEA.59.BARP

màquines de vapor que instal·laren a Sabadell, Sabadell, Institut de Batxillerat Arraona.

BENAUL, J.M. (1991): La indústria tèxtil llanera a Catalunya, 1750-1870. El procés d'industrialització al districte industrial de Sabadell - Terrassa, tesi doctoral inèdita, UAB.

BENAUL, J.M. (1994): El vapor a Sabadell. Catàleg de l'exposició organitzada pel Museu d'Història de Sabadell, 1994. Patronat dels Museus de Sabadell - Ajuntament de Sabadell.

MORENO, X. (s.d.): Els vapors industrials a Sabadell (Vallès Occidental). Itinerari de l'Ajuntament de Sabadell. Amb la col·laboració de l'Arxiu Històric de Sabadell.

Vapor Fills d'Esteve Serra

AEA.59.BARP

ALTRES IMATGES

Vapor Fills d'Esteve Serra
Equip redactor

AEA.60.BARP

Context

Vapor de Cal Seydoux

AEA.60.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-64
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. AI.040.EA Vapor de Cal Seydoux

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi urbà
<i>Cronologia</i>	Contemporani
<i>Context</i>	Les implantacions industrials al nucli urbà del segle XIX, en general, poden haver deixat traces arqueològiques soterrades al subsòl (dipòsits, soterranis, instal·lacions relacionades amb el sistema energètic de vapor, pous, galeries, etc.). En aquest espai, situat al barri de Gràcia, malgrat les reformes i transformacions que s'observen, es conserven, probablement, parts de les edificacions originals de la indústria tèxtil. Cal destacar l'interès arqueològic i històric dels volums construïts del sector i, és en aquest sentit que es delimita aquesta àmbit com a espai d'àmplia expectativa arqueològica.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Vapor de Cal Seydoux. Tot i les modificacions sofertes, encara es conserven intactes gran part de les façanes i naus que donen als carrers de la Reina Elionor, d'Ausiàs March i de Sant Ferran, així com parts estructurals de l'antic vapor (finestrals, teulada,...), l'entrada tipus barri i el possible despatx (en l'actualitat en procés de reformes). Algunes de les naus encara mantenen les bigues i les columnes de ferro originals, en alguns casos integrades en envans moderns. En l'espai delimitat pels carrers de Sant Ferran i de la Reina Elionor les naus han patit certes reformes que amaguen l'antiga estructura. Una de les reformes més evidents és el canvi d'orientació dels cossos. A part dels edificis i elements esmentats, es poden preservar restes d'altres estructures i instal·lacions de tipus industrial al subsòl. Tot i que l'edifici antic sembla ha sofert reformes modernes a l'interior poden conservar-se cossos originals de gran valor patrimonial.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Coneixement del procés històric d'industrialització llanera de Sabadell.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Les implantacions industrials al nucli urbà del segle XIX, en general, poden haver deixat traces arqueològiques soterrades al subsòl (dipòsits, soterranis, instal·lacions relacionades amb el sistema energètic de vapor, pous, galeries, etc.).

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Vapor de Cal Seydoux. El subsòl pot presentar restes d'instal·lacions soterrades relacionades amb l'antiga indústria llanera. En alçat també es poden conservar restes d'interès arqueològic.
--------------	---

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	TORRELLA, J. (1985): Una història de Sabadell per a tots. Pàgs.78 i 80.
<i>Bibliografia</i>	BENAU, J.M. (1994): Fàbriques i establiments amb força de vapor a Sabadell (1838 - 1915). Plànol editat per l'Ajuntament de Sabadell i el Museu d'Història de Sabadell. Número 59.

Vapor de Cal Seydoux

AEA.60.BARP

Bibliografia general sobre els vapors a Sabadell:

FONTSERÈ, M.; LIZA, A.; MARTÍNEZ, A.; MORENO, X. Coord. (1991): Les darreres màquines de vapor que instal·laren a Sabadell, Sabadell, Institut de Batxillerat Arraona.

BENAU, J.M. (1991): La indústria tèxtil llanera a Catalunya, 1750-1870. El procés d'industrialització al districte industrial de Sabadell - Terrassa, tesi doctoral inèdita, UAB.

BENAU, J.M. (1994): El vapor a Sabadell. Catàleg de l'exposició organitzada pel Museu d'Història de Sabadell, 1994. Patronat dels Museus de Sabadell - Ajuntament de Sabadell.

MORENO, X. (s.d.): Els vapors industrials a Sabadell (Vallès Occidental). Itinerari de l'Ajuntament de Sabadell. Amb la col·laboració de l'Arxiu Històric de Sabadell.

Vapor de Cal Seydoux

AEA.60.BARP

ALTRES IMATGES

Vapor de Cal Seydoux
Equip redactor

AEA.61.BARP

Adreça/es	Carrer Major de la Creu Alta	Codi INE	187
Coordenades UTM	x = 424885 ; y = 4600911,33	Identificació al plànol	Nr2

	AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
	JA - Jaciment Arqueològic
	JP - Jaciment Paleontològic
	EIA - Elements d'Interès Arqueològic
Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)	
₀₁	No exhaustit / no intervingut
₀₁	Exhaustit / resultats negatius
Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)	
₀₀	Lloc de troballes paleontològiques
Categoria de protecció	
	BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
	BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
	BPU - Bé amb Protecció Urbanística
	EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Carrer Major de la Creu Alta

AEA.61.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-65
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993 i Decret 78/200. V.23.AM carrer Major

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipus Ocupació cultural i econòmica del medi urbà

Cronologia Contemporani

Context El carrer Major de la Creu Alta suposa un dels espais emblemàtics de la ciutat de Sabadell. L'agrupament urbà entorn a aquest carrer data del s.XVIII. Les cases són modestes, de dues plantes i d'una alçada molt minsa. Estan construïdes amb murs de tàpia, reservant-se la pedra o el maó per a la construcció de les obertures.

Avui en dia són poques les edificacions, encara que sigui reformades, que resten d'aquella centúria. Existeixen, però, algunes cases posteriors que donen una idea de la primitiva fesonomia. Un segon carrer d'interès, pel que fa a la documentació d'aquest tipus de cases modestes, és el carrer de la Riera Villaret, on destaca la finca núm.44-46, emplaçada a la cantonada amb el carrer de la Riera Alta, la qual encara conserva el seu aspecte original, amb murs de tàpia i reble.

L'interès arqueològic i històric d'aquests elements no es redueix al subsòl, sinó encara més, a la lectura dels volums construïts. En la major part dels casos es tracta d'habitatges de caràcter modest i de tradició rural i agrícola; en d'altres tenen un caràcter més menestral.

Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica Vials i finques del carrer Major de la Creu Alta, de la Riera Alta, de la Riera Baixa i de Dinarès delimitats.

Cal afegir que en relació amb l'anterior Pla de protecció patrimonial vigent, s'inclouen els següents emplaçaments anteriorment no protegits, ateses diverses intervencions arqueològiques realitzades a les parcel·les dels carrers Major núms. 140, 130, 74 i 45 i Dinarès, 2-18, entre d'altres, en les quals s'han pogut documentar estructures arqueològiques dels segles VI-VIII dC. Per una banda, restes d'un vilatge, amb sitges, fons de cabana, etc., i de l'època moderna i contemporània, per l'altra (segles XVIII-XIX):

- Carrer Major

Senars (expectativa tant a nivell de subsòl com d'arquitectura preexistent): núms. 41B, 43, 45, 47, 49, 51, 55, 57, 59, 61, 63, 73, 79, 81, 83, 87, 93-93bis, 117-123, 127, 129 i 131.

Senars (expectativa tant sols a nivell de subsòl): núms. 65- 67, 92, 118 i 115.

Parells (expectativa tant a nivell de subsòl com d'arquitectura preexistent): núms. 52-54, 70, 78, 110, 112, 116, 132 i 138.

- Carrer Dinarès

(expectativa tant a nivell de subsòl com d'arquitectura preexistent): núms. 1, 3, 9 i 11

- Riera Alta

(expectativa tant a nivell de subsòl com d'arquitectura preexistent): núms. 2, 4, 6, 8 i 12 // 3, 5, 7 i 9

- Riera Baixa

(expectativa tant a nivell de subsòl com d'arquitectura preexistent): núms. 8, 10, 12, 14, 16, 18 i 20.

I quan als vials públics (carrers pròpiament dits), s'inclouen els següents trams:

- Carrer Major: la totalitat del carrer, entre carrers de Gambús i Pi i Margall.

Carrer Major de la Creu Alta

AEA.61.BARP

- Carrer Dinarès: fins a l'adreça del núm. 11, inclosa.
- Carrer de la Riera Baixa: fins als núms. 17 // 20, inclosos.
- Carrer de la Riera Alta: la totalitat del carrer.
- Carrer de Sant Domènec: fins al carrer de Fontanet (no inclòs).

En aquests carrers es poden localitzar restes arqueològiques que no obeeixen a la dinàmica d'ocupació urbanística moderna i contemporània i s'hi poden localitzar estructures d'èpoques més reculades en el temps, tal com s'ha pogut constatar en alguns punts ja intervinguts, que en algun cas fins i tot no s'han pogut excavar de forma completa perquè s'estenen per sota del carrer i ja no formen part de la promoció privada afectada. Igualment, algunes de les estructures subterrànies d'èpoques modernes i contemporànies poden envair el vial públic per sota del paviment actual i es preserven en el subsòl sense haver pogut ser documentades arqueològicament com s'escau.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Estudi del poblament de Sabadell.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Estudi dels habitatges del segle XVIII, de caràcter menestral.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Àmbit Trams de vials i finques delimitades dels carrers Major de la Creu Alta, de la Riera Alta, de la Riera Baixa i de Dinarès en el plànol Nr2.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Intervencions a fer Prospecció - Control - Excavació

Reg. intervencions Quan es vulgui realitzar un projecte d'intervenció, en alguna de les parcel·les privades de l'àmbit, caldrà aportar un estudi patrimonial previ de l'edifici preexistent, proporcional a la naturalesa de la intervenció.

En algunes de les intervencions realitzades fins ara en aquest sector s'han pogut documentar estructures subterrànies o semisoterrànies d'interès com són cellers, obradors, rebosts, carboneres, cups de vi i altres elements que s'han de poder analitzar i estudiar abans de procedir a cap enderroc de la finca, i així poder entendre millor la dinàmica històrica de l'edifici abans de procedir al seu enderroc i a la prospecció arqueològica del subsòl, si és que els elements estudiats no comporten l'aflorament de béns emergents d'interès per a ser protegits.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica CARRERAS, M. (1932): Elements d'història de Sabadell, edicions de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Sabadell. Edició facsímil, abril de 1989, Ajuntament de Sabadell.

Bibliografia MONTLLOR, J. (1929): El Carrer Major", a Diari de Sabadell, 19 de juliol de 1929.

LAUDO, D. (1985): "La Creu Alta, un terme desaparegut", a Penell de Sabadell, any II, núm.12.

LAUDO, D. (1986): "La parròquia de la Creu Alta", a Penell de Sabadell, any III, núm.21.

FONT, LI. (1988): "Font de la Plaça de la Creu Alta", a Penell de Sabadell, any V, núm.30.

PUIG, J. (1991): El procés de formació de la ciutat de Sabadell. Aula, 3. Ajuntament de Sabadell. Pàg.34, fotografia 3.13.

Carrer Major de la Creu Alta

AEA.61.BARP

ALTRES IMATGES

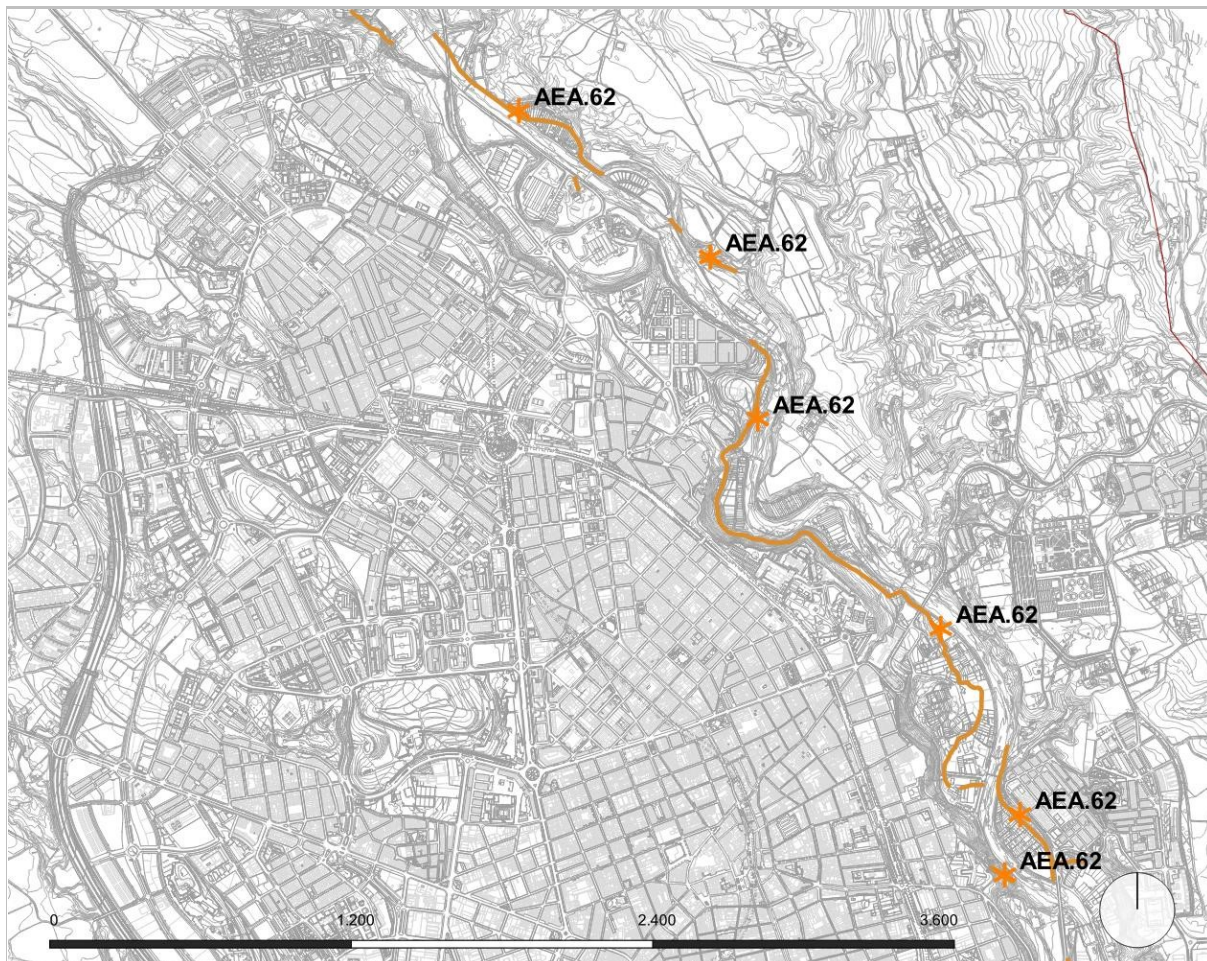
*Carrer Major de la Creu Alta
Equip redactor*

Sèquia Monar

AEA.62.BARP

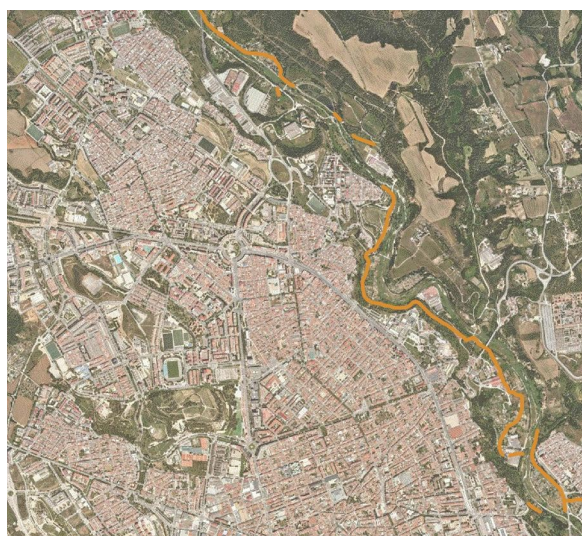
DADES BÀSIQUES

Adreça/es	Segueix el curs del riu Ripoll	Codi INE	187
Coordenades UTM	x = 425563,75 ; y = 4601378,69	Identificació al plànol	Nr2

Plànol normatiu (fragment)

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic
- Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)
 - ₀₁ No exhaurit / no intervingut
 - ₀₁ Exhaurit / resultats negatius
- Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)
 - ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques
- Categoria de protecció
 - BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
 - BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
 - BPU - Bé amb Protecció Urbanística
 - EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Sèquia Monar

AEA.62.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	-
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-66
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002. 1506-I. Data: 24/01/2008

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. AA.02.EA Sèquia Monar / F.42.BAMP Sèquia Monar

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Medieval-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	La primitiva sèquia Monar podia estendre's al llarg del fragment de riu que anava de l'actual molí d'en Torrella fins poc després del molí de les Tres Creus. Cal dir, però, que allò que s'ha vingut anomenant sèquia Monar, és un conjunt de sèquies que aprofiten una mateixa aigua. D'aquesta manera la sèquia aniria des del Pinetó, al terme municipal de Castellar del Vallès, fins prop de l'aiguabarreig del riu Ripoll amb el Besòs, al terme de Ripoll.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Xarxa hidràulica d'alimentació dels diversos molins situada en els marges del riu Ripoll.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Documentació històrica i de la documentació patrimonial efectuada en el marc del projecte del Parc Fluvial del Ripoll.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	El subsòl pot presentar restes d'instal·lacions soterrades relacionades amb l'antic traçat de la sèquia i el seu aprofitament (dipòsits, pous, sistemes hidràulics, galeries i altres tipus d'infraestructures).

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Sèquia Monar i entorn immediat. Es poden conservar alguns trams de l'antiga sèquia.
--------------	---

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

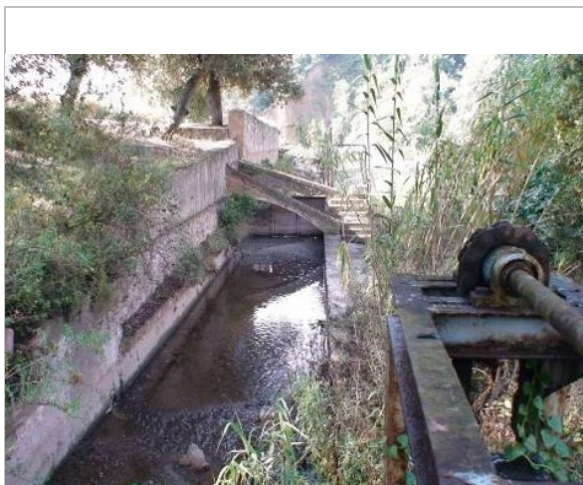
<i>Informació històrica</i>	La primera referència històrica data del s.XV (1413). En aquesta època la sèquia s'esmenta com a "regio Mulnaris". Posteriorment, l'any 1429, es coneix com a "regio del molí de ça Tria". L'any 1433 s'esmenta com a "rech Mulnar". Altres cites apareixen els anys 1576, 1690 i 1617 en relació amb diferents espais de regadiu.
<i>Bibliografia</i>	BOLÒS, J. i NUET, J. (1998): La sèquia Monar i els molins del riu Ripoll (Sabadell, Vallès Occidental), col·lecció Quaderns de Patrimoni, monografia IV, Ajuntament de Sabadell. VV.AA. (1999): Documentació dels edificis, les construccions i els elements d'interès històric, arqueològic, arquitectònic, paleontològic, cultural, social, tècnic i industrial a l'àmbit del riu Ripoll a Sabadell (1997-98-99). Parc Fluvial del Ripoll (Sabadell). Parc Cultural. Inventari d'elements d'interès cultural. Vol.I. Ajuntament de Sabadell - Diputació de Barcelona. Element núm.1.

Ajuntament de Sabadell: Patrimoni i història de Sabadell. Oficina de Patrimoni

Sèquia Monar

AEA.62.BARP

ALTRES IMATGES

Sèquia Monar
Equip redactor

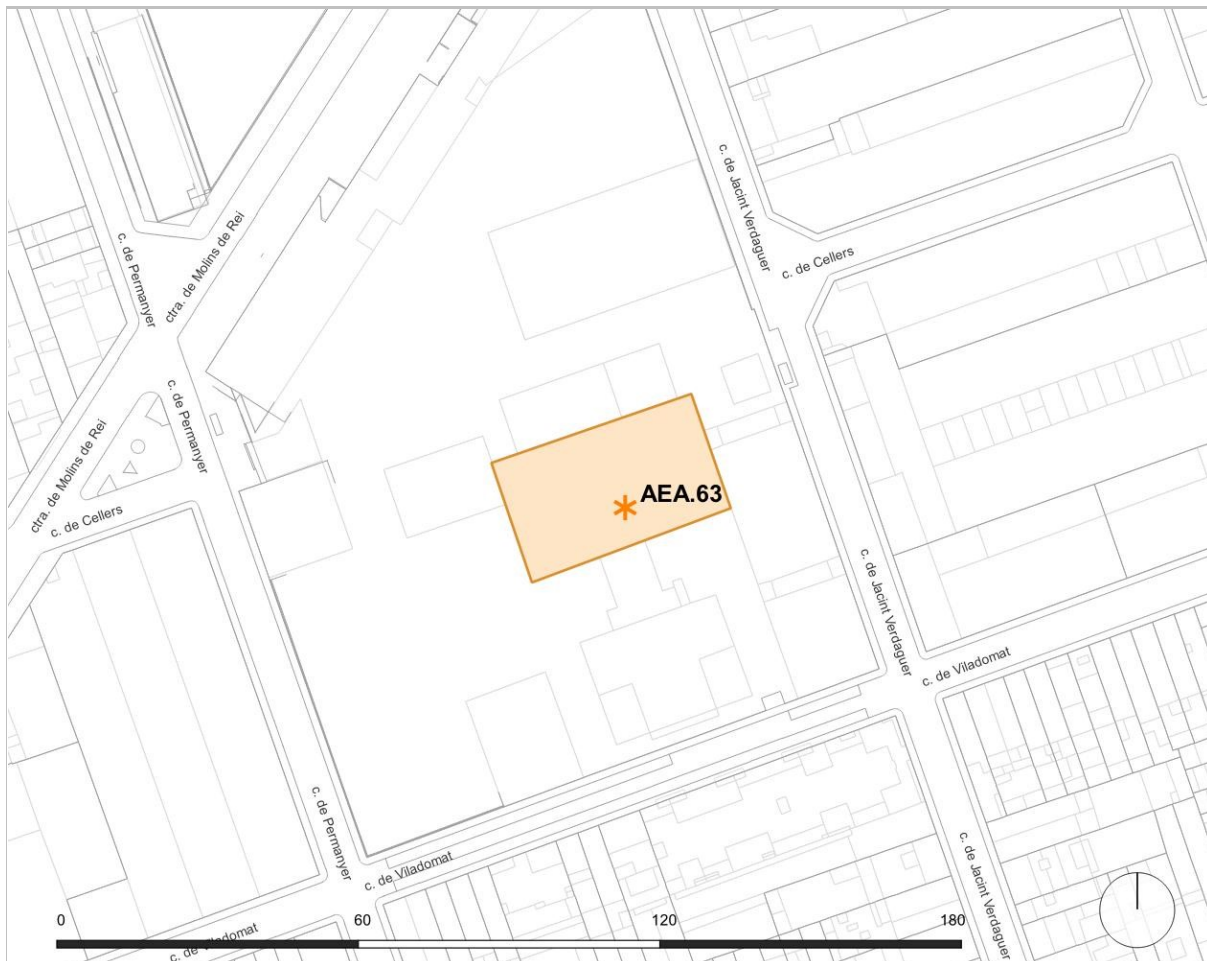
Refugi antiaeri del Carrer Jacint Verdaguer

AEA.63.BARP

Altres noms Refugi antiaeri núm. 1 de l'institut Pau Vila

DADES BÀSIQUES

Adreça/es	Carrer de Jacint Verdaguer Carrer dels Cellers	Codi INE	187
Coordenades UTM	x = 425018,20 ; y = 4599046,99	Identificació al plànol	Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

- ₀₁ No exhaurit / no intervingut
- ₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

- ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

- BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
- BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
- BPU - Bé amb Protecció Urbanística
- EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Refugi antiaeri del Carrer Jacint Verdaguer

AEA.63.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-67
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. AD.06.EA Refugi antiaeri núm. 1 de l'institut Pau Vila. 02.BSE Refugis antiaeris i Arsenal i Polvori

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació militar del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Contemporani
<i>Context</i>	El refugi se situa a la meitat nord de l'actual terreny ocupat per l'IES Pau Vila. Delimita a nord amb el espai ocupat pel CEIP Teresa Claramunt, a llevant amb la casa del conserge i el límit de l'edifici d'aules de l'IES, a ponent, amb la pista esportiva de bàsquet, i a migdia amb el primer edifici construït el 1969. Es situa sota de l'actual gimnàs i la pista asfaltada del pati de l'IES. A partir de d'un plànol del 1968 es documenta un refugi format per dues entrades i una estructura formada per un corredor circular que estaria obrat amb ciment armat d'un 1 m d'espessor (sic.). L'estructura estaria coberta per un nivell de terres d'una potència indeterminada. Es desconeix, no obstant en base a la planimetria existent i la documentació és possible que estigui completament preservat a excepció de l'accés de llevant del refugi i una secció del mateix que hauria pogut quedar afectada per la fonamentació de l'edifici del Pau Vila projectat el 1970. És possible que l'accés de ponent fos preservat sota l'actual gimnàs.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Refugi antiaeri

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Estudi de la Guerra Civil Espanyola.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Restes vinculades a la Guerra Civil Espanyola.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Estudi de les construccions d'enginyeria civil vinculades als bombardejos de la Guerra Civil Espanyola.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Refugi antiaeri del Carrer Jacint Verdaguer.
--------------	--

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Construït el novembre de 1937, en un solar propietat municipal que estava ocupat per uns horts. L'Ajuntament, a través de la JDPL, va destinar una part d'aquest espai a la construcció d'un refugi antiaeri: seria el refugi número 1. La seva localització era propera a l'establiment industrial de la desapareguda filatura de Vicenç Planas (actual CEIP Teresa Claramunt), una indústria que durant la guerra va esdevenir un taller metal·lúrgic que va servir de base i taller de les Fuerzas Blindadas de la Zona Catalana, per a tancs i blindats de l'Exèrcit de l'Est. En plena postguerra, l'any 1946, el refugi es va començar a fer servir com a lloc de conreu de xampinyons, fins a l'any 1968; aleshores el refugi rebia la denominació 13-D. L'any 1969 s'hi va construir la Sección Delegada Instituto de Enseñanza Media, l'obra del qual va significar l'enderroc de les dues entrades a nivell de la superfície, amb el segellament de les escales d'accés. La resta de la construcció, a nivell de soterrani, es va deixar intacta.
-----------------------------	---

<i>Bibliografia</i>	BARDÉS, R. (1985). Un de nosaltres (1936-1939). Sabadell (Nova Biblioteca
---------------------	---

Refugi antiaeri del Carrer Jacint Verdaguer

AEA.63.BARP

Sabadellenca; 1).

BENAU, JM.; CALVET, J.; CASALS, LI. et al. (1986). La República i la guerra civil.

Sabadell 1931-1939. Sabadell: Ajuntament de Sabadell

CARNER, I.; LOZANO, T. (1993). Sabadell tal com era. 1930-1939. Sabadell: Ajuntament de Sabadell.

CASTELLS, A. (1982). Sabadell, informe de l'oposició. Guerra i revolució 1936-1939. Volum V. Sabadell: Edicions Riuort.

RIBÉ, G. (2009) Els espais històrics de la Guerra Civil a Sabadell. Un patrimoni emergent. Arraona Revista d'Història, IV època. Número 32. Ajuntament de Sabadell. pp. 48-71

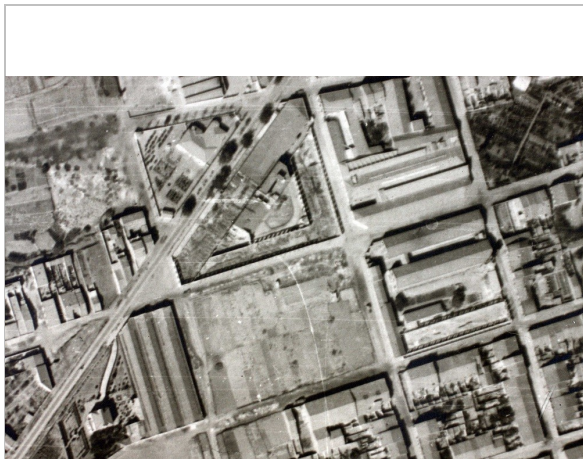
Actuacions finca

FRIGOLA, J. (2008) Intervenció arqueològica al Refugi Antiaeri de l'I.E.S. Pau Vila (Sabadell, Vallès Occidental. (12 al 25 de març del 2008). Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya.

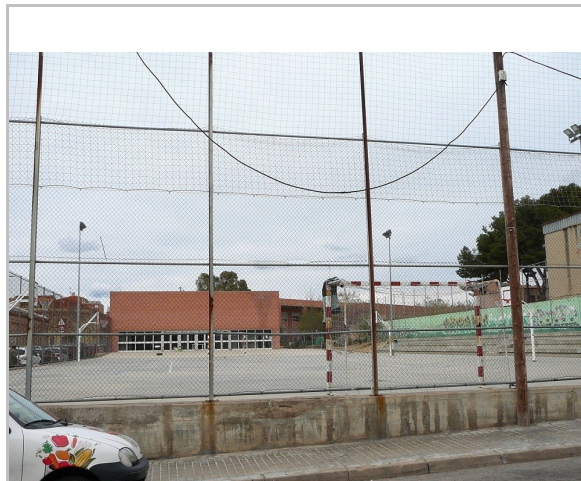
Refugi antiaeri del Carrer Jacint Verdaguer

AEA.63.BARP

ALTRES IMATGES

*Refugi antiaeri del Carrer Jacint Verdaguer
Equip redactor*

*Refugi antiaeri del Carrer Jacint Verdaguer
Equip redactor*

*Refugi antiaeri del Carrer Jacint Verdaguer
Equip redactor*

*Refugi antiaeri del Carrer Jacint Verdaguer
Equip redactor*

*Refugi antiaeri del Carrer Jacint Verdaguer
Equip redactor*

*Refugi antiaeri del Carrer Jacint Verdaguer
Equip redactor*

Refugi antiaeri del Carrer Jacint Verdaguer

AEA.63.BARP

Refugi antiaeri del Carrer Jacint Verdaguer
Equip redactor

Refugi antiaeri del Carrer Jacint Verdaguer
Equip redactor

Refugi antiaeri del Carrer Jacint Verdaguer
Equip redactor

Molí d'en Mornau

AEA.64.BARP

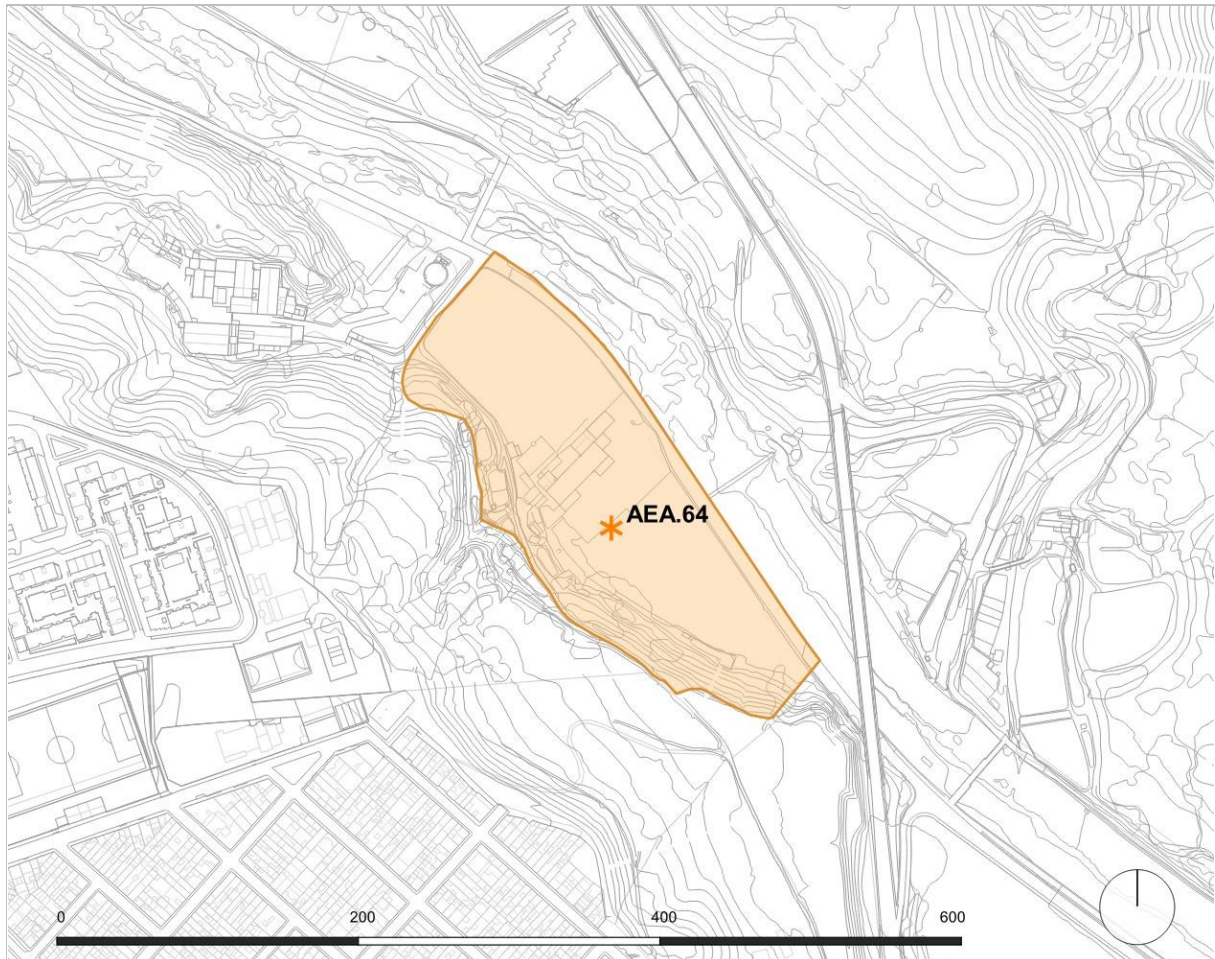
DADES BÀSIQUES

Adreça/es Carretera de Prats de Lluçanès, 600

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 424272.64 ; y = 4603152.92

Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic
- Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)
 - No exhaurit / no intervingut
 - Exhaurit / resultats negatius
- Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)
 - Lloc de troballes paleontològiques
- Categoria de protecció
 - BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
 - BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
 - BPU - Bé amb Protecció Urbanística
 - EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Molí d'en Mornau

AEA.64.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Altres elements d'interès arqueològic
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS AEIA 11
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002. BCIN: Reg. núm. 4094. PEPBAMAS: fitxa com a bé arquitectònic protegit 6.02 / Altres elements d'interès arqueològic 11

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. BCIN: Reg. núm 4094. AI.002.EA Molí d'en Mornau

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Modern-Contemporani
<i>Context</i>	El Molí d'en Mornau està situat al costat del riu Ripoll, en el sector nord-est dels afores de la ciutat de Sabadell.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Edificacions del Molí d'en Mornau i entorn delimitat

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Ocupació industrial de la zona del riu Ripoll.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	El subsòl pot presentar restes d'instal·lacions soterrades relacionades amb l'antiga indústria (dipòsits, pous, sistemes hidràulics, galeries i altres tipus d'infraestructures).
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Molins i dependències.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Molí d'en Mornau i entorn delimitat
--------------	-------------------------------------

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Funcionava com a molí paperer i draper cap a mitjans del segle XVI i fabricava paper per exportar a Gènova. L'any 1783 es varen construir nous edificis adjunts a la, en aquell moment, fàbrica de paper de fumar. A partir de l'any 1883 es va mantenir la producció tant de paper com de draps de llana i cotó.

Està format per quatre plantes i soterrani, els baixos estan fets amb voltes de sosteniment, els dos darrers pisos són molt amplis, plens de finestres i estaven destinats a assecar el paper. El gran nombre de finestres, a més de caracteritzar-lo com a molí paperer, li valgué el nom de "molí de tantes finestres com dies té l'any". La xemeneia del Molí Mornau en els anys noranta presentava un aspecte incomplet donat que fou enrunada la meitat de la mateixa, ja que el seu estat resultava perillós.

Aquest molí era considerat el molí paperer més gran de Catalunya.

Bibliografia PEREIRA, I.(2009): "Memòria del control i seguiment arqueològic de la zona afectada per les obres de construcció de la connexió de Castellar del Vallès al sistema Ter-Llobregat als municipis de Castellar del Vallès i Sabadell". Núm. Mem: 9261.

ROIG, A. ; ROIG, J. ; MOLINA, J.A. ; BARRIUSO, J. (2010-2012): "Memòria de la intervenció de control i documentació arqueològica preventiva al Molí d'en Mornau". Núm. Mem: 11587.

Actuacions finca L'any 2009 s'hi portà a terme una intervenció arqueològica amb motiu de les obres de construcció de la connexió Castellar del Vallès al sistema Ter-Llobregat als municipis de

Molí d'en Mornau

AEA.64.BARP

Castellar i Sabadell. En obrir la rasa es va documentar les restes d'una estructura, possiblement un passadís o túnel fet de maons i totxos lligats amb morter de color marró clar. Segons fonts orals, podria formar part de l'entrada al forn d'una de les xemeneies de la fàbrica, on es cremava el carbó i correspondria a la fase més recent del molí.

Entre el 2010 i el 2012, es duen a terme diverses intervencions preventives emmarcades en el projecte de la primera fase de millora de la conservació de l'element patrimonial. En primer lloc es realitza una documentació gràfica de les estructures arquitectòniques i de tots els seus elements. L'objectiu és recuperar la singularitat de l'edifici preindustrial del segle XVIII.

Les primeres intervencions del 2010 s'inicien amb els treballs de neteja i de retirada dels enderrocs en dues zones de soterrani i al rec de les rodes del molí, per tal de millorar l'accés a altres parts de l'edifici.

Durant el 2012 les diverses intervencions realitzades tenen l'objectiu de fer un control arqueològic dels treballs de retirada de runa i desmuntatge de diverses estructures modernes adjacents al molí. De les estructures adossades, s'estudien un total de 16 que es van construir al llarg del segle XX, de les quals només 4 se'n conservaran per tal de mantenir l'estructura del molí.

Paral·lelament es fa una consolidació i cobertura d'algunes estructures i es tanca el recinte, amb un mur de tancament del perímetre per a la protecció de l'element patrimonial.

Molí d'en Mornau

AEA.64.BARP

ALTRES IMATGES

Molí d'en Mornau
Equip redactor

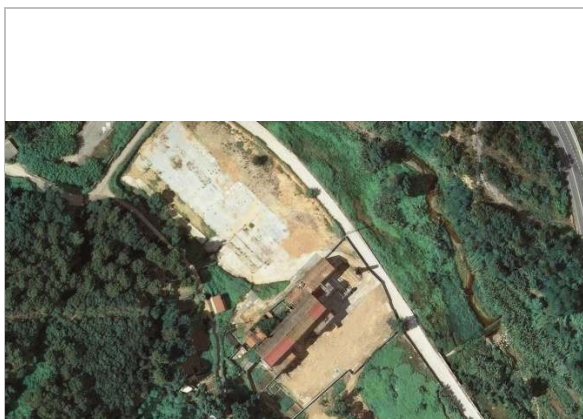
Molí d'en Mornau
Equip redactor

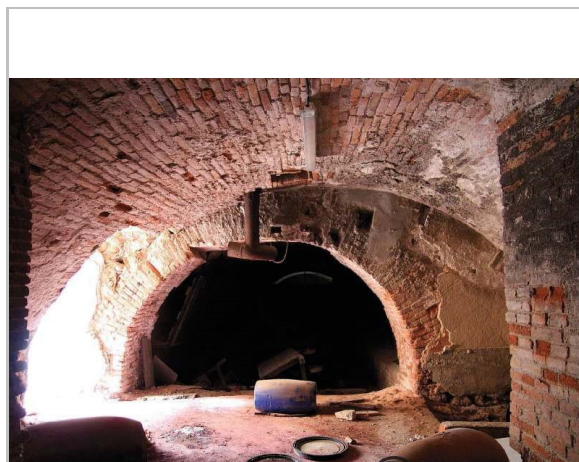
Molí d'en Mornau
Equip redactor

Molí d'en Mornau
Equip redactor

Molí d'en Mornau
Equip redactor

Molí d'en Mornau
Equip redactor

Molí d'en Mornau

AEA.64.BARP

*Molí d'en Mornau
Equip redactor*

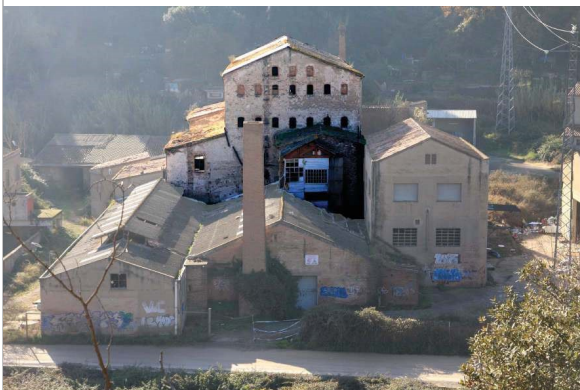
*Molí d'en Mornau
Equip redactor*

*Molí d'en Mornau
Equip redactor*

*Molí d'en Mornau
Equip redactor*

*Molí d'en Mornau
Equip redactor*

*Molí d'en Mornau
Equip redactor*

Molí d'en Mornau

AEA.64.BARP

Molí d'en Mornau
Equip redactor

Parc de Catalunya

AEA.66.BARP

DADES BÀSIQUES

Adreça/es Avinguda de Francesc Macià, 13

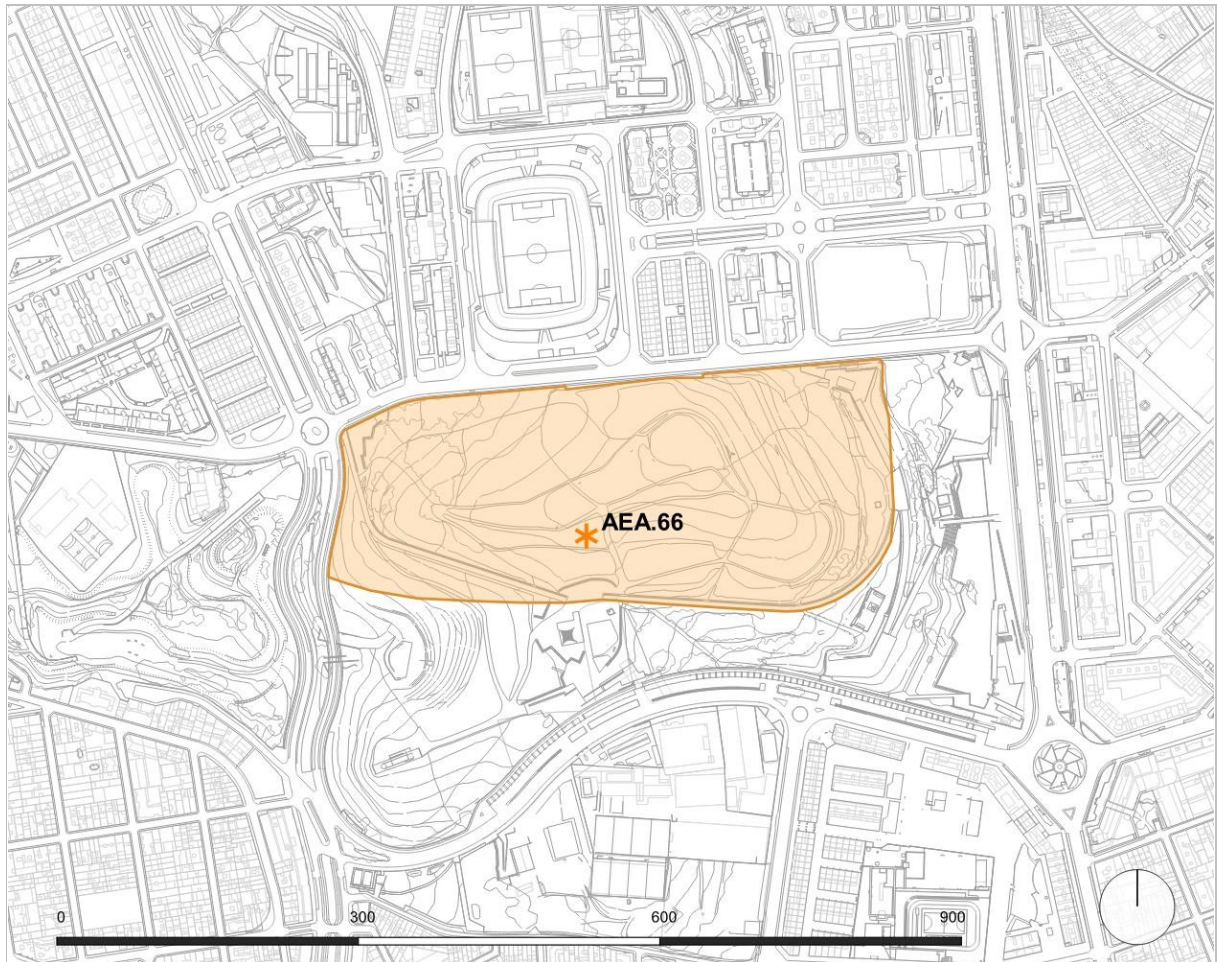
Codi INE 187

Coordenades UTM x = 424178 ; y = 4600483

Identificació al plànol Nr2

Dades cadastrals Número

4505001DG2040A

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic
- Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)
 - ₀₁ No exhaurit / no intervingut
 - ₀₁ Exhaurit / resultats negatius
- Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)
 - ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques
- Categoria de protecció
 - BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
 - BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
 - BPU - Bé amb Protecció Urbanística
 - EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Parc de Catalunya

AEA.66.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria AEA emergent
Altres prot. Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació Àrea d'expectativa arqueològica
Categoria BPU
Nivell prot. 6. AEA
Altres prot. Llei 9/1993; Decret 78/2002

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipus Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà

Cronologia Romà

Context La masia de Can Rull es troba documentada des del s. XIV. Ha estat una de les masies més pròsperes del municipi amb una extensió considerable de terres. Ha tingut diversos noms al llarg de la història (Mas d'en Torrella, Can Julià Ferrer i Can Rull a partir del s. XVII).

La zona de Can Rull va començar a urbanitzar-se cap a finals dels anys 20 del segle XX. Abans, tan sols les masies disseminades pel sector trencaven el paisatge de camps conreats. En un primer moment s'hi varen construir cases d'estiueig per a les famílies de Sabadell mateix. Després de la guerra i amb la immigració posterior, la zona es va convertir en un barri obrer.

El primer projecte de parc es va plantejar el 1929, però no es va dur a terme. El 1977 es va aprovar un pla per la construcció d'habitatges a tota la superfície. Aquest pla fou frenat per l'activisme popular de diverses associacions de Sabadell. Després de les primeres eleccions democràtiques es va iniciar el projecte per modificar el pla anterior. L'ajuntament anà comprant terrenys fins a posseir el 90% de la propietat del parc l'any 1984.

Finalment el 1986 es va aprovar el projecte d'ordenació del parc i l'any 1989 es van començar les obres. L'any 1992 es va inaugurar la primera part i des d'aleshores les obres d'urbanització i enjardinament del mateix han estat lentes però constants.

Actuacions arqueològiques a Can Rull, Serra d'en Camaró i Parc Catalunya:

L'any 2001 es va dur a terme una intervenció arqueològica a l'interior de la Masia de Can Rull. En aquesta, tot i que tan sols va afectar alguns punts del subsòl de la masia, es van localitzar algunes estructures d'època moderna i una sitja d'època baix medieval (s. XV).

En el Catàleg de Patrimoni de la Generalitat de Catalunya, la Serra d'en Camaró consta com a una gran extensió amb material d'època romana en superfície. En el pendent del turó del vessant oest de l'actual Parc Catalunya es va descobrir una roda de molí de grans dimensions que segons Roig i Subirana seria d'època romana, així com fons de sitges disperses. Cal tenir en compte també, que en tot l'àmbit de la Serra d'en Camaró i l'actual espai del Parc Catalunya, l'única intervenció que s'ha realitzat va ser amb motiu d'unes obres de renovació de la canonada d'aigües de Cerdanyola a Sabadell, a l'octubre de 2020. Aquestes afectaven al punt de troballa paleontològica núm. 4 del PEPBAMAS, al sector nord-oest del parc, i en la qual es van localitzar dues sitges romanes de gran valor científic i arqueològic. No es tenien notícies de troballes d'aquest període en aquest sector, llevat de la troballa puntual de la roda de molí abans esmentada, per aquesta mateixa zona, cap als anys setanta. De manera que es desconeix la presència d'altres jaciments en aquesta gran extensió de territori del municipi de Sabadell.

*Elements i/o llocs
d'intervenció
arqueològica*

Les dues sitges d'Època Romana Alt Imperial (s. I-II dC) localitzades es trobaven parcialment escapçades pels rebaixos generals de la zona. Un cop excavades i documentades, van ser eliminades per resultar-ne incompatibles amb el projecte d'obra previst. La resta del material arqueològic trobat va ser processat, tractat i classificat, així com determinades peces han estat restaurades.

Parc de Catalunya

AEA.66.BARP

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Part de Sabadell ocupada durant l'època romana. Les restes trobades ajuden a comprendre l'estil de vida a l'època romana Alt Imperial (s. I-II dC).
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Identificació d'un nou jaciment totalment desconegut, tal vegada una vil·la, atesa la localització de dues sitges romanes de gran valor arqueològic, que confirma l'ocupació d'aquesta part durant l'època romana.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Àmbit Àmbit del parc delimitat en el plànol normatiu Nr2.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Intervencions a fer Prospecció - Control - Excavació

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

- Bibliografia*
- AA.VV. (1982): Gran geografia comarcal de Catalunya. Vol.6: Vallès Occidental, Vallès Oriental, Maresme. Enciclopèdia Catalana. Barcelona, p.140-145.
- CARANDINI, A. (1997). Historias en la tierra, manual de excavación arqueológica. Ed. Crítica. Barcelona.
- COLL, J.M. (2010): Informe tècnic de la intervenció arqueològica al polígon II Can Llong (Sabadell, Vallès Occ.) 2 al 14 d'agost de 2010. Informe inèdit dipositat al SAGC. Barcelona.
- HARRIS, E. (1991). Principios de estratigrafía arqueológica. Ed. Crítica.
- ROIG, J. (2012): Informe tècnic final i d'eliminació d'estructures de la intervenció arqueològica al Polígon II Can Llong (Sabadell, Vallès Occ.), 19 març – 30 d'abril de 2012. Informe Inèdit dipositat al SAGC. Barcelona.
- ROIG, J. (2012): Informe pel rebliment provisional de les estructures E11, E12, E13 i E15 de la intervenció arqueològica al Polígon II – Pla Parcial Can Llong (Sabadell, Vallès Occ.) 9 – 23 de novembre de 2012. Informe Inèdit dipositat al SAGC. Barcelona.
- ROIG, J. (2020a): Informe tècnic de la intervenció arqueològica preventiva a les parcel·les del C/ Venècia, 19 i 27 i C/ Copenhagen, 52 (Sabadell, Vallès Occ.) 6 a 10 i 18 a 26 de febrer de 2020. Document inèdit.
- ROIG, J. (2020b): Informe tècnic final i de tractament de restes de la intervenció arqueològica, preventiva a la Ronda d'Europa, 522 – Parcel·la Nou CAP Can Llong (Sabadell, Vallès Occ.) 17 a 31 d'agost de 2020. Document inèdit.
- ROIG, J. – BARRIUSO, J. (2016): Memòria de la intervenció arqueològica al Polígon II – Can Llong (Sabadell, Vallès Occ.) 9 – 23 de novembre de 2012, 2 de gener de 2013, 22 de gener – 28 de febrer de 2013. Memòria inèdita dipositat al SAGC. Barcelona.
- SUBIRANAS, C. (2001): Memòria de la intervenció arqueològica a la Masia de Can Rull (Sabadell, Vallès Occ.). Memòria inèdita dipositat al SAGC. Barcelona
- VICENTE, J.M. – ROIG, J. (2010): Informe preliminar de la intervenció arqueològica a la masia de Can Llong - Centre cívic (Sabadell, Vallès Occ.). Inèdit. Servei d'Arqueologia del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Barcelona.
- ROIG, J. (2020): Informe tècnic final i pel tractament i eliminació de restes de la intervenció arqueològica preventiva de "Renovació de la canonada de Cerdanyola a Sabadell" (Sabadell, Vallès occ.) 8 a 9 d'octubre de 2020, 15 a 16 d'octubre de 2020.

Parc de Catalunya

AEA.66.BARP

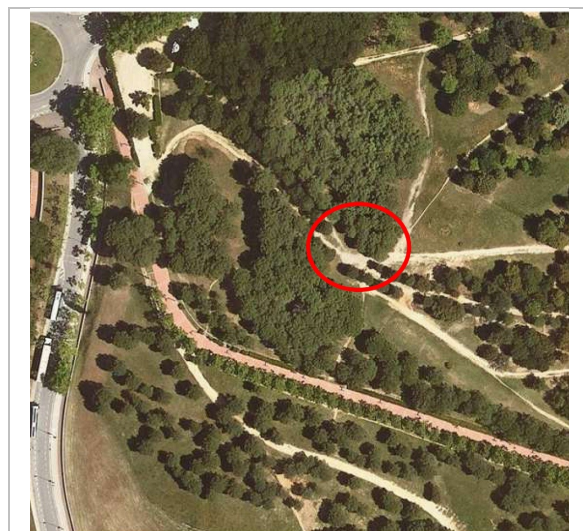
ALTRES IMATGES

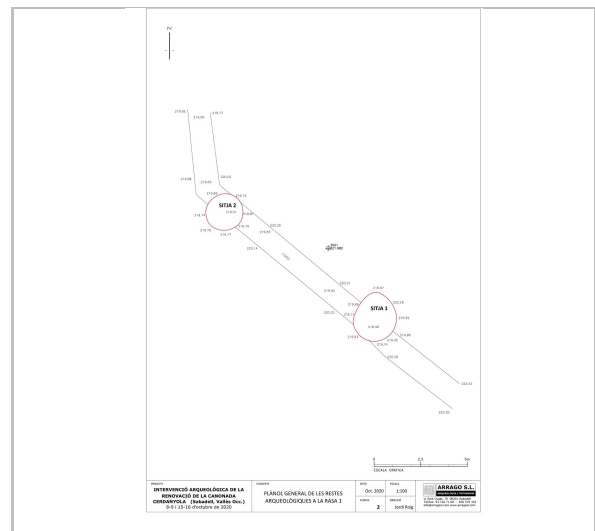
Croquis delimitació àmbit AEA
MHS

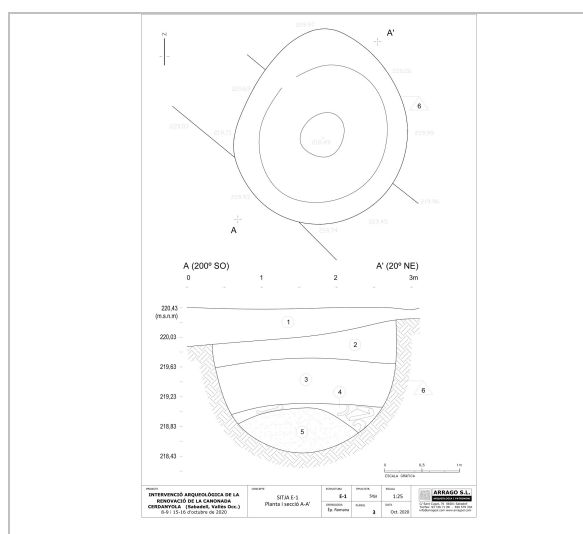
Punt de localització de sitges romanes E-1 i E-2
ARRAGO SL

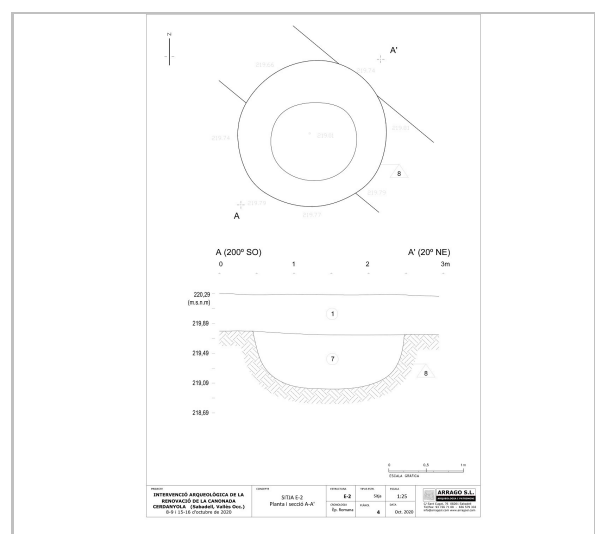
Ortofoto punt de localització de sitges romanes
ARRAGO SL

Planta general sitges romanes E-1 i E-2
ARRAGO SL

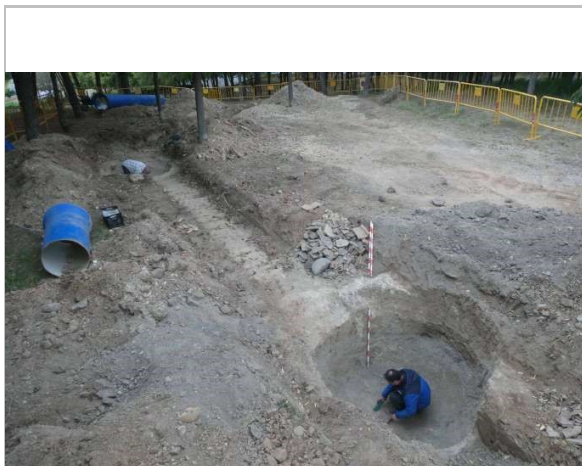
Planta i secció sitja E-1
ARRAGO SL

Planta i secció sitja E-2
ARRAGO SL

Parc de Catalunya

AEA.66.BARP

Vista treballs d'excavació (E-1 en primer terme)
ARRAGO SL

Vista treballs d'excavació (E-2 en primer terme)
ARRAGO SL

Vista sitja romana E-1
ARRAGO SL

Vista sitja romana E-2
ARRAGO SL

Superposició Ortofoto any 1946 i ubicació sitges
ARRAGO SL

Bol de ceràmica romà trobat en sitja E-1
ARRAGO SL

Parc de Catalunya

AEA.66.BARP

Anvers de 3 bols romans trobats en sitja E-1
ARRAGO SL

Revers de 3 bols romans trobats en sitja E-1
ARRAGO SL

Moneda romana trobada en sitja E-1
ARRAGO SL

Ganivet de ferro trobat en sitja E-1
ARRAGO SL

Mànec de bronze trobat en sitja E-1
ARRAGO SL

Peu de bronze trobat en sitja E-1
ARRAGO SL

Masia de Can Gambús

AEA.67.BARP

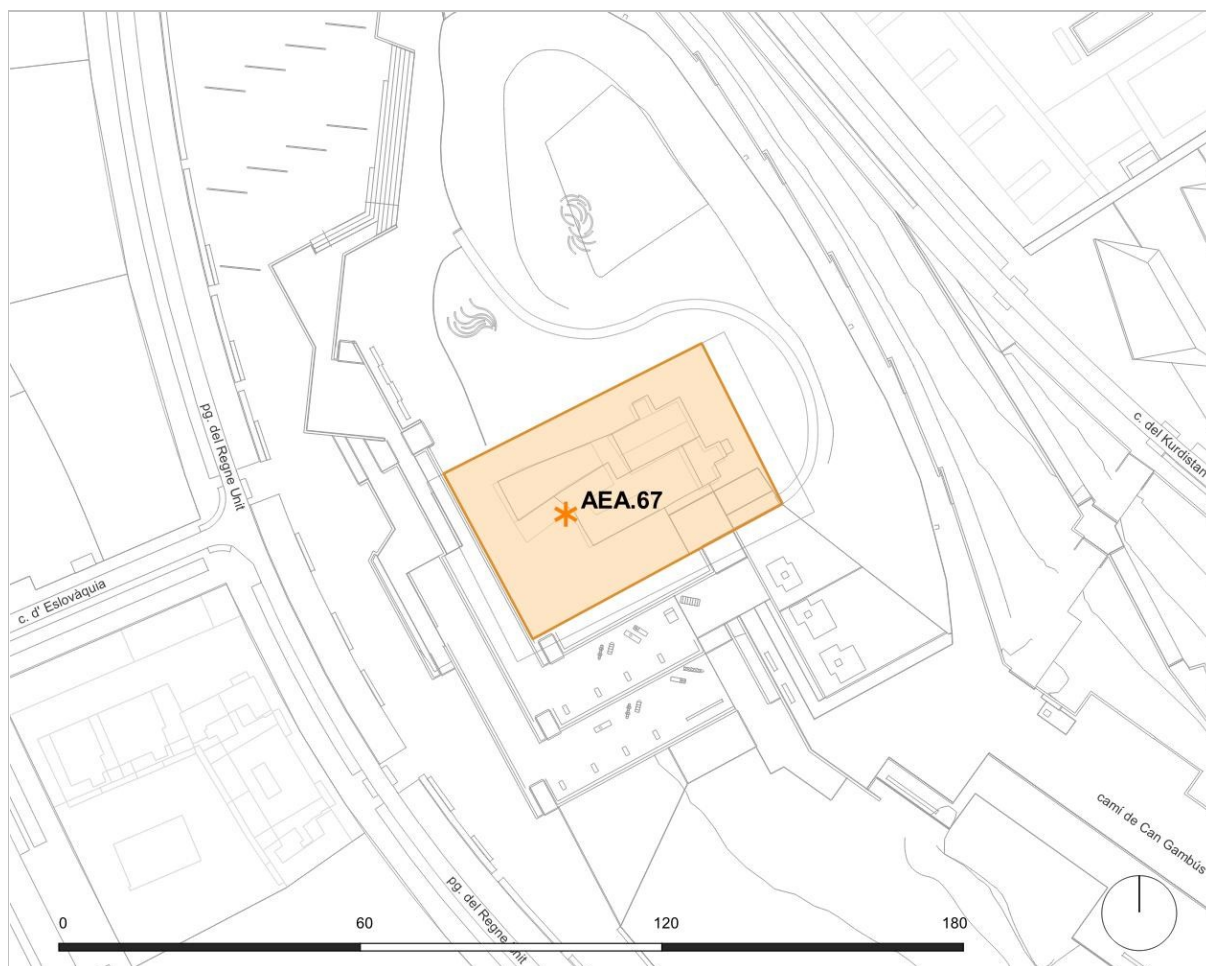
DADES BÀSIQUES

Adreça/es Parc de Can Gambús, 1
Coordenades UTM x = 423400 ; y = 4599750

Codi INE 187
Identificació al plànol Nr2

Dades cadastrals Número

3698702DF2939G

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic
- Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)
 - ✕₀₁ No exhaurit / no intervingut
 - ✕₀₁ Exhaurit / resultats negatius
- Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)
 - ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques
- Categoria de protecció
 - ⊗ BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
 - ⊗ BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
 - ✱ BPU - Bé amb Protecció Urbanística
 - EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Masia de Can Gambús

AEA.67.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	-
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS JA-03
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002. IPAC, GC, amb el núm. de fitxa 2668

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Àrea d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. IPAC, GC, amb el núm. de fitxa 2668. JA.03.BARP Jaciment Arqueològic de Can Gambús / ARR.10.CA Can Gambús / ARR.10.01.EA Masia de Can Gambús

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Medieval-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	L'AEA es localitza en terres de Can Gambús, mas emplaçat en un turó a l'esquerra de la carretera de Sabadell-Terrassa, en concret entre el torrent dit de la Mina i les ruïnes de dalt el pla.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	La masia de Can Gambús i les terres adjacents es troben al tram mitjà de la llarga serra anomenada Serrat de Can Feu. Baixa en un suau pendent des dels 226 metres d'altitud a la part més alta, al nord de la masia, fins als 195 metres en el tall de la carretera de Sabadell a Sant Quirze.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Lloc d'habitació /producció des d'època neolítica fins a l'actualitat.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Estudi i recuperació de les restes del subsòl.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Estudi volumètric de la masia de can Gambús.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Masia de can Gambús i entorn immediat. Cal contemplar la possibilitat de documentar restes en el subsòl de la masia original
--------------	--

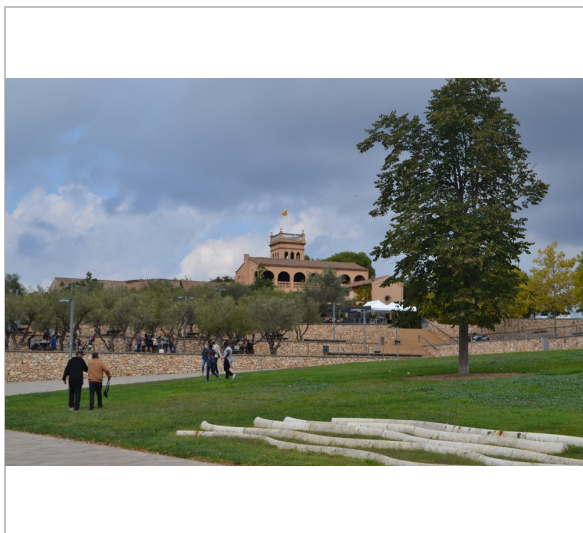
REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Prospecció - Control - Excavació
----------------------------	----------------------------------

Masia de Can Gambús

AEA.67.BARP

ALTRES IMATGES

Vista actual
Carlús Martín, Xavier

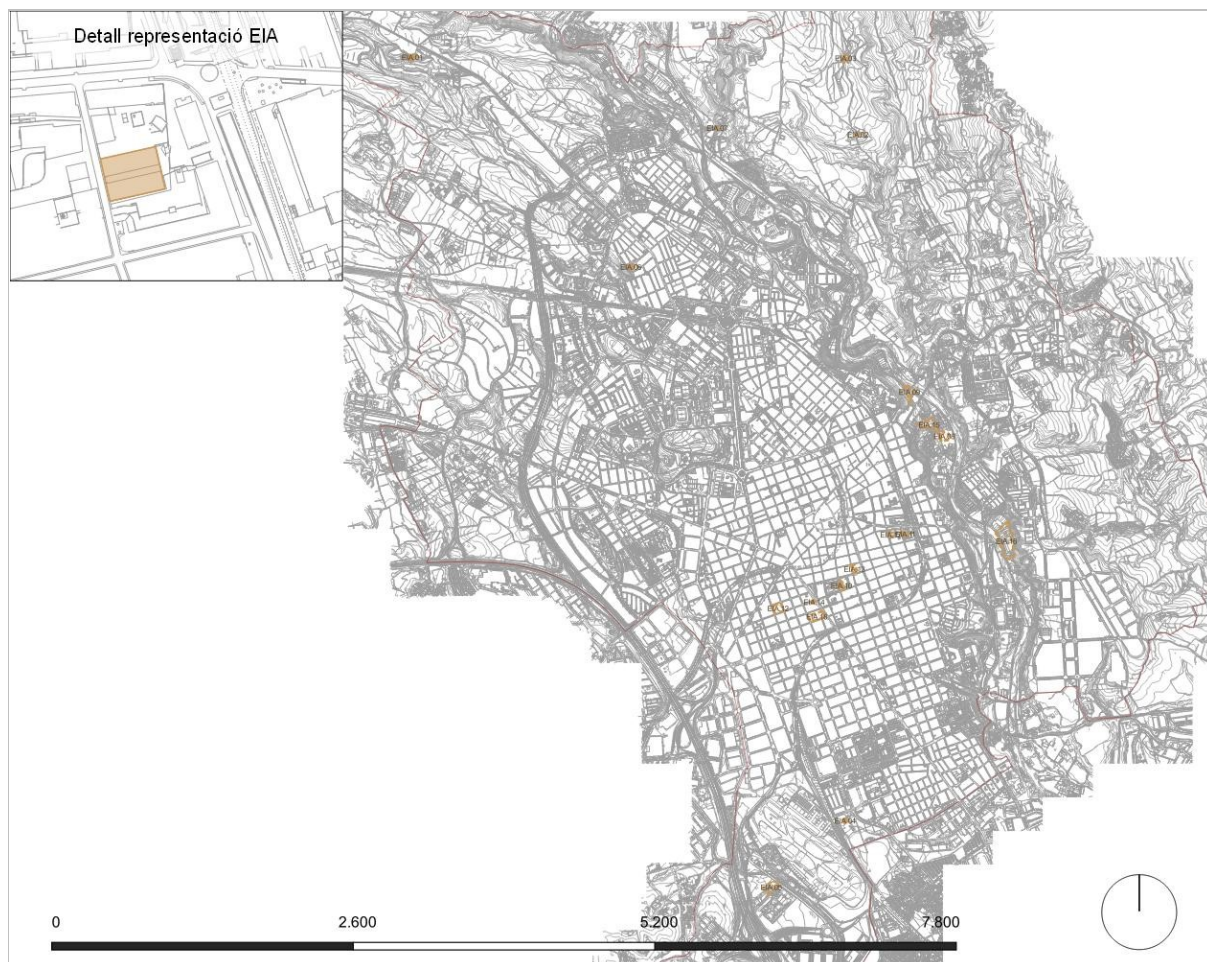

Elements d'interès arqueològic 01 a 18

EIA.01-18.BARP

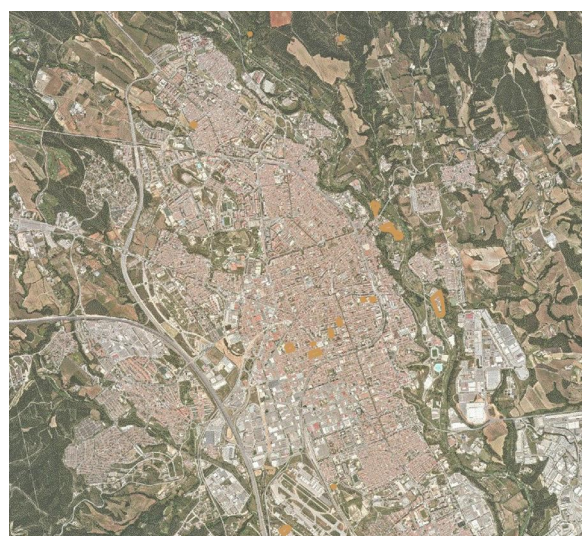
DADES BÀSIQUES

Adreça/es	Vàries	Codi INE	187
Coordenades UTM	x = Varies ; y = Varies	Identificació al plànol	Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic
- Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)
 - ₀₁ No exhaurit / no intervingut
 - ₀₁ Exhaurit / resultats negatius
- Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)
 - ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques
- Categoria de protecció
 - BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
 - BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
 - BPU - Bé amb Protecció Urbanística
 - EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Elements d'interès arqueològic 01 a 18

EIA.01-18.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Altres elements d'interès arqueològic
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS AEIA 01 a 28
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Elements d'interès arqueològic
<i>Categoria</i>	BPU
<i>Nivell prot.</i>	6. AEA
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002. Llevat de la masia de Can Pagés, tota la resta d'elements també tenen protecció com a bé arquitectònic

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi urbà/periurbà
<i>Context</i>	Elements o conjunts arquitectònics emplaçats en l'entorn rural, en l'entorn del riu Ripoll i en l'entorn urbà de caràcter industrial que poden contenir restes arqueològiques, tant en el subsòl, com per damunt de la cota zero, i no es troben inclosos en àrees d'expectativa arqueològica (AEA)
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Els elements arquitectònics que poden contenir restes arqueològiques, no inclosos en una AEA, són: 01. Ca n'Argelaguet 02. Ermita de Sta. Mª de Togores i Masia de Can Pagès Vell 03. Can Vilar 04. Granja del Pas 05. Masia de Sant Pau 06. Masia de Ca n'Oriac 07. Can Pagés 08. Molí Xic 09. Molí d'en Torrella 10. Vapor Buxeda Vell 11. Vapor Codina 12. Fàbrica Sallarés Deu, S.A. 13. Vapor Pissit 14. Vapor de la O 15. Vapor de Ca la Daniela 16. Vapor Grau 17. Casa Montlló (Vapor Montllor) 18. Vapor Llonch

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor arqueològic i paleontològic

Elements o conjunts arquitectònics emplaçades en l'entorn rural, en l'entorn del riu Ripoll i en l'entorn urbà de caràcter industrial que poden contenir restes d'interès arqueològic.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	L'àmbit de protecció es correspon als 18 EIA següents, delimitats gràficament en el plànol Nr2: EIA.01.BARP Ca n'Argelaguet EIA.02.BARP Ermita de Sta. Mª de Togores i Masia de Can Pagès Vell EIA.03.BARP Can Vilar EIA.04.BARP Granja del Pas EIA.05.BARP Masia de Sant Pau EIA.06.BARP Masia de Ca n'Oriac EIA.07.BARP Can Pagés EIA.08.BARP Molí Xic EIA.09.BARP Molí d'en Torrella
--------------	--

Elements d'interès arqueològic 01 a 18

EIA.01-18.BARP

EIA.10.BARP Vapor Buxeda Vell
EIA.11.BARP Vapor Codina
EIA.12.BARP Fàbrica Sallarés Deu, S.A.
EIA.13.BARP Vapor Pissit
EIA.14.BARP Vapor de la O
EIA.15.BARP Vapor de Ca la Daniela
EIA.16.BARP Vapor Grau
EIA.17.BARP Casa Montlló
EIA.18.BARP Vapor Llonch

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Intervencions a fer Prospecció - Control - Excavació

Elements d'interès arqueològic 01 a 18

EIA.01-18.BARP

ALTRES IMATGES

Ca n'Argelaguet (ex. entorn rural)
Web

Molí den Torrella (ex. entorn riu Ripoll)
Equip redactor

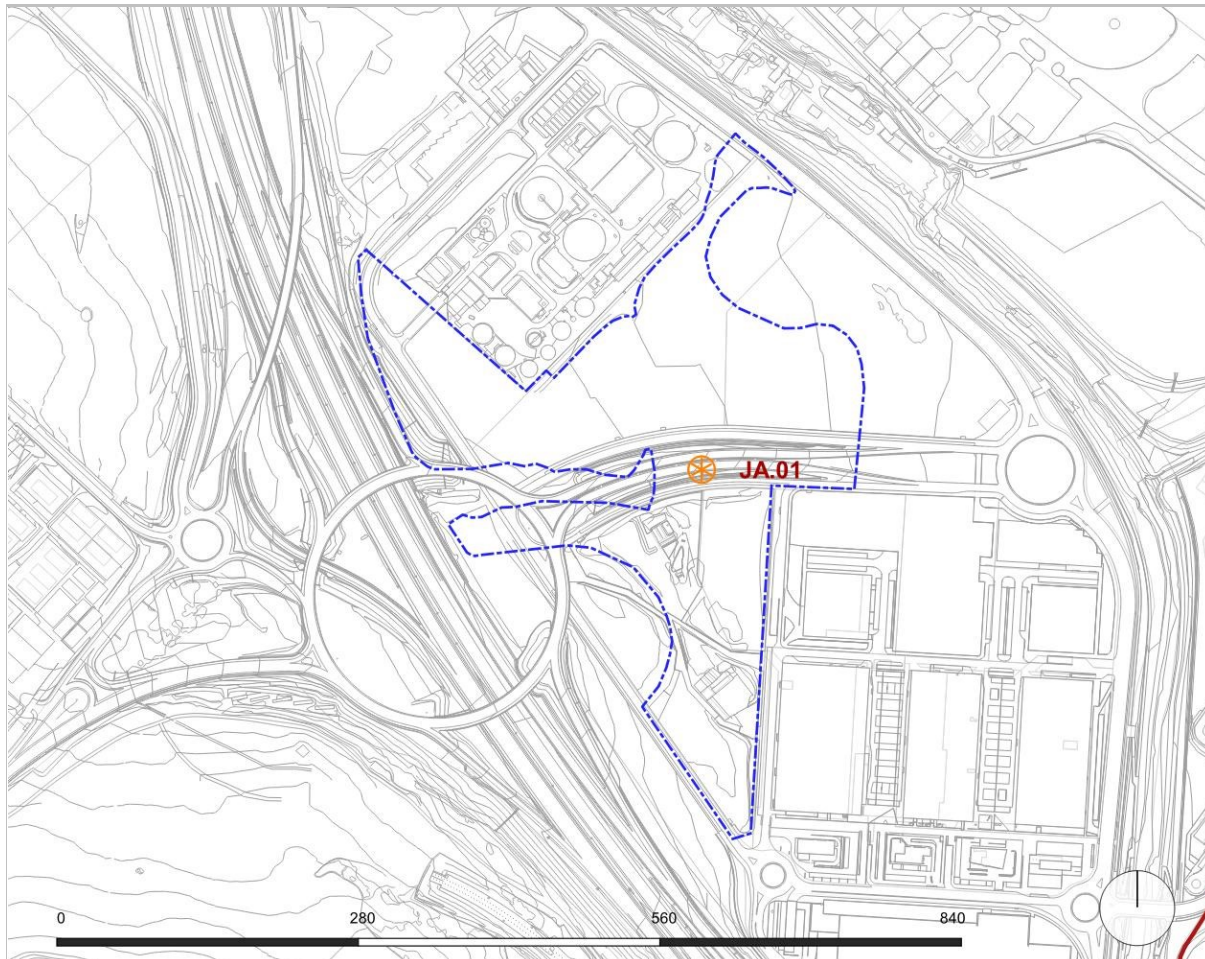
Vapor de la O (ex. Vapors)
Equip redactor

Jaciment Arqueològic de Sant Pau de Riu-Sec

JA.01.BARP

DADES BÀSIQUES

Adreça/es	Carrer de la Vall Moranta Camí Granja de Sant Pau de Riu-Sec	Codi INE	187
Coordenades UTM	x = 425231,44 ; y = 4596128,50	Identificació al plànol	Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic
- Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)
 - ₀₁ No exhaurit / no intervingut
 - ₀₁ Exhaurit / resultats negatius
- Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)
 - ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques
- Categoria de protecció
 - BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
 - BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
 - BPU - Bé amb Protecció Urbanística
 - EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Jaciment Arqueològic de Sant Pau de Riu-Sec

JA.01.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arquitectònic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS JA-01
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002. Pla Director de les Actuacions al Jaciment Arqueològic de Sant Pau de Riu-sec.

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	1. Integral
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002. Pla Director de les Actuacions al Jaciment Arqueològic de Sant Pau de Riu-Sec. AEA.13.BARP Sant Pau de Riu-Sec - Camp d'Aviació / AR.12.CA Sant Pau de Riu-Sec / AR.12.01.EA Església / AR 12.02.EA Rectoria

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Romà-Medieval-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	L'església de Sant Pau de Riu-Sec és una ermita romànica utilitzada fins època moderna. És un edifici simple d'una sola nau, rectangular, molt allargada i oberta pel costat de llevant amb un absis semicircular. Fou consagrada com a parròquia l'any 1054.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Per altra banda cal destacar la importància del jaciment, ja que ocupa un ventall cronològic des d'època romana republicana al segle XX amb ocupació pràcticament continuada. La conservació de les restes és prou bona, i el material arqueològic recuperat, abundant, fet que fa de Sant Pau de Riu-Sec un jaciment excepcional. El Jaciment Arqueològic de Sant Pau de Riu-Sec es localitza en el Parc Empresarial de Sant Pau de Riu-Sec, en l'àmbit corresponent a parc públic. Fruit de les actuacions d'urbanització s'ha delimitat a partir de diverses fases d'intervenció arqueològica preventiva, un extens jaciment arqueològic amb una cronologia que abraça els s.I ane fins el s.XIX.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	El desenvolupament de l'ocupació de l'espai des d'època romana.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Jaciment amb una àmplia cronologia des d'època Alt Imperial Roma fins l'actualitat.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	L'estudi de l'església.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Àmbit delimitat gràficament en el plànol Nr2
--------------	--

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

<i>Intervencions a fer</i>	Excavació - Consolidació - Restauració - Adequació
----------------------------	--

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	Església ubicada en un territori, Sant Pau de Riu-Sec, definit ja des del s. XI i que no s'incorporà a Sabadell fins el 1471, aquest es troba ubicat a l'extrem sud del terme actual de Sabadell.
-----------------------------	---

Data de consagració de l'església 1054.

Segons les excavacions arqueològiques realitzades entre els anys 1994 i 1996 s'han pogut detectar unes restes que fan pensar en un assentament romà, concretament una vil·la romana dedicada, molt possiblement, a la producció

Jaciment Arqueològic de Sant Pau de Riu-Sec

JA.01.BARP

agrícola. Aquesta presència es detectà a partir del s. I dC arribant fins el s. III o IV. D'aquesta època fins la data en que la documentació ens parla del territori, no sembla que hi hagi hagut un despoblament, sinó una continuïtat però amb moltes transformacions.

L'arqueologia ens posa al descobert una primera església amb una nau més reduïda que l'actual, molt possiblement l'església consagrada al s. XI. Aquesta església definia, al igual que totes les esglésies, un espai sagrat, la sagrera, espai delimitat com un àrea de trenta passes a l'entorn de l'església, la qual acollia inicialment el cementiri. Aquest espai considerat sagrat i protegit, com a conseqüència del vandalisme aquest espai considerat sagrat passa a acollir habitatges i sitges per a l'emmagatzematge de la collita.

Sembla ser, segons fonts arqueològiques i estilístiques, que l'església fou ampliada cap a mitjans del s. XII. L'ampliació va consistir en l'enderroc del mur de ponent de l'església i la prolongació de la nau. La coberta també és fruit d'una reforma posterior.

L'any 1798 es construeix la rectoria.

A partir de finals del s. XVII i principis del s. XVIII l'església serà considerablement alterada, bastint-se un cor sobre la porta d'entrada de la façana oest; obrint-se una capella lateral, alhora que es tapia l'antiga porta de la paret nord, mentre que se n'obre una de nova que comunica l'església amb la nova rectoria; es tapien algunes de les finestres romàniques; es transforma la porta d'accés al campanar i s'obre des del seu interior un pas per accedir a la trona que es construeix per a la predicació; el paviment de l'església és substituït per un de nou, de cairons, i s'arrebossen totes les parets.

El 1851 amb la reorganització parroquial derivada del concordat signat per papa Piu IX i la reina Isabel II, es va dur a terme la supressió de la parròquia de Sant Pau. En esclatar la Guerra Civil, els pocs objectes conservats in situ, com ara el retaule varen ser destruïts. El destí de l'església va ser l'abandonament, el de la rectoria va ser el de la reutilització, transformant-se en habitatges familiars després de la compartimentació interior.

Bibliografia

BOSCH, A. (1882). Anales de la Villa de Sabadell desde el año 987 hasta el de 1770, (edició de la Fundació Bosch i Cardellach, en ocasió del 50è aniversari, transcripció del manuscrit existent a l'Arxiu Històric de Sabadell), Sabadell, 1992, 2 v.

CANALS, J.M (1973) Dades cronològiques Sant Pau de Riu-Sec. Arxiu Històric de Sabadell; Fundació Bosch i Cardellach.

CARBONELL, E.; MARCET, R.; ROIG, A., (1980) "Sant Pau de Riu-sec. Resultats d'una primera etapa d'excavacions, juliol-setembre 1979", Arrahona, núm. 9, II època, primavera 1980, p. 31-40.

CARBONELL, E.; MARCET, R.; ROIG, A. (1982) "Sant Pau de Riu-sec", Les excavacions arqueològiques a Catalunya en els darrers anys,. Excavacions Arqueològiques a Catalunya núm. 1, Departament de. Cultura de la Generalitat de Catalunya, p. 383-384, Barcelona.

CARRERAS, M. (1932) Elements d'Historia de Sabadell. Acció Municipal Docent. Sabadell: Imprès en el obradors de Joan Sallent, p.71.

FUGUET, J. (2003). "Sant Pau de Riu-sec: priorat hospitaler i possible establiment templar. Noves aportacions al coneixement de la seva història", Arrahona, 27, IV època, Sabadell, p. 256-265.

MAURI, Alfred (Coord.) (1997b): Sant Pau de Riu-sec (Sabadell, Vallès Occidental). Quaderns de Patrimoni III. Ajuntament de Sabadell.

ROIG, A.; ROIG, J. (1996) Sant Pau de Riu-Sec (Sabadell, Vallès Occidental): Una

Jaciment Arqueològic de Sant Pau de Riu-Sec

JA.01.BARP

capçalera d'època paleocristiana de model oriental. Annals de l'Institut d'Estudis Gironins. Vol. XXXVIII, 1996 · 97 Girona - MCMXCVI – MCMXC.

ROIG, J.; COLL, J.M. (2010-2012) La intervenció arqueològica a Sant Pau de Riu-sec 2007-2008 (Sabadell, Vallès Occ.): La vil·la romana, l'assentament d'època carolíngia i l'església i parròquia medieval. Arqueologia Medieval Núm. 6-7, pp. 24-41.

ROIG, A.; ROCA, P.; MAÑE, P. (1979). "Estudis sobre Sant Pau de Riusec", Arrahona, 7, II època, Sabadell primavera 1979, p.19-38.

ROIG, A.; ROIG, J. (2002). "La vila medieval de Sabadell (segles xi-xvi). Dotze anys d'arqueologia a la ciutat (1988-2000)", Quaderns d'Arqueologia, 1. Museu d'Història de Sabadell, abril 2002, Sabadell.

ROIG, A. (1982). "Sant Pau de Riusec (Sabadell)", L'Arqueologia a Catalunya, avui, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Barcelona 1982, p.166.

ROIG, A. (1991). "Sant Pau de Riusec", Catalunya Romànica, el Vallès, volum XVIII, Enciclopèdia Catalana, Barcelona 1991, p.153-155.

ROIG, A. (1993). "Sant Pau de Riusec, Sabadell", Època romana. Antiguitat tardana. Campanyes 1982-1989, Anuari d'intervencions arqueològiques, 1, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Barcelona 1993, p.273.

Actuacions finca

ÀLVAREZ, B. (2006): "Memòria de la prospecció arqueològica al sector de Sant Pau de Riu-sec". Núm. Mem: 6331.

ROIG, A.; DOMENEC, F. (1979-1985): "Memòria de la intervenció arqueològica realitzada a Sant Pau de Riusec". Núm. Mem: 1202.

MAURI, A.; NAVARRO, R. (1994): "Memòria dels treballs d'investigació arqueològica a Sant Pau de Riu-sec". Núm. Mem: 1619.

Memòria conservació de les estructures arqueològiques a l'interior de l'església (1996) (núm.1716). Àrea de Coneixement i Recerca.

ÀLVAREZ, M.B., Memòria de la intervenció arqueològica a Sant Pau de Riu Sec. Sabadell, Vallès Occidental. nº reg. 6330.

BELMONTE, C (2012). "Memòria del control arqueològic de l'eliminació d'estructures als Vials 4 i 4B. Sant Pau de Riu Sec (Sabadell)". Anys: 2008/2010. Número de memòria: 9240.

GUTIÉRREZ, D.(2010) "Memòria de l'estudi arqueològic i arquitectònic de Can Borrell (Sant Pau de Riu Sec, Sabadell)". Anys: 2008. Número de memòria: 9239.

ROIG, J.; COLL, J. M. (2010). Memòria de la intervenció arqueològica a Sant Pau de Riu-sec, campanyes de 2007 i 2008, dipòsit del SAGC, (núm. Reg. 9441) Generalitat de Catalunya, Barcelona 2010.

ROIG, J.; COLL, J.M.; CARRERAS C. (2012) Memòria de la intervenció arqueològica a Sant Pau de Riu-Sec (Sabadell, Vallès Occ.) 2010-2011. nº reg. 10695.

Observacions

La primera fase d'investigació arqueològica amb metodologia estratigràfica i amb un registre rigorós es va dur a terme el 1979 per part d'Eduard Carbonell, Roger Marcet i Albert Roig. Aquesta primera intervenció va permetre documentar diverses fases en la pavimentació de l'església, així com la localització de la fonamentació dels murs identificats com a corresponents a un nartex o magatzem i el mur de tancament de l'església romànica. Així mateix es va localitzar un conjunt de sitges a l'interior i restes del paviment d'Opus Signinum de la vil·la romana o primera església paleocristiana. Fins el 1985 es varen realitzar successives campanyes d'excavació a l'interior de l'església de Sant Pau de Riu-Sec i al seu entorn més immediat (mur sud). Aquestes intervencions varen permetre la identificació d'una estructura semicircular obrada en opus signinum a

Jaciment Arqueològic de Sant Pau de Riu-Sec

JA.01.BARP

l'àmbit de l'àbsis, a mode de banc corregut, i una base circular situada en el seu centre. Es va localitzar la primera nau de l'església romànica del segle XI així com diverses sitges d'emmagatzematge del segle XII-XIII.

Els anys 90 del segle passat es van realitzar dues intervencions més. L'any 1994 la intervenció es va centrar de nou a l'interior de l'església per tal de reinterpretar les estructures ja identificades amb anterioritat. Així mateix es va procedir a continuar la intervenció a l'interior del clos situat al sud de l'església, tot i que no es van exhaurir els estrats arqueològics. es van documentar elements arquitectònics de l'església (murs, voltes, banquetes, finestres, etc.). També es va fer una prospecció geofísica per georadar i una excavació a l'interior de la nau, en la qual es va trobar opus signinum i altres paviments, diversos enterraments i també murs. En 1996 no es va fer cap campanya d'excavació, únicament es realitzà un manteniment de l'interior de l'església; una neteja de pols i deixalles que s'havien anat acumulant al llarg dels anys. La rehabilitació de l'antiga església parroquial va permetre la lectura arqueològica dels murs, establint diverses fases evolutives del conjunt.

Uns any més tard, en el 2006, amb motiu d'unes futures obres a la zona, es va realitzar una prospecció arqueològica a l'àrea per poder localitzar i delimitar restes arqueològiques presents, incloent-hi també els indicis de la presència de restes d'aquests tipus a les àrees afectades. Es van detectar murs al voltant de l'església de Sant Pau de Riu Sec i també canvis de color i variació de creixement als camps sembrats de cereals (això indicava possible presència de restes al subsòl del camp).

Durant els mesos de gener a juny de 2007 es van dur a terme un seguit d'intervencions en l'àrea afectada pel Pla Urbanístic del sector de Sant Pau de Riu Sec. Les intervencions arqueològiques es realitzaren per tal de controlar els rebaixos de terra en les àrees afectades per la construcció d'un polígon industrial a Sant Pau de Riu Sec. Es va produir dues intervencions, una els primers mesos de 2007 i l'altra entre 2007 i 2008. En concret es tractava d'uns terrenys delimitats en dues zones: la zona a prop de la Granja de Sant Pau, al nord i la zona del sud, englobant l'església de Sant Pau de Riu Sec i la masia de Can Borrell. La zona nord quedava afectada per la primera intervenció, mentre que la sud es divideix entre les dues: la part més propera a l'església i can Borrell per a la segona intervenció, i l'àrea que envolta aquesta zona per a la primera.

A la intervenció del 2007 la fase de prospecció del subsòl es va realitzar en cinc àrees diferents. Àrea A: Sector de la granja de Sant Pau. Resultats negatius, tan sols es localitzà un paleocanal natural. Àrea B: Sector nord i nord-oest de l'església de Sant Pau de Riu Sec. Resultats negatius. Àrea C: Sector est de l'església de Sant Pau de Riu Sec. Es detectà una estructura mural formada per una filada de blocs de pedra arrodonits. En obrir aquesta àrea en extensió es localitzà un forn, i zones amb restes ceràmiques, enderrocs i sitges. Aquesta era la única zona que es va obrir en extensió arqueològica. Àrea D: Sector sud-est de Can Borrell. Resultats negatius. Àrea E: Sector oest de Can Borrell. Resultats negatius. Un cop acabada la fase de prospecció s'excavà en extensió l'àrea C. Les estructures aquí localitzades van ser un grup de 19 sitges de petites i mitjanes dimensions. Eren de tres tipus: perfil troncocònic amb el fons lleugerament arrodonit; de perfil globular amb el fons arrodonit, i les de fons pla. També es localitzà un forn de calç: estructura de planta circular que es definia en un retall en el marge, les parets rubefactades i la base era feta amb una preparació de calç a sobre de la qual hi havia quatre nivells d'amortització. S'hi accedia a través d'un passadís excavat amb lleuger pendent. A la zona nord-est del forn es va detectar un nivell de circulació de terra premsada amb un retall circular, que podria ser un forat de pal. Una altra estructura localitzada era de planta triangular, limitat per tres murs i aprofitant el marge que tanca el recinte. Les mides del recinte són 20'25m a l'oest, 14'5m pel sud i 17m a l'est, creant una superfície de 142 m². Dels murs es conservava una potència de mig metre. A la zona sud del recinte triangular hi havia una canalització en molt mal estat de conservació.

La intervenció efectuada durant l'any 2007 i 2008, es va excavar en 6 sectors. Sector 1: al sud de la masia can Borrell. Àrea artesanal de producció d'obra cuita i teula del segle XVII, amb un forn i una bassa de decantació i/o extracció d'argiles. També s'hi va detectar una altra estructura de combustió, molt malmesa, que es podia adscriure als segles XIV-XV. Sector 2: camp al costat oest de la masia. Àmbit que corresponia a una antiga era (s.

Jaciment Arqueològic de Sant Pau de Riu-Sec

JA.01.BARP

XVII-XVIII), a més d'una estructura subterrània rectangular delimitada amb uns potents murs perimetrals. Sector 3: franja de camp entre can Borrell i l'església. Excavació de 21 sitges medievals (s. XIII-XV) d'entre 80 cm i 2?m de fondària. Aparegué també un tram de canal baixmedieval (s. XIII-XIV) i dos retalls subterranis associats a restes de murs de pedra seca, estructures d'emmagatzematge o habitació també dels segles XIII-XIV. Aquests s'estenien cap a l'est, on hi havia una zona d'horta encara en funcionament. La prospecció va permetre documentar també altres estructures (sitges, estructures de combustió, murs de pedra seca) que van restar pendents d'excavació. Sector 4: camp davant l'església i la rectoria. Necròpolis parroquial de l'església, on es va documentar més de nou segles de funcionament (s. IX-XVIII). S'hi van localitzar fins a 160 tombes, així com sitges al nord i nord-est del sector, disset d'època carolíngia i algunes corresponents a la sagrera del XII-XIII. En el sector es trobaren també restes d'una vil·la imperial romana, excavades parcialment, i un assentament tardorepublicà, desconegut fins al moment. Sector 5: sud de can Borrell. Forn de planta circular i secció el·líptica del segle XIII. Sector 6: a la banda est. Localització d'una vintena de sitges, la majoria per excavar (les excavades eren medievals, però s'apuntava que en podien haver de romanes). Es va documentar també una construcció de planta quadrada del segle XVIII, amb pou de sinya de considerables dimensions al seu interior. Amb totes aquestes dades es va establir les fases cronològiques d'ocupació del jaciment.

La FASE 1. Assentament tardorepublicà (finals s. II - I aC) definit per diferents habitacions i construccions fetes amb murs de pedra i argila, amb importants nivells d'incendi, d'enderroc i abandonó. Es van excavar les quatre estances del seu tancament a l'extrem nord, recuperant material constructiu, ceràmica i la rella de ferro d'una arada.

FASE 2. Vil·la romana imperial (s. I - II dC). Determinada per murs construïts amb pedra i morter, coneguda encara molt parcialment. Ocuparia uns 6.000 metres quadrats, amb part de les estructures sota l'actual església.

FASE 3. Baix Imperi i Antiguitat Tardana (s. IV - VIII). Seria el moment de la possible esglesiola o capella paleocristiana localitzada els anys 80 dins l'església. Durant l'excavació de 2007-2008 també es va localitzar una sitja d'aquesta cronologia prop del marge del camí que va a l'església.

FASE 4. Assentament pagès i tombes antropomorfs (s. IX - X). Representat per un conjunt d'una vintena de sitges i una necròpolis de tombes antropomorfs, amb individus tant infants com adults. Aquestes inhumacions són anteriors al temple romànic, i faltaria precisar si estarien associades a una hipotètica primitiva església preromànica.

FASE 5. La parròquia de Sant Pau de Riu Sec (s. XI-XIII). Aquesta fase es subdivideix en dos moments cronològics. El primer (5a) seria el moment de l'església romànica i sagrera (s. XI-XII) que es construeix damunt els murs i paviments d'opus signinum de la vil·la romana. Es tractaria d'un edifici de planta rectangular de 13 x 6 metres, orientada a llevant, absis semicircular i un campanar de torre al nord. L'acta de consagració (1054) documenta l'existència d'una sagrera, espai on es van localitzar abundants sitges. Es va documentar també la necròpolis parroquial, que s'allargaria fins al segle XVIII. La segona fase (5b) seria el domini de l'Orde del Temple, en la qual es produeix l'ampliació dels peus de la nau romànica, configurant l'edifici actual. La porta d'accés del mur de migdia serà tapiada i es va obrir una al mur frontal de ponent. La intervenció de 2007 va documentar un forn de calç datat al segle XIII per paleomagnetisme, possiblement relacionat amb aquesta ampliació. A tramuntana es va observar una porta tapiada, fet que feia pensar en l'existència d'alguna edificació adjacent. Destaquen d'aquesta època una gran construcció de planta quadrada amb potents murs perimetrals de més d'1 m d'amplada al nord de l'edifici, de funcionalitat encara desconeguda i un conjunt d'estructures funeràries singulars, fetes amb grans fosses amb cobertes de llosa i senyalitzacions superiors mitjançant laudes fetes de còdols i morter. Dins les tombes es van trobar olles de ceràmica com a aixovar. Les sitges documentades es van amortitzar al final d'aquest període.

FASE 6. La parròquia i els masos baixmedievals (s. XIV-XV). Moment d'intensa ocupació de l'espai de la necròpolis i presència d'algunes sitges i retalls amb murets de pedra seca al sud de la sagrera. Es comença a tenir constància escrita dels diferents masos de la

Jaciment Arqueològic de Sant Pau de Riu-Sec

JA.01.BARP

parròquia (Can Borrel, s. XV; Can Diviu, s. XV; Torre de Sant Pau, s. XVI). Es va documentar també l'existència d'una bassa de planta triangular, relacionada probablement amb els treballs agrícoles. Aquesta quedarà abandonada i s'enrunarà al final d'aquest període.

FASE 7. Construcció de la rectoria (s. XVI-XVIII). L'actual rectoria es construeix al segle XVIII, però és possible que existís ja alguna edificació precedent. Es realitzen també petites reformes a l'església. FASE 8. Desaparició de la parròquia (s. XIX-XX) El 1851 Sant Pau va ser suprimida com a parròquia. Es van documentar a l'interior de la nau tres tombes amb taüts de fusta que correspondrien segurament als últims rectors. A principis de segle XX passa a mans privades i pateix un gran abandonament. Un últim moment d'ocupació serà després de la Guerra Civil, quan la rectoria es recupera i és transformada en habitatges familiars.

En conjunt, i pel què fa al jaciment romà i medieval, sabem que ocuparia una superfície d'uns sis mil metres quadrats, i que aproximadament la meitat de la vil·la romana es troba actualment conservada sota l'edifici de l'església i de la rectoria. Amb aquesta fase d'intervenció arqueològica de 2008 es va dur a terme la delimitació en extensió de tot el jaciment, amb la finalitat de definir les zones construïdes d'època romana i la zona de necròpolis medieval.

Les excavacions van continuar durant l'any 2010 i 2011, documentant-se més estructures relacionades amb la vil·la romana d'època imperial (s.I-II d.C), fonaments d'edificis d'època baixmedieval (s. XIII). També es va continuar amb l'excavació del cementiri d'època medieval (s. XI-XIII), amb el sitjar de la sagrera (s. XI-XII) i per últim amb estructures diverses relacionades amb la rectoria d'època moderna (s. XVII-XVIII).

L'any 2014 es realitza una nova intervenció arqueològica de control per iniciar els treballs de tancament perimetral del jaciment i l'obertura de dos nous vials d'accés. Aquesta zona també forma part del Pla Especial de Protecció del Patrimoni. L'obra va consistir en l'excavació mecànica d'una rasa que ressegueix tot el perímetre de tancament del jaciment de 396,8 metres, i aquesta té una profunditat de 70-90 cm i una amplada de 50 cm. La rasa afectava els nivells vegetals superiors i a estrats antròpics. Al costat nord-oest s'obre un nou vial que enllaça les dues entrades al recinte arqueològic. Durant els treballs no es va arribar al nivell geològic, només per la zona terraplenada. En cap cas de les dues afectacions de millora del recinte es van localitzar materials o restes arqueològiques.

També en el desembre del 2008 es va dur a terme una intervenció a la masia de Can Borrell. 2008. Aquesta va consistir en diversos treballs d'estudi arqueològic, arquitectònic i històric a la masia de Can Borrell. Es va documentar quatre horitzons: 1) Construcció de Can Borrell vers els segles XVI-XVII; 2) La consolidació o primera ampliació el XVII-XVIII; 3) Segona ampliació el XIX; 4) Espai d'activitats agrícoles i ramaderes al segle XX.

Jaciment Arqueològic de Sant Pau de Riu-Sec

JA.01.BARP

ALTRES IMATGES

Jaciment Arqueològic de Sant Pau de Riu-Sec
Equip redactor

Jaciment Arqueològic de Sant Pau de Riu-Sec
Equip redactor

Jaciment Arqueològic de Sant Pau de Riu-Sec
Equip redactor

Jaciment Arqueològic de Sant Pau de Riu-Sec
Equip redactor

Jaciment Arqueològic de Sant Pau de Riu-Sec
Equip redactor

Jaciment Arqueològic de Sant Pau de Riu-Sec
Equip redactor

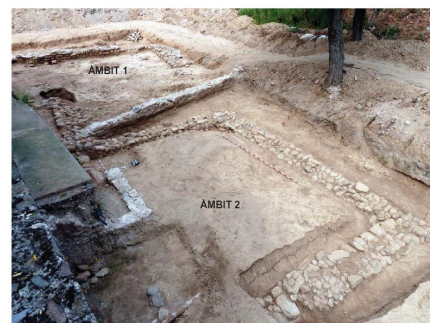
Jaciment Arqueològic de Sant Pau de Riu-Sec

JA.01.BARP

SANT PAU DE RIU-SEC (Sabadell, Vallès Occ.) 2010 i 2011.- Vista de la situació dels sectors a on s'ha realitzat la intervenció arqueològica dels anys 2010 i 2011 en relació amb els espais excavats durant la intervenció del 2007 – 2008.

Jaciment Arqueològic de Sant Pau de Riu-Sec
Equip redactor

SANT PAU DE RIU-SEC (Sabadell, Vallès Occ.) 2010.- Vista general del sector un cop finalitzada la intervenció arqueològica. En primer terme es pot veure els murs UE 1143, 1144, 1145 i 1146 que conformen l'Àmbit 2. Al fons, els murs UE 990, 991 i 992 que delimiten l'Àmbit 1.

Jaciment Arqueològic de Sant Pau de Riu-Sec
Equip redactor

SANT PAU DE RIU-SEC (Sabadell, Vallès Occ.) 2011.- Vista del sector 9 durant el transcurs de la intervenció arqueològica. Aquest sector es troba situat darrere l'edifici de l'església i la rectoria, al costat est d'aquests, i a continuació del sector 1 de la campanya del 2010.

Jaciment Arqueològic de Sant Pau de Riu-Sec
Equip redactor

SANT PAU DE RIU-SEC (Sabadell, Vallès Occ.) 2011.- Vista del mur UE1230, d'època romana, situat a sota els fonaments de l'absis de l'església romànica.

Jaciment Arqueològic de Sant Pau de Riu-Sec
Equip redactor

SANT PAU DE RIU-SEC (Sabadell, Vallès Occ.) 2011.- Vista dels enterraments 182, 184 i 185 tallats per una canalització d'època contemporània i molt afectats pels rebaixos del terreny.

Jaciment Arqueològic de Sant Pau de Riu-Sec
Equip redactor

SANT PAU DE RIU-SEC (Sabadell, Vallès Occ.) 2011.- Detall de l'enterrament infantil 191 situat molt a prop del campanar romànic.

Jaciment Arqueològic de Sant Pau de Riu-Sec
Equip redactor

JA.01.BARP

Jaciment Arqueològic de la Muralla de Sabadell

JA.02.BARP

DADES BÀSIQUES

Adreça/es Carrer de les Valls i altres emplaçaments

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425715 ; y = 4599964

Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica

JA - Jaciment Arqueològic

JP - Jaciment Paleontològic

EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

✕₀₁ No exhaurit / no intervingut

✕₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

○₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

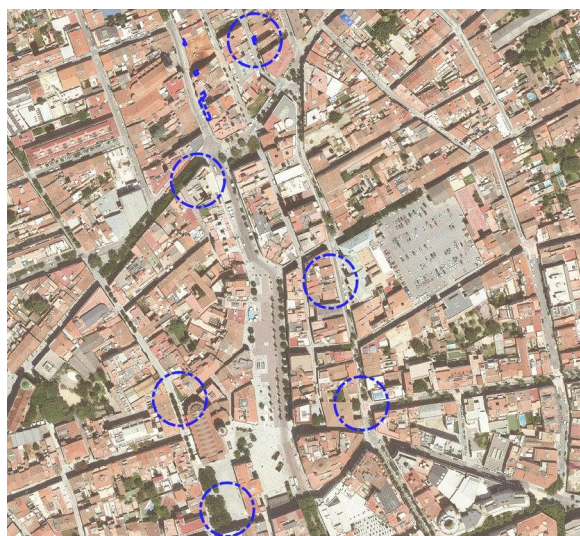
Categoria de protecció

⊗ BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional

⊗ BCIL - Bé Cultural d'Interès Local

* BPU - Bé amb Protecció Urbanística

--- EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Jaciment Arqueològic de la Muralla de Sabadell

JA.02.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIN
<i>Nivell prot.</i>	-
<i>Nº reg/cat.</i>	GC Reg 4255 (MH-ZA) / P. JA-02
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIN
<i>Nivell prot.</i>	1. Integral
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002. AEA.49.BARP Centre Històric / AD.01.EA Muralla de Sabadell

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi urbà
<i>Cronologia</i>	Medieval-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	El jaciment arqueològic de la Muralla de Sabadell se situa en el nucli històric de la ciutat. Actualment se n'han localitzat diversos trams i el seu perímetre hipotètic recorre els següents carrer, de sud a nord i d'est a oest: plaça del Dr. Robert-Rambla, c. de Sant Antoni Maria Claret, c. de Sant Joan, c. del Doctor Puig, c. del Raval de Fora, c. de la Mare de Déu de les Neus, Via de Massagué, Passeig de Manresa, c. de Les Valls, c. de Jesús, c. de Sant Antoni / c. de la Rosa (interior illa), c. de Gràcia, plaça de Sant Roc i plaça del Dr. Robert. La muralla de Sabadell es va construir en els segles XIV-XV (època baixmedieval), i en general està construïda amb un basament-sòcol de pedres grans, amb carreus cantoners, i parament superior de tàpia 8alçada màxima documentada 4 m); en diversos punts hi havia els portals d'accés a la vila emmurallada i bestorres defensives. A tot el seu voltant s'hi va excavar un fossat al subsòl argilós natural (tortorà), que pot arribar a tenir una amplada màxima documentada de 8,5 m i d'una profunditat màxima documentada de 2,5 m.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	Muralla 1/ Plaça de Sant Roc. Restes de la muralla i del fossat al subsòl de la plaça, des de la façana de l'Ajuntament fins l'angle sud-oest de l'església de Sant Fèlix, incloent les restes del portal d'en Mateu, davant les escales d'accés a l'església. 2/ Antic Casal de l'Estudi (carrer de Gràcia,2). Pany de muralla conservada en alçat (base de pedra i parament de tàpia) i visible; tram de fossat i possible bestorre coberts. 3/ Carrer de les Valls, 11. Restes de la muralla, bestorre i tram del fossat. 4/ Via de Massagué, 16-22 / Raval de Dins, 21-27. Restes de la muralla, pendents de consolidar. 5/ Via de Massagué, 6-8. Restes de la muralla, consolidats però no visibles. 6/ Carrer de Sant Joan, 12. Restes de la muralla, bestorre i tram del fossat, pendents de consolidar. 7/ Casa Duran (carrer del Pedregar, 7). Restes de la muralla consolidat i visible parcialment en alçat; tram del fossat reblert (pati exterior que dona al carrer de Sant Joan). 8/ Via Massagué, 10-14. Restes de dos trams de la muralla conservats in situ.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Estudi del desenvolupament del nucli històric de la població.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Restes de la muralla baix medieval i moderna de la ciutat de Sabadell.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	L'àmbit del jaciment comprèn totes les localitzacions següents on es preserven restes in
--------------	--

Jaciment Arqueològic de la Muralla de Sabadell

JA.02.BARP

situ, així com tots aquells àmbits del centre històric en què s'hi puguin trobar-ne:

1/ Plaça de Sant Roc. Restes de la muralla i del fossat al subsòl de la plaça, des de la façana de l'Ajuntament fins l'angle sud-oest de l'església de Sant Fèlix, incloent les restes del portal d'en Mateu, davant les escales d'accés a l'església.

2/ Antic Casal de l'Estudi (carrer de Gràcia, 2). Pany de muralla conservada en alçat (base de pedra i parament de tàpia) i visible; tram de fossat i possible bestorre coberts.

3/ Carrer de les Valls, 11. Restes de la muralla, bestorre i tram del fossat.

4/ Via de Massagué, 16-22 / Raval de Dins, 21-27. Restes de la muralla, pendents de consolidar.

5/ Via de Massagué, 6-8. Restes de la muralla, consolidats però no visibles.

6/ Carrer de Sant Joan, 12. Restes de la muralla, bestorre i tram del fossat, pendents de consolidar.

7/ Casa Duran (carrer del Pedregar, 7). Restes de la muralla consolidat i visible parcialment en alçat; tram del fossat reblert (pati exterior que dona al carrer de Sant Joan).

8/ Via Massagué, 10-14. Restes de dos trams de la muralla conservats in situ.

Al subsòl en d'altres punts del nucli històric, amb tota certesa, es conserven més trams de la muralla medieval, restes de les torres i bestorres defensives, dels portals i del fossat.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Intervencions a fer Excavació - Consolidació - Restauració - Adequació

Reg. intervencions

Per la seva condició de Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN), la regulació de totes les intervencions que s'han de portar a terme sobre aquest bé és competència del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i requereix una tramitació, preceptiva i vinculant, a través de la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural.

La condició de BCIN d'aquest bé abasta la Muralla i d'altres restes d'estructures defensives associades a aquesta (fossat, bestorres, portals, etc.).

Els diferents trams conservats, consolidats i rehabilitats de la Muralla de Sabadell haurien de ser objecte senyalització i difusió per posar en valor el seu interès històric i patrimonial.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica L'any 1374 el rei va manar que les muralles de Sabadell fossin reforçades per por que la dinastia de Mallorca envies una expedició de guerra a Catalunya. Els sabadellencs s'hi van esmerçar tant que la reina va donar l'ordre que en cas de necessitat els pobles de Polinyà, Santa Perpètua i Santiga anessin a refugiar-se a Sabadell.

Bibliografia BOSCH Y CARDELLACH, A. (1882) (2003), Memorias de Sabadell antiguo y su término desde el año 1789, Sabadell: Establecimiento tipográfico de Juan Baqués e Hijos, 1882. Sabadell: Fundació Boch i Cardellach, 2003.

Actuacions finca Veure les següents fitxes:

- 49.01.BARP Passeig de Manresa
- 49.05.BARP Aparcament Jardinetsº (Plaça del Dr. Robert)
- 49.06.BARP Carrer de Sant Antoni Maria Claret-Plaça del Dr. Robert
- 49.07.BARP Carrer de Sant Antoni Maria Claret
- 49.09.BARP Casa Duran
- 49.11.BARP Raval de Dins, 21, 23 i 25
- 49.18.BARP Carrer del Doctor Puig, núm. 21/ Carrer de Marià Fortuny
- 49.44.BARP Casal de l'Estudi (carrer de Gràcia, 2 / carrer de la Rosa, 1)

Jaciment Arqueològic de la Muralla de Sabadell

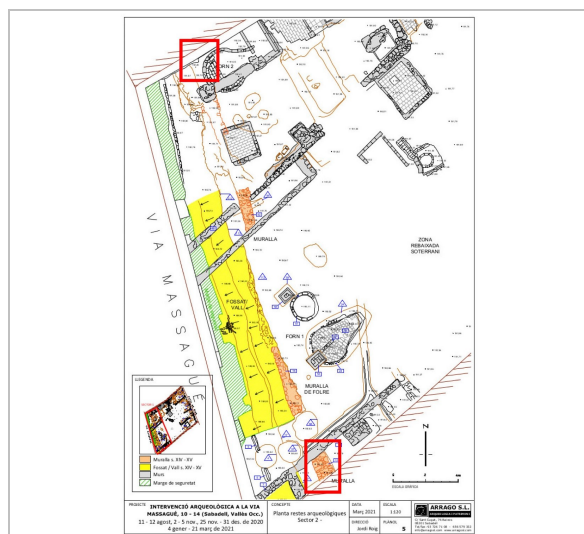
JA.02.BARP

- 49.45.BARP Carrer del Doctor Puig, núm. 9
- 49.49.BARP Carrer del Doctor Puig, núm. 17-19
- 49.50.BARP Plaça de Sant Roc
- 49.64.BARP Carrer de Sant Joan, núm. 12
- 49.74.BARP Carrer del Raval de Dins, núm. 21-23- Via Massagué, núm. 16-22
- 49.77.BARP Plaça del Gas (Museu del Gas).
- 49.79.BARP Carrer de les Valls, núm. 11 – Carrer de Jesús
- 49.74.BARP Via Massagué, 16-22 - Raval de Dins, 21-27
- 49.60.BARP Via Massagué, 6-8 - Raval de Dins, 7-9

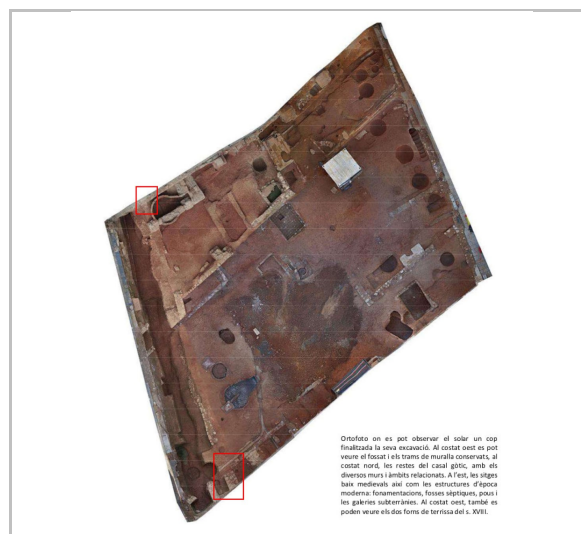
Jaciment Arqueològic de la Muralla de Sabadell

JA.02.BARP

ALTRES IMATGES

Plànol localització Muralla en Via Massagué 10-14
ARRAGO, SL.

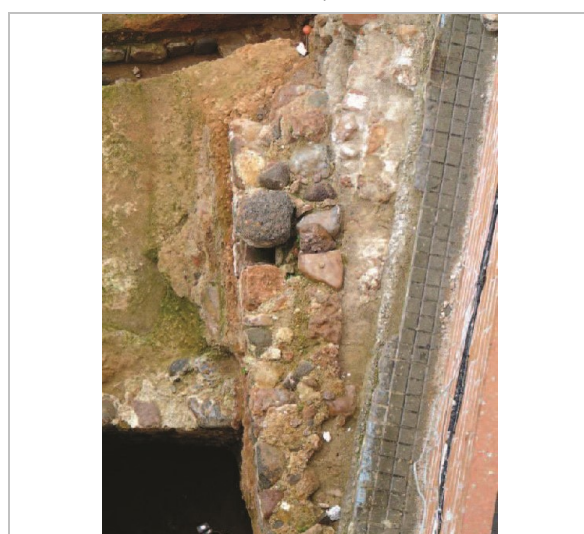
Ortofoto Via Massagué 0-14
ARRAGO, SL.

Tram nord muralla Via Massagué 10-14
ARRAGO, SL.

Tram sud muralla Via Massagué 10-14
ARRAGO, SL.

Muralla de Sabadell (indeterminat)
Equip redactor

Jaciment Arqueològic de Can Gambús

JA.03.BARP

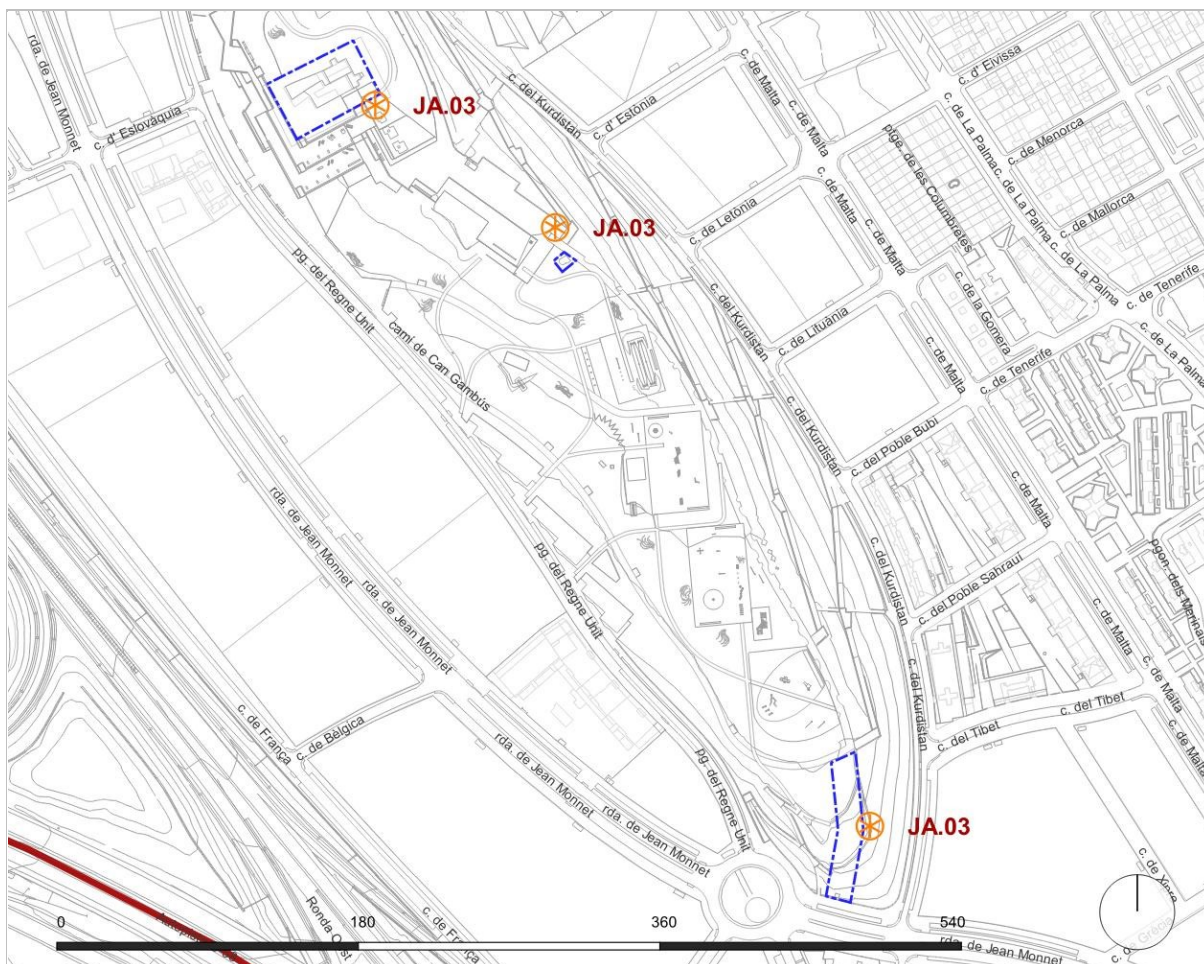
DADES BÀSIQUES

Adreça/es Camí de Can Gambús i altres carrers

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 423600 ; y = 4599530,26

Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

 AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica

 JA - Jaciment Arqueològic

 JP - Jaciment Paleontològic

 EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

 ₀₁ No exhaurit / no intervingut

 ₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

 ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

 BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional

 BCIL - Bé Cultural d'Interès Local

 BPU - Bé amb Protecció Urbanística

 EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Jaciment Arqueològic de Can Gambús

JA.03.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS JA-03
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002. IPAC, GC amb el núm. de fitxa 2668

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	1. Integral
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002. IPAC, GC núm. 2668. AEA.67.BARP Can Gambús / ARR.10.CA Can Gambús / ARR.10.01.EA Masia / ARR.10.02.EA Sinya de can Gambús

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural, econòmica i cultural del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Neolític-Bronze inicial-Bronze inicial final-Ferro I-Ibèric-Romà-Medieval-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	Exemple d'amplia ocupació des d'època prehistòrica. Zona propera a recursos hídrics que afavoreix l'ocupació de la plana.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	El jaciment de Can Gambús es troba situat a ponent del terme municipal de Sabadell, al límit amb el terme de Sant Quirze del Vallès. La masia de Can Gambús i les terres adjacents es troben al tram mitjà de la llarga serra anomenada Serrat de Can Feu. Baixa en un suau pendent des dels 226 metres d'altitud a la part més alta, al nord de la masia, fins als 195 metres en el tall de la carretera de Sabadell a Sant Quirze. Els límits d'aquesta gran àrea de unes 75 hectàrees, queden definits per dues carreteres, al nord, la de Terrassa a Sabadell i a migdia la de Sabadell a Sant Quirze, pel costat de ponent, el torrent de Vallcorba, actualment part del traçat de l'autopista C-58, i a llevant el barri dels Merinals de Sabadell. Abans de la intervenció arqueològica era una gran zona agrària amb camps de conreu, zones d'oliverars i parcel·les rústiques amb hortes i fruiters.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Estudi de les restes del subsòl de la zona de la masia.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Estudi i recuperació de les restes del subsòl.
☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Estudi volumètric de la masia de Can Gambús.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	El Jaciment Arqueològic de Can Gambús compren tres àmbits. Els dos primers corresponen als àmbits on es conserven restes in situ, cuniculus romà i restes de la garita de vigilància de la Guerra Civil, i el tercer a l'àmbit edificat de la masia de Can Gambús i entorn immediat. 1 i 2. Les intervencions arqueològiques realitzades entre els anys 2003-2007 han permès documentar i posar en valor l'interès patrimonial i científic d'aquests dos elements arqueològics que es conserven in situ: - Un tram d'un cuniculus romà (època imperial, segles I-II dC). És tracta d'una construcció en forma de galeria subterrània per al transport d'aigües netes. Avui n'és visible una secció de la mina excavada en el subsòl a l'extrem sud del parc, a la Ronda de Jean Monnet. El cuniculus documentat a Can Gambús pot considerar-se com una troballa singular i rellevant a tot Catalunya. Aquest cuniculus tenia una extensió conservada de 121 m i una estructura de mina amb pous que es van repetint aproximadament cada 18 m, i que s'estén per sota el parc públic actual. El punt de l'accés al cuniculus s'ha rehabilitat i consolidat en el talús sud del parc i serà senyalitzat amb un plafó informatiu de caràcter patrimonial.
--------------	---

Jaciment Arqueològic de Can Gambús

JA.03.BARP

- Les restes d'una garita de vigilància del destacament militaritzat que protegia una emissora del grup de protecció de vol de les Forces de l'Aire republicanes (Guerra Civil espanyola, 1936-1939), que estava instal·lada prop d'aquí. Es tracta de les restes d'una construcció de planta circular que es localitza a la part més alta del parc, feta amb pedres lligades amb morter, de parets gruixudes i massisses (se'n conserva un màxim d'un metre d'alçada). Aquestes restes patrimonials tenen a veure amb la proximitat de l'aeroport de Sabadell, instal·lació que durant la guerra va tenir un paper importantíssim per a la defensa aèria de la ciutat de Barcelona i per a la lluita oberta en el Front de l'Ebre. Aquestes restes es localitzen a la part alta i central del parc. Aquestes restes seran rehabilitades i també senyalitzades com a punt de la Xarxa d'Espais de Memòria del Memorial Democràtic de Catalunya.

3. L'àmbit edificat de la masia de Can Gambús (ARR.10.01.EA), i entorn estrictament adjacent de les edificacions, com a àrea d'expectativa arqueològica tant a nivell de subsòl com d'arquitectura, perquè no ha estat objecte de cap estudi ni prospecció arqueològica integral.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Intervencions a fer Excavació - Consolidació - Restauració - Adequació

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica El jaciment era conegut a través de les notícies de Subirana i Garriga que recolliren lloses, tegules, gerres romanes i localitzaren un paviment entre el torrent de la Mina i les runes d'una masia antiga a prop de Can Gambús.

Bibliografia

ALLIÈSE, F. Et alii (2014) Les pratiques funéraires dans la nécropole du Néolithique moyen de Can Gambús-1 (Sabadell, Espagne): De la préparation du corps à la fermeture de la tombe. Bulletin de la Société préhistorique française T. 111, No. 3, JUILLET-SEPTEMBRE (pp. 453-468).

ARTIGUES, P.LI.; BRAVO, P.; HINOJO, E. (2006-2007) "Excavacions arqueològiques a Can Gambús- 2 (Sabadell, Vallès Occidental)", Tribuna d'Arqueologia, Barcelona: Generalitat de Catalunya. pp. 111-140.

TERRADES, X.; GIBAJA, J.F. (2006)) Los restos líticos tallados de la necrópolis de Can Gambús-1 (Sabadell, Barcelona): primeros resultados del análisis tecnológico y funcional. IV CONGRESO DEL NEOLÍTICO PENINSULAR (tomo II). Alicante. pp. 178-183.

ROIG, J.; COLL, J.M. (2007): "El paratge arqueològic de Can Gambús-1 (Sabadell, Vallès Occ.)", Tribuna d'Arqueologia 2006, Generalitat de Catalunya.

ROIG, J.; COLL, J.M. (2010), "La necrópolis del neolític mitjà de can Gambús-1. (Sabadell, Vallès Occ.): Nova tipologia dels sepulcres de fossa i pràctiques funeràries durant el IV mil·lenni Cal BC a Catalunya", Cypsela, 18, p. 93-122.

ROIG, J. et al. (2010), "La necrópolis de can Gambús-1 (Sabadell, Barcelona). Nuevos conocimientos sobre las prácticas funerarias durante el neolítico medio en el Noreste de la Península Ibérica", Trabajos de Prehistoria, 67, 1, p. 59-84.

ROIG, J.; COLL, J.M. (2016) E l Poblament Prehistòric del paratge de Can Gambús-1: l'evolució dels assentaments agrícoles des del Neolític Final fins a l'edat del Ferro (3000-500 Cal. A.C.). Revista ARRAONA, núm 36, Museu d'Història de Sabadell, pp. 90-97.

Actuacions finca

ROIG, J.; COLL, J.M. (2003-2004/2006) Memòria de la intervenció arqueològica a Can Gambús I (Sabadell, Vallès Occidental). Mem. núm. 7416.

ARTIGUES, P.LL.; HINOJO, E.; BRAVO, P. (2003-2004). Memòria de la intervenció arqueològica al jaciment de Can Gambús 2 (Sabadell, Vallès Occidental). Mem. núm. 6421.

CODINA, D; ARTIGUES, P. LL. (2005-2006). Memòria de la intervenció arqueològica a Can Gambús 3 (Sabadell, Vallès Occidental). Mem. núm. 7017.

Jaciment Arqueològic de Can Gambús

JA.03.BARP

ROIG, J. (2013). Can Gambús. Can Llong- c/ Venècia (Sabadell, Vallès Occidental). Mem. núm. 11043

Observacions

Amb motiu de la urbanització de Can Gambús, es van dur a terme diverses intervencions arqueològiques entre el 2003-2007. El jaciment es va dividir en tres sectors diferents, Can Gambús 1 corresponia a la meitat sud de la serra, Can Gambús 2 a la meitat nord, aquests estaven separats per la línia divisòria del camí de la masia de Can Gambús que creuava la serra transversalment. Can Gambús 3 era la zona central de la carena destinada a un futur parc. Amb les intervencions es va poder establir una seqüència cronològica que s'iniciava en Època Prehistòrica. D'aquest moment es van localitzar diverses estructures relacionades amb el Neolític Antic (concretament amb el període Cardial i Postcardial) a les zones de Can Gambús 1 i 2. Es tractava de sitges, cubetes, retalls de planta el·líptica de poca fondària. En un moment més recent del Neolític, es va excavar una necròpolis de sepulcres de fossa, ja en ple Neolític Mig. S'ubicava en l'extrem sud del paratge de Can Gambús-1, arran de la rotonda de l'avinguda Arraona. Es van documentar 47 estructures funeràries de tipologies diverses amb un ric aixovar funerari. Es tractava d'una àrea exclusivament funerària d'un grup poblacional concret, d'individus adults. Va ser possible documentar l'existència de cobriments fets amb materials peribles, amb presència de grans cobertes de troncs així com les conegudes grans lloses horitzontals i verticals segellant els accessos de les cambres funeràries. El conjunt estava format per tombes excavades en el terreny natural de formes i dimensions diversificades segons el tipus de sepulcre i el seu estat de conservació. Destaquen els grans sepulcres de planta rectangular amb cova frontal de dimensions i fondàries considerables. En línies generals presenten, com a mínim, entre un i dos metres de fondària i uns dos per tres metres de planta. Del conjunt de la necròpolis hi havia un total de 45 sepulcres que oferien un ric i diversificat aixovar funerari, hi havia material lític tallat (nuclis, làmines, puntes i trapezis de sílex), macrolític (destrals i molins), material ceràmic, utilitatge en os (punxons, agulles, etc), restes faunístiques i elements ornamentals) collarets i braçalets de cal·laïta, denes soltes, etc). A Can Gambús 2 es van documentar 5 estructures de caràcter funerari amb aixovar.

De la darrera fase del Neolític (Neolític Final), es va documentar un assentament a l'aire lliure emplaçat al llarg de la vessant sud-oest, Can Gambús 1. Es van documentar sitges, cabanes o retalls subterranis de grans dimensions i plantes el·líptiques irregulars, que s'interpreten com a llocs d'habitació i/o d'emmagatzematge. A la vegada hi havia cubetes de planta el·líptica de dimensions menors que podrien correspondre a àmbits de treball i/o d'emmagatzematge. També es van localitzar diverses estructures de combustió o forns excavats al terreny natural que van aparèixer distribuïts i escampats a tot el llarg de la vessant occidental de la carena. Aquets forns semisubterranis tenien una planta rectangular allargassada amb els extrems arrodonits i una cambra de combustió final amb un accés frontal fent rampa en pendent. A Can Gambús 3, es va documentar una fossa molt rebaixada a la part més elevada del turó.

- Estructures del bronze inicial: en el sector de Can Gambús 1 es van documentar diverses estructures, 3 hipogeus o sepulcres d'inhumació múltiple i col·lectiva, que es trobaven dispersos en diferents punts de la carena i relacionats amb estructures d'emmagatzematge. A Can Gambús 2 hi havia sitges de secció cilíndrica i bitroncocònica, cubetes i una fossa irregular. En 5 fosses es van documentar un total de 8 enterraments, 5 infantils, un subadult i 2 indeterminats. Es van localitzar dues estructures negatives retallades en el terreny natural de grans dimensions, de planta irregularment el·líptica, amb el fons irregular. En una no hi havia cap element ni estructura de combustió interna, només un gran forat de pal. A l'altra hi havia dues estructures de combustió. Es va documentar una estructura complexa que probablement tindria un ús artesà amb una funció polivalent. El forn, que quedava circumscrit dins d'una fossa de grans dimensions i es dividia en dos àmbits diferents, la primera seria l'àrea de cocció possiblement coberta per una estructura mòbil. El segon seria l'àrea destinada a la combustió. A Can Gambús 3 es van documentar 3 estructures funeràries amb un número mínim de 9 individus, aquests hipogeus es componen d'un pou o retall de secció cilíndrica amb una cambra lateral on es dipositaven les inhumacions. Eren inhumacions primàries de caràcter individual de tipus successiu o un cas d'enterrament doble simultani sense aixovar. També es va excavar un fons de cabana.

Jaciment Arqueològic de Can Gambús

JA.03.BARP

Pel que fa a l'Època del Bronze, es van documentar estructures disperses per Can Gambús 1, la majoria són sitges d'emmagatzematge pertanyents al Bronze Final. També es va trobar un gran retall subterrani tipus fons de cabana o àmbit de magatzem i/o treball. A Can Gambús 2 també es va localitzar un altre fons de cabana a l'interior, es va localitzar estructures de combustió, cubetes i forats de pal, així com fosses irregulars de petites dimensions. D'aquest període també es va localitzar una gran rasa o vall tipus paleocanal. A Can Gambús-3 es van localitzar dos fons de cabana a la vessant sud-oest del turó de Can Gambús amb estructures de combustió, cubetes, fosses i forats de pal. També hi havia 15 sitges a la part superior del turó.

En relació a la Primera Edat del ferro, a Can Gambús-1 es van localitzar estructures entre el punt central de la carena i la part alta de la vessant oest formant petits grups espaiats de sitges. A Can Gambús 2 es van documentar 42 estructures, eren sitges de perfil acampanat i fons pla amb abundant material ceràmic, molins i elements d'argila cuita, d'altres de secció cilíndrica i d'altres circulars. També es va documentar artefactes de ferro i bronze. Algunes es van reaprofitar com a fosses de combustió i fins i tot com a dipòsit funerari d'un individu adult. A Can Gambús 3, es van documentar 18 sitges i 9 fosses circulars.

D'Època ibèrica a Can Gambús 1 es van excavar varies estructures tipus sitja situades a la part més alta de la carena. Unes eren de l'ibèric antic i la resta de l'ibèric mitjà, que van proporcionar abundant material ceràmic i faunístic, així com un gran nombre de molins de diferents tipologies. A Can Gambús 3 es va localitzar 1 sitja del període ibèric antic. Aquesta època a Can Gambús 2 estava representada per diverses estructures que definien 3 àrees. Àrea 1, definida per un petit conjunt format per una fonamentació, una sitja i un retall irregular situat a l'extrem oest del jaciment. La fonamentació la formen dues estructures de planta en ela, només se'n conservava una sola filada de pedres sense desbastar lligades amb argila. Tot el conjunt s'hauria de situar en un moment anterior al segle II aC. Àrea 2, que es situava a l'extrem sud-oest està formada per diverses estructures, sitges i cubetes amb cronologia que s'inicia en el darrer quart del segle III aC arribant fins al canvi d'era. Dues estructures eren grans retalls de planta i forma irregular amb una fondària d'un metre del segle I aC. Àrea 3, ubicada a dalt de la carena es van excavar 21 estructures, la majoria sitges, però també cubetes, retalls petits indeterminats i un fons de cabana definit per un retall de planta el·lipsoïdal amb molts forats de pal. No es van documentar restes de paviment ni llars, fet que podria indicar que la funció seria de cobert per al bestiar o un graner. El conjunt es situaria a finals del segle II aC perdurant al llarg del segle I aC. D'aquest mateix període es va documentar travessant en diagonal el camp oest, una canalització d'uns 253m de llarg. Al fons de la rasa fou col·locada la canalització i estaria cobert. La funció principal era la de proveir aigua per al regadiu, aigua que devia ser recollida d'un manantial o del torrent de Vallcorba on la canalització podria anar paral·lela a ell fins a un punt on recolliria les aigües d'una possible resclosa. La canalització va ser construïda en un moment posterior del segle III i perduraria fins a la segona meitat del segle I aC. La torrentera documentada tenia una longitud total de 68 m, dividida en dues àrees, la nord i la sud. La nord estava formada per un gran retall de planta semicircular, la funció del qual devia ser la de bassa que recollia les aigües de les dues torrenteres. Després del gran retall on quedava acumulada l'aigua, la torrentera devia prosseguir el seu curs vers el sud-est fins a quedar interromput el seu recorregut per un muret. L'àrea sud hi hauria l'encreuament amb un altre torrent que també es trobava interceptat en el seu camí per una altra estructura i el mur. Segurament serien per regular les aigües de la torrentera pel conreu i es dataria entre finals de segle II i I aC. També es va documentar un pou de grans dimensions datat al segle II aC.

A Can Gambús 3 es van localitzar dues zones on s'acumulen les estructures de la segona meitat del segle II aC i fins el darrer quart del segle I aC. El sector 1 està al nord-oest de la carena i es trobava definit per 30 estructures, una fossa utilitzada per l'extracció d'argiles i dues sitges (del segle II aC). Del segle I aC l'assentament s'organitzava en 3 àrees, una central amb 3 fosses (2 de les quals eren fons de cabana), i dues àrees d'emmagatzematge. El sector 2 responia a una àrea d'emmagatzematge formada per sitges situades en l'extrem sud-est de la carena, que formaria part del sector 1. En una sitja del període ibèric tardà (segles II-I aC), es va trobar una placa de pissarra amb una perforació, que presenta una inscripció ibèrica d'uns 27 caràcters.

Jaciment Arqueològic de Can Gambús

JA.03.BARP

De l'Època romana a Can Gambús 1 i 3 es va localitzar un aqüeducte o galeria subterrània (cuniculus) pel transport i la captació d'aigües freàtiques, salvant els forts desnivells del terreny, se'n desconeix l'origen i el final, ja que no es va poder excavar totalment. És una galeria amb una orientació nord-sud efectuant un recorregut sinuós per evitar que la força de les aigües produïssin una degradació i erosió excessives. Es van documentar pous al llarg del seu recorregut per poder-hi accedir al seu interior i efectuar el seu manteniment. Es va trobar força material constructiu, restes faunístiques, ceràmica sigil·lada gàl·lica, africana A, ceràmica de cuina, etc. El rebliment i abandó va ser cap al segle II dC. A més a més a Can Gambús 3 hi havia un assentament altimperial agrícola de petites dimensions, de finals del segle I aC. En època baix imperial també es va documentar un assentament rural amb estructures molt escadusseres situat en un moment final del segle IV o inicis del V. Es disposa d'una sitja, un pou i una estacada, que tancaria una àrea dins la qual hi havia una estructura excavada de grans dimensions i planta irregular afectada per l'activitat agrícola posterior.

En l'antiguitat tardana es va localitzar un vilatge i una necròpolis. Així, en el paratge de Can Gambús 1, a tocar de la rotonda de l'avinguda Arraona, es va excavar i documentar moltes estructures corresponents a un extens poblat de l'antiguitat tardana, segles VI-VIII dC. La major part eren sitges per l'emmagatzematge de cereal. En set sitges es van trobar esquelets humans que havien estat llençats al seu interior. Es van documentar diversos retalls subterranis que podrien correspondre a fons de cabanes i/o àmbits de magatzem i treball. També hi havia dos pous d'aigua de planta circular, dins els quals es van trobar dos individus que van ser llençats, juntament amb els esquelets de com a mínim tres gossos, restes d'ovicaprins, un boví, etc. També hi havia fragments de vidres, ceràmica reduïda de cuina i material constructiu divers. Es van documentar dos lacus o dipòsits per a líquids, probablement de vi relacionats amb l'àrea de premsat. En les seves proximitats hi havia 4 encaixos per a gerres o dolis petits. També va ser possible documentar la necròpolis del poblat que estava situada a la part superior de la carena, a l'extrem nord del vilatge format per un petit cementiri ben delimitat. Es tractava de 36 tombes amb un total de 38 individus, ja que dues sepultures presentaven inhumacions dobles. Eren tombes en fossa simple de planta rectangular i ovalada, amb coberta de lloses i en algun cas amb un reforçament de lloses laterals. Es va localitzar una petita agrupació de sepultures, diferenciades de la resta, fetes en caixa de tegulae a doble vessant una mica allunyades del primer grup, sembla que correspondrien a la fase inicial de l'assentament. Només en una tomba hi havia un gerret d'aixovar. S'hi troben representats homes, dones, individus infantils i senils. Cal destacar la troballa d'una petita circular d'or de tipus ornamental amb una lleu decoració repussada.

Les estructures d'època Alt Medieval que es van excavar a Can Gambús 1 es podien diferenciar en dos grups, un estava format per 3 sitges i un gran retall el·líptic allargassat i l'altre eren 5 sitges isolades. Es va recuperar material ceràmic reduïda de cuina i oxidada espatulada dels segles IX-X. Per altra banda a Can Gambús 2 es poden diferenciar 4 àrees. L'Àrea 1, grup situat al nord-est de la masia de Can Gambús, estaria format per 13 sitges, 4 cubetes i un pou. Un altre grup estaria format per 24 sitges, 3 cubetes i les restes d'una fonamentació, amb una cronologia des de l'alta edat mitjana fins al segle XIV. A l'Àrea 2, ubicada a dalt de la carena, es van documentar 59 estructures del segle X-XIV. Dels segles X-XI es van trobar una sitja, 1 retall, 5 tombes i un forn de producció ceràmica. Les fosses eren de tipus antropomorf i només dues estaven senceres orientades O-E. El forn era de planat circular amb un diàmetre conservat de 2,10m i el praefurnium situat al sud-est, estava excavat en el subsòl i tenia les parets rubefactades. El retall va ser interpretat com una rampa de comunicació de l'àrea més elevada de l'assentament amb l'inferior. L'àrea 3, estaria formada per l'habitatge que es trobava en la part més occidental del jaciment, a toca de l'autopista. Es van diferenciar 4 àmbits i l'espai es delimitava per un rebaix al subsòl geològic amb restes de murs perimetrals. Associats a aquests es van documentar 10 sitges i 3 cubetes. L'assentament fou construït a l'alta edat mitjana, perdurant fins al segle XVI o XV. L'àrea 4 es situava a l'extrem nord del jaciment, i es trobava definit per les restes d'un habitat rural molt desfigurat del qual només es van conservar els retalls, 16 sitges, 3 cubetes i 3 grans fosses. La tipologia més nombrosa de sitges eren les de cos globular amb fons pla. Aquest conjunt es situaria entre els segles XII i XIII. Eren assentaments rurals que tenien una activitat agrícola basada en el conreu de la vinya, figues, cirerers, ordi vestit, blat nu i algunes lleguminoses. A Can Gambús 3 es van documentar 27 estructures, 21 sitges, 5 cubetes i

Jaciment Arqueològic de Can Gambús

JA.03.BARP

les restes d'una fonamentació que queden associades a les estructures de Can Gambús 2 del segle XIII-XIV.

- D'època Baix medieval a Can Gambús 1 i 3 es van excavar estructures del segle XV, retalls de planta circular i rectangular de fons aplanat d'uns 70cm de fondària. A Can Gambús 3 es van localitzar 3 fosses de funció desconeguda i un pou.

- D'època moderna i contemporània es van documentar estructures relacionades amb un antic mas situat en un punt proper a l'actual masia de Can Gambús i amb les activitats agropecuàries que es desenvolupaven tradicionalment en aquest paratge. També es van documentar estructures relacionades amb la masia actual, fosses, un pou, dues fresqueres i els negatius de dues roderes del camí que venia de Can Feu. Cal destacar una estructura circular moderna situada a Can Gambús 3, que podria haver estat utilitzada com a bateria antiaèria, relacionada amb la defensa de l'aeroport de Sabadell durant la Guerra Civil.

Jaciment Arqueològic de Can Gambús

JA.03.BARP

ALTRES IMATGES

Localització cuniculus i restes garita conservats
MHS

Jaciment Arqueològic Can Gambús
Equip redactor

Jaciment Arqueològic Can Gambús
Equip redactor

Jaciment Arqueològic Can Gambús
Equip redactor

Jaciment Arqueològic Can Gambús
Equip redactor

Jaciment Arqueològic Can Gambús
Equip redactor

Jaciment Arqueològic de Can Gambús

JA.03.BARP

Jaciment Arqueològic Can Gambús
Equip redactor

Jaciment Arqueològic Can Gambús
Equip redactor

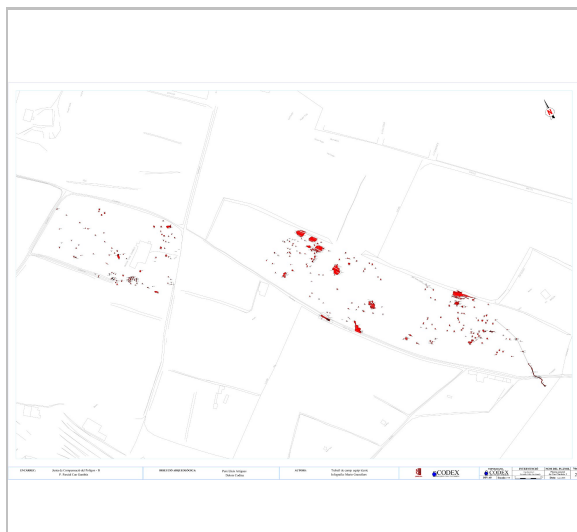
Jaciment Arqueològic Can Gambús
Equip redactor

Jaciment Arqueològic Can Gambús
Equip redactor

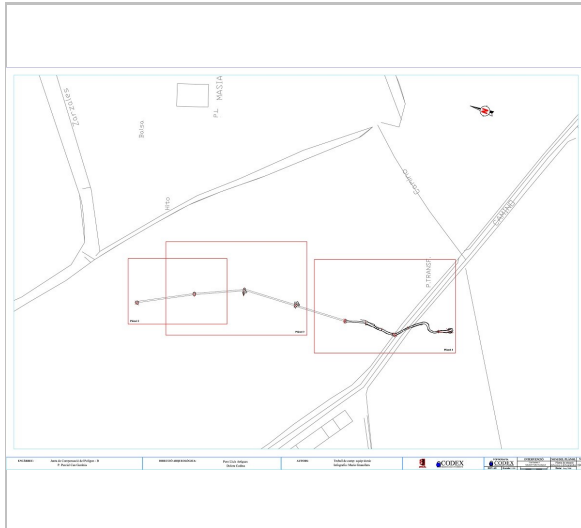
Jaciment Arqueològic Can Gambús
Equip redactor

Plànol general Treball de camp
Codex

Jaciment Arqueològic de Can Gambús

JA.03.BARP

*Plànol detall cuniculus
Codex*

*Accés cuniculus conservat
Antoni Calvo*

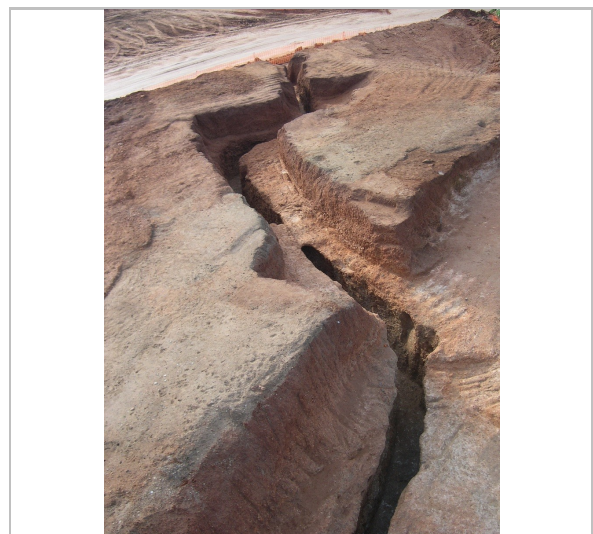
*Interior cuniculus conservat
Baula Arqueològia*

*Pou cuniculus excavat, conservat i tapat
Baula Arqueològia*

*Interior cuniculus amb fornícules, el·liminat
Baula Arqueològia*

*Vista planta cuniculus excavat i eliminat
Baula Arqueològia*

Jaciment Arqueològic de Can Gambús

JA.03.BARP

Estat restes Garita G. Civil 2006
Baula Arqueològia

Estat restes garita G.Civil 2019
Baula Arqueològia

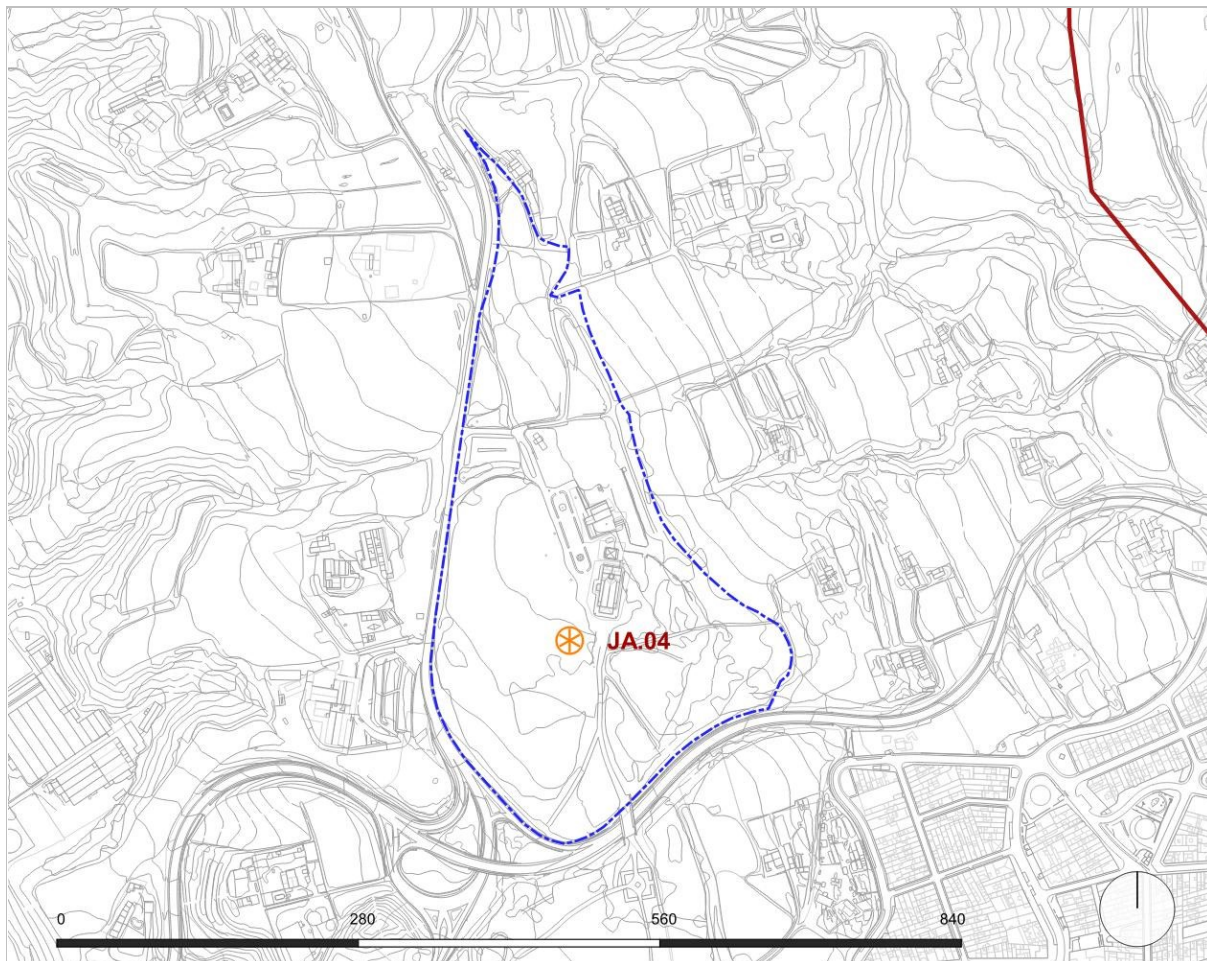
Jaciment Arqueològic de la Salut

JA.04.BARP

DADES BÀSIQUES

Adreça/es Carretera de Caldes, 330
Coordenades UTM x = 426900 ; y = 4601600

Codi INE 187
Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic
- Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)
 - ₀₁ No exhaurit / no intervingut
 - ₀₁ Exhaurit / resultats negatius
- Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)
 - ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques
- Categoria de protecció
 - BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
 - BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
 - BPU - Bé amb Protecció Urbanística
 - EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Jaciment Arqueològic de la Salut

JA.04.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-36
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	1. Integral
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002. AEA.35.BARP La Salut / AR.02.CA Santuari de la Mare de Déu de la Salut / AR.02.01.EA Església / AR.02.02.EA Casa del Capellà

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi periurbà
<i>Cronologia</i>	Romà-Medieval-Modern-Contemporani
<i>Context</i>	El jaciment es troba situat a la Serra de Sant Iscle, uns 2 km al nord-oest del nucli urbà i a l'est del Ripoll. Per arribar-hi, cal agafar la C-155 en direcció Granollers i després travessar el Ripoll; agafar la desviació que va a Sentmenat a Caldes de Montbuí per la C-1413, i uns 200 m a la dreta hi ha el camí d'entrada al Parc Periurbà de La Salut. El jaciment de La Salut s'estén per tot el terreny del parc i del Santuari de la Mare de Déu de la Salut, i aproximadament ocupa uns 30.000 m ² . Al llarg del segle XX s'han localitzat restes d'una vil·la romana en el subsòl del parc, del bosc i de l'actual edifici de l'hostatgeria. De la vil·la romana de la Salut se'n té constància des de finals del segle XIX, coneixent-se la seva part noble (pars urbana) i la seva zona industrial (pars rustica), amb un origen en època romana republicana, i un final aproximat en el segle III dC.

L'any 1912 s'iniciaren les excavacions arqueològiques en aquest jaciment, fins 1948, documentant parts de la vil·la romana. A partir de 1986 aprofitant les obres de trasllat d'un antic transformador d'electricitat que havia ocupat una habitació de l'edifici de l'Hostal, s'encetaren de nou les excavacions.

L'any 2000 s'encetà un projecte de rehabilitació de l'antic edifici de l'Hostatgeria de la Salut promogut pel Departament de Medi Ambient de l'Ajuntament de Sabadell i coordinat conjuntament amb el Museu d'Història de Sabadell. Aprofitant la rehabilitació i reforma de l'edifici de l'antic hostal, s'inicià una campanya d'excavacions en la zona dels horts, en què hi ha prevista la construcció d'un nou edifici, i la obertura de rases en l'interior de l'Hostatgeria, per tal de documentar restes arqueològiques en el subsòl.

El jaciment reposa sobre un substrat constituït per conglomerats grisos amb matriu sorrenca. Es tracta d'una vil·la romana composta per diferents estructures disperses. Les parets són construïdes amb la tècnica d'opus incertum (Tècnica tosca: pedres irregulars, còdols i morter). Els paviments són d'opus signinum.

Les excavacions antigues no van deixar registres estratigràfics clars, és a partir del material que es pot llegir la cronologia del jaciment: ceràmica campaniana, comuna ibèrica tardana, àmfora de boca plana, bicònics de ceràmica gris, ceràmica fina (sigil·lata hispànica, itàlica i sudgal·lica), àmfores (Dressel 1, Laietana 1, Dressel 23, Dressel 30, Beltran 56, Almagro 50). Pel que fa a les restes de construccions cal destacar els mosaics recuperats: mosaic de Neptú (blanc i negre). Altres materials: vidres, eines agrícoles, restes de fauna. També han aparegut fragments de macrolític (molí, pedra motllurada, finestra de pedra).

A l'edifici de l'Antiga Hostatgeria es va trobar ceràmica romana barrejada amb materials moderns i opus signinum amb la típica mitja canya (segurament corresponent a un dipòsit o piscina), a part d'un pou modern a més de diverses estructures i un opus caementicium en direcció E-W (1,5 m), a part d'altres canalitzacions. Però també cal destacar la presència d'un enterrament amb orientació E-W, en fossa, de forma antropomorfa. L'esquelet estava en posició de decúbit supí i amb les mans estirades i el cap orientat a l'oest.

Jaciment Arqueològic de la Salut

JA.04.BARP

L'any 2004 es va dur a terme una intervenció arqueològica en aquells espais i estructures que no havien pogut ser excavades campanyes anteriors, en concret en tres sectors: la sala del menjador de llevant de l'antiga hostatgeria, la sala d'entrada i l'antic espai del bar, i un sector a l'exterior de l'edifici, els antics horts. S'acabà d'excavar l'enterrament, datat en el segle X - XI i es documentà una reforma i ampliació de l'edifici en època moderna (segle XVIII). També s'excavà el pou i la galeria localitzats anteriorment. La galeria es troba en l'entrada de l'edifici i està excavada en el terreny natural. Correspon a l'època moderna, entre els segles XVII - XVIII, amb una amortització definitiva a inicis del XIX. La part de la boca d'accés seccionava dues sitges altmedievals; presenta una entrada a nivell de terra consistent en una obertura estreta de la que surten un total de 17 graons retallats en el subsòl, que duen a un passadís d'uns 6m de llargada per 75cm d'amplada i 1'70m d'alçada amb una bifurcació final on es troba una fornícula excavada frontalment en la paret i des d'on surten dos trams diferenciats de galeria, paral·lels. Un dels trams està seccionat per un pou posterior, l'altre acaba en una cambra de forma irregular, que conserva molt malmeses una fornícula i una banquetta.

El mes de març de 2006 amb motiu de reforçar la fonamentació del Santuari de la Mare de Déu de la Salut, es va realitzar una rasa arran del mur lateral nordoest. Els resultats foren negatius.

Entre juny i agost de 2006 es va realitzar una intervenció consistent en la retirada dels nivells superficials als sectors 1 i 3 (al nord i est dels edificis de l'ermita i l'hostatgeria). Es va redescobrir la gran piscina romana excavada el 1931-35. L'octubre de 2007 es van realitzar treballs de neteja i consolidació d'aquest lacus.

El mes de febrer de 2007 es va fer el control arqueològic de les obres de plantació d'arbres en els entorns del Santuari de la Salut, però el resultat va ser negatiu.

*Elements i/o llocs
d'intervenció
arqueològica*

A partir dels resultats obtinguts en les campanyes realitzades a partir de l'inici del procés de rehabilitació s'han pogut determinar sis fases d'evolució del jaciment:

FASE 1. Assentament republicà i vil·la romana, ss. I aC - II/III dC. El moment més antic s'identifica amb tres estructures tipus sitja o encaix de dolia a l'oest de l'hostatgeria, molt arrasades. De la vil·la romana posterior, les restes més importants són les del lacus, pavimentat primer amb opus signinum i després amb un mosaic de Neptú. S'hi ha localitzat també restes del que hauria estat l'hipocaust d'unes termes. Tot aquest conjunt queda amortitzat a finals del segle II o principis del III dC.

FASE 2. Camp de sitges, ss. VII/VIII-IX. S'identifiquen d'aquesta cronologia set sitges a l'extrem est de l'hostatgeria, algunes afectades per inhumacions posteriors. Els materials recuperats són majoritàriament dels segles VII i VIII, amb una absència total de ceràmica dels segles V-VI, moment en que el jaciment hauria estat desocupat.

FASE 3. Època altmedieval, ss. IX-XIII.

Fase 3a. L'espai passa a tenir un ús funerari. S'hi localitzen tres tombes antropomorfes del segle IX, sobre les quals s'edifica una petita església preromànica de nau rectangular (datada cap al segle X).

Fase 3b. Continuació de la necròpolis, amb algunes inhumacions antropomorfes que tallen les anteriors, amortitzades el segle XI. Es documenta també la presència de sitges. Se n'ha excavat cinc a l'interior de l'església i onze a l'exterior, algunes amortitzades al segle XI i altres al XIII (Fase 3c).

Fase 3c. Presència de sitges que retallen inhumacions anteriors, amortitzades al segle XIII. La necròpolis no continua més enllà del segle XI.

FASE 4. Època baixmedieval, ss. XIII-XV. Ampliació de la primitiva església, amb un nou absis de planta rectangular i allargament de la nau. La primera menció documental de la capella, el 1323, probablement tingui relació amb el moment d'aquestes obres. S'hi documenta una construcció annexa del segle XV, probablement la casa de l'ermità.

FASE 5. Època moderna, ss. XVI-XVIII. S'identifica també una bassa, probablement

Jaciment Arqueològic de la Salut

JA.04.BARP

destinada a regar els horts, amortitzada durant el segle XVI. Aquests espai es terraplenaria posteriorment per ampliar la capella i la casa de l'ermitatge (ss. XVII - XVIII). També es documenta una galeria subterrània, reblerta a finals del segle XVIII, sota dita casa.

FASE 6. Època contemporània. Abandó de la capella a mitjans del XIX, i ampliació d'algunes parts de l'hostatgeria. Es produeixen diferents obres que destrueixen restes arqueològiques i arquitectòniques de l'església.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Estudi de les restes del subsòl.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Estudi i recuperació de les restes del subsòl.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Àmbit Àmbit delimitat en el plànol Nr2 amb existència de restes conservades in situ i àmbits pendents de prospecció

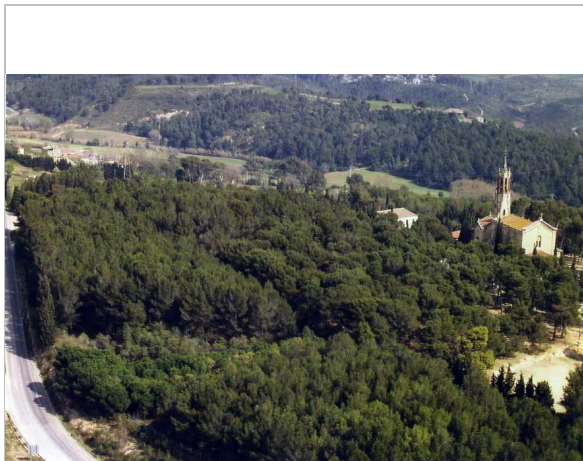
REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS

Intervencions a fer Excavació - Consolidació - Restauració - Adequació

Jaciment Arqueològic de la Salut

JA.04.BARP

ALTRES IMATGES

*Jaciment arqueològic de la Salut
Equip redactor*

*Jaciment arqueològic de la Salut
Equip redactor*

*Jaciment arqueològic de la Salut
Equip redactor*

*Jaciment arqueològic de la Salut
Equip redactor*

*Jaciment arqueològic de la Salut. Novembre 1988
Juan-Muns Plans, Núria*

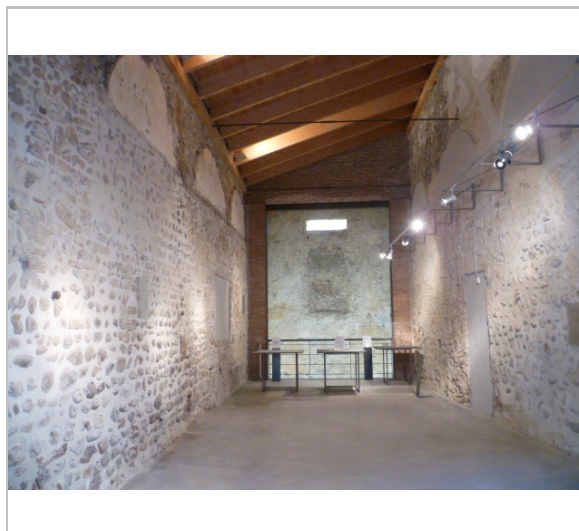
*Jaciment arqueològic de la Salut. Novembre 1988
Juan-Muns Plans, Núria*

Jaciment Arqueològic de la Salut

JA.04.BARP

Jaciment arqueològic de la Salut
Equip redactor

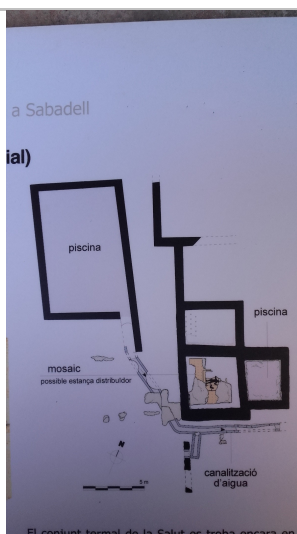
Jaciment arqueològic de la Salut. Febrer 2007
Orri, Eva

Jaciment arqueològic de la Salut
Equip redactor

Jaciment arqueològic de la Salut
Equip redactor

La Salut planta mosaic i altres
Equip redactor

planta antiguitat tardana segles VIII-IX
Equip redactor

Jaciment Arqueològic de la Salut

JA.04.BARP

planta baixmedieval segles XIII-XV
Equip redactor

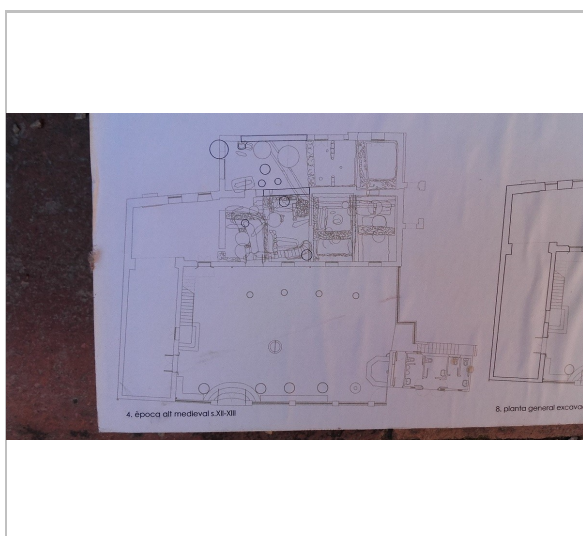
planta contemporània segles XIX-XX.
Equip redactor

planta final rehabilitació restes arqueològiques
Equip redactor

planta medieval segles IX-X
Equip redactor

planta medieval segles XII-XIII
Equip redactor

planta moderna segles XVI-XVIII
Equip redactor

Jaciment Arqueològic de la Salut

JA.04.BARP

planta romana segles I-III
Equip redactor

Jaciment Arqueològic Vapor d'en Cusidó

JA.05.BARP

DADES BÀSIQUES

Adreça/es Carrer de Montllor i Pujal, 66

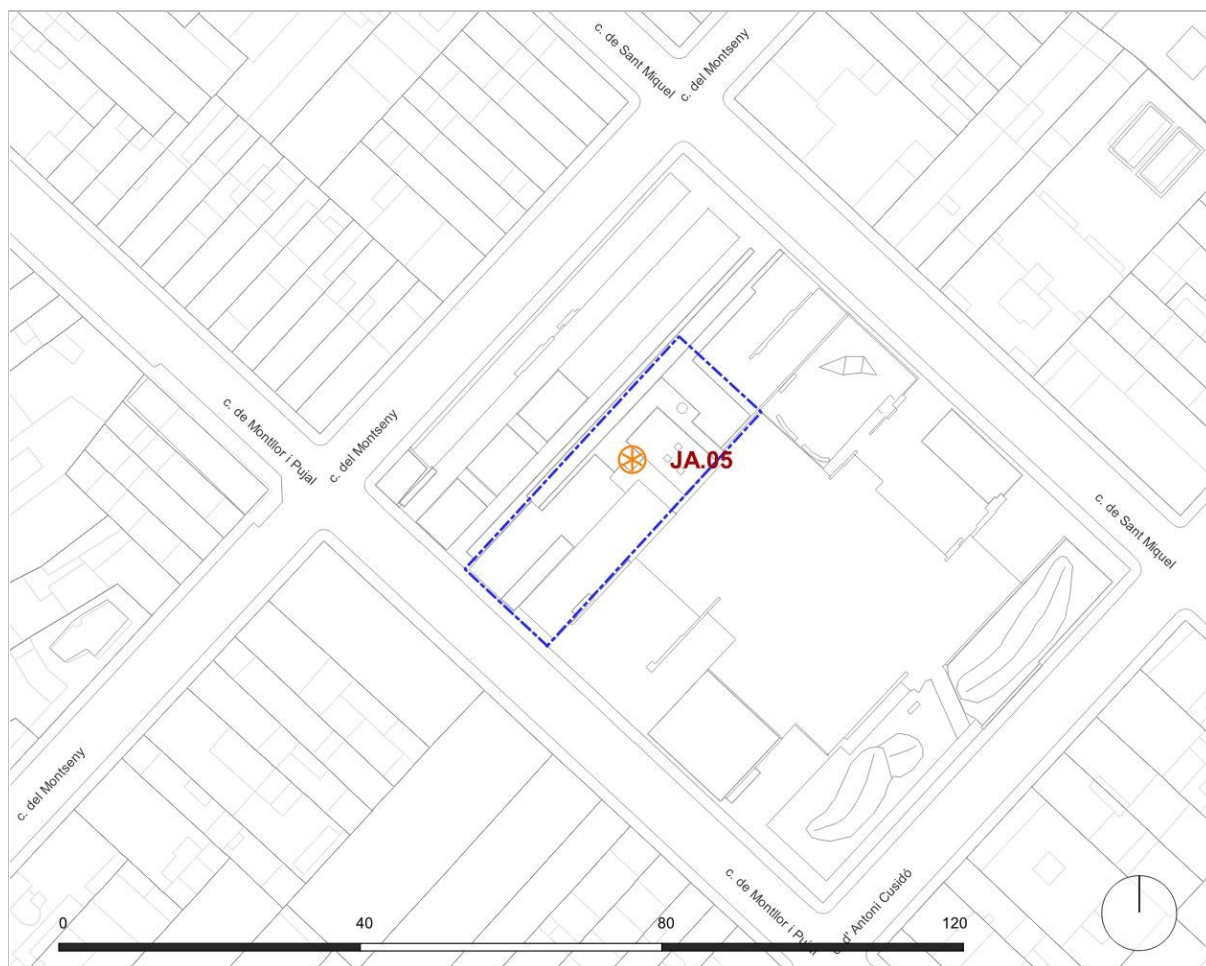
Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425400 ; y = 4600700

Identificació al plànol Nr2

Dades cadastrals Número

5509002DG2050B0001BD

Plànol normatiu

 AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica

 JA - Jaciment Arqueològic

 JP - Jaciment Paleontològic

 EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

 ₀₁ No exhaurit / no intervingut

 ₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

 ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

 BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional

 BCIL - Bé Cultural d'Interès Local

 BPU - Bé amb Protecció Urbanística

 EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Jaciment Arqueològic Vapor d'en Cusidó

JA.05.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-55
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	1. Integral
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi urbà
<i>Cronologia</i>	Contemporani
<i>Context</i>	Les implantacions industrials al nucli urbà del segle XIX, en general, han deixat traces arqueològiques soterrades al subsòl (dipòsits, soterranis, instal·lacions relacionades amb el sistema energètic de vapor, pous, galeries, etc.). En aquest espai es conservava la pràctica totalitat de l'edifici original dels anys 1894-1911 i etapes successives al llarg del segle XX (naus, accessos per barri, xemeneia, etc.), el qual ocupava tota una illa del barri de la Creu Alta, fins al seu enderroc l'any 2011.
<i>Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica</i>	En aquesta plaça, encara innominada oficialment, s'hi conserven restes arqueològiques industrials d'interès patrimonial que s'han integrat a la nova urbanització. Aquestes restes tenen un senyal patrimonial informatiu posat pel Museu i l'Ajuntament.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor arqueològic i paleontològic

Existència de restes d'arqueologia industrial conservades, consolidades i rehabilitades in situ.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

<i>Àmbit</i>	Restes arqueològiques industrials d'interès patrimonial que s'han integrat en la nova urbanització de la plaça: carrer d'entrada al vapor amb llambordes, carboneres (soterrani), pou d'aigua, antic espai de la caldera, antic àmbit de la sala de la màquina de vapor i fonament de la xemeneia (finals del segle XIX). Aquestes restes tenen un senyal patrimonial informatiu posat pel Museu i l'Ajuntament.
--------------	--

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Intervencions a fer Excavació - Consolidació - Restauració - Adequació

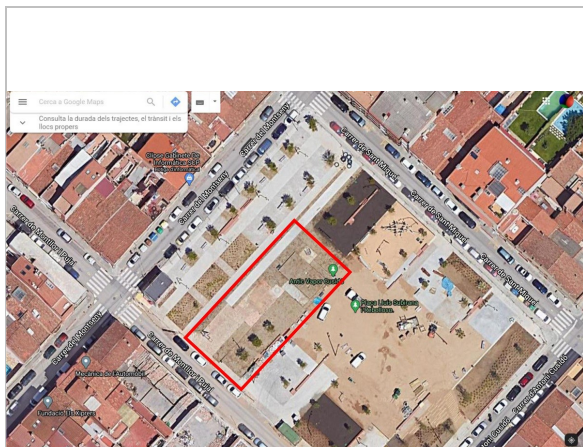
INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

<i>Informació històrica</i>	El vapor d'en Cusidó ocupava tota la parcel·la situada entre els carrers d'Antoni Cusidó, de Sant Miquel, del Montseny i de Montllor, al barri de la Creu Alta. Es tractava d'un conjunt de construccions que estaven molt deteriorades, vinculades de forma íntegra a una indústria llanera fundada vers l'any 1894 per Miquel Arqué que més tard passà a mans de la societat Ribera i Cusidó, cap a l'any 1903, i finalment a mans d'Antoni Cusidó Cañellas a partir del 1911. El sistema constructiu era el característic del s.XIX: diverses naus allargades d'una planta realitzades d'obra vista, finestres arrencades, xemeneia, dependències annexes i dos accessos tipus "barri". El vapor va ser enderrocat l'any 2011 i prèviament se'n va fer un estudi documental i patrimonial molt exhaustiu, a càrrec de David Laudo, que es va publicar l'any 2012 ("El vapor Cusidó, el darrer vapor de la Creu Alta", Biblioteca d'Estudis Creualtencs, 7).
-----------------------------	--

Jaciment Arqueològic Vapor d'en Cusidó

JA.05.BARP

ALTRES IMATGES

Croquis ubicació restes conservades in situ
MHS

Jaciment Arqueològic Forn de terrissa del c. de la Salut

JA.06.BARP

Altres noms

Jaciment Arqueològic Forn de terrissa del carrer de la Salut, 34

DADES BàSIQUES

Adreça/es Carrer de la Salut, 34

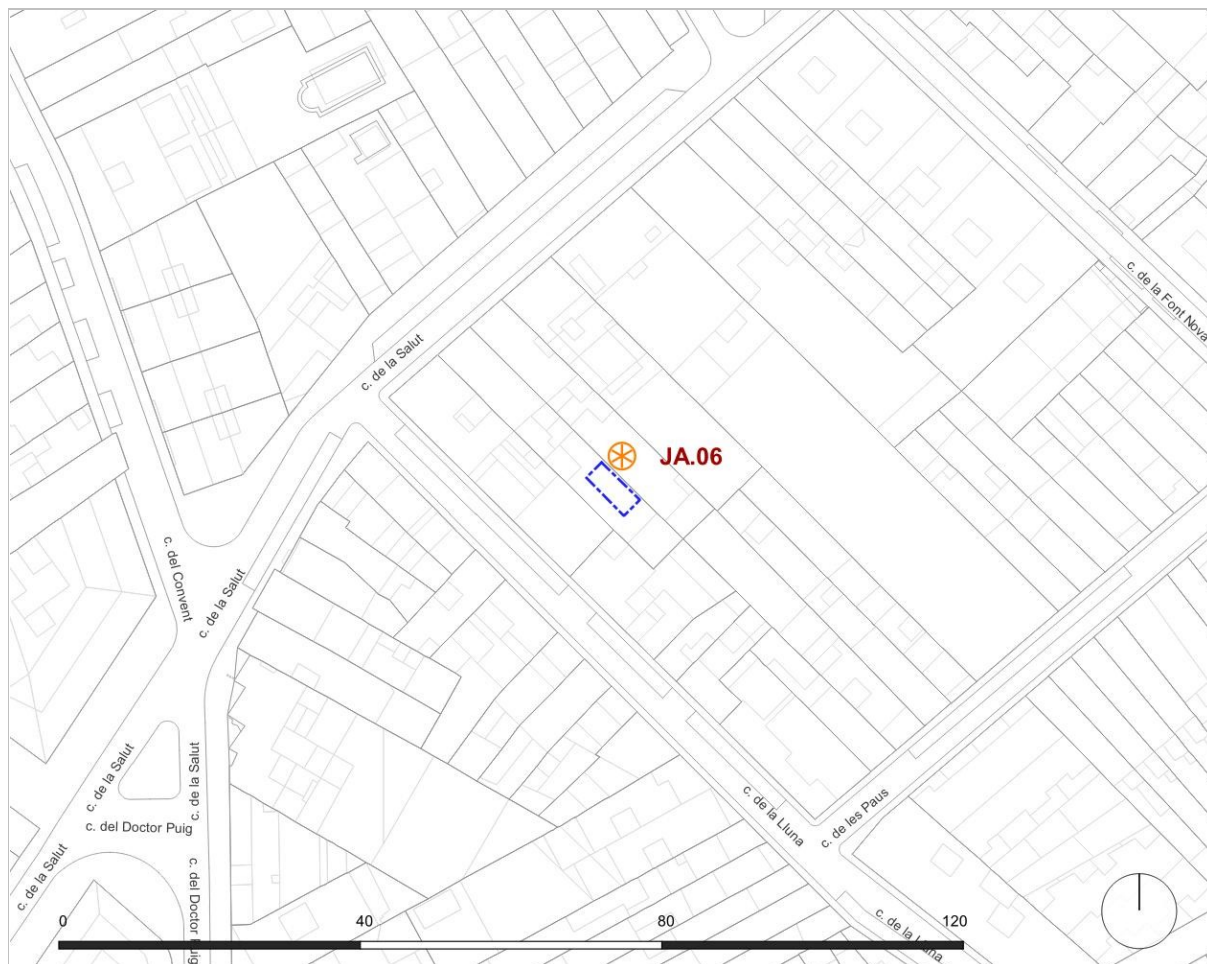
Codi INE 187

Coordenades UTM x = 425749 ; y = 4600209

Identificació al plànol Nr2

Dades cadastrals Número

5905603DG2050B

Plànol normatiu

 AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica

 JA - Jaciment Arqueològic

 JP - Jaciment Paleontològic

 EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

 ₀₁ No exhaurit / no intervingut

 ₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

 ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

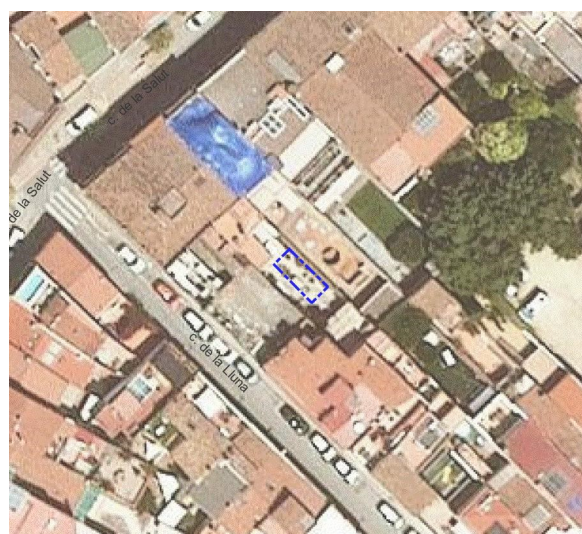
Categoria de protecció

 BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional

 BCIL - Bé Cultural d'Interès Local

 BPU - Bé amb Protecció Urbanística

 EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Jaciment Arqueològic Forn de terrissa del c. de la Salut

JA.06.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Espai d'expectativa arqueològica
<i>Categoria</i>	Altres
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS EEA-50
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments arqueològics
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	1. Integral
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002. AEA.49.BARP Centre Històric

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Ocupació cultural i econòmica del medi urbà
<i>Cronologia</i>	Modern-Contemporani
<i>Context</i>	La finca del C/ Salut, 34 es troba força propera al perímetre del nucli emmurallat de la vila baixmedieval de Sabadell, datat i en funcionament entre el segle XIV i XVIII. Aquest recinte de muralles tancaria, en aquest cantó nord-est de la vila, just per l'actual Plaça de l'Àngel, en algun punt indeterminat d'enllaç amb el final del carrer Salut. D'aquesta manera, es pot confirmar que tota la zona i traçat del carrer Salut, així com el solar que ens ocupa, quedarien fora del nucli fortificat i del recinte de muralla, però a una distància de tant sols escassos cent metres. En aquest sector nord-est de la vila emmurallada, i just en el punt que dóna entre la Plaça de l'Àngel i el carrer Salut, se sap que s'hi emplaçava el Portal de Manresa, un dels més antics documentats, construït ja al segle XIV, i en funcionament, almenys, fins el segle XVII-XVIII, i més tard el Portal de Caldes. Malgrat tot, no es disposa d'indis arqueològics pel que fa en aquest portal, ni tampoc de la construcció d'edificis a la zona del camí durant d'època medieval. Per altra banda, a tot el llarg del carrer Salut, i per tant, a l'espai on es troba situat el solar que ens ocupa, es considera que hi passava el traçat del camí i via romana que es coneix com a Via Augusta, que venia de l'actual Parc de la Salut travessant el riu Ripoll mitjançant gual. Tanmateix, no es disposa encara d'evidències físiques ni de restes arqueològiques d'aquest vial d'època romana en cap punt d'aquest carrer, ni tampoc del camí d'època medieval posterior que si va superposar. En aquest sentit, per tant, es desconeix l'emplaçament precís i la ubicació del traçat de la via romana en aquest sector. En aquest quarter nord-est de la vila medieval de Sabadell s'hi han realitzat importants intervencions arqueològiques els darrers 15 anys, amb la localització d'un bon nombre de restes del període medieval i baix medieval, en especial grans trams de la muralla i el fossat de la vila del segle XIV, així com restes d'instal·lacions de tipus artesanal amb la presència de forns i altres estructures, molt especialment a les excavacions de la Via Massagué-Raval de Dins. Aquestes ens han permès conèixer millor les diferents etapes històriques de la ciutat, sobretot des de l'etapa de la vila medieval, on s'ha ampliat el coneixement tant dels espais d'habitatge (graners, magatzems, abocadors i l'utillatge domèstic), com dels sistemes defensius (muralla i valls, torres de defensa i portals). També, s'ha ampliat el coneixement de les etapes d'època Moderna i Contemporània, amb diverses excavacions arqueològiques com la que ens ocupa, on part de les estructures i estrats arqueològics són d'aquests períodes històrics, que van del s. XVI fins pràcticament l'actualitat. Com per exemple les diferents intervencions realitzades als solars de la Via Massagué, 6-8 i 16-22, al Raval de Dins i a l'extrem est del c/ Les Valls. Pel que fa a les intervencions arqueològiques en el mateix carrer de La Salut, cal dir que la que es va dur a terme una recentment al solar núm. 59. Va ser la primera excavació arqueològica d'una certa extensió a l'àmbit d'aquest carrer. Les aportacions arqueològiques i històriques que van generar-se van ser sorprenents i d'una rellevància important pel coneixement històric de la ciutat.

Per altra banda, i en relació a les actuacions fetes a les proximitats i a l'entorn immediat

Jaciment Arqueològic Forn de terrissa del c. de la Salut

JA.06.BARP

Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica

del solar del C/ Salut, 34, cal esmentar que no han estat gaire nombroses, ni tampoc s'han fet en massa extensió, proporcionant escasses restes arqueològiques significatives. Són les realitzades al carrer Convent i al carrer Comèdies, les quals han confirmat la presència d'espais erms sense edificar i espais d'hortes, així com l'emplaçament d'instal·lacions artesanals i preindustrials, fora del nucli emmurallat de la vila, urbanitzat definitivament a finals del s.XVIII i al llarg del s. XIX.

Forn de terrissa. Pertanyia al terrisser Pere Muixí.

Es tracta d'un forn de torre, de planta circular, de cocció de materials ceràmics de mitjan segle XVIII – mitjan segle XIX, de tipus morú.

Presenta una construcció subterrània molt ben conservada feta de rajols refractaris, el reblliment de la qual ha proporcionat una gran quantitat de materials de terrissa de diversa tipologia: terrissa de taula, figures religioses, motlles i contramotlles, peces d'ornaments arquitectònics, etc. A banda s'ha localitzat i recuperat una peça singular: un medalló de guix amb la inscripció del nom del terrisser, "Pera Muixí".

L'estructura és de grans dimensions, amb una planta esfèrica d'entre 2,20–2,50 m de diàmetre, i una fondària total de 4m. Presenta dues cambres superposades separades per una graella intermèdia feta amb rajols col·locats verticalment i lligats amb morter de calç fent volta, que va ser ensorrada a l'abandonar-se l'obrador. En primer lloc, a la meitat superior i per damunt de la graella, hi tenim la cambra de cocció a on es disposaven les peces de ceràmica a coure. Aquesta, tindria un sostre cobert amb volta, avui en dia ensorrada, que estaria a cota amb el nivell de circulació actual. En segon lloc, a la meitat inferior de l'estructura i just per sota de la graella, hi ha la cambra de combustió, a on es disposava la llenya pel foc. Aquestes cambres presenten una obertura i porta d'accés i càrrega situades en el costat nord, que comuniquen amb un subterrani adjacent, avui en dia encara existent. D'aquesta manera, tan sols es podia accedir a les cambres des d'aquest subterrani, que és per on es realitzava la tasca d'enfornar i desenfornar les peces de ceràmica, i carregar de llenya i alimentar el foc. Actualment, les dues obertures es troben segellades i aparellades amb un envà per a la banda interior del subterrani. L'obertura i porta d'accés a la cambra de cocció superior, presenta uns muntants de rajols i una volta en plec de llibre, també de rajols, amb una alçada de 1,7 m i uns 80 cm d'amplada. Per altra banda, l'obertura i boca de càrrega de la cambra de foc o combustió inferior, disposa d'una coberta de rajols col·locats de pla d'uns 90 cm d'alçada amb el nivell de circulació actual. En segon lloc, a la meitat inferior de l'estructura i just per sota de la graella, hi ha la cambra de combustió, a on es disposava la llenya pel foc.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric

Les restes arqueològiques trobades constaten l'existència d'un nou centre de producció de terrissa de l'època moderna i contemporània. en el sector dels Ravals, del qual era desconegut el seu emplaçament i les seves característiques.

☒ Valor arqueològic i paleontològic

Atesa l'entitat de les restes trobades i la bona conservació de l'element construït trobat i conservat in situ: un forn de terrissa construït íntegrament de manera subterrània.

☒ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

Exemple tipològic de forn de torre, de tipus morú, de cocció de materials ceràmics de mitjan segle XVIII – mitjan segle XIX.

☒ Valor sociocultural i etnològic

Com a centre de producció de terrissa. Representatiu de les instal·lacions artesanals i preindustrials que es van construir fora del nucli emmurallat de la vila en aquest sector,

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Àmbit

Forn de terrissa conservat in situ, un cop excavat i buidat. Es troba situat per sota de la piscina construïda. Seria accessible i visitable des d'un soterrani preexistent per la banda nord, prèvia obra i obertura de la part del forn tapiada.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Intervencions a fer Excavació - Consolidació - Restauració - Adequació

Jaciment Arqueològic Forn de terrissa del c. de la Salut

JA.06.BARP

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia

BURGUÈS, M. (1929): Sabadell del meu record. Cinquanta anys d'història anecdòtica local, Joan Sallent, impressor, Sabadell 1929, pàg. 32 a 34.

CASTELLS PEIG, A. (1961): L'Art sabadellenc. Assaig de biografia local, Edicions Riutort, Sabadell 1961, pàg. 351 a 358.

HARRIS, J. (1991): Principios de estratigrafia arqueològica. (1a. ed. 1979). Ed. Crítica. Barcelona.

ROIG, A.-ROIG, J. (2002).- La vila medieval de Sabadell (segles XI-XVI). Dotze anys d'arqueologia a la ciutat (1988-2000), Quaderns d'Arqueologia, nº 1, Museu d'Història de Sabadell.

ROIG, A. (1999): Campanar de Sant Fèlix (Sabadell, vallès Occidental), Quaderns de Patrimoni V, Ajuntament de Sabadell, 1999, pàg. 55a 58.

ROIG, A. (2001): Els forns i l'obrador de ceràmica de l'Escayola, segles XVIII – XIX, Edita: FOC, Forns i Obrador de Ceràmica s. XVIII, Sabadell 2001.

ROIG, J. (2002), "Indicis arqueològics del pas de la via Augusta per Sabadell (Vallès Occidental): la intervenció arqueològica a la riba esquerra del riu Ripoll", Arraona, nº. 26, IV època, Sabadell, p. 76-91.

ROIG, J. (2004).- "Sabadell, vila medieval i moderna. Les darreres excavacions al nucli històric (Sabadell, Vallès Occ.)", Actes de les Jornades d'Arqueologia i Paleontologia 2001, la Garriga, volum 3, Generalitat de Catalunya, Barcelona 2004, p. 826-850.

ROIG, J. (2014). "Arqueologia d'època moderna a Sabadell: la transformació de la vila fortificada baix medieval i el desenvolupament dels tallers artesanals de vidre i de terrissa (s. XVI al XVIII)". Arraona, núm. 34. Ajuntament de Sabadell, p. 82-115.

ROIG, J. (2015a): "La vila de mercat alt medieval de Sabadell i el procés d'emmurallament baix medieval (segle XI al XV): L'aportació dels darrers 25 anys d'arqueologia a la ciutat (1988-2013)". Vè CAMMC. Barcelona, 22-25 de maig de 2014. Pàg. 417 – 440.

ROIG, J. (2015b): "La transformació urbana de la vila de Sabadell a l'època moderna i la formació d'àrees artesanals: Els obradors de vidre del s. XVI i les terrisseries del s. XVII – XVIII. Vè CAMMC. Barcelona, 22-25 de maig de 2014. Barcelona. Pàg. 525 – 542.

ROIG, J.-COLL, J. M. (2016): "El quarter nord de la vila fortificada de Sabadell i el barri artesà del Raval. Intervencions 2011–2013", Tribuna d'Arqueologia 2013–2014. Barcelona, p. 11–36.

ROIG, J. (2020a): Informe tècnic de la intervenció arqueològica preventiva al c/ Salut, 34 (Sabadell, Vallès Occ.). 11 de febrer i 10 a 12 de març de 2020. Informe inèdit dipositat al Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya.

ROIG, J. (2020b): Informe tècnic final de la intervenció arqueològica preventiva al c/ Salut, 34 (Sabadell, Vallès Occ.) 2a Fase. 13 a 16 de juliol de 2020.

Actuacions finca

Intervenció arqueològica 2020

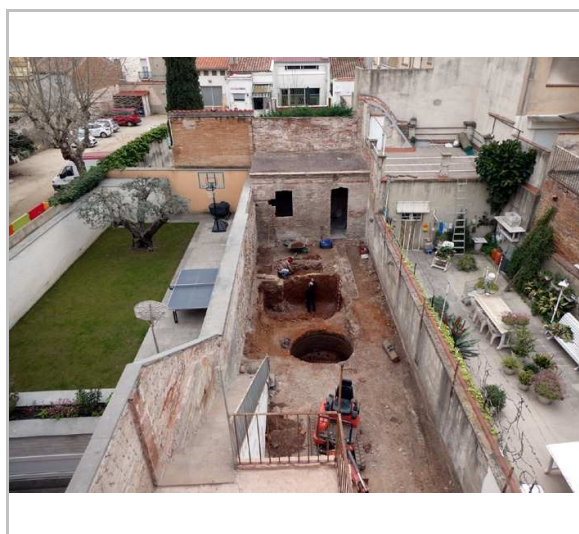
Jaciment Arqueològic Forn de terrissa del c. de la Salut

JA.06.BARP

ALTRES IMATGES

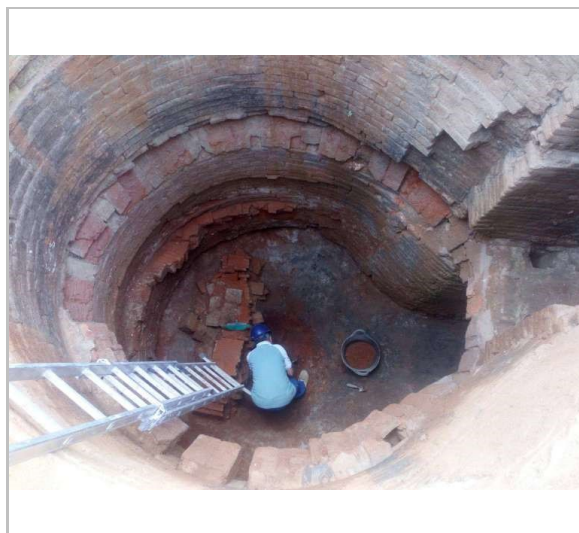
Ubicació forn de terrissa en la finca
ARRAGO SL

Vista general zona intervenció
ARRAGO SL

Vista detall zona d'intervenció
ARRAGO SL

Vista treballs finals d'excavació
ARRAGO SL

Vista treballs finals d'excavació
ARRAGO SL

Vista interior forn de terrissa
ARRAGO SL

Jaciment Arqueològic Forn de terrissa del c. de la Salut

JA.06.BARP

Motlle de terracota trobat
ARRAGO SL

Mostres figuratives trobades
ARRAGO SL

Mostra figurativa trobada
ARRAGO SL

Altres mostres trobades
ARRAGO SL

Fotogrametria i ortoimatge (planta)
ARRAGO SL

Fotogrametria i ortoimatge (secció longitudinal))
ARRAGO SL

Jaciment Arqueològic Forn de terrissa del c. de la Salut

JA.06.BARP

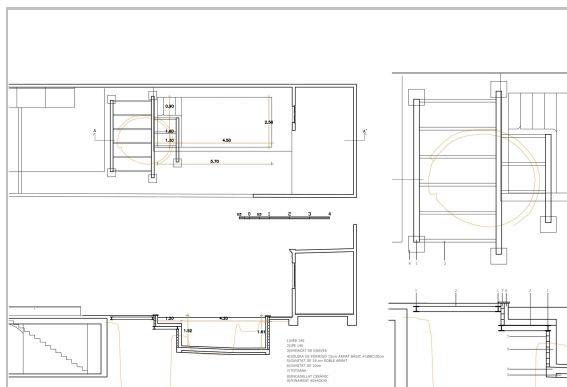
Fotogrametria i ortoimatge (secció transversal)
ARRAGO SL

Fotogrametria i ortoimatge (desplegament alçat)
ARRAGO SL

Medalló de guix amb el nom de Pera Muxí
ARRAGO SL

Adaptació projecte de construcció de piscina
ARRAGO SL

PROJECTE TÈCNIC			
DISENYAT PER: ARRAGO SL DISENYAT PER: ARRAGO SL DISENYAT PER: ARRAGO SL	DISENYAT PER: ARRAGO SL DISENYAT PER: ARRAGO SL DISENYAT PER: ARRAGO SL	DISENYAT PER: ARRAGO SL DISENYAT PER: ARRAGO SL DISENYAT PER: ARRAGO SL	DISENYAT PER: ARRAGO SL DISENYAT PER: ARRAGO SL DISENYAT PER: ARRAGO SL

06

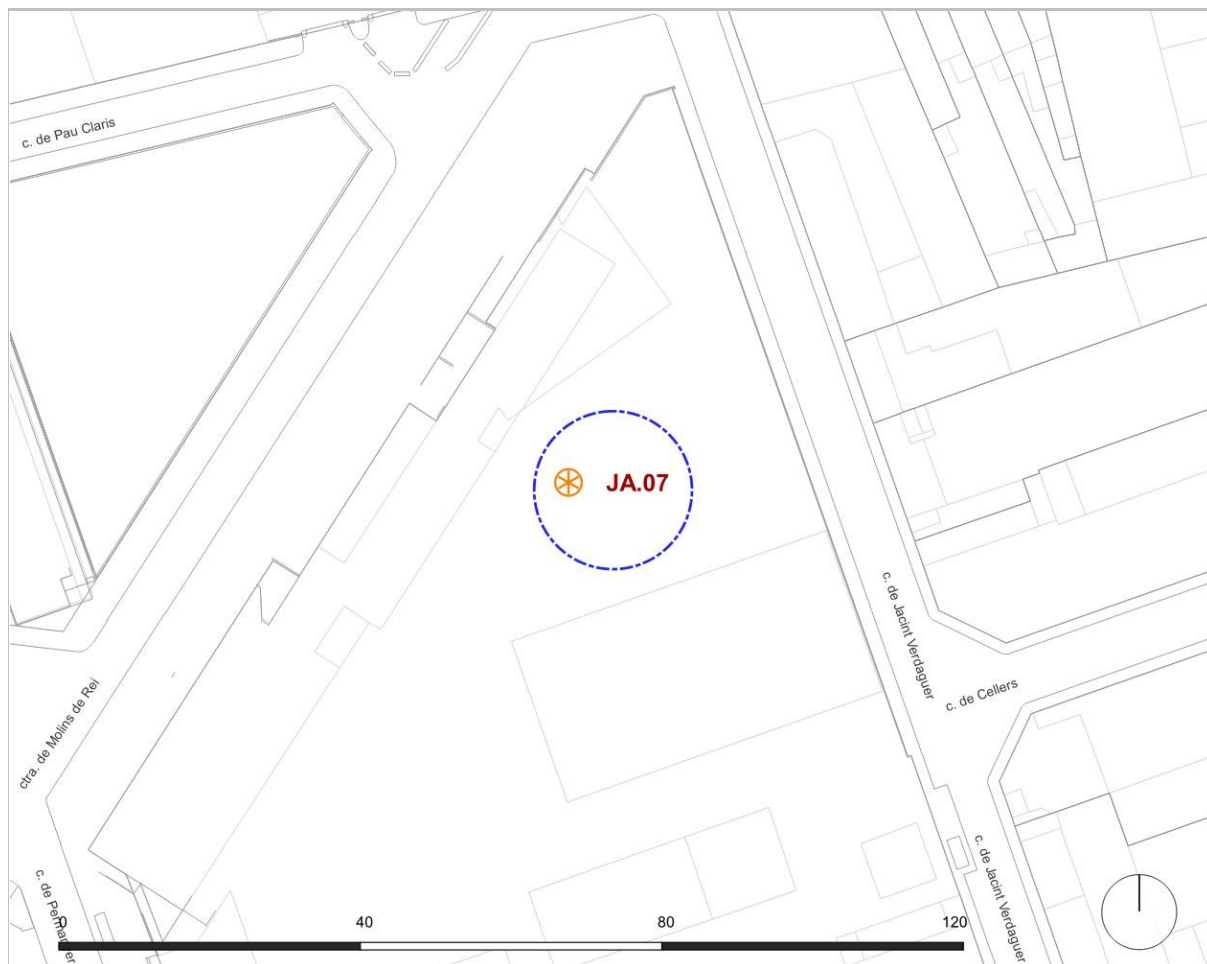
Jaciment Arqueològic Caldera del Vapor de Cal Marcet

JA.07.BARP

DADES BàSIQUES

Adreça/es	Carretera de Molins de Rei, 101 Carrer de Viladomat, 118	Codi INE	187
Coordenades UTM	x = 425000 ; y = 4599150	Identificació al plànol	Nr2
Dades cadastrals	Número		

5192001DF2959H0001QB

Plànol normatiu

- AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica
- JA - Jaciment Arqueològic
- JP - Jaciment Paleontològic
- EIA - Elements d'Interès Arqueològic
- Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)**
 - ₀₁ No exhaurit / no intervingut
 - ₀₁ Exhaurit / resultats negatius
- Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)**
 - ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques
- Categoria de protecció**
 - BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional
 - BCIL - Bé Cultural d'Interès Local
 - BPU - Bé amb Protecció Urbanística
 - EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Jaciment Arqueològic Caldera del Vapor de Cal Marcet

JA.07.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria JA emergent

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació Jaciments arqueològics
Categoria BCIL
Nivell prot. 1. Integral
Altres prot. AEA.11.BARP Can Marcet-Can Planas

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipus Ocupació cultural i econòmica del medi urbà
Cronologia Contemporani
Context Solar anteriorment ocupat per l'antic vapor de Cal Marcet que fou construït el 1884. Arran de la intervenció arqueològica que es va realitzar amb motiu de la construcció del centre d'ensenyament es van identificar diferents estructures de caire industrial, algunes relacionades amb el funcionament de la caldera. Totes aquestes estructures eren espais soterranis, entre elles els tècnics del Museu d'Història de Sabadell van proposar la conservació in situ de la caldera, com a testimoni del passat industrial d'aquest sector, sota el pati del nou centre d'ensenyament.
Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica Àmbit soterrani de 6 m de profunditat on anava ubicada la caldera. La sala de la caldera estava delimitada per tres parets de totxos als costats nord, sud i est. Manca la paret del costat oest, que tancaria l'àmbit. Aprofitant la paret est de l'àmbit, queda delimitat un petit espai rectangular, amb parets als costats nord, sud, est, i oest, on hi havia ubicada l'escala d'accés a aquest espai.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor històric	Testimoni del passat industrial del sector on s'ubica.
☒ Valor arqueològic i paleontològic	Restes de la caldera del vapor de Cal Marcet conservades in situ.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Àmbit Caldera del Vapor de Cal Marcet conservada in situ al subsol del pati de l'escola

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Intervencions a fer Excavació - Consolidació - Restauració - Adequació

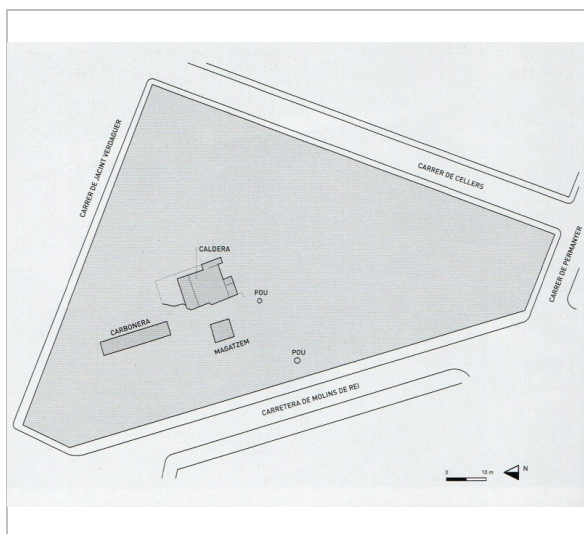
INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia SOLER CHIC, G. (2003): Tres exemples d'arqueologia industrial a Sabadell. El Vapor de Cal Marcet, El Vapor Gran del Cotó i la Fàbrica de Gas Prats i Benessat. Quaderns d'arqueologia 3. Museu d'Història de Sabadell

Jaciment Arqueològic Caldera del Vapor de Cal Marcet

JA.07.BARP

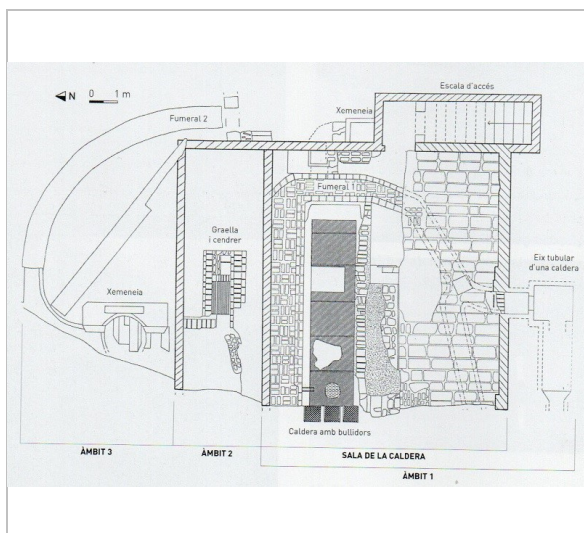
ALTRES IMATGES

Ubicació dins del solar
Glòria Soler

Caldera
Glòria Soler

Planta del Conjunt
Glòria Soler

Jaciment Paleontològic de Can Llobateres

JP.01.BARP

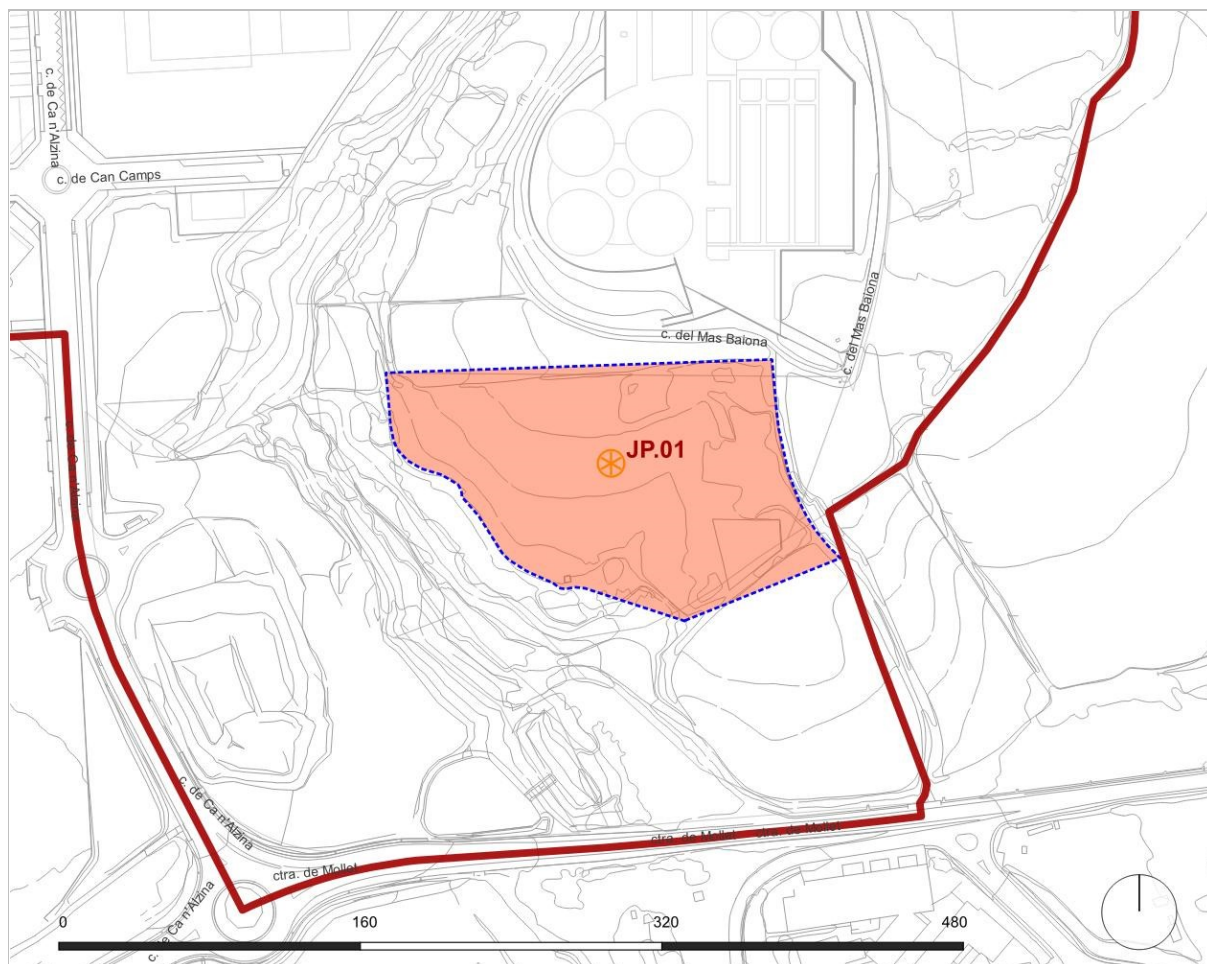
DADES BÀSIQUES

Adreça/es Carrer del Mas Baiona, 82

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 427987 ; y = 4598258

Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

 AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica

 JA - Jaciment Arqueològic

 JP - Jaciment Paleontològic

 EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

 ₀₁ No exhaurit / no intervingut

 ₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

 ₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

 BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional

 BCIL - Bé Cultural d'Interès Local

 BPU - Bé amb Protecció Urbanística

 EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Jaciment Paleontològic de Can Llobateres

JP.01.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments paleontològics
<i>Nivell prot.</i>	Sistemàtica
<i>Nº reg/cat.</i>	PEPBAMAS JP-01
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002. IPAC, Generalitat de Catalunya núm. 12191.

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments paleontològics
<i>Categoria</i>	BCIL
<i>Nivell prot.</i>	1. Integral
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002. IPAC, Generalitat de Catalunya núm. 12191

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Jaciment paleontològic
<i>Cronologia</i>	Can Llobateres 1: 9,76 milions d'anys. Can Llobateres 2: 9,62 milions d'anys
<i>Context</i>	Est del torrent de Can Llobateres, al nord de la carretera B-140 i al sud de l'EDAR Sabadell-Riu Ripoll, prop del límit dels termes municipals de Sabadell i Barcerà del Vallès.

Can Llobateres ha proporcionat el registre més complet del primat hominoïdeu *Hispanopithecus laietanus*. La majoria de les restes han estat recuperades de Can Llobateres 1, encara que les restes més completes, un esquelet parcial, foren recuperades de Can Llobateres 2, essent batejat amb el nom popular de "Jordi".

La part inferior de la sèrie estratigràfica de Can Llobateres (Can Llobateres 1) es troba integrada per lutites i llims gris-verdosos amb intercal·lacions de gresos i gresos conglomeràtics. En canvi, la part superior (Can Llobateres 2) es caracteritza per la presència de llims i lutites de coloracions vermelloses i marronoses. Aquests sediments s'interpreten com les parts distals a marginals d'una plana al·luvial canalitzada relacionada amb el ventall al·luvial de Castellar del Vallès.

Les dades magnetostratigràfiques i bioestratigràfiques han permès realitzar una datació relativa prou precisa. Així, Can Llobateres 1 tindria una edat de 9,76 milions d'anys, mentre que Can Llobateres 2 tindria una edat de 9,62 (Garcés, 1996; Garcés et al., 1996; Agustí et al., 1996, 1997, 2001; Alba et al., 2014a; Casanovas-Vilar et al. 2016).

Elements: A més de mol·luscos terrestres, a Can Llobateres 1 trobem una gran diversitat de vertebrats terrestres, majoritàriament mamífers. Així doncs, hi tenim insectívors, primats, lagomorfs, rosegadors, carnívors, proboscids, perissodàctils i artiodàctils. La fauna de Can Llobateres 2 no ha estat estudiada amb detall, tot i que es pot afirmar que és molt menys diversa (Alba et al. 2011c).

Les restes vegetals són particularment abundants a Can Llobateres 1. Les palmeres, el canyís i els fruits de ficus (figues) dominen l'associació, i també són característiques (per bé que menys freqüents) les fulles de lauràcies. Destaquen molt especialment les nombroses figues fossilitzades (Marmi et al. 2012).

*Elements i/o llocs
d'intervenció
arqueològica*

A més de mol·luscos terrestres, a Can Llobateres 1 trobem una gran diversitat de vertebrats terrestres, majoritàriament mamífers. Així doncs, hi tenim insectívors, primats, lagomorfs, rosegadors, carnívors, proboscids, perissodàctils i artiodàctils. La fauna de Can Llobateres 2 no ha estat estudiada amb detall, tot i que es pot afirmar que és molt menys diversa (Alba et al. 2011c).

Les restes vegetals són particularment abundants a Can Llobateres 1. Les palmeres, el canyís i els fruits de ficus (figues) dominen l'associació, i també són característiques (per bé que menys freqüents) les fulles de lauràcies. Destaquen molt especialment les nombroses figues fossilitzades (Marmi et al. 2012).

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☒ Valor arqueològic i paleontològic

Conjunt de diversos jaciments i localitats paleontològiques a l'aire lliure.

Jaciment Paleontològic de Can Llobateres

JP.01.BARP

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Àmbit Àmbit delimitat a l'est pel torrent de Can Llobateres, al nord de la carretera B-140 i al sud de l'EDAR Sabadell-Riu Ripoll, prop del límit dels termes municipals de Sabadell i Barcerà del Vallès

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Intervencions a fer Prospecció - Control - Excavació

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Aquest jaciment fou descobert per Miquel Crusafont i Ramon Arquer el 1926, en els afloraments miocens generats per la construcció de la carretera de Mollet a Sabadell.

El jaciment de Can Llobateres fou prospectat per Crusafont i col·laboradors durant la dècada de 1950. Des de 1956, la parcel·la funcionà com una pedrera d'argila, en la qual hi treballaren fins a sis o set obrers simultàniament. El promotor de la pedrera facilità a en Crusafont l'accés a l'excavació i a les troballes realitzades pels obrers (Alba et al. 2014a; Galobart et al. 2011). El primer descobriment d'un hominoïdeu a Can Llobateres es produí el 1957. Això féu que en Crusafont hi organitzés la primera excavació sistemàtica l'any 1958. Cap aquesta època, les tasques d'excavació d'argiles a la pedrera s'abandonaren, però les excavacions paleontològiques continuaren el 1960 i 1961, gràcies al finançament de l'ajuntament de Sabadell i la Caixa d'Estalvis de Sabadell. Crusafont aconseguí finançament exterior (Wenner-Gren Foundation) per continuar les excavacions a Can Llobateres, de manera més o menys continuada, durant tota la dècada de 1960. L'empresa farmacèutica suïssa Sandoz comprà la parcel·la l'any 1963, i la va cedir a la Diputació de Barcelona el 1964, tot incorporant-se finalment al nou Institut de Paleontologia de Sabadell (fundat el 1969) el 1973 (Galobart et al., 2011).

No fou fins l'any 1981 que es dugué a terme una campanya d'excavació en el marc d'un projecte del Ministerio de Educación y Ciencia español. Les excavacions, que foren dirigides per en Josep Gibert, conduïren a la recuperació d'una dotzena de dents d'*Hispanopithecus laietanus*, que no foren publicades fins gairebé deu anys més tard (Begun et al., 1990).

L'any 1989, Moyà-Solà descobrí, durant una visita al jaciment, una incisiva d'hominoïdeu a Can Llobateres 2. Tanmateix, la primera campanya d'excavació duta a terme per aquest investigador, el 1990, se centrà en els nivells inferiors (Can Llobateres 1), que havien lliurat fins llavors la major part de restes. Atesa l'absència de noves troballes, la següent campanya, realitzada el 1991, se centrà en els nivells superiors que havien proporcionat la incisiva, conduint a la troballa d'una tibia d'hominoïdeu i restes maxil·lars d'un mateix individu. La troballa de noves restes postcranials (fèmurs) el 1992 fou seguida per la troballa d'una mà força completa del mateix individu el 1993, any en què es dugueren a terme també estudis estratigràfics i de paleomagnetisme, a més de mostratges de microvertebrats, per tal de proporcionar una datació acurada de la localitat. Aquests resultats els publicaren pocs anys després (Moyà-Solà & Köhler, 1993, 1995, 1996; Agustí et al., 1996). Es dugueren a terme noves excavacions a Can Llobateres 2 el 1994, 1995 i 1997, que conduïren només a la troballa d'unes poques restes addicionals d'un segon individu, fins que el nivell fòssilífer es considerà exhaurit.

L'any 2010 es reprengueren un altre cop les excavacions, per part d'un equip de l'ICP liderat per David M. Alba, i en el qual hi participaren altres investigadors de l'ICP. Aquestes excavacions es realitzaren amb l'objectiu de reobrir el jaciment de Can Llobateres 1 i recuperar noves restes del primate hominoïdeu *Hispanopithecus laietanus*, així com recuperar altres restes fòssils i la informació associada (necessària per estudiar la tafonomia del jaciment).

Durant la campanya 2010 s'eliminaren nivells suprajacents al nivell fòssilífer principal i es delimitaren tres cales. Durant el procés de remoció de sediments es va localitzar un nivell ric amb restes de plantes, l'estudi de les quals va permetre caracteritzar de manera més acurada les condicions ambientals (Marmi et al., 2012). Durant els tres anys posteriors es realitzà l'excavació manual de manera sistemàtica i el mostratge de microvertebrats. La

Jaciment Paleontològic de Can Llobateres

JP.01.BARP

campanya de 2011 fou tot un èxit, ja que es recuperaren 12 restes dentàries d'*H. laietanus* (Alba et al., 2012). Malauradament, durant els anys següents no s'hi recuperaren noves restes de primats, malgrat que sí es recuperaren restes fòssils addicionals d'altres vertebrats. En total, des de l'any 2010 fins a l'any 2015 les diverses campanyes han lliurat un total de 869 restes fòssils identificades al camp, a les quals s'hi ha de sumar les nombroses restes de micromamífers recuperades durant el rentat dels sediments recol·lectats.

Bibliografia

- AGUSTI, J. (1981). Roedores miomorfos del Neógeno de Cataluña. Tesis doctoral inèdita, Universitat de Barcelona.
- AGUSTÍ, J., MOYÀ-SOLÀ, S. & GIBERT, J. (1984). Mammal distribution dynamics in the eastern margin of the Iberian Peninsula during the Miocene. *Paléobiologie Continentale*, 14: 33-46.
- AGUSTÍ, J., CABRERA, L. & MOYÀ-SOLÀ, S. (1985). Sinopsis estratigràfica del Neógeno de la fosa del Vallès-Penedès. *Paleontologia i Evolució*, 18: 57-81.
- AGUSTÍ, J., KÖHLER, M., MOYÀ-SOLÀ, S., CABRERA, L., GARCÉS, M. & PARÉS, J.M. (1996). Can Llobateres: the pattern and timing of the Vallesian hominoid radiation reconsidered. *Journal of Human Evolution*, 31: 143-155.
- AGUSTÍ, J., CABRERA, L., GARCÉS, M. & PARÉS, J.M. (1997). The Vallesian mammal succession in the Vallès-Penedès basin (northeast Spain): Paleomagnetic calibration and correlation with global events. *Palaeogeography, Palaeoclimatology, Palaeoecology*, 133: 149-180.
- AGUSTÍ, J., CABRERA, L., GARCÉS, M., KRIJGSMAN, W., OMS, O. & PARÉS, J.M. (2001). A calibrated mammal scale for the Neogene of Western Europe. State of the art. *Earth-Science Reviews*, 52: 247-260.
- ALBA, D.M. (2012). Fossil apes from the Vallès-Penedès Basin. *Evolutionary Anthropology*, 21, 254-269.
- ALBA, D.M., ALMÉCIJA, S. & MOYÀ-SOLÀ, S. (2010b). Locomotor inferences in *Pierolapithecus* and *Hispanopithecus*: Reply to Deane and Begun. *Journal of Human Evolution*, 59: 143-149.
- ALBA, D. M., I. CASANOVAS-VILAR, I., MOYÀ-SOLÀ, S., ALMÉCIJA, S., ROBLES, J.M. & MARMI, J.M. (2011a). New excavations at the Late Miocene hominoid bearing locality of Can Llobateres 1 (Vallès-Penedès Basin, Catalonia, Spain): Preliminary results [Abstract]. *American Journal of Physical Anthropology*, 144 Suppl. 52: 73.
- ALBA, D. M., CASANOVAS-VILAR, I., ROBLES, J.M., MARMI, J. & MOYÀ-SOLÀ, S. (2011b). New paleontological excavations at the Late Miocene site of Can Llobateres 1 (Vallès-Penedès Basin, NE Iberian Peninsula): preliminary results of the 2010 campaign. In: Pérez-García, A., Gascó, F., Gasulla, J.M. & Escaso, F. (Eds.), *Viajando a mundos pretéritos*, 35-43. Ayuntamiento de Morella, Morella.
- ALBA, D. M., CASANOVAS-VILAR, I., MOYÀ-SOLÀ, S. & ROBLES, J.M. (2011c). Parada 4. El Vallesiense inferior y su transición con el Vallesiense superior: Can Llobateres. *Paleontologia i Evolució, memòria especial núm. 6*: 111-123.
- ALBA, D. M., CASANOVAS-VILAR, I., ALMÉCIJA, S., ROBLES, J.M. & ARIASMARTORELL, J., MOYÀ-SOLÀ, S. (2012a). New dental remains of *Hispanopithecus laietanus* (Primates: Hominidae) from Can Llobateres 1 and the taxonomy of Late Miocene hominoids from the Vallès-Penedès Basin (NE Iberian Peninsula). *Journal of Human Evolution*, 63: 231-246.
- ALMÉCIJA, S., ALBA, D.M., MOYÀ-SOLÀ, S. & KÖHLER, M. (2007). Orang-like manual adaptations in the fossil hominoid *Hispanopithecus laietanus*: first steps towards great ape suspensory behaviours. *Proceedings of the Royal Society B*, 274: 2375-2384.
- ÁLVAREZ RAMIS, C. (1975). Quelques considerations écologiques sur le gisement Vallésien de Can Llobaters (Barcelone, Espagne). *Comptes Rendus du 100e Congrès National des Sociétés Savantes, Paris*, pp. 11- 16.
- ANDREWS, P., HARRISON, T., DELSON, E., BERNOR, R.L. & MARTIN, L. (1996). Distribution and biochronology of European and Southwest Asian Miocene catarrhines. In: Bernor, R.L., Fahlbusch, V. & Mittmann, H.W. (Eds.) *The evolution of Western Eurasian Neogene mammal faunas*, pp. 168-207. Columbia University Press, New York.
- BATALLER CALATAYUD, J.R. (1938). Els ratadors fòssils de Catalunya. Impremta de la Casa d'Assistència President Macià, Barcelona.
- BEGUN, D.R. (1994). Relations among the great apes and humans: new interpretations based on the fossil great ape *Dryopithecus*. *Yearbook of Physical Anthropology*, 37: 11-63.
- BEGUN, D.R. (2002). European hominoids. In: Hartwig, W.C. (Ed.) *The primate fossil record*, pp. 339-368. Cambridge University Press, Cambridge.

Jaciment Paleontològic de Can Llobateres

JP.01.BARP

- BEGUN, D.R. (2007). Fossil record of Miocene hominoids. In: Henke, W. & Tattersall, I. (Eds) *Handbook of Paleoanthropology*, pp. 921-977. Springer Verlag, Heidelberg.
- BEGUN, D.R. (2009). Dryopithecins, Darwin, de Bonis, and the European origin of the African apes and human clade. *Geodiversitas*, 31: 789-816.
- BEGUN, D.R. (2010). Miocene hominids and the origins of the African apes and humans. *Annual Review of Anthropology*, 39: 67-84.
- BEGUN, D.R., MOYÀ-SOLA S. & KOHLER, M. (1990). New Miocene hominoid specimens from Can Llobateres (Vallès Penedès, Spain) and their geological and paleoecological context. *Journal of Human Evolution*, 19: 255-268.
- BEGUN, D.R., NARGOLWALLA, M.C. & KORDOS, L. (2012). European Miocene hominids and the origin of the African ape and human clade. *Evolutionary Anthropology*, 21: 10-23.
- CAMERON, D.W. (1997). A revised systematic scheme for the Eurasian Miocene fossil Hominidae. *Journal of Human Evolution*, 33: 449-477.
- CAMERON, D.W. (1998). Patterns of faciodental sexual dimorphism in *Hispanopithecus*. *Zeitschrift für Morphologie und Anthropologie*, 82: 47-58.
- CAMERON, D.W. (1999). The single species hypothesis and *Hispanopithecus* fossils from the Vallés Penedés Basin, Spain. *Zeitschrift für Morphologie und Anthropologie*, 82: 159-186.
- CASANOVAS-VILAR, I. & AGUSTÍ, J. (2007). Ecogeographical stability and climate forcing in the late Miocene (Vallesian) rodent record of Spain. *Palaeogeography, Palaeoclimatology, Palaeoecology*, 248: 169-189.
- CASANOVAS-VILAR, I., ALBA, D.M., GARCÉS, M., ROBLES, J.M. & MOYÀ-SOLÀ, S. (2011a). Updated chronology for the Miocene hominoid radiation in Western Eurasia. *Proceedings of the National Academy of Sciences, U.S.A.*, 108: 5554-5559.
- CRUSAFONT PAIRÓ, M. (1958). Nuevo hallazgo del póngido vallesiense *Hispanopithecus*. *Boletín Informativo del Instituto de Paleontología de Sabadell*, 13-14: 37-41, 6-8.
- CRUSAFONT PAIRÓ, M. (1959). Primer hallazgo en España del género "*Ursavus*" (carnívora, ursidae). *Notas y Comunicaciones del Instituto Geológico y Minero de España*, 55: 137-144.
- CRUSAFONT PAIRÓ, M. (1964). La biota de Can Llobateres (Sabadell) y su significación biológica. *Cursillos y Conferencias del Instituto "Lucas Mallada"*, 9: 177-179.
- CRUSAFONT PAIRÓ, M. (1965). El desarrollo de los caninos en algunos Driopitécidos del Vallesiense en Cataluña. *Notas y Comunicaciones del Instituto Geológico y Minero de España*, 80, 179-192.
- CRUSAFONT PAIRÓ, M. (1969). Història de la paleontologia a Sabadell. Joan 187 Sallent Sucr., Sabadell.
- CRUSAFONT PAIRÓ, M. & GOLPE POSSE, J.M. (1971). Biozonation des Mammifères néogènes d'Espagne. *Mém. Bur. Recher. Géolog. et Min. V Congrès du Néogène Méditerranéen*, 78: 121-129.
- CRUSAFONT-PAIRÓ, M. & GOLPE-POSSE, J.M. (1973). New pongids from the Miocene of Vallès Penedès Basin (Catalonia, Spain). *Journal of Human Evolution*, 2: 17-23.
- CRUSAFONT, M. & HÜRZELER, J. (1961). Les Pongidés fossiles d'Espagne. *Comptes Rendus des Séances de l'Académie des Sciences*, 252: 582-584.
- CRUSAFONT, M. & HÜRZELER, J. (1969). Catálogo comentado de los póngidos fósiles de España. *Acta Geológica Hispánica*, 4: 44-48.
- CRUSAFONT PAIRÓ, M. & TRUYOLS SANTONJA, J. (1947). Sobre el descubrimiento de un nuevo yacimiento del meótico en el Vallés. *Boletín del Instituto Geológico y Minero de España*, 60: 71-107.
- CRUSAFONT PAIRÓ, M. & TRUYOLS SANTONJA, J. (1951). Hallazgo del *Plesiodimylus chantrei* Gaillard en el Meótico del Vallés. *Notas y Comunicaciones del Instituto Geológico y Minero de España*, 22: 1-30.
- CRUSAFONT PAIRÓ, M. TRUYOLS SANTONJA, J. (1960). Sobre la caracterización del Vallesiense. *Notas y Comunicaciones del Instituto Geológico y Minero de España*, 60: 109-126.
- DEMIGUEL, D., ALBA, D.M. & MOYÀ-SOLÀ, S. (2014). Dietary specialization during the evolution of Western Eurasian hominoids and the extinction of European great apes. *PLoS ONE*, 9: e97442.
- GALOBART, À., ACOSTA, C.A. & VILA, B. (2011). Patrocinio y mecenazgo en paleontología de vertebrados: Crusafont, Hürzeler y Can Llobateres, diez años de una colaboración inacabada. (2011). *Paleontologia i Evolució, Memòria especial*, 5, 151-156
- GARCÉS CRESPO, M. (1995). Magnetoestratigrafía de las sucesiones del Mioceno Medio

Jaciment Paleontològic de Can Llobateres

JP.01.BARP

- y Superior del Vallès Occidental (Depresión del Vallès-Penedès, N.E. de España): Implicaciones biocronológicas y cronoestratigráficas. Tesis doctoral inédita, Universitat de Barcelona, 337 pp.
- GARCÉS, M., AGUSTÍ, J., CABRERA, L. & PARÉS, J.M. (1996). Magnetostratigraphy of the Vallesian (late Miocene) in the Vallès-Penedès Basin (northeast Spain). *Earth and Planetary Science Letters*, 142: 381-396.
- GOLPE POSSE, J.M. (1980). Consideraciones sobre la dentición de *Tapirus priscus* Kaup de Can Llobateres (Vallesiense Medio). *Butlletí Informatiu de l'Institut de Paleontologia de Sabadell*, 12: 51-61.
- GOLPE POSSE, J.M. (1982). Los Hispanopitecos (Primates, Pongidae) de los yacimientos del Vallès-Penedès (Cataluña, España). I: material ya descrito. *Butlletí Informatiu de l'Institut de Paleontologia de Sabadell*, 14: 63-69.
- GOLPE POSSE, J.M. (1993). Los hispanopitecos (Primates, Pongidae) de los yacimientos del Vallès-Penedès (Cataluña, España). II. Descripción del material existente en el Instituto de Paleontología de Sabadell. *Paleontologia i Evolució*, 26-27: 151-224.
- HARRISON, T. (1991). Some observations on the Miocene hominoids from Spain. *Journal of Human Evolution*, 19: 515-520.
- HARTENBERGER, J.-L. (1965). Les Cricetidae (Rodentia) de Can Llobateres (Néogène d'Espagne). *Bulletin de la Société géologique de France (7e série)*, 7: 487-498.
- HARTENBERGER, J.-L. (1966). Les rongeurs du Vallésien (Miocène supérieur) de Can Llobateres (Sabadell, Espagne): Gliridae et Eomyidae. *Bulletin de la Société géologique de France (7e série)*, 8: 596-604.
- HARTENBERGER, J.-L. & THALER, L. (1963). Sur les rongeurs fossils du Vallésien (Miocène supérieur) de Can Llobateres (Sabadell, Espagne). *Comptes Rendus de l'Académie des Sciences de Paris*, 256: 3333-3336.
- KÖHLER, M., MOYÀ-SOLÀ, S. & ALBA, D.M. (2001a). Eurasian hominoid evolution in the light of recent *Dryopithecus* findings. In: de Bonis, L., Koufos, G.D. & Andrews, P. (Eds.) *Hominoid Evolution and Climatic Change in Europe, Vol. 2. Phylogeny of the Neogene Hominoid Primates of Eurasia*, pp. 192-212. Cambridge University Press, Cambridge.
- KÖHLER, M., MOYÀ-SOLÀ, S. & ALBA, D.M. (2001b). Cranial reconstruction of *Dryopithecus*. *American Journal of Physical Anthropology*, 115: 284-288.
- KÖHLER, M., ALBA, D.M., MOYÀ-SOLÀ, S. & MACLATCHY, L. (2002). Taxonomic affinities of the Eppelsheim femur. *American Journal of Physical Anthropology*, 119: 297-304.
- MARMI, J., CASANOVAS-VILAR, I., ROBLES, J.M., MOYÀ-SOLÀ, S. & ALBA, D.M. (2012). The paleoenvironment of *Hispanopithecus laietanus* as revealed by paleobotanical evidence from the Late Miocene of Can Llobateres 1 (Catalonia, Spain). *Journal of Human Evolution*, 62: 412-423.
- MOYÀ-SOLÀ, S. & KÖHLER, M. (1993). Recent discoveries of *Dryopithecus* shed new light on evolution of great apes. *Nature*, 365: 543-545.
- MOYÀ-SOLÀ, S. & KÖHLER, M. (1995). New partial cranium of *Dryopithecus* Lartet, 1863 (Hominoidea, Primates) from the upper Miocene of Can Llobateres, Barcelona, Spain. *Journal of Human Evolution*, 29: 101-139.
- MOYÀ-SOLÀ, S. & KÖHLER, M. (1996a). A *Dryopithecus* skeleton and the origins of great-ape locomotion. *Nature*, 379: 156-159.
- MOYÀ-SOLÀ, S. & KÖHLER, M. (1996b). El jaciment paleontològic de Can Llobateres (Sabadell, Vallès Occidental) i les noves restes de *Dryopithecus*. *Tribuna d'Arqueologia*, 1994-1995: 7-25.
- MOYÀ SOLÀ, S., PONS MOYÀ, J. & KÖHLER, M. (1990). Primates catarrinos (Mammalia) del Neógeno de la península Ibérica. *Paleontologia i Evolució*, 23: 41-45.
- NAGATOSHI, K. (1987). Miocene hominoid environments of Europe and Turkey. *Palaeogeography, Palaeoclimatology, Palaeoecology*, 61: 145-154.
- PETTER, G. (1967). Mustélidés nouveaux du Vallésien de Catalogne. *Annales de Paléontologie*, 53: 93-113.
- PETTER, G. (1976). Étude d'un nouvel ensemble de petits carnivores du Miocène d'Espagne. *Géologie Méditerranéenne*, 3: 135-154.
- PINA, M., ALBA, D.M., ALMÉCIJA, S., FORTUNY, J. & MOYÀ-SOLÀ, S. (2012). Brief Communication: Paleobiological inferences on the locomotor repertoire of extinct hominoids based on femoral neck cortical thickness: the fossil great ape *Hispanopithecus laietanus* as a test-case study. *American Journal of Physical Anthropology*, 149: 142-148.
- RIBOT, F., GIBERT, J. & HARRISON, T. (1996). A reinterpretation of the taxonomy of *Dryopithecus* from Vallès-Penedès, Catalonia (Spain). *Journal of Human Evolution*, 31: 129-141.

Jaciment Paleontològic de Can Llobateres

JP.01.BARP

ROBLES, J.M., ALBA, D.M., FORTUNY, J., DE ESTEBAN-TRIVIGNO, S., ROTGERS, C., BALAGUER, J., CARMONA, R., GALINDO, J., ALMÉCIJA, S., BERTÓ, J.V. & MOYÀ-SOLÀ, S. (2013). New craniodental remains of the barbourfelid *Albanosmilus jourdani* (Filhol, 1883) from the Miocene of the Vallès-Penedès (NE Iberian Peninsula) and the phylogeny of the Barbourfelini. *Journal of Systematic Palaeontology*, 11: 993-1022.

TALLMAN, M., ALMÉCIJA, S., REBER, S.L., ALBA, D.M. & MOYÀ-SOLÀ, S. (2013). The distal tibia of *Hispanopithecus laietanus*: more evidence for mosaic evolution in Miocene apes. *Journal of Human Evolution*, 64: 319-327.

VILLALTA COMELLA, J.F. D. & CRUSAFONT PAIRÓ, M. (1941). Hallazgo del "Dryopithecus fontani", Lartet, en el Vindoboniense de la cuenca Vallés-Penedés." *Boletín del Instituto Geológico y Minero de España*, 20: 1-15.

VILLALTA COMELLA, J.F. DE & CRUSAFONT PAIRÓ, M. (1943). Tres nuevas localidades de mamíferos del Pontense del Vallés-Panadés (Provincia de Barcelona). *Boletín de la Real Sociedad Española de Historia Natural*, 41: 215-222.

Actuacions finca

AJUNTAMENT DE SABADELL.(2007) Àrea d'Urbanisme, Habitatge i Patrimoni. PEPPS: Pla especial de protecció del patrimoni de Sadadell. P.E. – 47. Març 2007.

Observacions

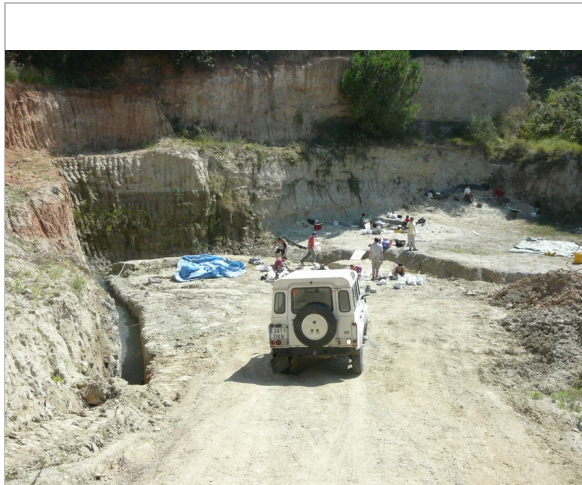
Un element indicador de la importància científica i patrimonial del conjunt de jaciments de Can Llobateres es manifesta en les 16 noves espècies descrites per a la ciència. Un altre element que singularitza el conjunt de jaciments de Can Llobateres són les nombroses troballes del primat hominoïdeu *Hispanopithecus laietanus*. L'exemplar conegut popularment com "Jordi" procedent de Can Llobateres 2 constitueix un dels individus més complets de primats hominoïdeus del Miocè superior.

L'estudi de les restes vegetals recuperades a la campanya 2010 de Can Llobateres 1, juntament amb la fauna, permeten inferir que l'ambient era el d'una zona entollada molt localitzada amb abundants canyes i boscos propers als aiguamolls, amb palmeres, llores i ficus, que indicarien un clima càlid i humit (Marmi et al. 2012).

Jaciment Paleontològic de Can Llobateres

JP.01.BARP

ALTRES IMATGES

*Excavació CLI2 2011. Juliol 2011
SAP-DGPC Albert Vidal*

*Talús CLI2 excavació 2011, falla. Juliol 2011
SAP-DGPC Albert Vidal*

Jaciment Paleontològic de Can Feu

JP.02.BARP

DADES BÀSIQUES

Adreça/es Carrer dels Països Baixos
Ronda d'Arraona

Codi INE 187

Coordenades UTM x = 423900 ; y = 4599000

Identificació al plànol Nr2

Plànol normatiu

AEA - Àrea d'Expectativa Arqueològica

JA - Jaciment Arqueològic

JP - Jaciment Paleontològic

EIA - Elements d'Interès Arqueològic

Llocs d'intervenció arqueològica (de caràcter informatiu)

₀₁ No exhaurit / no intervingut

₀₁ Exhaurit / resultats negatius

Llocs de troballes paleontològiques (de caràcter informatiu)

₀₀ Lloc de troballes paleontològiques

Categoria de protecció

BCIN - Bé Cultural d'Interès Nacional

BCIL - Bé Cultural d'Interès Local

BPU - Bé amb Protecció Urbanística

EPA - Espai de Protecció Arqueològica

Context

Jaciment Paleontològic de Can Feu

JP.02.BARP

CATALOGACIÓ ANTERIOR

<i>Categoria</i>	JP emergent
<i>Nº reg/cat.</i>	GC, IPAC núm. 21997 (EPA)
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993, Decret 78/2002.

CATALOGACIÓ

<i>Tipus de bé</i>	Patrimoni arqueològic-paleontològic
<i>Classificació</i>	Jaciments paleontològics
<i>Categoria</i>	EPA
<i>Nivell prot.</i>	1. Integral
<i>Altres prot.</i>	Llei 9/1993; Decret 78/2002.

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

<i>Tipus</i>	Jaciment paleontològic
<i>Cronologia</i>	Miocè
<i>Context</i>	El jaciment es troba a cavall dels termes municipals de Sant Quirze del Vallès i Sabadell, a escassos metres del quilòmetre 13 de la C-58.

Els primers antecedents paleontològics de grans vertebrats del Miocè al jaciment de Can Feu pertanyen a una intervenció arqueològica d'urgència realitzada el 1987, en unes obres d'urbanització, i dirigida per Joaquim Folch, Joan Martínez i M^a. T. Casas.

Aquests fòssils de vertebrats varen ser descrits i determinats per Santafé et al. (1989, 1990) com a *Hipparion* sp. i *Aceratherium incisivum*. Les restes es troben depositades a l'Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont (ICP). Aquestes troballes permeten definir el Serrat de Can Feu com a jaciment paleontològic, Vidal (2017).

La següent troballa especialment rellevant és l'efectuada a les obres a la cantonada nord Ronda Maiols amb el carrer del Pla de les Sitges, al polígon de Can Feu (Sant Quirze) del 2001, quan es varen localitzar restes de mamífers fòssils a les piles de terra generades per la construcció de l'empresa ITALCO.

Les restes trobades pertanyien a un rinoceront i a un primat fòssil, però és més, les obres van deixar al descobert talussos que van permetre certificar a l'equip directiu de l'IPS (Institut Paleontològic Miquel Crusafont de Sabadell) que les restes de rinoceront i de primat provenien dels mateixos nivells dels quals varen sortir les restes trobades al 87 per les zones veïnes.

Aquest fet va ser el desencadenant de la sol·licitud d'un permís d'intervenció urgent que es va autoritzar entre el 3 i 12 de maig del 2001, dirigit per la Dra. Meike Köhler i amb l'objectiu de recuperar el màxim de restes possibles Köhler (2001).

D'entre les restes recuperades a la intervenció del 2001, destaquen les atribuïdes a un primat hominoideu, l'*Hispanopithecus laietanus*, que data del Vallesian (Miocè superior, estatge comprès entre els 10 i 9,7 milions d'anys). Concretament, durant la campanya és van recuperar les següents peces, ordenades per ordre de siglat i registrat a la Memòria de la Intervenció d'urgència de Can Feu (Sant Quirze, Vallès Occidental), dirigida per Meike Köhler, i actualment en dipòsit definitiu a l'Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont:

- CF-1: Mandíbula dreta amb les dents M/3, M/2, P/3 i I/2, molars i premolars en molt bon estat.
- CF-2: Fragments de mandíbula esquerra amb les dents M/3, M/2, M/1, P/4 i P/3.
- CF-3: Meitat proximal d'ulna.
- CF-4: Fragment de diàfisi d'ulna.
- CF-5: Dos fragments de diàfisi de radi.
- CF-6: Fragment de l'extremitat distal d'húmer.
- CF-7: Fragment de primera costella.
- CF-8: Meitat de clavícula.
- CF-9: Petits fragments d'escàpula.

Tot i la poca quantitat de peces, l'interès científic de la troballa va ser molt alt. La ulna que

Jaciment Paleontològic de Can Feu

JP.02.BARP

es va recuperar de Can Feu és la més completa que s'ha recuperat fins a l'actualitat i el seu estudi ha permès arribar a la conclusió de que l'*Hispanopithecus laietanus* combinava característiques suspensòries amb moviment quadrúpede, Alba et al. (2012).

De fòssils d'aquest primat ja se n'havien trobat en altres jaciments de la zona, és el cas del jaciment de Can Llobateres-1 i Can Llobateres-2 (Sabadell), d'on prové l'exemplar més complet fins aleshores, trobat per Salvador Moyà-Solà. Altres antecedents destacables dels jaciments definits per l'àrea de Can Feu són les troballes de cranis d'*Hipparion* i *Aceratherium* clàssic Serrat de Can Feu (jaciment que inclou de Can Feu fins l'antic casc urbà de Sant Quirze). Però a més a més, a la mateixa zona també destaquen al 1989-1990 la troballa de *Prolagus oeningensis*, *Cricetodon*, *Dicerorhinus crusafonti*, *Euprox* sp. i *Micromeryx florentianus*, entre d'altres (Vidal 2017).

Durant el 2013, a la mateixa esplanada del Serrat de Can Feu, els tècnics de l'ICP localitzen més restes. Concretament apareixen fragments de dents fòssils que s'assignen a *Hipparion* sp (Vidal 2017).

Pel que fa a la zona de Can Gambús, a 400m al nord de la zona anteriorment comentada de Can Casablanques, es realitzen unes visites de les obres d'urbanització per part de l'ICP al 2015 i al 2016 per part del Sr. Joaquim Folch (Servei d'Arqueologia i Paleontologia) i el Dr. Josep Maria Robles (ICP), sent només la segona positiva en troballes fòssils. Es varen revisar els talussos d'excavació i les troballes efectuades pertanyien a un Testudinid de gran mida, concretament, restes òssies de plastró, Vidal (2016).

Elements i/o llocs d'intervenció arqueològica Grans vertebrats.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- ☒ Valor arqueològic i paleontològic Conjunt de diversos jaciments i localitats paleontològiques a l'aire lliure.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ

Àmbit Àmbit delimitat al plànol adjunt a la seva Declaració com a Espai de Protecció Arqueològica (IPAC 21997), de data 12 de juliol de 2017

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Intervencions a fer Prospecció - Control - Excavació

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica L'any 1987, en el curs d'una intervenció arqueològica al jaciment romà de Can Feu, es van descobrir les restes fòssils d'un crani d'èquid *Hipparion* i un rinoceròtid *Aceratherium incisivum*. Atès el potencial paleontològic de la zona l'any 2001, i amb motiu de la construcció d'una nau industrial en el polígon de Can Feu, es va portar a terme una intervenció paleontològica i es van identificar fragments de mandíbules i restes de dentició aïllades, que pertanyien a un primat fòssil. En una posterior intervenció també es recuperaren més restes de mamífers fòssils: falanges de rinoceront i ossos post-cranials atribuïts posteriorment al mateix primat fòssil.

Els resultats de la intervenció van ser d'una gran rellevància, ja que es va recuperar un conjunt de fragments òssis d'un primat hominoide del gènere *Dryopithecus* espècie *Hispanopithecus laietanus*, i la datació s'ha atribuït al vallesianà (MN9, de 10 a 9,7 milions d'anys, miocè superior).

La unitat geològica està molt ben definida en la cartografia de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (NMcc), i la proposta de l'EPA es limita estrictament a aquesta unitat, doncs coincideix amb els punts on han anat apareixent les restes fòssils al llarg dels últims anys.

Jaciment Paleontològic de Can Feu

JP.02.BARP

La diversitat de fauna, pròpia del Miocè Superior, es troba molt ben representada en el jaciment de Can Feu, atès que s'han pogut identificar, fins al moment, tres espècies diferents que van conviure juntes: *Hispanopithecus laietanus* (simi), *Hipparion* (cavall), i *Aceratherium incisivum* (rinoceront). El jaciment paleontològic de Can Feu és doncs una àrea on afloren espècies de mamífers que varen viure fa 10,0 i 9,7 milions d'anys.

Bibliografia

Alba, D.M., Almécija, S., Casanovas-Vilar, I., Méndez, J.M., Moyà-Solà, S. 2012. A Partial Skeleton of the fossil great ape *Hispanopithecus laietanus* from Can Feu and the Mosaic Evolution of crown-hominoid positional behaviors. *Plos ONE*. 7 (2012), 6: 1 –16.

Cabrera, L. 1981. Influencia de la tectónica en la sedimentación continental de la cuenca del Vallès-Penedès (provincia de Barcelona, España) durante el Mioceno inferior. *Acta Geológica Hispánica*: 165 –171.

Galindo, J. Casanovas, J., Navarro, O., Cabrera, L., Llenas, M. Agustí, J., Picart, J. 2001. Mapa geològic de Catalunya 1:25.000 Sabadell 392-2-2 (72-30). Barcelona: Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya –Generalitat de Catalunya, 2001.

Actuacions finca

Memòria de la Intervenció Paleontològica Preventiva a la Illeta 3 (Fase 3), Can Gambús (Sabadell, Vallès Occidental) Setembre 2019-Febrer de 2020. Gil-Delgado, Alejandro; G. Sellés, Albert & Galindo, Jordi.

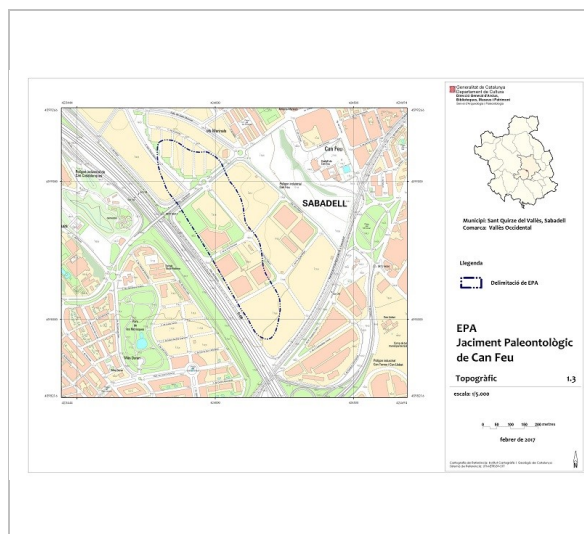
Observacions

És el primer jaciment paleontològic declarat EPA, des de l'entrada en vigor de la Llei 9/1993 del patrimoni cultural català, figura legal que protegeix tant jaciments arqueològics com paleontològics.

Jaciment Paleontològic de Can Feu

JP.02.BARP

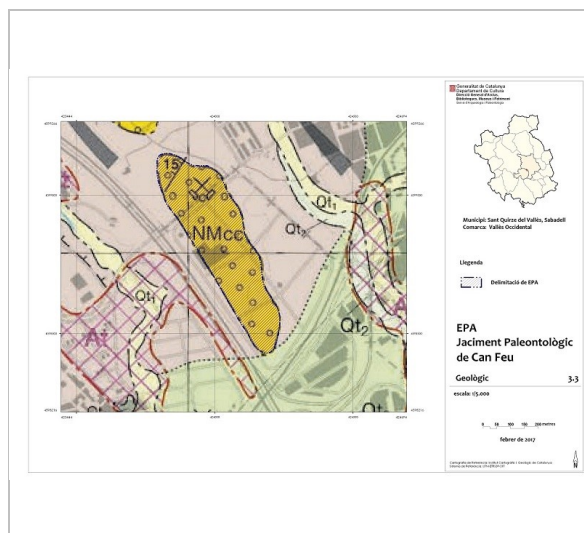
ALTRES IMATGES

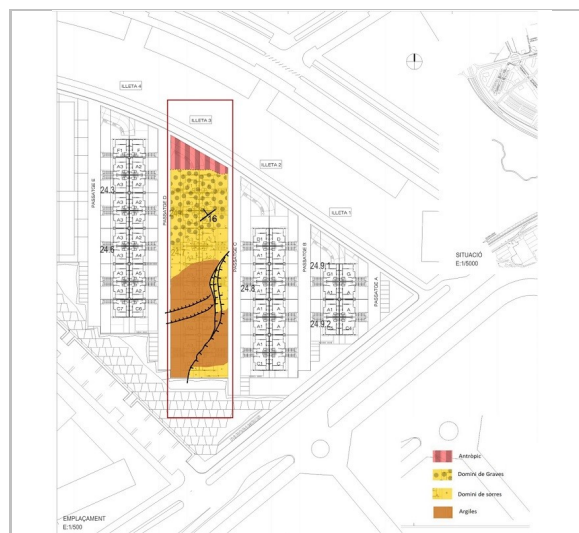
Declaració EPA: Plànol topogràfic
Dep. de cultura (GENCAT)

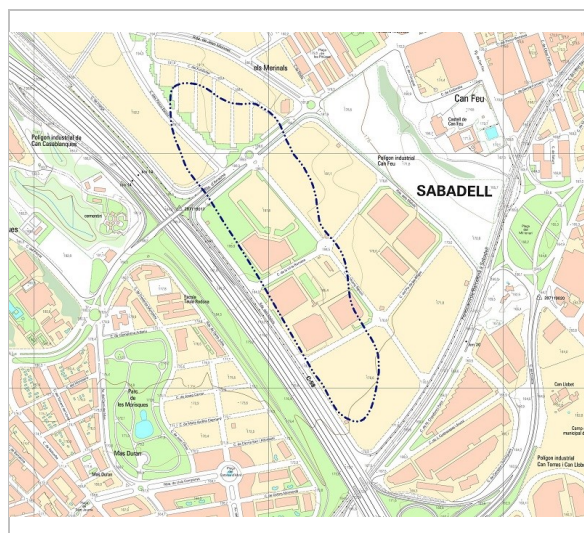
Declaració EPA: Plànol Ortofotomapa
Dep. de cultura (GENCAT)

Declaració EPA: Plànol Geològic
Dep. de cultura (GENCAT)

Àmbit d'intervenció en Il·leta 3 (Fase 3)
AV

Delimitació Jaciment Paleontològic
Dep. de Cultura (GENCAT)

